

Skupina KD in KD d.d.

Letno poročilo 2016

Kazalo

1. POSLOVNO POROČILO	4
1.1. Ključni podatki	4
1.2. Osebna izkaznica	6
1.3. Organiziranost Skupine KD	7
1.4. Dejavnosti Skupine KD	8
1.4.1. Zavarovalništvo	8
1.4.2. Upravljanje premoženja	8
1.4.3. Finančne storitve in drugo	8
1.5. Zgodilo se je v letu 2016	9
1.6. Poročilo glavnega izvršnega direktorja KD	12
1.7. Poročilo upravnega odbora družbe KD o preveritvi letnega poročila družbe KD, d. d., in Skupine KD za leto 2016	15
1.8. Strategija in načrti Skupine KD	18
1.8.1. Poslanstvo, vizija, vrednote	18
1.8.2. Uresničevanje strateških ciljev in načrti v 2017	19
1.9. Izjava o upravljanju	20
1.9.1. Sistem upravljanja KD	20
1.9.2. Skupščina delničarjev KD, d. d.	21
1.9.3. Organi vodenja in nadzora	21
1.9.4. Zunanja revizija ter sistem notranjih kontrol in upravljanje tveganj	23
1.9.5. Pojasnila v zvezi s prevzemno zakonodajo	23
1.9.6. Pooblastilo za nakup lastnih delnic	23
1.9.7. Preglednost poslovanja družbe	23
1.9.8. Upravljanje družb v skupini	23
1.10. Politika raznolikosti	25
1.11. Delnice, dividende in lastniška struktura	25
1.11.1. Osnovni podatki o delnicah, dividendah in kapitalu	25
1.11.2. Gibanje vrednosti delnice	25
1.11.3. Lastniška struktura	26
1.11.4. Lastne delnice	27
1.12. Poslovanje v letu 2016	27
1.12.1. Makroekonomsko okolje Slovenije v letu 2016	27
1.12.2. Analiza poslovanja Skupine KD v letu 2016	28
1.12.3. Analiza poslovanja družbe KD v letu 2016	35
1.13. Poslovanje naših dejavnosti V 2016	37
1.13.1. Zavarovalništvo	37

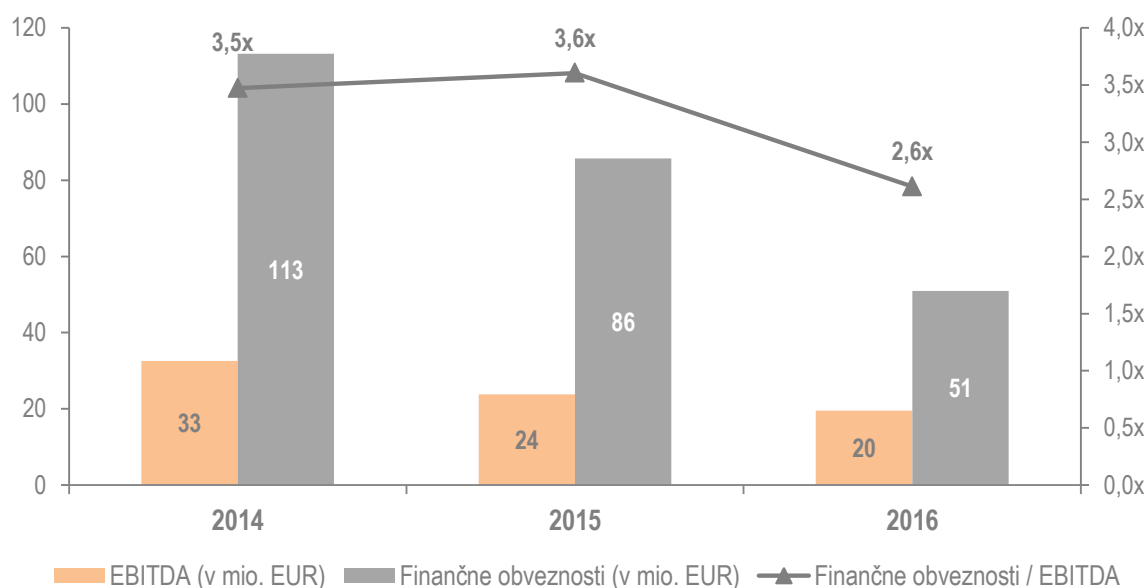
1.13.2.	Upravljanje premoženja	41
1.13.3.	Finančne storitve in drugo.....	47
1.14.	Raziskave in razvoj.....	49
1.15.	Upravljanje tveganj in notranja revizija	50
1.15.1.	Ključni cilji učinkovitega sistema upravljanja tveganj	50
1.15.2.	Sistem upravljanja tveganj	50
1.15.3.	Proces upravljanja tveganj.....	51
1.15.4.	Upravljanje tveganj na ravni Skupine KD.....	52
1.15.5.	Povezanost sistema upravljanja tveganj s poslovno strategijo Skupine	53
1.15.6.	Notranja revizija	54
1.16.	Zaposleni in trajnostni razvoj v Skupini KD.....	55
1.16.1.	Zaposleni	55
1.16.2.	Trajnostni razvoj	58
2.	RAČUNOVODSKO POROČILO SKUPINE KD IN KD D.D.	60

Slika na naslovnici z naslovom Voda vir življenja je delo slikarke Danice Smrdel.

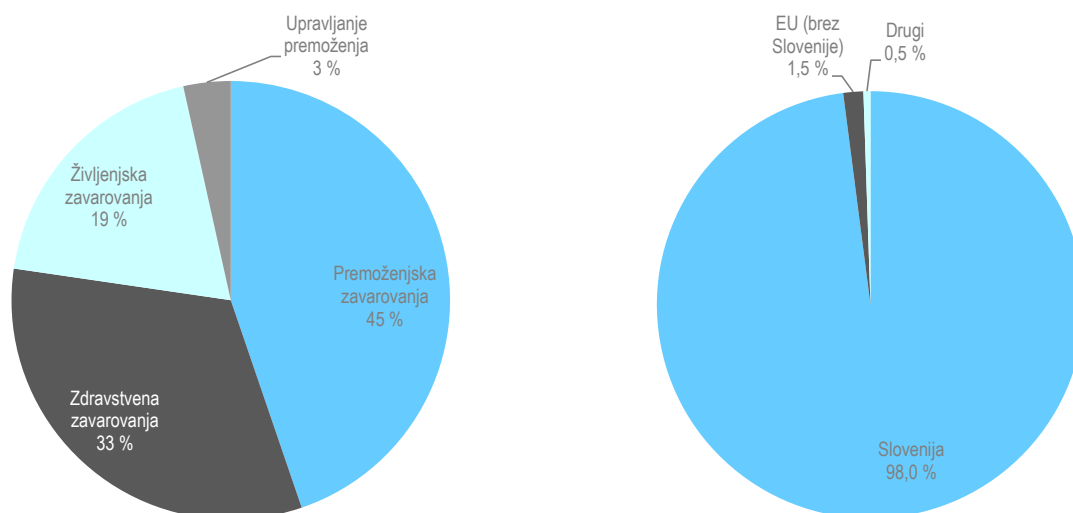
1. POSLOVNO POROČILO

1.1. KLJUČNI PODATKI

	2016	2015	Indeks 2016/ 2015
SKUPINA KD			
Prihodki (v mio. EUR)	357,6	343,6	104
EBITDA (v mio. EUR)	19,5	23,8	82
Čisti poslovni izid (v mio. EUR)	1,9	(0,6)	-
Sredstva (v mio. EUR)	773,1	739,8	105
Lastniški kapital (v mio. EUR)	82,3	84,2	98
Podrejene obveznosti (v mio. EUR)	49,5	-	-
Finančne obveznosti (v mio. EUR)	51,0	85,8	-
Donosnost kapitala (ROE)	2,3%	-0,7%	-
Knjigovodska vrednost delnice (v EUR)	325,47	335,87	-
Čisti poslovni izid na delnico (v EUR)	5,77	(5,79)	-
Finančne obveznosti / EBITDA	2,6	3,6	72
KD D.D.			
Čisti poslovni izid (v mio. EUR)	(2,0)	(1,8)	107
Sredstva (v mio. EUR)	68,2	68,3	100
Lastniški kapital (v mio. EUR)	35,1	37,0	95
Finančne obveznosti (v mio. EUR)	33,1	31,2	106
Donosnost kapitala (ROE)	-5,4%	-4,8%	112
Knjigovodska vrednost delnice (v EUR)	204,34	215,75	95
Čisti poslovni izid na delnico (v EUR)	(11,41)	(10,68)	107

Struktura prihodkov po segmentih in geografskih območjih

Ključni podatki glavnih družb

	2016	2015	Indeks 2016/2015
ZAVAROVALNIŠTVO – ADRIATIC SLOVENICA			
Kosmata obračunana premija (v mio. EUR) *	303,5	296,6	102
Tržni delež	15,1 %	15,0 %	101
Kosmata obračunana odškodnina (v mio. EUR)	218,7	213,4	102
Kombinirani količnik – premoženjska zavarovanja	94,4 %	93,3 %	101
Kombinirani količnik – zdravstvena zavarovanja	102,2 %	101,9 %	100
Čisti poslovni izid (v mio. EUR)	11,9	14,3	83
Donosnost kapitala (ROE)	12,1 %	13,7 %	88
Bonitetna ocena (Fitch Ratings)	BBB-	BBB-	
UPRAVLJANJE SKLADOV – KD SKLADI			
Sredstva v upravljanju (v mio. EUR)	500,9	435,3	115
Tržni delež	20,3 %	18,9 %	107
Poslovni prihodki (v mio. EUR)	8,6	9,0	95
Čisti poslovni izid (v mio. EUR)	1,8	2,1	85
Donosnost kapitala (ROE)	23,5 %	37,8 %	62
Indeks kapitalne ustreznosti	130	124	106

1.2. OSEBNA IZKAZNICA

Krovna družba:	KD, finančna družba, d.d.
Skrajšano ime družbe:	KD d.d. ¹
Sedež:	Dunajska cesta 63, 1000 Ljubljana
Telefon:	+386 1 582 67 00
Faks:	+386 1 518 41 00
E-pošta:	info@kd-group.si
Spletna stran:	www.kd-fd.si
Dejavnost:	64.200 – Dejavnost holdingov
Pravna oblika:	delniška družba
Matična številka:	1572016000
Davčna številka:	44030428
Identifikacijska številka za DDV:	SI44030428
Vpis v sodni register:	Okrožno sodišče v Ljubljani, vložna številka 13390700
Datum ustanovitve:	30. 11. 2000
Osnovni kapital:	1.555.967,28 EUR
Število delnic:	186.436 navadnih kosovnih delnic

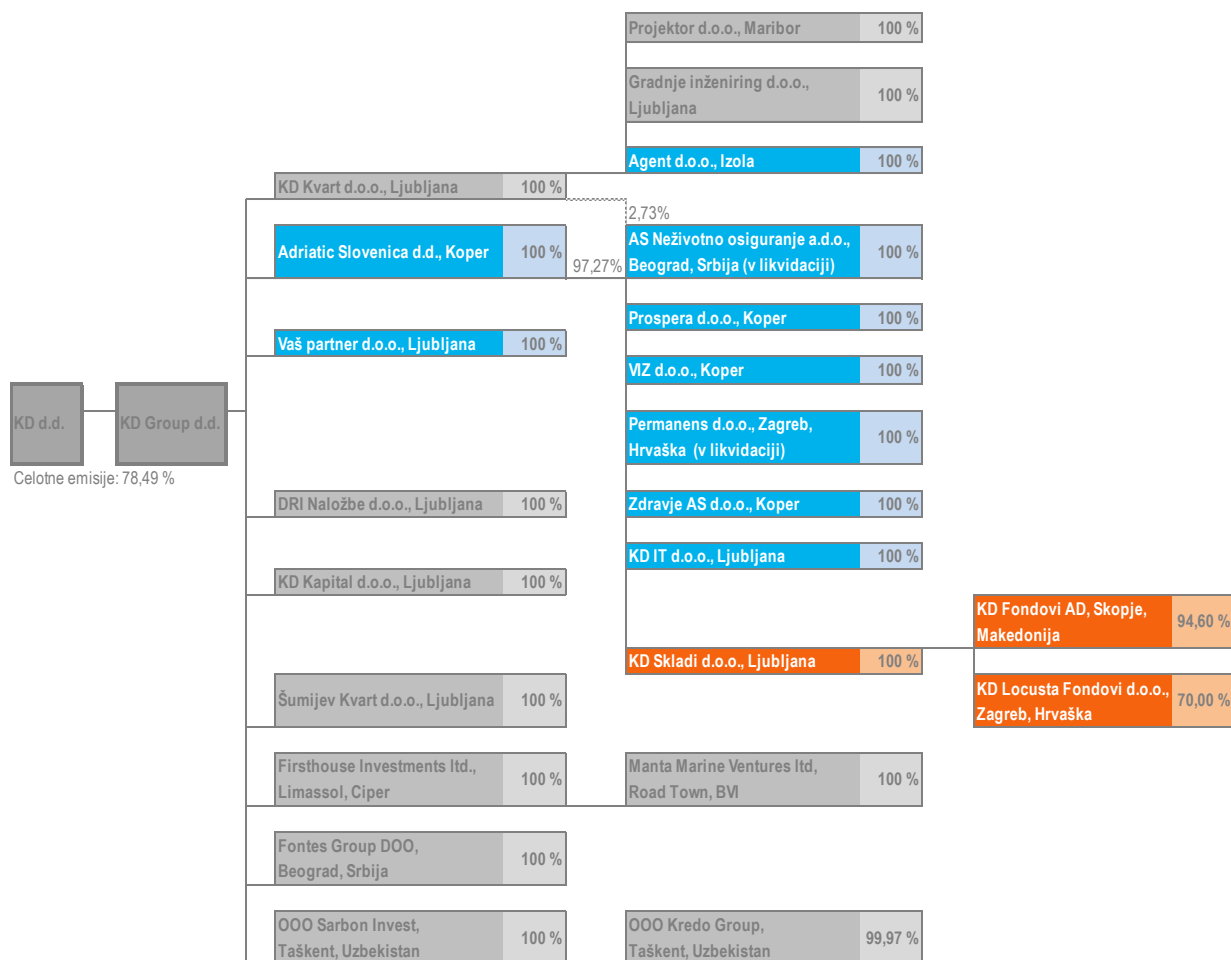
Upravni odbor KD

- **Milan Kneževič**, predsednik upravnega odbora
- **Aleksander Sekavčnik**, namestnik predsednika upravnega odbora
- **mag. Matjaž Gantar**, član upravnega odbora in izvršni direktor
- **Tomaž Butina**, član upravnega odbora
- **mag. Katarina Valentinčič Istenič**, članica upravnega odbora
- **Matija Gantar**, član upravnega odbora od 10. marca 2017

¹ V letnem poročilu so imena družb ali podjetij ob prvi omembi in ko je navedeno celo ali skrajšano uradno ime, zapisana z oznakami organizacijskih oblik (npr. d. d.), v nadaljevanju besedila pa so oznake zaradi lažjega branja praviloma izpuščene.

1.3. ORGANIZIRANOST SKUPINE KD

Organigram na dan 31. 12. 2016

V lastniških deležih družb v Skupini KD se upošteva lastniški delež, ki je v lasti podjetij Skupine KD, razen kjer je Skupina KD edini lastnik (tam se prištejejo tudi lastni deleži).

Pridružene družbe

Pridružene družbe	Delež lastništva
Slovenija	(v %)
Mlekarna Celeia, d.o.o., Petrovče	25,99
Nama, d.d., Ljubljana	48,58
Tovarna olja Gea, d.d., Slovenska Bistrica	26,90
SRC, d.o.o., Ljubljana	34,80

Družbe v likvidaciji ali stečajnem postopku

Družba	Delež lastništva (v %)
Vrtnarstvo Celje, d.o.o., Celje – v stečaju, Slovenija	50,46
Seaway Design, d.o.o. – v stečaju, Bled, Slovenija	47,50
Seaway Technologies, s.r.l., Monfalcone, Italija	47,50

1.4. DEJAVNOSTI SKUPINE KD

Skupina KD (v nadaljevanju: Skupina) spada med večje poslovne skupine v Sloveniji. Njeno poslovanje vključuje naslednje dejavnosti:

- zavarovalništvo,
- upravljanje premoženja,
- finančne storitve in drugo.

Ključne dejavnosti Skupine so bile tudi v preteklem letu zavarovalništvo, prodaja premoženjskih, življenjskih, pokojninskih ter zdravstvenih zavarovanj in upravljanje premoženja. Glavne poslovne dejavnosti matične družbe KD so upravljanje tržnih in netržnih naložb ter ustvarjanje finančnih donosov, skladnih s strukturo portfelja. Krovna družba odloča o vseh pomembnejših strateških naložbah Skupine.

1.4.1. Zavarovalništvo

V Skupini tržimo premoženjska, življenjska, pokojninska in zdravstvena zavarovanja. Nosilna družba Skupine je zavarovalnica Adriatic Slovenica, ki je po velikosti tretja največja zavarovalnica na slovenskem zavarovalnem trgu. Skupina trži življenjska zavarovanja tudi na Hrvaškem preko podružnice. Do konca leta 2015 je Skupina tržila premoženjska zavarovanja tudi v Srbiji. Leta 2016 se je odločila za izstop s srbskega zavarovalnega trga in z dovoljenjem Narodne banke Srbije izvedla prenos zavarovalnih pogodb na drugo srbsko zavarovalnico. Konec maja 2016 se je začel postopek prostovoljne likvidacije družbe AS neživотно osiguranje, ki še ni zaključen.

V preteklem letu je bilo za zavarovance Skupine vzpostavljeno delovanje Centra Zdravje AS, prve lastne ambulante, ki povezuje in nadgrajuje obstoječe asistenčne storitve z zdravstvenimi storitvami ter zavarovancem ponuja jasne in učinkovite rešitve za njihove zdravstvene težave. Z ustanovitvijo družbe Zdravje AS je bila vzpostavljena edinstvena razlikovalna prednost, saj zavarovalnica Adriatic Slovenica partnersko sodeluje z lastnim izvajalcem zdravstvenih storitev. Ministrstvo za zdravje je družbi ob koncu leta 2016 izdalo dovoljenje za opravljanje zasebne zdravstvene dejavnosti.

1.4.2. Upravljanje premoženja

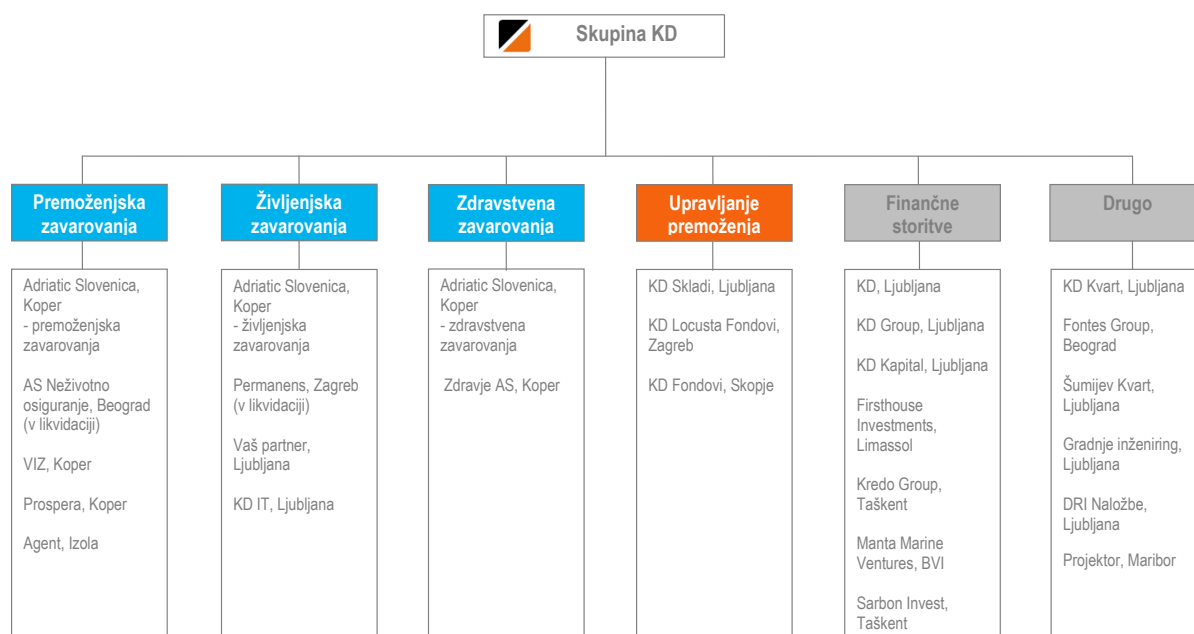
Osnovne dejavnosti družb za upravljanje v Skupini so upravljanje investicijskih skladov in storitve gospodarjenja s finančnimi instrumenti. V Skupini so 31. 12. 2016 delovale tri družbe za upravljanje, ki v regiji jugovzhodne Evrope skupaj upravljajo 34 investicijskih skladov. Družba za upravljanje KD Skladi, Ljubljana, je ena od vodilnih slovenskih družb za upravljanje. Konec leta 2016 je upravljala KD Krovni sklad s 15 podskladi. Zunaj Slovenije delujeta še 2 družbi za upravljanje, ki skupaj upravljata 19 investicijskih skladov, od tega 15 vzajemnih skladov na Hrvaškem in 4 vzajemne sklade v Makedoniji. Družba KD Skladi upravlja tudi naložbe kritnih skladov Pokojninskega varčevanja AS in naložbe življenjskih zavarovanj.

1.4.3. Finančne storitve in drugo

Z matično družbo KD in hčerinskima družbama KD Group in KD Kapital v Skupini izvajamo finančne storitve in upravljamo naložbe, nepremičnine pa upravljajo družbe KD Kwart, Šumijev kvart, Fontes group, Gradnje inženiring in DRI Naložbe.

Korporativna struktura Skupine KD

1.5. ZGODILO SE JE V LETU 2016

Spremembe v sestavi Skupine KD

Februar

- Družba KD Group je 2. 2. 2016 prodala 22,26-% delež v pridruženi družbi ZIF VIB Fond, Banja Luka. Skupina KD tako nima več finančnih sredstev v družbi ZIF VIB Fond.
- 5. 2. 2016 je Adriatic Slovenica od družbe KD Kwart kupil 100-% poslovni delež v odvisni družbi Atis inženiring, d.o.o., in jo še isti dan preimenovala v ZDRAVJE AS, d. o. o. Osnovna dejavnost družbe je specialistična zunajbolnišnična zdravstvena dejavnost.

Marec

- Družba KD Kwart je 22. 3. 2016 prodala 30,00-% delež pridružene družbe Medium Media, d. o. o. Skupina KD tako nima več finančnih sredstev v družbi Medium Media.

Maj

- Družbe Adriatic Slovenica, KD Group in KD Kapital so 10. 5. 2016 prodale 26,90-% delež pridružene družbe KR, d. d. Skupina KD tako nima več finančnih sredstev v družbi KR.

Julij

- Družba KD Group je 7. 7. 2016 zavarovalnici Adriatic Slovenica prodala 90,1-% poslovni delež v odvisni družbi KD IT, d. o. o., s čimer je Adriatic Slovenica postala imetnica 100-% poslovnega deleža družbe KD IT.

Avgust

- 29. 8. 2016 je Adriatic Slovenica na podlagi pogodbe o prodaji in nakupu poslovnega deleža v družbi KD Skladi, sklenjene s KD Group 25. 5. 2016, in izdanega dovoljenja za pridobitev kvalificiranega deleža Agencije za trg vrednostnih papirjev pridobila 100-% poslovni delež v družbi KD Skladi.

September

- Družba KD Kapital je 14. 9. 2016 prodala 51-% delež v družbi VIB, a.d., Banja Luka. Skupina KD tako nima več finančnih sredstev v družbi VIB.

November

- Družba KD Kwart, d. o. o., je 14. 11. 2016 kupila 100,00-% delež družbe Agent, d. o. o., Izola.

December

- Družba KD Kapital je 20. 12. 2016 prodala 98,92-% delež v družbi ABDS, d. o. o., Sarajevo. Skupina KD tako nima več finančnih sredstev v družbi ABDS.

Drugi pomembnejši dogodki v letu 2016

- Upravni odbor družbe KD Group, d. d., je na svoji seji 28. 1. 2016 za izvršnega direktorja družbe, ki ni član upravnega odbora, imenoval Jureta Kvaternika z mandatom do 16. 11. 2017. Upravni odbor je novemu izvršnemu direktorju Juretu Kvaterniku dodelil poslovna področja finance, računovodstvo in kontroling.
- Adriatic Slovenica je poslovanje uspešno prilagodila zahtevam Solventnosti II.
- Adriatic Slovenica je uspešno aktivirala nov, sodoben, varen in hiter portal MOJ AS, s katerim lahko stranke same pregledujejo svoje zavarovalne police, preverjajo plačila, spreminjajo način plačevanja, prijavijo škodo in spremljajo potek njenega reševanja.
- Družbi KD Skladi in ILIRIKA DZU sta 4. 3. 2016 sklenili Pogodbo o prenosu upravljanja, s katero je bil opravljen prenos upravljanja podskladov ILIRIKA Krovnega sklada na družbo KD Skladi, družba za upravljanje, d. o. o. 3. 10. 2016 je bila izvedena pripojitev podskladov Ilirika Krovnega sklada k podskladom KD Krovnega sklada.
- Nadzorni svet družbe KD Skladi je 19. 4. 2016 imenoval Luko Podlogarja za predsednika uprave za nov štiriletni mandat, ki se je začel 27. 7. 2016.
- Adriatic Slovenica je na podlagi ponudbe za izdajo vrednostnih papirjev, naslovljene na dobro poučene vlagatelje, 24. 5. 2016 izdala obveznice v skupni nominalni vrednosti 50.000.000,00 evrov. Obveznice, ki ustrezajo določilom evropske direktive Solventnost II, so uvrščene v večstranski sistem trgovanja (MTF) Irske borze – Irish Stock Exchange's Global Exchange Market (GEM).
- Po ustavitvi prodaje je AS neživotno osiguranje, a. d. o., Beograd izvedel prenos zavarovalnega portfelja in začel prostovoljno likvidacijo.
- KD Skladi so avgusta 2016 ponovno osvojili prestižno nagrado revije World Finance za najboljšo družbo za upravljanje premoženja v Sloveniji v letu 2015.
- 29. 8. 2016 je potekala 23. skupščina delničarjev družbe KD, na kateri so prisotni delničarji odločali o uporabi bilančnega dobička in podelitvi razrešnice članom upravnega odbora, spremembi statuta glede določitve odobrenega kapitala in imenovanju finančnega revizorja za poslovna leta 2016, 2017 in 2018.
- 29. 8. 2016 je potekala 21. skupščina delničarjev družbe KD Group, na kateri so prisotni delničarji odločali o uporabi bilančnega dobička in podelitvi razrešnice članom upravnega odbora ter imenovanju finančnega revizorja za poslovna leta 2016, 2017 in 2018.
- Mednarodna bonitetna agencija FITCH Ratings je julija in novembra 2016 družbi KD Group potrdila kreditno bonitetno oceno BB in družbi Adriatic Slovenica, zavarovalna družba, d. d., Ljubljanska cesta 3a, Koper, kot največji odvisni družbi KD Group bonitetno oceno finančne moči zavarovalnice BBB-. Ocena gibanja bonitetne ocene ostaja za obe družbi »stabilno«. Bonitetna ocena odraža močno pozicijo na slovenskem zavarovalnem trgu in trgu upravljanja premoženja in tudi ustrezno kapitalizacijo.

- Zaradi odstopa članice uprave Adriatica Slovenice Varje Dolenc z mesta članice uprave 31. 10. 2016 je nadzorni svet Adriatica Slovenice 27. 10. 2016 imenoval Jureta Kvaternika za novega člana uprave, pod pogojem pridobitve dovoljenja Agencije za zavarovalni nadzor.
- Družba KD Skladi je 23. 12. 2016 prejela odločbo Agencije za trg vrednostnih papirjev, s katero se je alternativnemu investicijskemu skladu KD Adriatic Value Fund, specialni investicijski sklad, ki ga bo upravljala družba KD Skladi, priznal status specialnega investicijskega sklada.
- Zaradi nekajletnega višanja stroškov zdravstvenih storitev in doplačil k tem storitvam ter napovedi, ki kažejo, da bodo doplačila naraščala tudi v letu 2017, je začela Adriatic Slovenica decembra 2016 aktivnosti za dvig premije dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Zavarovalce je obvestila, da bo od 1. 3. 2017 premija višja.
- Neodvisna mednarodna agencija Morningstar je konec leta 2016 podelila štirim skladom od dvanajstih ocenjenih skladov KD Krovnega sklada največ 4 zvezdice ali 5 zvezdic: KD Vitalnost (5), KD Prvi izbor (5), KD Bond (4) in KD Tehnologija (4).

Pomembnejši dogodki po koncu poslovnega leta 2016

- 1. 1. 2017 je KD Galileo, prvi slovenski vzajemni sklad, praznoval 25 let.
- 5. 1. 2017 je družba KD Skladi začela tržiti novi podsklad KD Corporate Bonds, obvezniški – EUR.
- 9. 3. 2017 so delničarji na 24. skupščini delničarjev družbe KD in 22. skupščini delničarjev družbe KD Group za člana upravnega odbora družb KD oziroma KD Group za štiriletno mandatno obdobje, ki se je začelo 10. 3. 2017, imenovali Matijo Gantarja.
- V marcu 2017 so neodvisni ocenjevalci revije Moje finance na podlagi ocenjenih skladov v letu 2016 družbo KD Skladi ponovno razglasili za najboljšo slovensko družbo za upravljanje z naj upravljavcem premoženja leta 2016, ki je Aleš Lokar. Med najboljših 10 upravljavcev pa sta se uvrstila še dva predstavnika iz KD Skladov: na četrto mesto David Zorman in na 8. mesto Primož Cencelj. Med skladi so bili z najboljšo oceno petih zvezdic nagrajeni KD MM, KD Galileo, KD Prvi izbor in KD Rastko za triletno obdobje in KD MM, KD Bond, KD Galileo, KD Prvi izbor, KD Rastko in KD Novi trgi za petletno obdobje.

KD pomembne dogodke skladno z zakonskimi obveznostmi redno objavlja na spletnem portalu Ljubljanske borze vrednostnih papirjev SEOnet in na spletni strani družbe www.kd-fd.si.

1.6. POROČILO IZVRŠNEGA DIREKTORJA KD

Skupina KD je v letu 2016 ohranila visoko finančno stabilnost poslovanja. V izredno dinamičnem poslovnem okolju je nadaljevala optimizacijo premoženja in obveznosti. V letu 2016 je družbi KD Group uspelo pod ugodnejšimi pogoji refinancirati kreditne obveznosti ter ohraniti kreditno bonitetno oceno BB.

Skupina je v letu 2016 poslovala s čistim dobičkom v višini 1,9 milijona EUR, medtem ko je v letu 2015 poslovala z izgubo v višini 0,6 milijona EUR. Na višji rezultat Skupine so kljub poslabšanemu škodnemu rezultatu zdravstvenih zavarovanj precej vplivali nižji prevrednotovalni odhodki in odloženi davek. Prihodki so znašali 357,6 milijona EUR, kar pomeni 4-odstotno povišanje glede na leto 2015. Med prihodki prevladujejo čisti prihodki iz naslova zavarovalnih premij, ki predstavljajo 80-odstotni delež v strukturi prihodkov. Odhodki so znašali 356,6 milijona EUR, kar je 5 % več kot v letu 2015. Na porast odhodkov so največ vplivale višje škode na področju zdravstvenih in življenjskih zavarovanj ter višje rezervacije za naložbena tveganja. Celotna sredstva so ob koncu leta 2016 znašala 773,1 milijona EUR oziroma 5 % več kot konec leta 2015. Rast na kapitalskih in finančnih trgih v letu 2016 se je pokazala v povišanju finančnih naložb in naložb zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje. Kapital se je v letu 2016 znižal za 2 % in je znašal 82,3 milijona EUR. Finančne obveznosti so znašale 51 milijonov EUR, kar pomeni 34,8 milijona EUR manj glede na stanje ob koncu leta 2015. Skupina je maja 2016 izdala podrejeno obveznico v višini 50 milijonov EUR, s katero je povišala kapitalsko ustreznost, obenem pa se je delno razdolžila (delno odplačilo sindiciranega posojila) in s tem izboljšala strukturo ročnosti virov financiranja Skupine.

Matična družba KD je leto 2016 končala z izgubo v višini –2 milijona EUR. Finančni odhodki so znašali 1,4 milijona EUR in so se znižali za 5 % v primerjavi z letom 2015. Sredstva so ob koncu leta 2016 znašala 68,2 milijona EUR, kar je na podobni ravni kot ob koncu predhodnega leta. Kapital je znašal 35,1 milijona EUR, kar je na 5 % manj kot ob koncu leta 2015. Finančne obveznosti so konec leta 2016 znašale 33,1 milijona EUR, kar je 6 % več kot ob koncu leta 2015. V strukturi vseh virov to pomeni 48-odstotni delež.

Zavarovalništvo

Ključne strateške usmeritve Skupine KD na področju zavarovalništva temeljijo predvsem na rasti poslovanja v Sloveniji in s podružnico na Hrvaškem ter na ponudbi celovite in sodobne palete zavarovalnih storitev, dopolnjenih z visokokakovostnim upravljanjem premoženja. V letu 2016 je zavarovalnica Adriatic Slovenica zbrala 303,6 milijona EUR premije in prilivov v pokojninske sklade, kar jo s 15,1-odstotnim tržnim deležem uvršča na tretje mesto na slovenskem zavarovalnem trgu. Zavarovalnica je v preteklem letu zabeležila rast vseh treh segmentov poslovanja. Najvišja je bila pri življenjskih in pokojninskih zavarovanjih (skupaj s prilivi v pokojninske sklade 6,6 %). Na področju premoženjskih zavarovanj brez zdravstva je bila zabeležena 2-odstotna rast. K rasti na področju zdravstvenih zavarovanj so največ prispevala dodatna zdravstvena zavarovanja. Leta 2016 je namreč za zavarovance zaživela nova storitev: vzpostavljeno je bilo delovanje Centra Zdravje AS, ki povezuje in nadgrajuje obstoječa zdravstvena zavarovanja z asistenčnimi storitvami. Druga pomembna prelomnica je bila vzpostavitev prve lastne ambulante v Ljubljani Zdravje AS.

Zavarovalnica ohranja presežno kapitalsko ustreznost tudi po metodologiji Solventnosti II, ki jo je še dodatno izboljšala z izdajo podrejenega dolga v prvem polletju 2016. Takrat je na podlagi ponudbe za izdajo vrednostnih papirjev, naslovljene na dobro poučene vlagatelje, izdala obveznice v skupni nominalni vrednosti 50 milijonov EUR. Zbrana sredstva so bila uporabljena za krepitev kapitalske ustreznosti in nakup družbe KD Skladi.

Zavarovalnica je uspela zadržati visoko finančno stabilnost poslovanja, ki jo je potrdila mednarodna bonitetna agencija Fitch Ratings. Ta je Adriaticu Slovenici podelila bonitetno oceno finančne moči zavarovalnice BBB-. Obračunani kosmati zneski škod zavarovalnice Adriatic Slovenica so v letu 2016 znašali 218,7 milijona EUR (vključno z vrednostmi cenilnih stroškov) in so se glede na leto 2015 povišali za 2,5 %. Na področju premoženjskih zavarovanj je bila rast škod predvsem v segmentu avtomobilskih zavarovanj zaradi dogodkov ob poletnih neurjih s točo (na vozilih in nepremičninah), povečale so se tudi mednarodne škode in škode tovornih vozil. Glede na starost portfelja življenjskih zavarovanj je bila v letu 2016 zabeležena rast doživetij predvsem v segmentu naložbenih življenjskih zavarovanj, že drugo leto zapored pa je bila zabeležena rast škod v okviru dopolnilnega zdravstvenega

zavarovanja; te so bile v 2016 predvsem posledica večjega števila opravljenih zdravstvenih storitev, širitve določenih zdravstvenih programov in skrajševanja čakalnih dob.

Zavarovalnica je poslovala varno, kakovostno in dobičkonosno, dosežena je bila 12,1-odstotna dobičkonosnost kapitala. Leta 2016 se je še bolj osredotočala na dostopnost svojih storitev in na zadovoljstvo zavarovancev. Uspešno je aktivirala nov, sodoben, varen in hiter portal MOJ AS, s katerim lahko zavarovanci kjerkoli in kadarkoli sami pregledujejo svoje zavarovalne police, preverjajo plačila, spreminjajo način plačevanja, prijavijo škodo in spremljajo potek njenega reševanja. V prvih desetih mesecih delovanja je bilo zabeleženih več kot 10 tisoč uporabnikov. Prav pri zavarovancih je Adriatic Slovenica dobila največjo potrditev svojih prizadevanj. V raziskavi Zavarovalniški monitor 2016 jo je javnost uvrstila na drugo mesto po prepoznavnosti, vsečnosti in izbiri, raziskava Ugled pa jo prepozna kot nadpovprečno poznano in ugledno podjetje med finančnimi institucijami v poslovni javnosti.

Upravljanje premoženja

Družba za upravljanje KD Skladi je najstarejša slovenska družba za upravljanje in vodilna družba za upravljanje v jugovzhodni Evropi. Prisotna je na trgih Slovenije, Hrvaške in Makedonije. V letu 2016 je KD Krovni sklad upravljal 15 podskladov, ki so investirali v različne vrste vrednostnih papirjev, na različne svetovne kapitalske trge in v različne panoge. Konec leta 2016 sta zunaj Slovenije delovali še dve hčerinski družbi za upravljanje, ki sta v regiji jugovzhodne Evrope skupaj upravljali 19 investicijskih skladov, od tega 15 skladov na Hrvaškem in 4 v Makedoniji.

Leto 2016 je bilo na kapitalskih trgih zelo dinamično, volatilitnost na kapitalskih trgih je bila ena najvišjih v zadnjih letih. Družba KD Skladi je tudi v tako dinamičnem okolju poslovala uspešno, saj je tri četrtine podskladov KD Krovnega sklada presegle primerjalne indekse, s katerimi se meri uspešnost upravljanja.

Družba KD Skladi je na dan 31. 12. 2016 upravljala 501 milijon EUR sredstev 54.730 vlagateljev in je z 20,4-odstotnim tržnim deležem tretja največja slovenska družba za upravljanje. Sredstva v upravljanju KD Krovnega sklada so se glede na konec leta 2015 povečala za 15,1 % (65,6 milijona EUR), ko so znašala 435,3 milijona EUR, od tega zaradi učinka prevzema Ilirika Krovnega sklada za 8,1 % (35,2 milijona EUR), zaradi učinka upravljanja premoženja na kapitalskih trgih za 8,6 % (37,2 milijona EUR) in zaradi učinka negativnih neto prilivov za 1,6 % (-6,8 milijona EUR). Vplačila v KD Krovni sklad so v letu 2016 znašala skupaj 40,5 milijona EUR, izplačila pa 47,3 milijona EUR.

V več kot dvajsetih letih delovanja je družba KD Skladi prejela veliko priznanj za uspešno upravljanje in v letu 2016 že devetič zapored naziv Trusted Brand za najbolj zaupanja vredno blagovno znamko med investicijskimi družbami. Odličnost in strokovnost v upravljanju družbe KD Skladi potrjujejo tudi mednarodne ocene upravljanja neodvisne agencije Morningstar. Na dan 31. 12. 2016 so 4 od 12 podskladov KD Krovnega sklada, ki so predmet ocenjevanja, imeli najvišjo oceno 5 ali 4 zvezdice (KD Prvi izbor, KD Vitalnost, KD Bond, KD Tehnologija), kar pomeni uvrstitev v zgornjih najboljših 10 % skladov v posamezni kategoriji (5 zvezdic v primeru Morningstar) oziroma naslednjih 22,5 % skladov (4 zvezdice v primeru Morningstar).

Družba KD Skladi uspešno sledi najnovejšim trendom in razvoju panoge v svetu. V letu 2016 je začela prvo različico robo finančnega svetovanja, ki vključuje algoritme umetne inteligence in je plod investicije v tehnologijo prihodnosti – KD AI, ki jo ima namen v prihodnjih letih še nadgrajevati. KD AI je nova filozofija upravljanja premoženja in finančnega svetovanja družbe KD Skladi. Prva produkta, v katerih je uporabljena, sta upravljanje premoženja med podskladi KD Krovnega sklada in finančno svetovanje na podlagi kvantitativnih algoritmov – metodologije Mean CVaR, s katero optimiziramo portfelje vlagateljev.

Finančne storitve in drugo

Družba KD Kapital je v letu 2016 z upravljanjem naložb in prodajo nekaterih izmed njih veliko pripomogla k optimizaciji premoženja in obveznosti v Skupini KD. KD Kapital je bil na dan 31. 12. 2016 neposredni lastnik 13 naložb, od tega so predstavljale tržne naložbe le 11,6 % celotnega portfelja. Med največje naložbe spadata

Deželna banka Slovenije, d. d. (44 % vseh naložb) in SRC Sistemske integracije, d. o. o. (33 % vseh naložb). Ostale večje naložbe so Tovarna olja Gea, d. d., Mlekarna Celea, d. o. o., KB1909 S.p.A. in delnice ZIF BIG, d.d.

Leto 2016 je bilo uspešno za družbo KD Kvart, ki opravlja nepremičninsko dejavnost. Prodan je bil projekt za novogradnjo oziroma rekonstrukcijo večstanovanjske vile Soteska v centru Ljubljane. Družba je uspešno posredovala pri prodaji poslovno-stanovanjskega objekta v Novi Gorici, oddaji poslovnih prostorov v Ljubljani ter vodila inženiring prenove poslovalnic Adriatica Slovenice. Za družbo Šumijev kvart je začela dejavnosti za izgradnjo poslovno-stanovanjskega objekta ŠUMI v strogem centru Ljubljane.

Načrti za leto 2017

V letu 2017 bo družba nadaljevala začrtano politiko zmanjševanja stopnje zadolženosti, odprodajo neključnih naložb ter organizacijsko optimizacijo poslovanja. Leto 2017 bo tudi leto priprave novega strateškega načrta nosilnih dejavnosti Skupine (Adriatic Slovenica, KD Skladi).

mag. Matjaž Gantar
izvršni direktor

1.7. POROČILO UPRAVNEGA ODBORA DRUŽBE KD O PREVERITVI LETNEGA POROČILA DRUŽBE KD, D. D., IN SKUPINE KD ZA LETO 2016

Spoštovani delničarji!

Družbo KD d. d. in Skupino KD je na podlagi pooblastil in pristojnosti, določenih v statutu družbe, v letu 2016 vodil upravni odbor družbe in v skladu z zakonskimi predpisi ter poslovníkom o delovanju upravnega odbora nadzoroval izvajanje njenih poslov.

Upravni odbor je v letu 2016 deloval v sestavi: Milan Knežević – predsednik upravnega odbora, Aleksander Sekavčnik – namestnik predsednika upravnega odbora, Tomaž Butina – član upravnega odbora, Katarina Valentinčič Istenič – članica upravnega odbora, Matjaž Gantar – član upravnega odbora in izvršni direktor.

Delovanje upravnega odbora

Svojo vlogo v sistemu korporacijskega upravljanja je upravni odbor v skladu z zakonskimi možnostmi in dolžnostmi opravljal z rednim spremljanjem tekočega poslovanja, s pregledovanjem delovanja izvršnega direktorja ter obravnavanjem predlogov in sprejemanjem odločitev, ki so v pristojnosti upravnega odbora. Svoje naloge je upravni odbor opravljal dosledno in odgovorno.

Upravni odbor je v skladu s svojimi zakonskimi in statutarnimi pristojnostmi v letu 2016 redno spremljal in nadziral poslovanje družbe. Obravnaval je poročila izvršnega direktorja o tekočem poslovanju in aktivnostih družbe, se seznanjal s pomembnimi poslovnimi dogodki, spremljal delo izvršnega direktorja in preverjal uresničevanje sprejetih sklepov. Največjo pozornost je posvečal strokovnemu nadzoru poslovanja in uresničevanju strateških odločitev družbe in Skupine KD. Redno je spremljal poslovanje družbe KD in odvisnih družb Skupine KD.

Upravni odbor KD se je v letu 2016 sestal na šestih rednih in eni dopisni seji.

Na podlagi pisnega gradiva in obrazložitve izvršnega direktorja na sejah ter prek sodelovanja z izvršnim direktorjem se je upravni odbor redno seznanjal s poslovanjem družbe. Seje upravnega odbora so bile vedno sklepčne, na njih so vsi člani aktivno sodelovali. Izvršni direktor družbe je upravnemu odboru posredoval vse potrebne informacije, ki jih je le-ta potreboval za izvajanje aktivnosti nadziranja oziroma upravljanja družbe. Sodelovanje z izvršnim direktorjem družbe zato upravni odbor ocenjuje kot dobro.

Revizijska komisija upravnega odbora KD je v letu 2016 delovala v naslednji sestavi: Tomaž Butina – predsednik revizijske komisije, Katarina Valentinčič Istenič – namestnica predsednika revizijske komisije, Franc Počivavšek – član revizijske komisije. V letu 2016 se je revizijska komisija sestala na šestih rednih sejah, na katerih je obravnavala predvsem poročila o poslovanju družbe KD in Skupine KD in izbiro revizijske družbe za izvedbo revizije za poslovna leta 2016, 2017 in 2018.

Na svojih sejah se je upravni odbor v okviru svojih dejavnosti seznanil z naslednjimi pomembnejšimi poslovnimi dogodki in sprejel naslednje pomembnejše sklepe:

- na 51. seji 29. 3. 2016 je upravni odbor obravnaval nerevidirane nekonsolidirane računovodske izkaze družbe KD za leto 2015;
- na 52. seji 22. 4. 2016 je upravni odbor obravnaval revidirani Letni poročili družbe KD d. d. in Skupine KD za leto 2015 in se seznanil s pozitivnim mnenjem revizorja k poročiloma. Upravni odbor je sprejel poročilo o preveritvi letnih poročil, s katerim je potrdil Letni poročili družbe KD d.d. in Skupine KD ter sprejel Izjavo upravnega odbora o spoštovanju Kodeksa upravljanja javnih delniških družb;
- na 53. seji 1. 6. 2016 je upravni odbor obravnaval tekoče poslovanje družb v skupini KD in poročilo o poslovanju v obdobju januar – marec 2016;

- na 54. dopisni seji 21. 7. 2016 je upravni odbor soglašal s predlogom revizijske komisije, da se za revidiranje poslovanja družbe KD d.d. in Skupine KD v poslovnih letih 2016, 2017 in 2018 skupščini delničarjev predlaga revizijsko družbo KPMG Slovenija, družba za revidiranje, d.o.o., Ljubljana ter s predlaganim dnevni redom in predlogi sklepov 23. skupščine delničarjev ter predlaganimi obrazložitvami predlogov sklepov;
- na 55. seji 29. 8. 2016 je upravni odbor sprejel Nerevidirano poročilo o poslovanju KD, finančne družbe, d. d. in Skupine KD za prvo polletje leta 2016;
- na 57. seji 1. 12. 2016 je upravni odbor obravnaval tekoče poslovanje družb v skupini KD in poročilo o poslovanju v obdobju januar – september 2016.

Transparentnost poslovanja je družba zagotavljala s periodičnim ter dodatnim sprotim obveščanjem delničarjev in drugih javnosti preko hkratnih objav na spletnih straneh Ljubljanske borze SEOnet <http://seonet.ljse.si> in spletnih straneh družbe www.kd-fd.si.

Na podlagi navedenega upravni odbor ugotavlja, da je bil seznanjen z vsemi pomembnejšimi poslovnimi dogodki v letu 2016, ki so vplivali na poslovanje družbe in Skupine KD. Glede na način obveščanja in sodelovanja med izvršnim direktorjem in upravnim odborom med poslovnim letom ni bilo potrebno, da bi upravni odbor, ali njegovi posamezni člani, zahtevali dodatne informacije ali preverjali dokumentacijo, na kateri so temeljile informacije, pomembne za odločanje.

Letno poročilo za 2016 - stališče do revizorjevega poročila, preveritev in potrditev letnega poročila

Revizijo Letnega poročila družbe KD, finančne družbe, d. d. in Skupine KD za 2016 (v nadaljevanju: Letno poročilo za 2015) je opravila revizijska družba KPMG Slovenija, družba za revidiranje, d.o.o., Ljubljana. Revizijska družba je 21. 4. 2017 izdala pozitivno mnenje k Letnemu poročilu za 2016.

Revidirano Letno poročilo za 2016 je upravni odbor obravnaval na seji 25. 4. 2017

Upravni odbor je pregledal predloženo Letno poročilo za 2016 in poročilo revizorja. Na podlagi preveritve revidiranega Letnega poročila za 2016 upravni odbor ugotavlja:

- da je Letno poročilo za 2016 sestavljeno v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah, s statutom in z veljavnimi računovodskimi in poročevalskimi zahtevami;
- da Letno poročilo za 2016 vsebuje vse zakonsko obvezne formalne in vsebinske sestavine letnega poročila gospodarske družbe in skladno s tem vse bistvene podatke, ki so potrebni za odločanje o njegovem sprejemu;
- da Letno poročilo za 2016 vsebuje tudi poročilo o opravljeni reviziji računovodskih izkazov. Iz poročila revizorja izhaja, da računovodski izkazi izkazujejo resničen in pošten prikaz finančnega stanja, poslovnega izida in denarnih tokov družbe KD d. d. in Skupine KD. Pooblaščen revizor je v poročilu podal pozitivno mnenje brez pridržkov.

Glede na navedeno upravni odbor podaja naslednji stališči:

Upravni odbor po pregledu poročila revizorja v skladu z drugim odstavkom 282. člena Zakona o gospodarskih družbah izjavlja, da nanj nima pripomb in se strinja z ugotovitvami v poročilu.

Upravni odbor v skladu z drugim odstavkom 282. člena Zakona o gospodarskih družbah izjavlja, da na Letno poročilo 2016 nima pripomb ter potrjuje **Letno poročilo družbe KD d. d. in Skupine KD za leto 2016**.

Predlog uporabe bilančnega dobička

Upravni odbor je v okviru preveritve Letnega poročila za 2016 sestavil predlog o uporabi bilančnega dobička.

Bilančni dobiček leta 2016 znaša 2.814.782 EUR in zajema preneseni dobiček v višini 4.772.493 EUR, zmanjšan za čisto izgubo poslovnega leta 2016 v višini 1.957.711 EUR.

Upravni odbor je ob preverjanju letnega poročila predlagal, da se bilančni dobiček leta 2016 v višini 2.814.782 EUR ne uporabi, odločanje o njegovi uporabi se prenese v prihodnja poslovna leta.

Upravni odbor skupščini predlaga sprejem predloga uporabe bilančnega dobička.

Na podlagi pregleda poslovanja družbe KD d. d. in Skupine KD v letu 2016 in po preveritvi revidiranega Letnega poročila za 2016 upravni odbor predlaga skupščini delničarjev družbe, da mu podeli razrešnico.

Ljubljana, 25. 4. 2017

Milan Knežević
predsednik upravnega odbora

1.8. STRATEGIJA IN NAČRTI SKUPINE KD

1.8.1. Poslanstvo, vizija, vrednote

Poslanstvo: odgovorna partnerstva med uporabniki, zaposlenimi in lastniki

Naše poslanstvo je zagotavljanje celovite zavarovalne zaščite in prepoznavanje tveganj za večjo varnost naših strank. Nudimo jim najboljše zavarovalno-finančne rešitve po pošteni ceni in vso strokovno podporo ob izbiri ustreznih kritij in ob nastanku škod. Skupina odgovorno, učinkovito, varno in donosno upravlja finančno premoženje uporabnikov. Strankam stojimo ob strani in si prizadevamo preseči njihova pričakovanja, saj jim s sodobnimi in preglednimi storitvami zagotavljamo nove razsežnosti varnosti. Sodelavcem omogočamo najboljše delovne pogoje, izobraževanje, napredovanje in spodbudno nagrajevanje za kakovostno opravljeno delo. Lastnikom pa prinašamo pričakovano rast in dobiček ter ustvarjamo družbeno odgovorna partnerstva med vzajemno enakopravnimi deležniki.

Vizija: razvojna rast in odzivno širjenje

Skupina KD želi postati ena vodilnih zavarovalno-finančnih skupin z osrednjim trgom v Sloveniji in na trgih jugovzhodne Evrope. Na teh trgih bo prodajala premoženjska, življenjska, pokojninska in zdravstvena zavarovanja, dopolnjena z visokokakovostnim upravljanjem premoženja in naložbenimi produkti. V Skupini je v središču vseh naših aktivnosti stranka, za njene potrebe pa razvijamo kakovostne in konkurenčne rešitve – produkte, storitve in prodajne poti.

Vrednote: odgovornost, zaupanje, proaktivnost, strast in veselje, zmagovalna miselnost

Odgovornost

S svojim delovanjem sporočamo, da je naše ravnanje zanesljivo. Vsi deležniki lahko računajo na nas, saj ravnamo po načelu dobrega gospodarja in izpolnjujemo svoje obljube. Uresničujemo pričakovanja svojih strank, okolja in zaposlenih.

Zaupanje

Zaupanje gradimo na visokih etičnih standardih, ki temeljijo na odprtih medosebnih odnosih in zagotavljajo enotno delovanje. Z zaupanjem ustvarjamo okolje, v katerem spoštljivo in z medsebojno pomočjo odpravljamo ovire in rastemo. Naše obnašanje in delovanje je zanesljivo, saj spoštujemo skupne dogovore.

Proaktivnost

Nenehno razmišljamo o svojih naslednjih korakih, saj premoremo dovolj poguma in zrelosti, da ustvarjamo spremembe. Naš pogled je usmerjen v prihodnost. Proaktivna dejanja usmerjamo k doseganju poslovnih rezultatov in zadovoljevanju potreb naših strank, lastnikov in zaposlenih.

Strast in veselje

Ljubimo svoj posel, zato pri svojem delu izžarevamo strast in veselje. Smelo sprejemamo izzive, saj verjamemo, da lahko stvari premikamo na bolje. Strast in veselje nam dajeta zagon, da se ne ustavljamo na pol poti, pač pa nadaljujemo začrtano pot do cilja.

Zmagovalna miselnost

Z delom in rezultati dokazujemo, da smo zmagovalci. Uspehi so plod skupnega dela, sodelovanja in zagnanosti zmagovalne skupine, ki jo sestavlja več kot tisoč zaposlenih. Verjamemo v svoj uspeh, saj nas vodijo visoke moralne vrednote in spoštovanje integritete vsakega posameznika.

1.8.2. Uresničevanje strateških ciljev in načrti v 2017

V letu 2016 so potekale nadaljnje aktivnosti na področju izboljševanja finančne in kapitalske strukture Skupine, ki so se v januarju 2017 končale z refinanciranjem obstoječega dolgoročnega sindiciranega posojila pod izboljšanimi pogoji (nižja obrestna mera, podaljšanje ročnosti do junija 2024, nižja anuiteta).

Zavarovalnica Adriatic Slovenica je 24. 5. 2016 na podlagi ponudbe za izdajo vrednostnih papirjev, naslovljene na dobro poučene vlagatelje, izdala obveznice v skupni nominalni vrednosti 50.000.000,00 evrov. Obveznice, ki ustrezajo določilom evropske direktive Solventnost II, so uvrščene v večstranski sistem trgovanja (MTF) Irske borze – Irish Stock Exchange's Global Exchange Market (GEM). Zbrana sredstva je Adriatic Slovenica uporabila za krepitev kapitalske ustreznosti in nakup poslovnih deležev v družbi KD Skladi.

Finančna moč Skupine je bila potrjena s potrditvijo Fitch bonitetne ocene BB in s stabilnimi izgledi za naprej.

Na področju upravljanja premoženja je Skupina v letu 2016 povečala tržni delež s pripojitvijo skladov Ilirike v Sloveniji in na Hrvaškem.

Ključni strateški cilji Skupine KD ostajajo:

- Skupina KD se bo iz finančnega preoblikovala v zavarovalniški holding. Nosilna družba Skupine bo postala zavarovalnica Adriatic Slovenica, d. d.
- Glavni cilj Skupine: ena vodilnih zavarovalniških skupin, katerih nosilka je zavarovalnica Adriatic Slovenica, na trgih zavarovalniških storitev in skladov v Sloveniji in na trgih jugovzhodne Evrope (Hrvaška, Makedonija).
- Ključna dejavnost Skupine bo temeljila na zavarovalništvu, dopoljenem s ponudbo visokokakovostnega upravljanja premoženja in naložbenih produktov.
- Skupina bo še okrepila vlogo stranke in zanjo ves čas razvijala inovativne produkte, storitve in prodajne poti.

Načrti Skupine KD v 2017:

- dobičkonosnost poslovanja in nadaljnja krepitev kapitalske ustreznosti Skupine;
- izpolnjevanje zavez, izhajajoč iz refinanciranja KD Group;
- ohranitev obstoječe Fitch bonitetne ocene finančne moči Skupine in zavarovalnice;
- priprava predloga ciljne organizacije Skupine;
- nadaljevanje integracij poslovnih funkcij v okviru Skupine in vzpostavitev mehanizmov za obvladovanje tveganj;
- strateško pozicioniranje na trgih zavarovalniških storitev in skladov v Sloveniji in trgih jugovzhodne Evrope (Hrvaška, Makedonija);
- iskanje priložnosti in aktivna politika na področju konsolidacije dejavnosti skladov in upravljanja pokojninskih načrtov v Sloveniji.

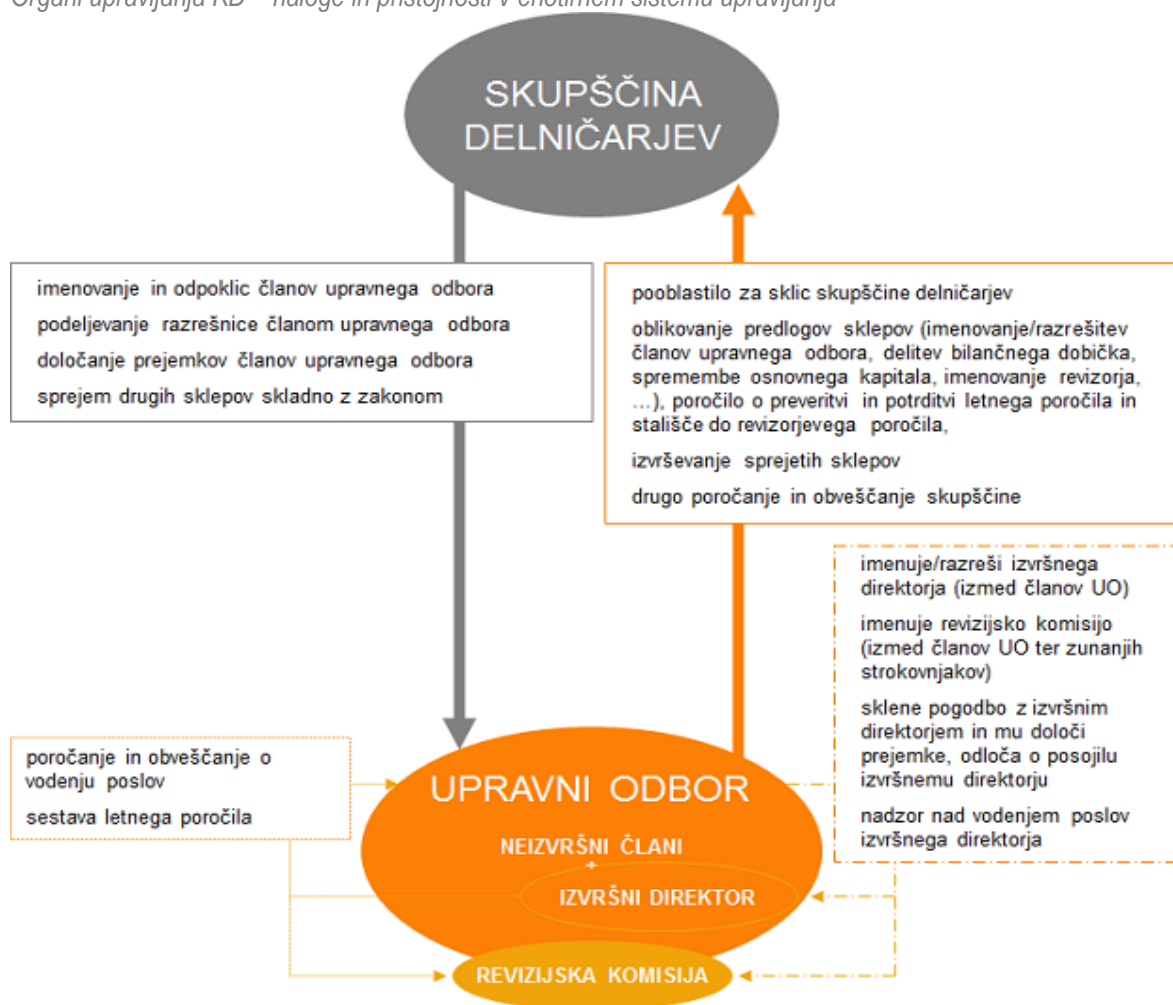
1.9. IZJAVA O UPRAVLJANJU

Odgovorno vodenje in upravljanje družbe sta temelj vseh dejavnosti Skupine KD. Temu poslanstvu sledijo tudi organi vodenja in nadzora matične družbe KD, v kateri je od 16. 11. 2009 naprej uveljavljen enotni sistem upravljanja. Družba KD v skladu z določilom petega odstavka 70. člena Zakona o gospodarskih družbah podaja izjavo o upravljanju družbe. Pojasnila, ki se navezujejo na šesti odstavek 70. člena Zakona o gospodarskih družbah, so dodana v poglavjih Delnice, dividende in lastniška struktura ter na spletni strani družbe www.kd-fd.si.

1.9.1. Sistem upravljanja KD

Družba KD d.d. je novembra 2009 prešla iz dvotirnega sistema upravljanja, kjer so pristojnosti skladno z zakonom o gospodarskih družbah razmejene med skupščino, nadzorni svet in upravo, na enotni sistem upravljanja, ki poteka v sodelovanju med skupščino in upravnim odborom.

Organi upravljanja KD – naloge in pristojnosti v enotnem sistemu upravljanja

Organa upravljanja družbe, skupščina in upravni odbor, delujeta skladno z zakonodajo, s statutom družbe in poslovníkom o delu upravnega odbora. Statut družbe je objavljen na spletnih straneh družbe www.kd-fd.si. O spremembah statuta odloča skupščina z večino najmanj treh četrtin pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala.

1.9.2. Skupščina delničarjev KD, d. d.

Skupščina delničarjev družbe KD sprejema temeljne odločitve, ki vodijo k uresničevanju osrednjega ekonomskega cilja – ustvarjanju vrednosti za delničarje.

Delničarji uresničujejo svoje pravice na skupščini v skladu z zakonom in s statutom družbe. Glasovalno pravico zagotavlja navadna delnica; vsaka delnica ima en glas. V skladu z zakonom imajo imetniki delnic pravico do udeležbe pri upravljanju družbe, pravico do dela dobička in pravico do ustreznega dela preostalega premoženja po likvidaciji ali stečaju družbe. Pristojnosti in delovanje skupščine opredeljujeta zakon o gospodarskih družbah in statut družbe.

Sklic skupščine družba objavlja v časopisu Dnevnik. Če zaradi obširnega gradiva ni mogoče objaviti celotnega predloga sklepa, se v sklicu navede kraj, kje rje dostopno celotno gradivo. Informacije za delničarje v zvezi s zasedanjem skupščine – sklic skupščine, obrazložitev predlogov sklepov, obrazce za glasovanje s pooblastilom, izid glasovanja s sprejetimi sklepi skupščine ter druge informacije, določene z zakonom – pa družba objavlja na spletnih straneh družbe www.kd-fd.si in spletnih straneh Ljubljanske borze SEOnet.

23. skupščina delničarjev družbe je potekala 29. 8. 2016. Na skupščini je bilo zastopanih 54.043 navadnih imenskih kosovnih delnic z oznako SKDR, kar predstavlja 31,494 % vseh delnic družbe z glasovalno pravico oz. 28,987 % delež v osnovnem kapitalu.

Na skupščini so se delničarji seznanili z letnim poročilom in poročilom upravnega odbora o preveritvi letnega poročila, sprejeli sklep o uporabi bilančnega dobička ter podelili razrešnico članom organov vodenja in nadzora, s katero so potrdili in odobrili njihovo delo v poslovnem letu 2015. Sprejeli so tudi sklep o spremembi statuta glede določitve odobrenega kapitala, tako da statut pooblašča izvršnega direktorja, da v petih letih po vpisu navedene spremembe statuta v register poveča osnovni kapital za največ 777.983,64 EUR, z enkratno ali večkratno izdajo novih delnic za denarne ali stvarne vloške. Delničarji so za revidiranje poslovanja za poslovna leta 2016, 2017 in 2018 imenovali revizijsko družbo KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o. Ljubljana.

Celotno besedilo sprejetih sklepov 23. skupščine je objavljeno in dostopno na spletnih straneh Ljubljanske borze SEOnet in spletnih straneh družbe www.kd-fd.si v okviru Odnosi z vlagatelji.

1.9.3. Organi vodenja in nadzora

Pravila družbe o imenovanju ter zamenjavi članov organov vodenja in nadzora

V skladu s statutom družbe ima upravni odbor najmanj pet in največ devet članov oziroma članic. Člane upravnega odbora izvoli in odpokliče skupščina in so imenovani za mandatno dobo štirih let ter so lahko po poteku mandata ponovno izvoljeni. Člani upravnega odbora izmed sebe izvolijo predsednika in njegovega namestnika.

Upravni odbor izmed svojih članov imenuje najmanj enega in največ dva izvršna direktorja. Mandat izvršnemu direktorju traja štiri leta. Predsednik upravnega odbora ali namestnik predsednika upravnega odbora ne more biti izvršni direktor družbe. Član upravnega odbora, ki ni izvršni direktor, se imenuje neizvršni član. V skladu z zakonom o gospodarskih družbah lahko upravni odbor lahko kadarkoli odpokliče izvršnega direktorja.

Delovanje upravnega odbora

Upravni odbor vodi in nadzira vodenje družbe ter hkrati zastopa in predstavlja družbo v vseh zadevah, glede katerih pristojnost ne pripada izvršnim direktorjem. Upravni odbor mora biti sklican vsaj enkrat v četrtletju.

Upravni odbor izmed svojih članov imenuje izvršne direktorje, ki zastopajo in predstavljajo družbo. Pristojnosti upravnega odbora so skupne vsem njegovim članom, nekatere pa so prenesene na izvršna direktorja – tako sta izvršna direktorja skladno s statutom pristojna za zastopanje in predstavljanje družbe, za vodenje tekočih poslov, prijave vpisov in predložitve listin registru, skrb za vodenje poslovnih knjig in sestavo letnega poročila. Izvršna direktorja vodita posle ob upoštevanju navodil in omejitev, ki jim jih postavljajo statut, upravni odbor, skupščina družbe in poslovnik o delu izvršnih direktorjev.

Sestava upravnega odbora (UO), ki vodi in nadzira družbo KD, je bila v letu 2016 naslednja:

- Milan Knežević, univerzitetni diplomirani ekonomist in diplomirani inženir gozdarstva – predsednik UO,
- Aleksander Sekavčnik, univerzitetni diplomirani ekonomist – namestnik predsednika UO,
- Matjaž Gantar, magister znanosti – član UO in izvršni direktor,
- Tomaž Butina, univerzitetni diplomirani inženir računalništva – član UO in predsednik revizijske komisije UO,
- Katarina Valentinčič Istenič, magistra znanosti – članica UO in članica revizijske komisije UO.

O svojem delovanju v poslovnem letu 2016 upravni odbor podrobneje poroča v poročilu upravnega odbora delničarjem o preveritvi letnega poročila, ki je v okviru poglavja Poročilo upravnega odbora družbe KD.

Predstavitev funkcij članov upravnega odbora in vodstva v drugih poslovnih ali nadzornih organih

Člani upravnega odbora in vodstva družbe KD so bili na dan 31. 12. 2016 člani poslovnih ali nadzornih organov naslednjih družb:

Milan Knežević

<i>Družba</i>	<i>Funkcija</i>
/	/

Matjaž Gantar

<i>Družba</i>	<i>Funkcija</i>
KD Group d. d., Ljubljana	predsednik upravnega odbora
Adriatic Slovenica, d. d., Koper	predsednik nadzornega sveta
ABDS d. o. o., Sarajevo, Bosna in Hercegovina	član nadzornega sveta
Vila Nova d. o. o., Ljubljana	direktor

Aleksander Sekavčnik

<i>Družba</i>	<i>Funkcija</i>
KD Group d. d., Ljubljana	namestnik predsednika upravnega odbora
Adriatic Slovenica d. d., Koper	član nadzornega sveta
Sekavčnik in družbenik d. n. o., Ljubljana	direktor

Tomaž Butina

<i>Družba</i>	<i>Funkcija</i>
KD Group d. d., Ljubljana	član upravnega odbora
Adriatic Slovenica, d. d., Koper	član nadzornega sveta
KD Skladi d.o.o., Ljubljana	predsednik nadzornega sveta
AVRA d. o. o., Ljubljana	direktor
Dermatologija Bartenjev – Rogl d. o. o., Ljubljana	direktor

Katarina Valentinčič Istenič

<i>Družba</i>	<i>Funkcija</i>
KD Group d. d., Ljubljana	članica upravnega odbora
Kinopodjetje Kranj d.d., Kranj	direktorica
KVI KAPITAL poslovne finance, d. o. o., Ljubljana	direktorica

Lastniški deleži članov upravnega odbora in vodstva družbe

Na dan 31. 12. 2016 so bili neposredni lastniški deleži članov upravnega odbora naslednji:

- Milan Knežević je bil imetnik štirih delnic družbe, kar predstavlja 0,002 % celotnega kapitala in 0,002 % delnic z glasovalno pravico,

- Tomaž Butina je bil imetnik 1.947 delnic družbe, kar predstavlja 1,044 % celotnega kapitala in 1,135 % delnic z glasovalno pravico,
- Matjaž Gantar, Aleksander Sekavčnik in Katarina Valentinčič Istenič na dan 31. 12. 2016 niso bili imetniki delnic družbe.

Članom upravnega odbora in članom vodstva niso bile podeljene pravice do pridobitve ali nakupa delnic družbe KD.

Revizijska komisija upravnega odbora

Revizijsko komisijo upravnega odbora sestavljajo predsednik Tomaž Butina ter člana Katarina Valentinčič Istenič in Franc Počivavšek. Revizijska komisija je organ upravnega odbora, ki podpira upravni odbor pri izpolnjevanju njegove vsestranske odgovornosti za nadziranje vodenja poslov družbe in njenih odvisnih družb, kamor sodijo tudi računovodski poročevalski sistem, sistem notranjih kontrol, revizijski procesi in procesi, s katerimi družba nadzira skladnost z zakoni, predpisi in internimi splošnimi akti ter etičnimi usmeritvami oziroma kodeksi ravnanja. Namen dela revizijske komisije je omogočiti upravnemu odboru zanesljivejše, učinkovitejše in uspešnejše delovanje pri uresničevanju vizije, poslanstva in strateških ciljev delovanja družbe in njene skupine. Revizijska komisija je strokovno delovno jedro upravnega odbora za področja, za katera je zadolžena. Svoje strokovne predloge posreduje upravnemu odboru, mu poroča o svojih ugotovitvah in mu je za svoje delo odgovorna.

1.9.4. Zunanja revizija ter sistem notranjih kontrol in upravljanje tveganj

Računovodske izkaze družbe KD in Skupine KD za leto 2016 je revidirala neodvisna revizijska družba KPMG Slovenija, družba za revidiranje, d. o. o., Ljubljana. Revizijska družba je izdala pozitivno mnenje k letnemu poročilu za 2016.

Obvladovanje tveganj in delovanje notranjih kontrol je podrobneje predstavljeno v poglavju 1.15. Upravljanje tveganj in notranja revizija.

1.9.5. Pojasnila v zvezi s prevzemno zakonodajo

Imetništvo vrednostnih papirjev družbe v smislu doseganja kvalificiranega deleža, kot ga določa zakon, ki ureja prevzeme, in drugi podatki o lastniški strukturi družbe so pojasnjeni v poglavju 1.11.3. Lastniška struktura.

1.9.6. Pooblastilo za nakup lastnih delnic

Na 22. skupščini delničarjev družbe, ki je potekala 27. 8. 2015, je skupščina pooblastila upravni odbor, da lahko v imenu in za račun družbe kupi lastne delnice, katerih skupno število ne sme presegati 10 % skupnega števila delnic družbe. Pooblastilo družbi za nakup lastnih delnic velja 36 mesecev od dneva sprejema sklepa skupščine. V skladu s pooblastilom skupščine lahko upravni odbor umakne lastne delnice brez nadaljnjega sklepanja o zmanjšanju osnovnega kapitala.

1.9.7. Preglednost poslovanja družbe

Preglednost zagotavljamo predvsem z obveščanjem delničarjev in drugih javnosti, in sicer z rednim obveščanjem in obveščanjem ob enkratnih dogodkih. Informacije o poslovanju in poslovnih načrtih ter druge pomembne informacije objavljamo na spletnih straneh družbe www.kd-fd.si in v sistemu elektronskega obveščanja Ljubljanske borze SEOnet <http://seonet.ljse.si>.

1.9.8. Upravljanje družb v skupini

Povezane družbe aktivno upravljamo prek predstavnikov krovne družbe v upravnih odborih ter nadzornih svetih odvisnih družb.

Izjava upravnega odbora KD, d. d., o upoštevanju Kodeksa upravljanja javnih delniških družb

Upravni odbor družbe KD d.d., finančna družba, Dunajska cesta 63, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: KD ali družba) izjavlja, da je pri upravljanju družbe KD v poslovnem letu 2016 sledil določbam Kodeksa upravljanja javnih delniških družb, sprejetem 8. 12. 2009 in objavljenem na uradnih spletnih straneh Ljubljanske borze d.d. <http://www.ljse.si> (v nadaljevanju: Kodeks), z odstopanji, ki so razkrita in pojasnjena v nadaljevanju.

Priporočilo 2 (2.1 in 2.2) ter priporočili 20 in 20.2:

Veljavna politika upravljanja družbe skupaj s strategijo komuniciranja družbe ni oblikovana kot enotni dokument, ampak zadevno področje ureja več dokumentov družbe.

Priporočilo 9 (9.1 - 9.3):

Presoja kvalitete dela upravnega odbora in revizijske komisije upravnega odbora se izvaja v obliki ocenjevanja celotnega upravnega odbora in celotne revizijske komisije in ne kot ocenjevanje posameznih njegovih članov. Upravni odbor in revizijska komisija upravnega odbora praviloma delujeta v polni sestavi, vsi člani pa redno sodelujejo v razpravah ter s svojo strokovnostjo in izkušnjami pripomorejo h kakovostnemu delu. Upravni odbor glede na navedeno ocenjuje, da za posamično ocenjevanje članov upravnega odbora in revizijske komisije ni potrebe.

Priporočilo 10.3:

Družba je s prehodom na enotni sistem upravljanja opustila pisanje povzetkov razprave v zapisnikih upravnega odbora, saj se zapisniki praviloma potrjujejo v dveh dneh po seji z namenom čimprejšnje realizacije sklepov upravnega odbora, česar 15 dnevni rok, ki je določen v priporočilu, ne omogoča.

Priporočilo 13 in 13.1:

Upravni odbor je imenoval revizijsko komisijo, ostala vprašanja iz svoje pristojnosti pa obravnava brez oblikovanja posebnih komisij, saj za to v dosedanjem delovanju ni bilo potrebe.

Priporočilo 20.3:

Družba nima s posebnim aktom predpisanih pravil, ki bi poleg zakonskih določil in pravil predpisovali omejitve trgovanja z delnicami družbe, temveč varovanje notranjih informacij in prepoved trgovanja na podlagi notranjih informacij družba ureja v okviru pravil o ravnanju z notranjimi informacijami družbe. V ta namen družba skladno z zakonodajo vodi seznam oseb, ki so jim dostopne notranje informacije (seznam SONI), osebe, ki so jim dostopne notranje informacije, pa podpišejo posebno izjavo o seznanitvi o uvrstitvi na seznam SONI-1 in seznanitvi z veljavnimi predpisi in pravili v družbi.

Priporočilo 20.4:

Družba na svojih spletnih straneh ne objavlja finančnega koledarja za prihodnje poslovno leto. Tako periodične kot druge objave svojih pomembnih poslovnih dogodkov, družba zagotavlja v najkrajših možnih rokih in si na ta način prizadeva za kvalitetno obveščenost vlagateljev.

Priporočilo 21.3:

Družba glede na delniško strukturo ter zaradi dejstva, da večina poslovnih partnerjev družbe prihaja iz Republike Slovenije, meni, da zagotavljanje javnih objav njenih sporočil tudi v angleškem jeziku ni potrebno.

Priporočilo 22.7:

Družba ne razkriva neto prejemkov članov upravnega odbora ter drugih informacij iz navedene točke priporočila, temveč v letnem poročilu in na skupščini delničarjev v skladu z zakonodajo razkriva bruto prejemke posameznih članov upravnega odbora.

V Ljubljani, 25. 4. 2017

Predsednik upravnega odbora
Milan Knežević

1.10. POLITIKA RAZNOLIKOSTI

Družba nima sprejete politike raznolikosti, ki bi urejala strukturo organov vodenja ali nadzora glede na spol, starost, izobrazbo in druge osebne okoliščine, kljub temu pa je v organih upravljanja družbe različna zastopanost glede na spol, starostno strukturo in izobrazbo.

1.11. DELNICE, DIVIDENDE IN LASTNIŠKA STRUKTURA

1.11.1. Osnovni podatki o delnicah, dividendah in kapitalu

Osnovni kapital KD je 31. 12. 2016 znašal 1.555.967,28 EUR in je bil razdeljen na 186.436 rednih delnic z oznako SKDR.

Delnice družbe KD, z oznako SKDR, so uvrščene v vstopno kotacijo Ljubljanske borze od 21. 12. 2000.

Odobreni kapital je na 31. 12. 2016 znašal 777.983,64 EUR. Na podlagi sklepa 23. skupščine delničarjev 29. 8. 2016 je izvršni direktor družbe pooblaščen, da v petih letih po vpisu spremembe statuta v sodni register poveča osnovni kapital za največ 777.983,64 EUR, z izdajo novih delnic za denarne ali stvarne vloške. Sprememba statuta je bila vpisana v sodni register 6. 9. 2016. Do sedaj izvršni direktor odobrenega kapitala še ni koristil.

Knjigovodska vrednost delnice SKDR je 31. 12. 2016 znašala 204,34 EUR, kar pomeni 5-odstotno znižanje glede na leto prej, ko je vrednost znašala 215,75 EUR. Knjigovodska vrednost delnice je izračunana kot knjigovodska vrednost kapitala ob koncu obračunskega obdobja, ki se deli s številom vseh izdanih delnic brez lastnih delnic ob koncu obračunskega obdobja.

Čisti poslovni izid na delnico je v letu 2016 znašal –11,41 EUR, leta 2015 pa –10,68 EUR. Čisti poslovni izid na delnico je izračunan kot čisti poslovni izid, ki se deli s povprečnim številom vseh navadnih izdanih delnic brez lastnih delnic obračunskega obdobja.

1.11.2. Gibanje vrednosti delnice

Redna delnica SKDR v letu 2016

Z delnico SKDR je bilo v letu 2016 na Ljubljanski borzi sklenjenih poslov v skupni vrednosti 128,736 EUR. Delnica je leto 2016 zaključila pri tržni ceni 99,00 evra, kar je 23,6 odstotka več v primerjavi s tržno ceno na začetku leta, ko je znašala 80,10 evra. Najnižja tržna cena v letu 2016 je bila 53,30 EUR, najvišja pa 120,00 EUR.

Temeljni kazalniki redne delnice SKDR

Podatki o delnici	31.12.2016	31.12.2015	Sprememba 16/15 (v %)
Število delnic	186.436	186.436	0
Tržna cena	99,00	80,10	23,6
Tržna kapitalizacija (v mio EUR)	18,5	14,9	23,6

Vir: Ljubljanska borza vrednostnih papirjev, izračuni KD.

Primerjava gibanja tečaja SKDR in SBITOP za obdobje 1. 1. 2016–31. 12. 2016

Vir: Ljubljanska borza vrednostnih papirjev.

1.11.3. Lastniška struktura

Največji delničar družbe KD je družba MIG AM PLUS LIMITED, Limassol, ki ima v lasti 36.527 navadnih imenskih delnic z oznako SKDR, kar je 19,59 odstotka izdanih navadnih imenskih delnic družbe.

Lastniška struktura družbe KD 31. 12. 2016

SKDR – navadne imenske delnice	Število delničarjev	Število delnic	Odstotek lastništva (v %)
Domače osebe	257	84.072	45,09
Pravne osebe	34	70.375	37,75
Fizične osebe	223	13.697	7,35
Tuje osebe	7	102.364	54,91
Pravne osebe	6	102.363	54,91
Fizične osebe	1	1	0,001
Skupaj SKDR	264	186.436	100,00

Deset največjih imetnikov navadnih delnic (SKDR) 31. 12. 2016

Delničar	Kraj	Število delnic	Delež od vseh delnic SKDR (v %)
1 MIG AM PLUS LIMITED	LIMASSOL	36.527	19,59
2 CARANTHANIA INVESTMENTS	LUXEMBOURG	29.935	16,06
3 SOROLI INVEST LIMITED	LIMASSOL	25.611	13,74
4 ODVETNIŠKA PISARNA UŠENIČNIK ŽAGAR d.o.o	LJUBLJANA	19.916	10,68
5 KD Group d.d.	LJUBLJANA	11.093	5,95
6 KDG Naložbe, d.o.o.	LJUBLJANA	10.120	5,43
7 HIPOTEKARNA BANKA	PODGORICA	8.573	4,60
8 KDH Naložbe, d.o.o.	LJUBLJANA	7.473	4,01
9 OKLEV d.o.o.	LJUBLJANA	5.815	3,12
10 Alea lacta, d.o.o.	LJUBLJANA	5.203	2,79
Skupaj prvih deset imetnikov delnic SKDR		160.266	85,96
Drugi		26.170	14,04
Skupaj vseh delnic SKDR		186.436	100,00

1.11.4. Lastne delnice

Število delnic	Število 1. 1.	Nakupi	Prodaja	Število 31. 12.	Delež v os. kapitalu (v %)
SKDR	14.836	-	-	14.836	7,96

Družba KD je bila na 31. 12. 2016 imetnica 613 lastnih navadnih delnic z oznako SKDR. Odvisni družbi KD Group in Adriatic Slovenica sta bili na 31. 12. 2015 imetnici 11.093 oziroma 3.130 navadnih delnic z oznako SKDR, pri čemer se skladno z Zakonom o gospodarskih družbah te delnice štejejo za lastne delnice družbe. Lastne delnice predstavljajo skupaj 7,96 % osnovnega kapitala družbe.

1.12. POSLOVANJE V LETU 2016

1.12.1. Makroekonomska okolje Slovenije v letu 2016

V letu 2016 so se v Sloveniji nadaljevala ugodna makroekonomska gibanja. Gospodarska rast tako ostaja med višjimi v evrskem območju. K njenemu 2,5-odstotnem povečanju je pomembno prispevala rast izvoza in proizvodnje predelovalnih dejavnosti. Pozitiven je bil tudi vpliv domačega trošenja. K rasti končne porabe izdatneje prispevajo gospodinjstva, katerih potrošnja ob rasti zaposlenosti in plač postaja vse stabilnejša, je pa v tretjem četrtletju vnovič povečala končno potrošnjo tudi država.

Razmere na trgu dela so se izboljševale iz obdobja v obdobje. Ugodna gibanja pripisujemo predvsem večjemu zaupanju podjetij v okrevanje gospodarske aktivnosti, delno pa je k temu prispevala tudi večja uporaba fleksibilnejših oblik zaposlitve. Zaposlenost raste tako v zasebnem sektorju kot v pretežno javnih storitvah. Ob zaključku leta se je brezposelnost znižala na raven tiste ob koncu leta 2009. Tako je bila stopnja registrirane brezposelnosti medletno nižja za 1,5 odstotne točke in je znašala 10,8 odstotka. Ob dobrih gospodarskih rezultatih in vidnem znižanju brezposelnosti se je medletno povišala tudi povprečna nominalna bruto plača in ostaja visoka

predvsem v pretežno javnih storitvah, kot odraz sprostitve nekaterih varčevalnih ukrepov. Zaradi težnje po ohranjanju konkurenčnosti pričakujemo, da bo stopnja rasti plač v prihodnje podobna rasti produktivnosti.

Ponudbeni dejavniki in deloma nadaljnja krepitev povpraševanja so vzvodi, ki so prispevali k višji ravni cen življenjskih potrebščin. 0,5-odstotna inflacija je predvsem posledica gibanja cen energentov, nekaj pa so k zvišanju prispevale še cene nepredelane hrane. Cenovna konkurenčnost slovenskega gospodarstva je leta 2016 kljub apreciaciji evra ostala blizu ugodnih ravni predhodnega leta.

Ugodne gospodarske razmere so pripomogle tudi k znižanju javnega primanjkljaja. K temu je prispevala zmerna rast prihodkov, najbolj tistih, ki so povezani z izboljševanjem razmer na trgu dela, in znižanje izdatkov države zaradi močnega zmanjšanja investicij, vezanih na črpanje sredstev EU.

Tudi dolg države ob zaključku leta 2016 je bil nižji v primerjavi s predhodnim letom, saj ga je Slovenija v zadnjem četrtletju neto odplačevala. Strošek dolga se je z njegovim prestrukturiranjem znižal, ročnost pa podaljšala.

1.12.2. Analiza poslovanja Skupine KD v letu 2016

Pomembni poudarki poslovanja Skupine KD

- Skupina KD je poslovno leto 2016 zaključila z **dobičkom v višini 1,9 milijona EUR**, medtem ko je v letu 2015 Skupina poslovala z izgubo v višini 0,6 milijona EUR. Na višji rezultat skupine so kljub poslabšanemu škodnemu rezultatu zdravstvenih zavarovanj znatno vplivali nižji prevrednotovalni odhodki in odloženi davek.
- **Prihodki** so znašali **357,6 milijona EUR** oziroma 4 % več kot leta 2015, kar je predvsem vpliv višjih prihodkov od naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje.
- **Odhodki** so znašali **356,6 milijona EUR**, kar je prav tako 5 % več kot v letu 2015. Na porast odhodkov so največ vplivale višje škode na področju zdravstvenih in življenjskih zavarovanj (doživetja) ter višje rezervacije za naložbena tveganja.
- **Poslovni izid pred obdavčitvijo** je znašal **1 milijon EUR**, kar je 73 % manj kot leta 2015.
- **Sredstva** so ob koncu leta znašala **773,1 milijona EUR**, kar je 5-odstotni porast glede na konec leta 2015. Rast na kapitalskih in finančnih trgih se je v letu 2016 odrazila v povišanju finančnih naložb in naložb zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje.
- **Kapital** se je v letu 2016 **znižal za 2 %** in je znašal **82,3 milijona EUR**.
- **Finančne obveznosti** so znašale **51 milijonov EUR** oziroma 34,8 milijona EUR manj kot ob koncu leta 2015. Skupina je v maju izdala **podrejeno obveznico v višini 50 milijonov EUR**, s katero je povišala kapitalsko ustreznost, na drugi strani pa se je delno razdolžila (delno odplačilo sindiciranega posojila) in s tem izboljšala strukturo ročnosti virov financiranja Skupine.

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA (v tisoč EUR)	2016	2015	Indeks 2016/2015
PRIHODKI	357.606	343.595	104
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	288.273	288.914	100
Drugi zavarovalni prihodki	1.741	4.165	42
Drugi prihodki	22.527	24.092	94
Prihodki od naložb	45.064	26.425	171
ODHODKI	(356.644)	(340.072)	105
Čisti odhodki za škode	(212.703)	(207.810)	102
Sprememba ZTR zavarovancev, ki prevzemajo NT	(22.922)	(2.363)	970
Sprememba drugih ZTR in obveznosti	(4.038)	(4.843)	83
Obratovalni stroški	(89.627)	(91.236)	98
Drugi zavarovalni odhodki	(4.093)	(4.685)	87
Drugi odhodki	(10.584)	(14.965)	71
Odhodki od naložb	(6.391)	(8.493)	75
Finančni odhodki za obresti	(6.285)	(5.677)	111
POSLOVNI IZID PRED OBDAVČITVIJO	962	3.524	27
DAVEK	928	(4.158)	/
Odmerjeni davek iz dobička	(2.833)	(2.354)	120
Odloženi davek	3.761	(1.804)	/
ČISTI POSLOVNI IZID	1.891	(634)	/
Drugi vseobsegajoči donos po obdavčitvi	(3.901)	(3.291)	119
Vseobsegajoči donos poslovnega leta	(2.010)	(3.925)	51

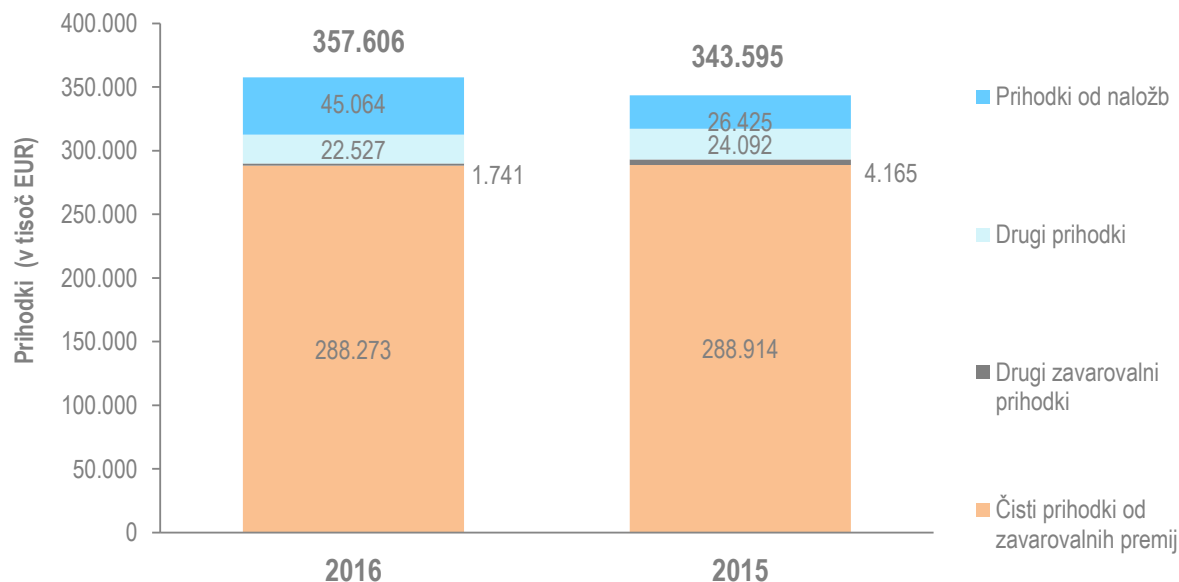
BILANCA STANJA (v tisoč EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015	Indeks 31. 12. 2016/31. 12. 2015
SREDSTVA	773.146	739.825	105
Neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva	92.994	95.815	97
Naložbene nepremičnine	32.435	30.146	108
Finančna sredstva in naložbe	250.308	236.989	106
Terjatve, zaloge in drugo	80.486	76.401	105
Naložbe zavarovancev in pozavarovalne pogodbe	305.001	281.779	108
Denar in denarni ustrezniki	11.923	18.695	64
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	773.146	739.825	105
Kapital	82.341	84.167	98
Podrejene obveznosti	49.453	0	/
Obveznosti iz naslova zavarovalnih pogodb	271.896	271.663	100
Obveznosti do zav., ki prevzemajo naložbeno tveganje	282.619	259.698	109
Finančne obveznosti	50.983	85.751	59
Poslovne in druge obveznosti	35.853	38.546	93

Prihodki

Prihodki so v letu 2016 znašali **357,6 milijona EUR**. Glede na enako obdobje v letu 2015 so se povišali za 4 %. Prihodki so se povišali predvsem na račun višjih finančnih prihodkov iz naslova naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, kar je odraz rasti na kapitalskih in finančnih trgih v letu 2016 (na odhodkovni strani so iz tega naslova porasle tudi rezervacije za naložbena tveganja, tako da je učinek na čisti izid nevtralen).

Drugi zavarovalni prihodki so se znižali zaradi nižjih prejetih pozavarovalnih provizij ter drugi prihodki zaradi odprodaje družbe Žičnice Vogel, ki v 2016 ni več del Skupine. Čisti prihodki od zavarovalnih premij ostajajo na ravni preteklega leta.

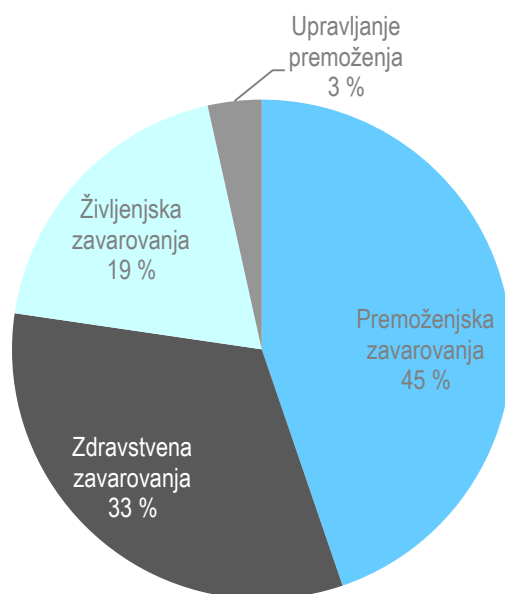
Prihodki po vrstah v letih 2016 in 2015 (v tisoč EUR)

Prihodki od prodaje

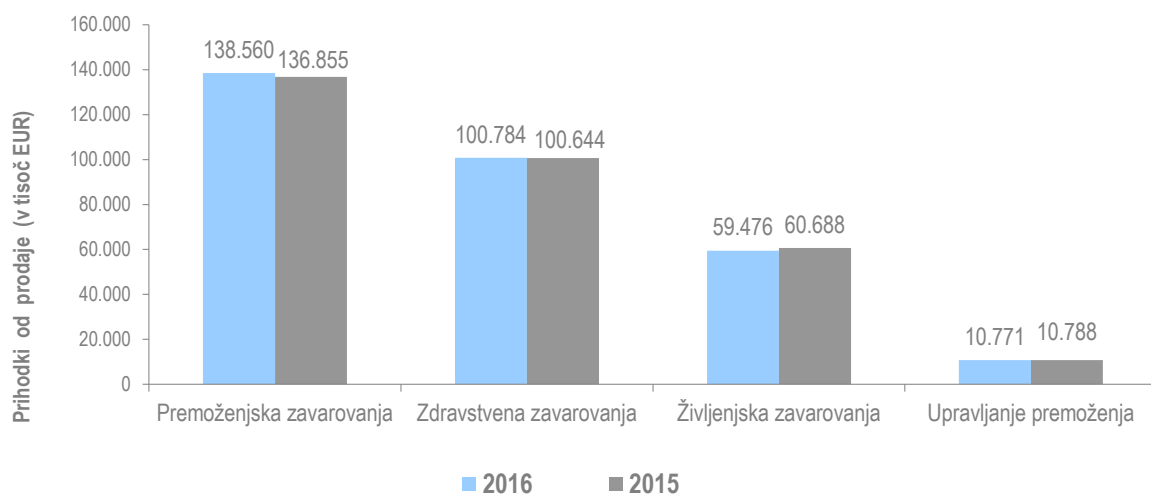
Prihodki od prodaje² so v letu 2015 znašali 309,6 milijona EUR. V primerjavi z letom 2015 so se povišali za 0,2 %. Glavnino predstavlja dejavnost premoženjskih zavarovanj s 45-odstotnim deležem, sledijo zdravstvena zavarovanja z 32-odstotnim deležem in življenjska zavarovanja z 19-odstotnim deležem. Upravljanje premoženja ima v strukturi vseh prihodkov skupine 3-odstotni delež.

Struktura prihodkov od prodaje po področnih odsekih v letu 2016 (v %)

² Prihodki od prodaje: obračunane kosmate zavarovalne premije + prihodki provizij od upravljanja skladov.

Prihodki od prodaje po področnih odsekih v letih 2016 in 2015 (v tisoč EUR)

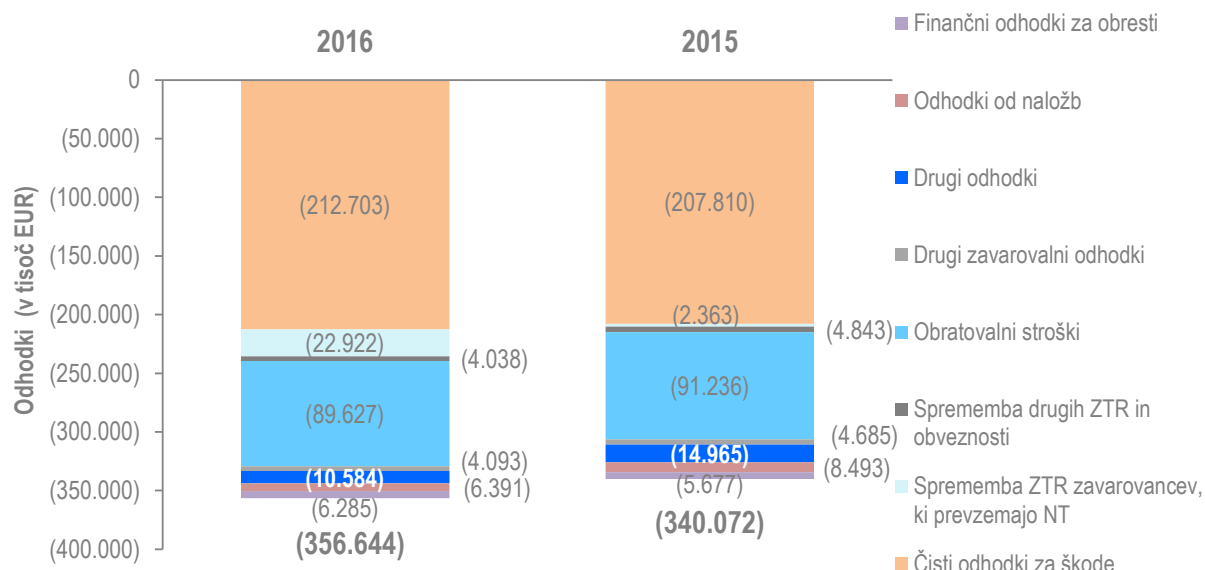
Prihodki od prodaje so porasli na področjih premoženjskih zavarovanjih (+1,2 %) in na področju zdravstvenih zavarovanj (+0,1 %), medtem ko so upadli na področju življenjskih zavarovanj (-2 %). Na tem področju bi bila sicer pripoznana rast, vendar se od leta 2016 prilivi premij prostovoljnih pokojninskih zavarovanj evidentirajo kot sredstva iz finančnih pogodb (4,8 milijona evrov). Področje upravljanja premoženja je po turbulentnem začetku leta, v katerem so se globalni trgi pocenili in nato rastle skozi celotno obdobje, na koncu skoraj izničilo zaostanek za letom 2015 (-0,2 %).

Odhodki

V letu 2015 so **odhodki**³ znašali **356,6 milijona EUR**, kar je za 5 % več kot v predhodnem letu. Znotraj poslovnih odhodkov so največ porasle rezervacije zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje. Obratovalni stroški so se znižali za 2 % na račun nižjih stroškov storitev in materiala ter amortizacije. Rast čistih odhodkov za škode je odraz povišanega škodnega dogajanja na področju avtomobilskih zavarovanj, višjega obsega doživetij življenjskih zavarovanj ter višanja škod zdravstvenih zavarovanj (ukrepi ZZS: skrajševanje čakalnih vrst in širitev izbranih zdravstvenih programov). Nižje slabitve terjatev, posojil in osnovnih sredstev so najbolj vplivale na znižanje drugih odhodkov v primerjavi z letom 2015. Pomembno so se znižali tudi odhodki od naložb, kar je povezano z nižjimi čistimi neiztrženimi izgubami naložb zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, in z nižjimi izgubami pri prodaji finančnih sredstev.

³ Odhodki in stroški so predstavljeni z negativnim predznakom, da so tabele v analizi poslovanja usklajene s tabelami v računovodskem delu letnega poročila.

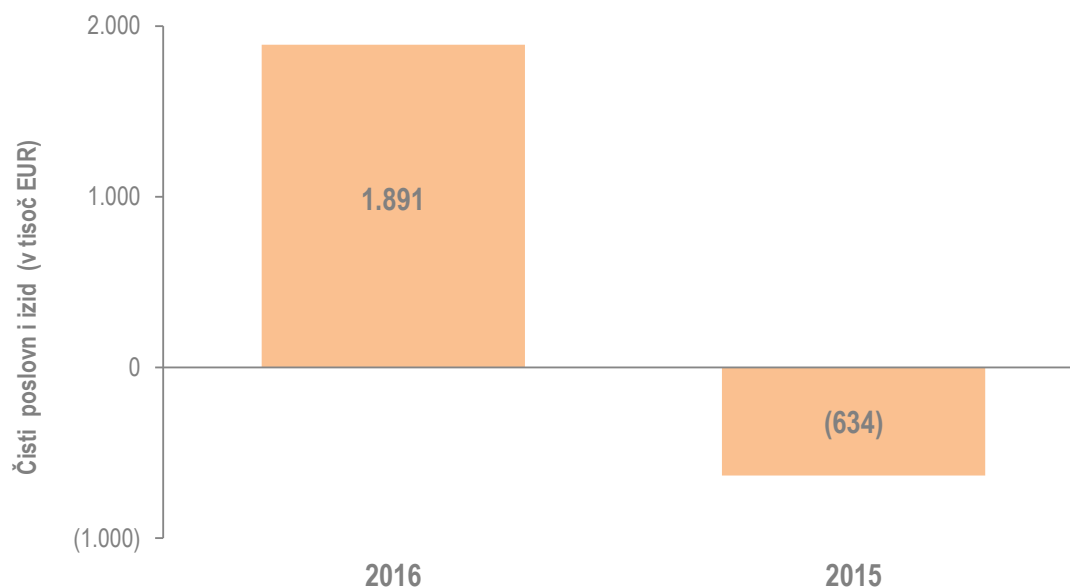
Odhodki po vrstah v letih 2016 in 2015 (v tisoč EUR)

Čisti poslovni izid

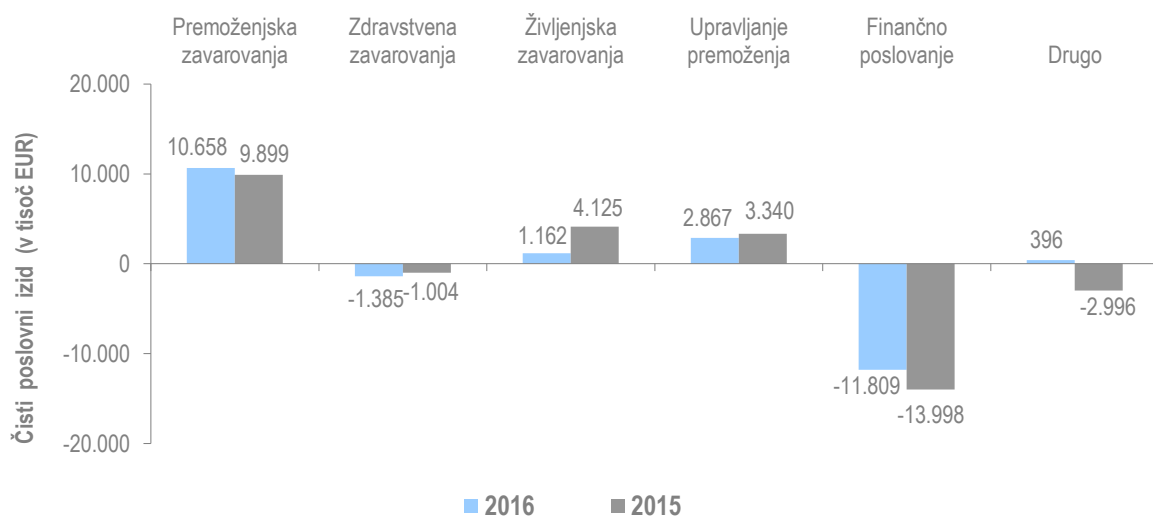
Skupina KD je poslovno leto 2016 zaključila z **dobičkom v višini 1,9 milijona EUR**, medtem ko je v letu 2015 poslovala z izgubo v višini 0,6 milijona EUR. Na višji rezultat skupine so kljub poslabšanemu škodnemu rezultatu zdravstvenih zavarovanj znatno vplivali nižji prevrednotovalni odhodki in odloženi davek. Izid po področnih odsekih prikazuje, da ima največjo izgubo področje finančnega poslovanja (-11,8 milijona EUR), kar je posledica slabitev naložb. Poleg tega je z izgubo poslovalo še področje zdravstvenih zavarovanj (-1,4 milijona EUR). Ostala področja so izkazovala dobiček, ki je bil najvišji v premoženjskih zavarovanjih (+10,7 milijona EUR), sledijo upravljanje premoženja (+2,9 milijona EUR) ter življenjska zavarovanja (+1,4 milijona EUR).

Čisti poslovni izid skupine v letih 2016 in 2015 (v tisoč EUR)

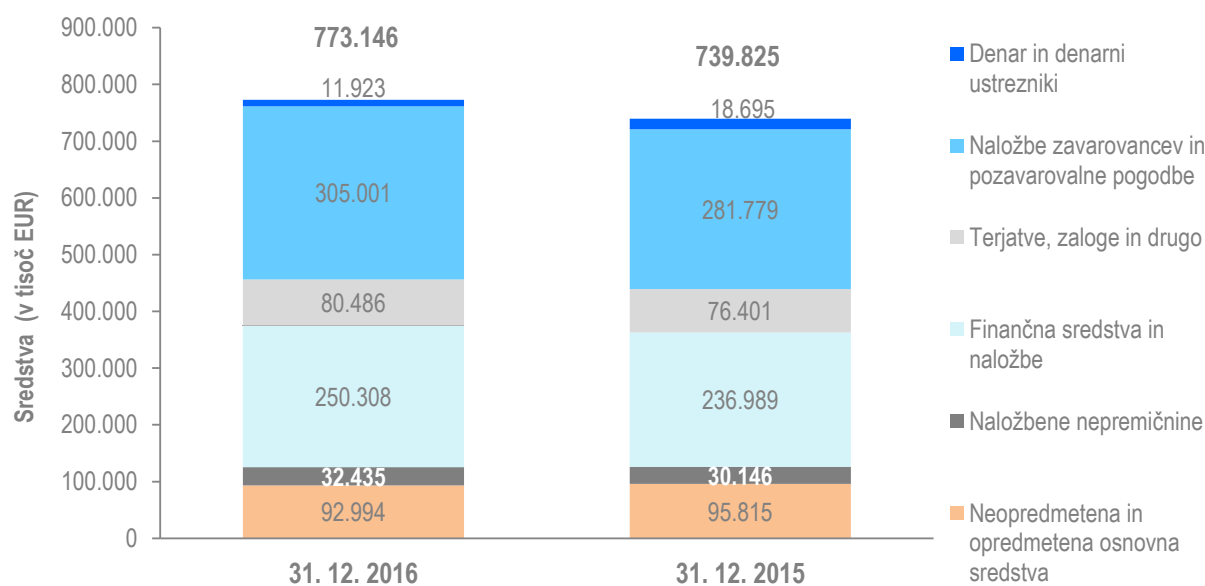
Čisti poslovni izid po področnih odsekih v letih 2016 in 2015 (v tisoč EUR)

Sredstva

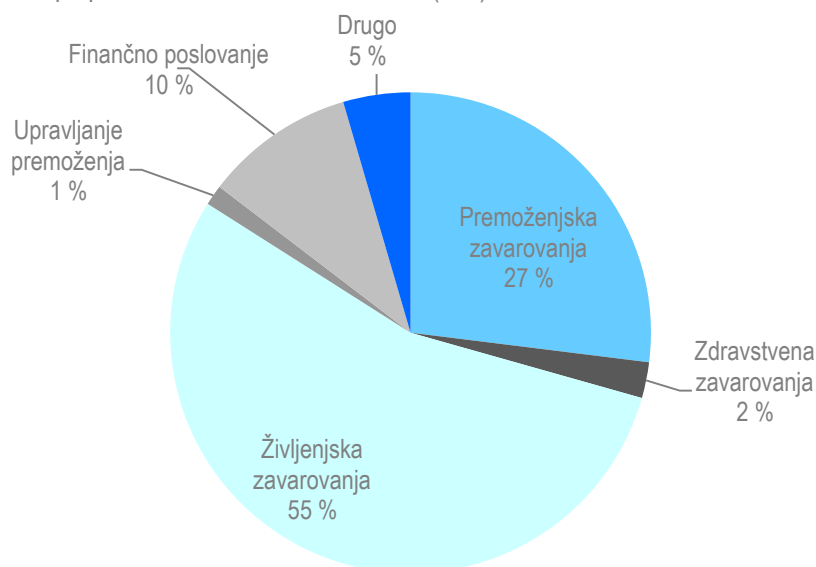
Celotna sredstva skupine so ob koncu leta 2016 znašala **773,1 milijona EUR**, kar predstavlja 5-odstotni porast glede na konec leta 2015. Rast na kapitalskih in finančnih trgih se je v letu 2016 odrazila v povišanju finančnih naložb in naložb zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje. Povišale so se tudi odložene terjatve za davek na račun slabitev in sprememb poštene vrednosti finančnih naložb. V primerjavi s preteklim poročevalskim obdobjem so upadle terjatve iz zavarovalnih poslov zaradi učinkovitejše izterjave plačila premij ter terjatve za odmerjeni davek. Povečanje sredstev iz finančnih pogodb izvira iz pripoznanja premij pokojninskega zavarovanja v letu 2016 kot sredstev iz finančnih pogodb.

Sredstva po vrstah 31. 12. 2016 in 31. 12. 2015 (v tisoč EUR)

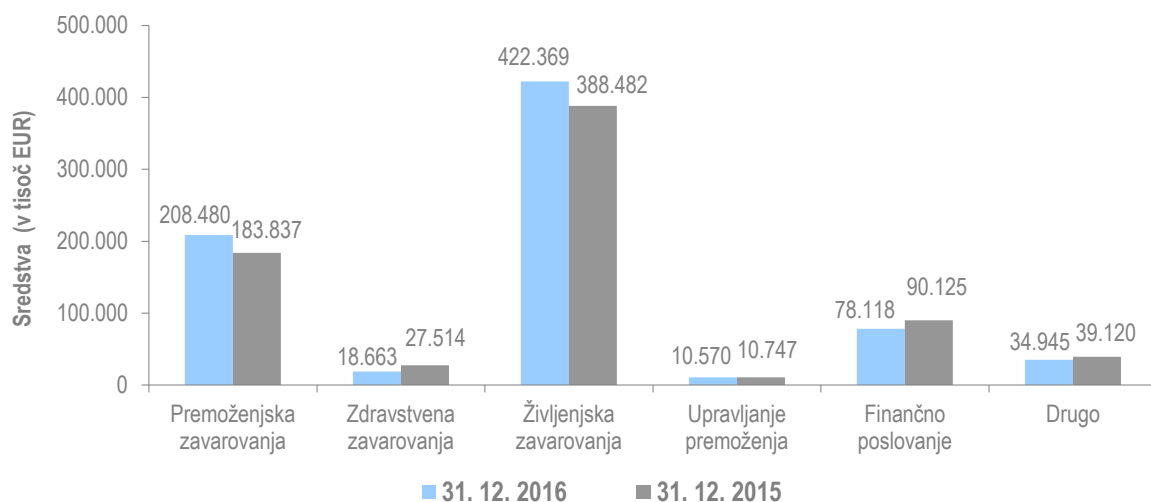
V strukturi sredstev po področjih največji delež odpade na področje zavarovalništva (skupaj 84-odstotni delež) in področje finančnega poslovanja (10-odstotni delež).

Struktura sredstev po področnih odsekih 31. 12. 2016 (v %)

V strukturi sredstev po področnih odsekih prevladujejo življenjska in premoženska zavarovanja, ki so se glede na leto 2015 povišala za 9 % oziroma za 13 % zaradi rasti na kapitalskih in finančnih trgih v letu 2016. Na drugi strani so se znižala sredstva zdravstvenih zavarovanj z odprodajo naložb kritnega sklada zdravstvenih zavarovanj (črpanje rezervacij) ter sredstva finančnega poslovanja iz naslova umika kapitala (KD Kapital) in slabitev.

Sredstva po področnih odsekih 31. 12. 2016 in 31. 12. 2015 (v tisoč EUR)

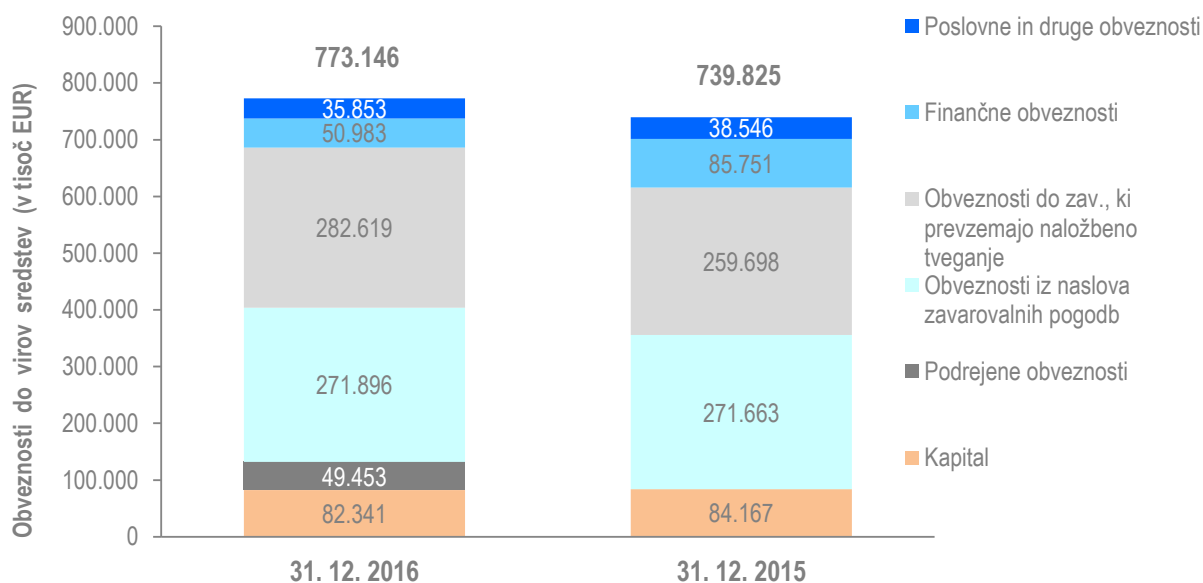

Obveznosti do virov sredstev

V strukturi obveznosti do virov sredstev se je **kapital** v letu 2016 znižal za 2 % oziroma za 1,8 milijona EUR in je znašal **82,3 milijona EUR**. Skupina je v maju izdala podrejeno obveznico v višini 50 milijonov EUR, s katero je povišala kapitalsko ustreznost, hkrati pa se je delno razdolžila (delno odplačilo sindiciranega posojila) in s tem izboljšala strukturo ročnosti virov financiranja. Poslovne in druge obveznosti so se znižale za 7 % predvsem zaradi znižanja drugih kratkoročnih obveznosti iz zavarovalnih poslov. Obveznosti do zavarovancev, ki prevzemajo

naložbeno tveganje, so se zvišale za 9 %, kar je odraz rasti na kapitalskih in finančnih trgih v letu 2016, medtem ko so obveznosti iz naslova zavarovalnih pogodb ostale na podobni ravni kot ob koncu leta 2015.

Obveznosti do virov sredstev po vrstah 31. 12. 2016 in 31. 12. 2015 (v tisoč EUR)

1.12.3. Analiza poslovanja družbe KD v letu 2016

Pomembni poudarki poslovanja družbe KD:

- družba KD je poslovno leto 2016 zaključila z **izgubo v višini –2 milijona EUR**;
- **finančni odhodki** so znašali 1,4 milijona EUR in so se **znižali za 5 %** v primerjavi z letom 2015;
- **celotna sredstva** so ob koncu leta 2016 znašala **68,2 milijona EUR**, kar je na podobni ravni kot ob koncu predhodnega leta;
- **kapital** je znašal **35,1 milijona EUR**, kar je na 5 % manj kot ob koncu leta 2015;
- **finančne obveznosti** so konec leta 2016 znašale **33,1 milijona EUR**, kar je 6 % več kot ob koncu leta 2015. V strukturi vseh virov to pomeni **48-odstotni delež**.

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA (v tisoč EUR)	2016	2015	Indeks 2016 / 2015
Kosmati poslovni prihodki	73	6	1.273
Poslovni odhodki	(681)	(399)	171
Stroški blaga, materiala in storitev	(538)	(236)	228
Stroški dela	(134)	(88)	152
Amortizacija in prevrednotovalni poslovni odhodki	(9)	(74)	12
Drugi poslovni odhodki	-	-	/
Poslovni izid iz poslovanja	(607)	(393)	155
Finančni prihodki	0	130	0
Finančni prihodki iz deležev	0	130	/
Finančni prihodki iz danih posojil	0	0	83
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	-	-	/
Finančni odhodki	(1.351)	(1.440)	94
Finančni odhodki iz oslabitev in odpisov finančnih naložb	(0)	-	/
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	(1.350)	(1.440)	94
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	(0)	0	/
Drugi prihodki	-	-	/
Drugi odhodki	-	-	/
Poslovni izid pred davki	(1.958)	(1.703)	115
Davek iz dobička	-	-	/
Odloženi davek	-	(129)	/
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	(1.958)	(1.832)	107
Drugi vseobsegajoči donos	-	-	/
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta	(1.958)	(1.832)	107

BILANCA STANJA (v tisoč EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015	Indeks 31. 12. 2016 / 31. 12. 2015
Sredstva	68.237	68.316	100
Dolgoročna sredstva	68.155	68.090	100
Dolgoročna finančna sredstva	68.090	68.090	100
Dolgoročna poslovna sredstva	65	-	/
Kratkoročna sredstva	82	227	36
Kratkoročna finančna sredstva	(0)	-	/
Kratkoročna poslovna sredstva	82	227	36
Obveznosti do virov sredstev	68.237	68.316	100
Kapital	35.064	37.022	95
Rezervacije	-	-	/
Finančne in poslovne obveznosti	33.172	31.294	106
Finančne obveznosti	33.088	31.191	106
Poslovne in druge obveznosti	84	103	81

1.13. POSLOVANJE NAŠIH DEJAVNOSTI V 2016

1.13.1. Zavarovalništvo

Zavarovalniška dejavnost Skupine KD vključuje premoženjska, življenjska, pokojninska in zdravstvena zavarovanja. V Sloveniji posluje zavarovalnica Adriatic Slovenica, ki ima podružnico na Hrvaškem.

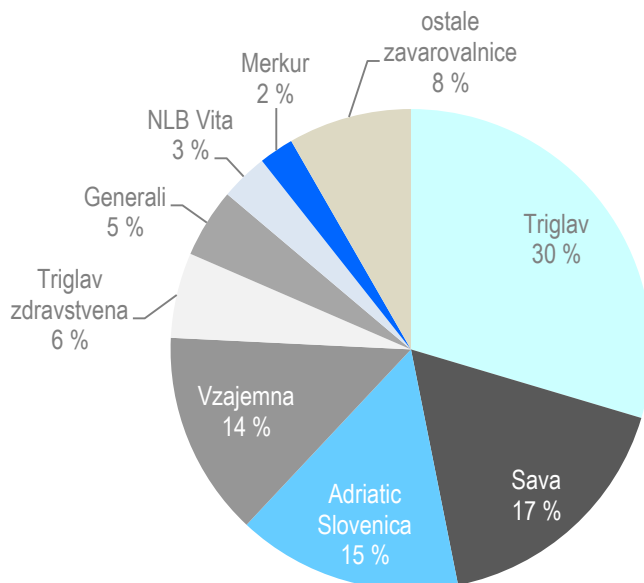
Posebnosti slovenskega zavarovalnega trga v letu 2016

Izboljšano makroekonomsko okolje je leta 2016 ugodno vplivalo na poslovanje zavarovalnic. Po zbranih podatkih Slovenskega zavarovalnega združenja izkazuje bruto obračunana premija za leto 2016 rast povpraševanja po zavarovalnih produktih. Skupaj je bilo tako zbrano za 2 milijardi evrov premije, kar je za 1,4 % več glede na primerljivo predhodno obdobje.

Pri premoženjskih zavarovanjih (vključno z zdravstvom) je bilo obračunanih 1.457 milijonov evrov (72,9 %) in 542 milijonov evrov (27,1 %) premij življenjskih zavarovanj. Rast pobrane premije je bila pod pomembnim vplivom 4,5-odstotne rasti trga neživljenjskih zavarovanj. Zdravstvena zavarovanja so se v proučevanem obdobju okrepila za 1,4 odstotka, medtem ko so se na trgu življenjskih zavarovanj kazali učinki povečanega obsega doživetij, ki so jim priča največji ponudniki storitev. Premija življenjskih zavarovanj je tako upadla za 3,5 odstotka.

Sicer pa je za slovenski trg zavarovanj tudi v letu 2016 značilna visoka stopnja koncentracije. Štiri največje zavarovalnice so obvladovale 76 odstotkov zavarovalnega trga. Leto je bilo zaznamovano tudi z združitvijo Zavarovalnice Maribor in Tilie v Zavarovalnico Sava. Zavarovalnica Adriatic Slovenica je s tem zasedla tretje mesto med zavarovalnicami na trgu s tržnim deležem 15,1 %, ki ga je glede na leto 2015 povečala za 0,1 odstotne točke.

Tržna struktura slovenskega zavarovalnega trga v letu 2016

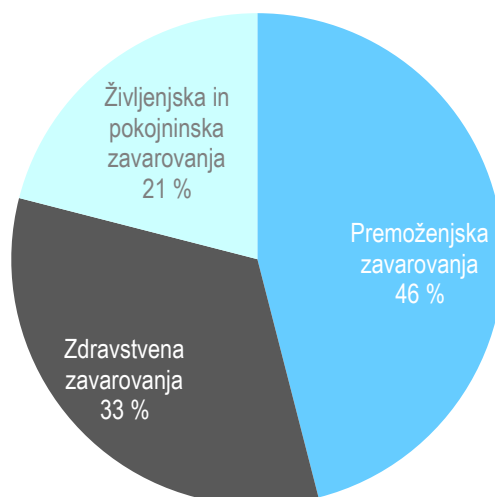

Zavarovalništvo v Skupini KD

Zavarovalnica Adriatic Slovenica je leta 2016 nadaljevala uresničevanje svoje strategije, načrtovane v srednjeročnem načrtu poslovanja. V preteklem letu je zabeležila rast vseh treh segmentov poslovanja. Najvišjo rast je zabeležila pri življenjskih in pokojninskih zavarovanj (skupaj s prilivi v pokojninske sklade 6,6 %). Premoženjska zavarovanja brez zdravstva so zabeležila 2-odstotno rast. Na področju zdravstvenih zavarovanj je uspela ustaviti

negativne trende na področju dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj; največ so k rasti tega področja prispevala dodatna zdravstvena zavarovanja. Zavarovalnica Adriatic Slovenica je tako leta 2016 zbrala 303,5 milijona evrov premij (skupaj s prilivi v pokojninske sklade), in sicer največ na področju premoženjskih zavarovanj (46 %), sledita področji zdravstvenih (33 %) ter življenjskih in pokojninskih zavarovanj (21 %).

Struktura premije zavarovalnice Adriatic Slovenice po zavarovalnih področjih

Zavarovalnica na področju premoženjskih zavarovanj (brez zdravstva) ponuja široko paleto produktov. Največji del premije teh zavarovanj je zbrala v okviru zavarovanja avtomobilske odgovornosti (29 %), zavarovanja kopenskih motornih vozil (25 %), nezgod (12 %), zavarovanja požara in elementarnih nesreč (12 %), drugega škodnega zavarovanja (9 %) in splošnega zavarovanja odgovornosti (6 %). Skupna zbrana premija premoženjskih zavarovanj je tako v letu 2016 znašala 138,6 milijona evrov.

Na področju življenjskih zavarovanj je zavarovalnica ponujala življenjska zavarovanja za primer smrti za aktivno in starejšo populacijo in zavarovanja z varčevalno komponento, kjer je predvsem spodbujala prodajo naložbenih oblik zavarovanj. Zlasti za obstoječe stranke in kot alternativa drugim varčevalnim možnostim ob poteku obstoječega zavarovanja je zavarovalnica leta 2016 še izboljšala naložbene možnosti pri zavarovanjih z enkratnim plačilom premije.

Premija naložbenih zavarovanj je tako porasla za 4,6 %, najvišjo rast pa je dosegla prav pri zavarovanjih z enkratnimi plačili. Druga največja skupina življenjska zavarovanja (riziko in dodatna ter mešana življenjska zavarovanja) je dosegla 6,5-odstotno rast. Odlični so bili prodajni rezultati riziko zavarovanj, tako za aktivno kot tudi za starejšo populacijo, in dodatnih zavarovanj. Zmanjševal pa se je interes po klasičnih mešanih zavarovanjih, kar je predvsem posledica zniževanja naložbenih garancij.

Pri pokojninskih zavarovanjih je zavarovalnica prešla na novi pokojninski načrt v varčevalnem obdobju in obdobju izplačevanja dodatne pokojnine. Več kot podvojila je število sklenitev iz preteklega leta in preseгла 5,6 milijona evrov vplačil, večinoma že v nove sklade življenjskega cikla.

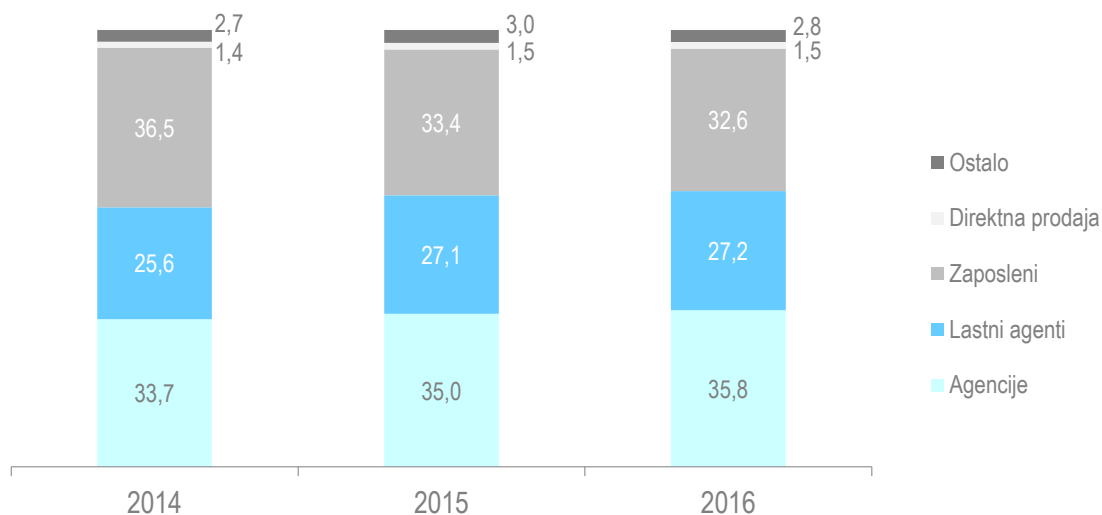
S ponudbo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja in široko ponudbo dodatnih zdravstvenih ter nezgodnih zavarovanj ostaja Adriatic Slovenica v Sloveniji eden največjih ponudnikov zdravstvenih zavarovanj. Leta 2016 je bila zavarovalnica uspešna pri prodaji dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Odpovedi pri tem zavarovanju je bilo v primerjavi z letom 2015 bistveno manj. Pri zadrževanju zavarovancev je bila prvih deset mesecev leta 2016 zelo uspešna, novembra pa je bilo zaznati povečano število odpovedi, kar je bilo najbrž posledica spremembe sistema popustov pri dopolnilnem zdravstvenem zavarovanju. Leto 2016 je z vidika prodaje tako zaključila še vedno pozitivno. Vse kaže, da so bile usmeritve v zadrževanje portfelja dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja z dodatnimi storitvami (Center Zdravje AS, brezplačna pomoč na domu itd.) pravilne. Posledično je premij dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj na ravni preteklega leta, skupaj je zavarovalnica zbrala 97,8 milijonov evrov premij. Prodaja dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja je leta 2016 potekala v povezavi s prodajo

nadstandardnih zdravstvenih zavarovanj, zato je delež zadnjih z 2,5 % v letu 2015 narasel na 3 % in presegel 3 milijone evrov.

Adriatic Slovenica izvaja poslovne procese in trži zavarovanja na centrali, v poslovnih enotah in v Podružnici Zagreb. Temeljne tržne enote v Sloveniji predstavlja devet poslovnih enot v vseh večjih regijskih središčih: Celju, Kopru, Kranju, Ljubljani, Mariboru, Murski Soboti, Novi Gorici, Novem mestu in Postojni. S poslovnimi enotami je povezanih tudi 6 poslovalnic (Domžale, Idrija, Krško, Slovenj Gradec, Miren, Ribnica) in 36 (38 v 2015) predstavništev ter dve dodatni sklepalni mesti poslovnih enot. S pogodbeno mrežo zavarovalno-zastopniških družb (agencij) so zavarovalne storitve na voljo še na 146 (140 v 2015) sklepalnih mestih in v mreži 174 (171 v 2015) komplementarnih prodajnih mestih. Skupno so bile storitve Adriatica Slovenice konec leta 2016 dostopne na 373 (366 v 2015) prodajnih mestih in eni banki. Za individualno obravnavo strank in prodajo celovite ponudbe tako skrbi 281 zaposlenih zavarovalnih zastopnikov, 661 zastopnikov pooblaščenih agencij in 44 pogodbenih zastopnikov. V nekaterih poslovalnicah so imele stranke na voljo tudi storitve družbe KD Skladi.

Prodajno mrežo Podružnice Zagreb tvorijo trije kanali, in sicer lastna zastopniška mreža, agencija Permanens (do oktobra 2016) ter 21 zunanjih agencij s pisarnami v Zagrebu, Varaždinu in Splitu, kjer storitve nudi 59 lastnih in 5 pogodbenih zastopnikov.

Razvoj distribucijskih kanalov (v % od bruto obračunane premije)

Svojo zavarovalniško ponudbo in storitve zavarovalnica Adriatic Slovenica izboljšuje in intenzivno širi tudi prek digitalnih poti, z nadgrajevanjem spletnega portala in razvojem mobilnih aplikacij. Zavarovalnica tako že vrsto let ponuja internetno sklepanje (kot prva v Sloveniji je Adriatic Slovenica ponudila sklepanje prek mobilnih naprav), kjer vseskozi širi nabor ponudbe. Preko internetne platforme Wiz.si pa ponuja svojim strankam spletna zavarovanja in povečuje delež direktne prodaje že vse od leta 2012.

V začetku leta 2016 je zavarovalnica razširila ponudbo sodobnih, pametnih storitev pri poslovanju s strankami. Ponudila jim je portal MOJ AS, kjer lahko stranke na računalniku, tablici ali na mobilnem telefonu same pregledujejo svoje zavarovalne police, preverjajo plačila, spreminjajo način plačevanja, prijavijo škodo in spremljajo potek njenega reševanja. S portalom MOJ AS svojim zavarovancem nudi rešitev, ki ponuja vse pomembne informacije na enem mestu. Na portalu se je do konca leta registriralo že deset tisoč uporabnikov, dnevno pa si podatke v povprečju ogleda več kot 150 uporabnikov. Del portala je tudi novi pokojninski portal, ki stranki omogoča dnevni vpogled v stanje na pokojninskem računu, izračun pokojnine in ponuja predloge za izboljšanje varčevanja za pokojnino.

Za zavarovance družbe AS je bilo v letu 2016 vzpostavljeno delovanje Centra Zdravje AS. Ta povezuje in nadgrajuje obstoječe asistenčne storitve z zdravstvenimi storitvami. Vzpostavljeno je bilo delovanje prve lastne

ambulante, ki predstavlja začetek oblikovanja bodoče mreže lastnih izvajalcev zdravstvenih storitev, s katero bo zavarovalnica lažje dosegala razlikovalne prednosti in vzpostavila standarde zdravstvenih storitev.

Temeljne strateške usmeritve delovanja na področju zavarovalništva v letu 2017 ostajajo:

- stranke so naši partnerji, gradimo dolgoročno partnerstvo s stranko,
- zagotavljamo celovito paleto storitev in rešitev na enem mestu,
- smo stroškovno učinkoviti,
- inovativnost, želje in potrebe zavarovancev so naše glavno vodilo pri razvoju novih zavarovalnih rešitev; spodbujamo sklepanje preko spleta, mobilnih naprav in uvajamo digitalne storitve za posamezne segmente zavarovancev.

Strateški cilji poslovanja v 2017

Ključna cilja za leto 2017 sta dobičkonosnost poslovanja in nadaljnja krepitev kapitalne ustreznosti zavarovalnice ter Skupine. Zavarovalnica načrtuje doseganje ustrezne višine dobička iz poslovanja, ki bo omogočal izplačilo dividend lastnikom družbe skladno z veljavno dividendno politiko in sprejetim apetitom po tveganjih. Za leto 2017 načrtuje, da bo dobičkonosnost kapitala (ROE) preseгла 10 odstotkov. Na področju upravljanja kapitala si bo družba prizadevala ohraniti oziroma celo povečati raven presežne kapitalne ustreznosti, saj ta med drugim zagotavlja boljšo odpornost ob pojavu morebitnih negativnih scenarijev in dodatno varnost za zavarovance.

Drugi pomembni cilj je ohranitev obstoječe bonitetne ocene finančne moči zavarovalnice BBB- in s tem trdna pozicija na slovenskem zavarovalnem trgu in trgu upravljanja premoženja ter tudi ustrezna kapitalizacija.

Ocenjuje se, da bo zavarovalnica v letu 2017 poslovala v konkurenčno zahtevnem okolju in v razmerah nizkih, celo negativnih obrestnih mer na finančnih trgih. Načrtujejo se čez 300 milijonov evrov zbrane premije, podobni trendi škodnega dogajanja kot leta 2016 in nižji donosi naložb zaradi vpliva negativne nominalne donosnosti.

V letu 2017 bomo na področju zavarovalništva uresničevali naslednje strateške cilje:

- izboljševanje produktivnosti prodajnih poti, nadzor nad prodajnimi aktivnostmi s poudarkom na razvoju navzkrižne prodaje;
- ponudba celotne palete premoženjskih, življenjskih in pokojninskih ter zdravstvenih zavarovanj v okviru Skupine, dopolnjenih z visokokakovostnim upravljanjem premoženja, in spodbujanje navzkrižne prodaje zavarovalnih ter finančnih produktov;
- izgradnja novega poslovnega modela zdravstvenih zavarovanj, ob upoštevanju napovedane zdravstvene reforme;
- nadaljnje zmanjševanje negativnih sprememb portfelja;
- razvoj profitabilnih in povečanje dobičkonosnosti obstoječih produktov in njihove prodaje;
- izboljšanje stroškovne učinkovitosti ključnih področij delovanja;
- izboljšanje merodajnih škodnih rezultatov premoženjskih in zdravstvenih zavarovanj;
- kapitalna ustreznost zavarovalnice Solventnost II bo v skladu s sprejetim apetitom po tveganjih;
- izboljšanje strukture kapitalskih naložb v skladu z usmeritvami za dvig bonitetne ocene;
- izvajanje nadaljnje optimizacije procesov in racionalizacije poslovanja.

Pomembnejše družbe

Adriatic Slovenica, zavarovalna družba, d. d., Koper

Ljubljanska cesta 3a, Koper, Slovenija

Telefon: + 386 5 664 31 00

Faks: + 386 5 664 31 09

E-pošta: info@as.si

Spletna stran: www.as.si
Predsednik uprave: Gabrijel Škof
Član uprave: Matija Šenk
Članica uprave: Varja Dolenc (do 31. 10. 2016)

Prospera družba za izterjavo, d. o. o.

Ljubljanska cesta 3a, Koper, Slovenija
Telefon: + 386 5 664 31 00
Faks: + 386 5 664 34 80
Direktorica: Bojana Merše
Prokurist: Savo Marinšek

KD IT, d. o. o.

Celovška 206, Ljubljana, Slovenija
Telefon: + 386 1 582 49 60
Direktor: Varja Dolenc (do 31. 10. 2016)
Direktor: Edvard Šimec (od 1. 11. 2016)

Viz zavarovalno zastopništvo, d. o. o.

Ljubljanska cesta 3a, Koper, Slovenija
Brezplačni telefon: 080 11 24
Spletna stran: www.wiz.si
Direktor: Bor Glavič (do 30. 4. 2016)
Direktor: Marko Štokelj

Zdravje AS, d. o. o.

Ljubljanska cesta 3a, Koper, Slovenija
Telefon: + 386 030 704 429
Spletna stran: www.as.si
Direktorica: Katarina Rihter

1.13.2. Upravljanje premoženja

Pregled kapitalskih trgov v letu 2016

Leto 2016 so globalni delniški trgi zaključili s pozitivnim donosom. Delniški indeks MSCI Global je pridobil 8,8-odstotno vrednost, merjeno v evrih. Globalni trgi so se pocenili v začetku leta in nato celotno obdobje rasti. Ameriški delniški indeks petstotih največjih podjetij S&P je dosegel zgodovinski vrh, indeks Dow Jones pa je zadnje dni v letu prišel blizu nove magične meje, ki je pri 20.000 točkah, toda zmanjkalo je nekaj moči na strani kupcev in na preboj bomo čakali v letu 2017. Ameriške delniške naložbe so se podražile bolj od evropskih in japonskih. Po neuspešnem letu 2015 se je smer na trgih v razvoju letos obrnila in indeks MSCI je pridobil skoraj 13 %. Obvezniški trgi so bili pod vplivom centralnih bank. Obrestne mere v Evropi, ZDA in na Japonskem so dosegle najnižje zahtevane donosnosti do dospelja. Gospodarska rast je bila v večjem delu sveta nižja od rasti v letu 2015. Cene življenjskih dobrin so se začele dražiti v drugi polovici leta. Na političnem parketu smo imeli kar pestro leto. Brexit, zmaga Trumpa na volitve v ZDA, volitve v Španiji, referendum v Italiji ter krepitev populističnih strank v EU-ju. Surovinski trgi so po zgodovinskih nizkih ravneh v januarju in februarju konec leta okrevali in s tem okrepili inflacijska pričakovanja v letu 2017.

Razviti trgi

ZDA, ki so bile gonilna sila v letu 2015, so imele v letu 2016 stopnjo rasti pod dvema odstotkoma. Ameriški trg dela je bil močan tudi v letu 2016, stopnja brezposelnosti je bila v decembru 4,7 %, kar je že na meji polne zaposlenosti. Rast plač je bila nekoliko počasnejša kot v preteklih letih. Nepremičninski trg je še kar naprej v okrevanju, kar kažejo poročila o prodaji nepremičnin in poročila o gradbeni dejavnosti stanovanjskih poslopij. Cene v nekaterih

urbanih območjih so dražje kot pred krizo. Ljudje se manj odločajo za nakup enostanovanjskih stavb in bolj za nakupe v večstanovanjskih poslopih. Rast gospodarstva je temeljila na zasebni potrošnji, investicije podjetij pa ostajajo nizke. Inflacija je bila po zadnjih podatkih 1,7 % na letni ravni. Višjo rast cen življenjskih dobrin v drugi polovici leta lahko pripišemo dvigu cen energentov in materialov, ki so se podražili iz zgodovinsko nizkih ravni v začetku leta. Pritiski so vidni tudi v cenah najemnin, ki so se po zadnjih podatkih povišale za 3,9 % na letni ravni. Ameriška centralna banka je dvignila obrestno mero na zadnjem (decembrskem) zasedanju za 0,25 odstotne točke. To je bilo pod pričakovanji iz leta 2015, ko so bili pričakovani trije ali štirje dvigi v naslednjem letu. Napovedi za leto 2017 so med dvema in štirimi dvigi. Rast borznih tečajev po Trumpovi zmagi je temeljila na njegovih predvolilnih napovedih o razširjeni fiskalni potrošnji in nižjih davščinah, uresničitve le-teh pa ostaja največja neznanka za 2017. V Evropi je ECB sprejel nove ukrepe, s katerimi hoče pospešiti gospodarsko rast, znižati brezposelnost in dvigniti inflacijo do želene meje 2 %. Obrestna mere je bila znižana na -0,4 % na depozite bank pri ECB-ju, razširili so nabor in velikost odkupov obveznic. Centralna banka bo tako sedaj odkupovala tudi podjetniške nebančne obveznice z investicijsko bonitetno oceno. Sprejeti so bili tudi ukrepi, ki bodo spodbujali banke k večjemu kreditiranju gospodarstva. Program odkupov so na decembrskem zasedanju podaljšali do konca leta 2017. Tudi na japonskem, kjer nizka gospodarska rast in deflacijski pritiski lebdi nad gospodarstvom že več kot 20 let, je centralna banka sprejela nove stimulative ukrepe. Ohlapna monetarna politika v Evropi in na Japonskem je glavni razlog za rekordno nizke donosnosti državnih obveznic. Japonska 10-letna državna obveznica je imela večji del leta negativno donosnost do dospelja. Negotovost, povezana z dokončnim izstopom Britanije, ostaja in v letu 2017 lahko pričakujemo okrepljena nihanja tečaja britanske valute in tečajev britanskih delnic.

Trgi v razvoju

Med državami BRIK-a so najvišjo rast beležile naložbe v Braziliji, in sicer visokih 66 odstotkov. S 53-odstotno rastjo je na drugem mestu Rusija. Delniška indeksa na Kitajskem in v Indiji pa sta ostala dokaj nespremenjena. Vsi donosi so izraženi z delniškimi indeksi MSCI, izraženimi v evrih. Glavni razlog bujne rasti trgov v Braziliji in Rusiji lahko pripišemo podražitvi energentov in industrijskih kovin, ki so se po padcu v letu 2015 in začetku leta 2016 močno zrastle. Cena surove nafte, znamke Brent je bila na koncu leta 56,82 dolarjev za sodček, kar je več kot 100-odstotna podražitev od najnižje cene v letu 2016. Gospodarska rast na Kitajskem se je v letu 2016 spustila pod 7 %. Presežne zmogljivosti v nekaterih panogah ostajajo, predvsem pri jeklarjih. Kitajska se je v letu 2016 soočala z velikimi odtoki kapitala, ki naj bi v celem letu po nekaterih ocenah znašali tudi do 900 milijard dolarjev. V Indiji so nastopile težave po tem, ko je Modi kot ukrep boja s korupcijo, ukinil bankovce višjih denominacij in tako za nekaj mesecev vzel iz obtoka več kot 80 % gotovine. Gospodarska rast v Indiji, ki je bila po zadnjih podatkih najvišja med državami BRIK-a, bo težko ponovljiva v prvih šestih mesecih leta 2017. Inflacija v Rusiji se je zniževala čez leto in bila v decembru 5,4 %. To je omogočilo guvernerki centralne banke Nabiulini znižanje obrestne mere, kar bo pozitivno za domače gospodarstvo v letu 2017. Uradno je Rusija še vedno v tehnični recesiji. V Braziliji je bila poleg ekonomskih težav tudi politična kriza, saj je bila dana nezaupnica predsednici Dilma Rousseff, katero je nadomestil novi predsednik Temer. V največji južnoameriški izvoznici nafte, Venezueli se spopadajo s hiperinflacijo, primanjkljajem življenjskih dobrin, na ulicah pa so nemiri in razmah kriminala. Svetla zvezda v letu 2016 je bila Argentina, kjer je predsednik Macri že izboljšal politične odnose s tujino, kar se je pozitivno poznalo tudi na kapitalskih trgih.

Slovenija in Balkan

Na regionalnih trgih so se delnice v Hrvaški in Srbiji podražile bolj kot v Sloveniji. Crobex je v letu 2016 pridobil 19,4 %, Belex15 pa dobrih 11 odstotkov. Večina delnic v indeksu SBITOP je leto zaključila pri višjih vrednostih. Najbolj so se podražile delnice Intereurope in Cinkarne Celje, oboje za več kot 100 %. Med slovenskimi "blue chipi" so se občutneje pocenile le delnice novomeške Krke, in sicer za skoraj 19 %. Privatizacija Telekom Slovenije tudi v letu 2016 ni bila izpeljana, v letu 2016 se je brezposelnost v Sloveniji znižala za več kot dve odstotni točki in je po zadnjih raziskavah znašala 10,5 %, kar je še vedno nad povprečjem evroobmočja. Napredek v znižanju brezposelnosti je še občutnejši v Hrvaški in Srbiji. Na hrvaških parlamentarnih volitvah je zmagala stranka HDZ, novi premier pa je Andrej Plenković. V Romuniji v letu 2016 niso začeli privatizacije Hidroelectrice, ta se pričakuje v letu 2017. Nove privatizacije in s tem večja tržna kapitalizacija romunskega trga bi Romunijo premestila med trge v razvoju po klasifikaciji MSCI. Trenutno je Romunija klasificirana kot robni trg, tako kot ostale balkanske države.

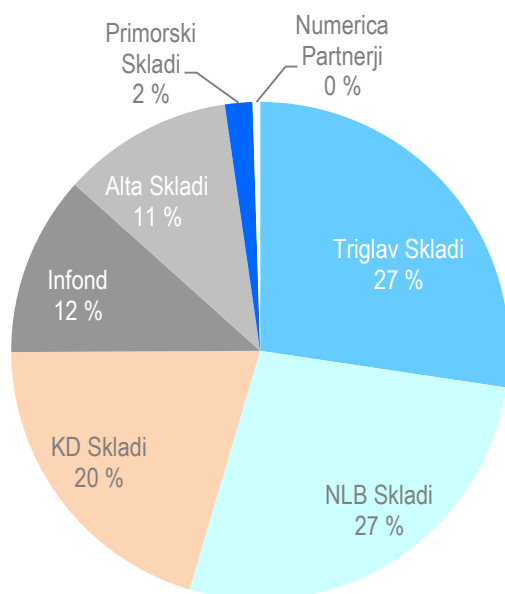
Slovenska industrija vzajemnih skladov

V letu 2016 se je v Sloveniji nadaljevala konsolidacija poslovanja domačih družb za upravljanje. Z opravljanjem storitev upravljanja investicijskih skladov sta prenehali dve družbi za upravljanje: Ilirika DZU in Alpen Invest. Dovoljenje za opravljanje storitev upravljanja investicijskih skladov je imelo 31. 12. 2016 sedem družb za upravljanje. Na slovenskem trgu je bilo konec leta 2016 na voljo 235 vzajemnih skladov, 111 jih upravljajo slovenske družbe za upravljanje, v katerih je bilo zadnji dan decembra 2016 po podatkih Agencije za trg vrednostnih papirjev 2,474 milijarde evrov sredstev 422.365 vlagateljev.

Sredstva v upravljanju vzajemnih skladov so se leta 2016 povečala za 6,7 odstotka, iz 2,319 milijarde konec leta 2015. Po globalni finančni krizi se je leta 2014 skupno število vlagateljev v vzajemne sklade začelo povečevati, a je do konca 2016 upadlo za 1,7 odstotka glede na konec leta 2015, ko jih je bilo 429.734. Število vlagateljev se je zmanjšalo kljub višjim donosom vzajemnih skladov, ki so posledica spodbudnih razmer na finančnih trgih, in kljub znižanju obrestnih mer bančnih vlog.

Glede na obseg čiste vrednosti sredstev v upravljanju v vzajemnih skladih je imela konec leta 2016 največ sredstev v upravljanju družba Triglav skladi, in sicer 673,8 milijona evrov, kar predstavlja 27,5-odstotni tržni delež. Sledita ji družba NLB skladi s 670,5 milijona evrov in 27,4-odstotnim tržnim deležem ter družba KD Skladi s 501 milijonom evrov in 20,4-odstotnim tržnim deležem.

Tržni deleži posameznih družb za upravljanje 31. 12. 2016, merjeni z obsegom čiste vrednosti sredstev v upravljanju v vzajemnih skladih

Upravljanje premoženja v Skupini KD

Osnovne dejavnosti družb za upravljanje v Skupini KD so upravljanje investicijskih skladov in opravljanje storitev gospodarjenja s finančnimi instrumenti. V Skupini so 31. 12. 2016 delovale 3 družbe za upravljanje, ki v regiji jugovzhodne Evrope skupaj upravljajo 34 investicijskih skladov, in sicer 15 vzajemnih skladov v Sloveniji (od 5. 1. 2017 dalje 16 podskladov), 15 investicijskih skladov na Hrvaškem in 4 vzajemne sklade v Makedoniji. Poleg upravljanja KD Krovnega sklada opravlja Skupina tudi storitev upravljanja premoženja dobro poučenih vlagateljev.

Družba KD Skladi je 31. 12. 2016 upravljala 501 milijon evrov sredstev 54.730 vlagateljev in je z 20,4- odstotnim tržnim deležem tretja največja slovenska družba za upravljanje. Sredstva v upravljanju KD Krovnega sklada so se glede na konec leta 2015 povečala za 15,1 odstotka (65,6 milijona), ko so znašala 435,3 milijona evrov: od tega zaradi učinka prevzema Ilirika Krovnega sklada za 8,1 odstotka (35,2 milijona evrov), zaradi učinka upravljanja premoženja na kapitalskih trgih za 8,6 odstotka (37,2 milijona evrov) in zaradi učinka negativnih neto prilivov za 1,6

odstotka (–6,8 milijona evrov). Vplačila v KD Krovni sklad so leta 2016 znašala skupaj 40,5 milijona evrov, izplačila pa 47,3 milijona evrov.

Leto 2016 je bilo zelo uspešno za podsklade KD Krovnega sklada, saj je tri četrtine podskladov KD Krovnega sklada presegle primerjalne indekse. Odličnost in strokovnost v upravljanju družbe KD Skladi potrjujejo tudi mednarodne ocene upravljanja neodvisne agencije Morningstar. To so ocene upravljanja, ki jih poda neodvisna in mednarodno najbolj priznana agencija za ocenjevanje uspešnosti upravljanja skladov Morningstar, ustanovljena v Združenih državah Amerike. Skladom po svetu podeljuje ocene že od leta 1985. Ocene so podeljene na osnovi tveganju prilagojene donosnosti, ki izhaja iz naložbene politike sklada, kjer se upošteva tudi stroškovna učinkovitost upravljanja. Skladi so razdeljeni v naložbene kategorije, ocena je skladu podeljena na osnovi uvrstitve sklada v svoji kategoriji in se mesečno osvežuje. Najvišja ocena je ocena 5 zvezdic. Najboljših 10 % skladov v posamezni kategoriji prejme 5 zvezdic. Naslednjih 22,5 % skladov prejme 4 zvezdice. Na dan 31. 12. 2016 so imeli štirje od dvanajstih ocenjenih skladov KD Krovnega sklada največ 4 ali 5 zvezdic: KD Vitalnost (5), KD Prvi izbor (5), KD Bond (4) in KD Tehnologija (4).

Odličnost in strokovnost družbe KD Skladi so potrdili tudi neodvisni ocenjevalci revije *Moje finance*, saj so družbo KD Skladi na podlagi ocenjenih skladov v letu 2016 ponovno razglasili za najboljšo slovensko družbo za upravljanje z naj upravljavcem premoženja leta 2016, ki je Aleš Lokar. Med najboljših 10 upravljavcev pa sta se uvrstila še dva predstavnika iz KD Skladov: na četrto mesto David Zorman in na 8. mesto Primož Cencelj.

Med skladi so bili z najboljšo oceno petih zvezdic nagajeni

- za triletno obdobje: KD MM, KD Galileo, KD Prvi izbor in KD Rastko,
- za petletno obdobje: KD MM, KD Bond, KD Galileo, KD Prvi izbor, KD Rastko in KD Novi trgi.

Zaupanje vlagateljev KD Skladom že deveto leto zapored potrjuje tudi nagrada *Trusted brand 2016* za najbolj zaupanja vredno blagovno znamko v kategoriji Investicijske družbe in vzajemni skladi. V juliju je družba KD Skladi že drugič zapored na podelitvi nagrad revije *World Finance* prejela nagrado za najboljšo družbo za upravljanje v Sloveniji (*World Finance Best Investment Management Company, Slovenia 2016*), ki ima sposobnost ostati pred trgov, zagotavljati izjemno podporo strankam in ustvarjati donose za svoje vlagatelje.

Vsa ta priznanja in nagrade so rezultat dobrega upravljanja premoženja skladov, dogajanja na finančnih trgih, stroškovno učinkovitega poslovanja in vzpostavitve osebnega stika z vlagatelji. V letu 2016 smo na področju finančnega svetovanja nadaljevali prenovo procesov finančnega posveta, s poudarkom na graditvi dolgoročnega odnosa z vlagatelji, in vzpostavitev odzivnega kontaktnega centra za podporo strankam. Poleg prodajnih dejavnosti se je družba osredotočala na usklajevanje z zakonodajo, optimizacijo procesov in portfeljev ter nadgradnjo sistema IT.

Najpomembnejše dejavnosti in dosežki leta 2016

- **Razvoj novih produktov:** družba KD Skladi je v letu na trg lansirala nov sklad KD Amerika, delniški, konec leta pa je pridobila še dovoljenje za trženje sklada KD Corporate Bonds, obvezniški - EUR. Poleg tega je družba začela intenzivno razvijati alternativne produkte in decembra 2016 pridobila status specialnega investicijskega sklada za KD Adriatic Value Fund. Sklad je namenjen samo profesionalnim vlagateljem.
- **Odličnost v upravljanju:** številne nagrade revije *Moje finance* za DZU z največ »naj skladi«, mednarodno priznanje revije *World Finance* in skupne ocene petih ali štirih zvezdic Morningstar so poleg samih rezultatov in preseganja primerjalnih indeksov potrditev uspešnosti načrtnega razvoja in izboljševanja procesa upravljanja, ki temelji na iskanju vrednosti, prilagojeni tveganju.

- **Priznanje za zaupanje:** evropska raziskava Trusted brand 2016 je blagovni znamki KD Skladi že devetič zapored podelila naziv najbolj zaupanja vredne blagovne znamke v kategoriji Investicijske družbe in vzajemni skladi.
- **Razvojne aktivnosti:** v družbi KD Skladi se prenavljajo procesi finančnega posveta zaradi nudenja najboljše izkušnje, ki gradi dolgoročni odnos z vlagateljem. Sem spada tudi projekt robo svetovanja kot način pomoči našim finančnim svetovalcem, s čimer želimo izboljšati delo naših finančnih svetovalcev in strankam ponuditi kakovostno storitev na področju finančnega svetovanja.
- **Izboljševanje kakovosti prodajnih storitev:** v družbah krepijo komunikacijo z vlagatelji na rednih individualnih in skupinskih srečanjih, ki se ukvarjajo z dogajanjem na trgih. Vzporedno potekata redno informiranje prodajne mreže o dogajanjih na kapitalskih trgih in izobraževanje o naložbenih rešitvah.
- **Rdeča nit vseh trženjskih dejavnosti:** ostaja pozicioniranje vzajemnih skladov kot prodajne možnosti za dolgoročno varčevanje (postopni varčevalni načrt) in graditev prepoznavnosti družbe KD Skladi kot zaupanja vredne blagovne znamke.
- **Stalna medijska prisotnost:** strokovnjaki KD Skladov se redno pojavljajo v glavnih tiskanih in elektronskih medijih z borznimi komentarji, članki, ozaveščanjem o dolgoročnem varčevanju in odgovornem korporativnem upravljanju podjetij. Družba KD Skladi tudi sama izdaja revijo Optimum s strokovno-izobraževalnimi vsebinami s področja varčevanja.
- **Racionalizacija poslovanja in zmanjševanje stroškov:** v družbah za upravljanje so nadaljevali dejavnosti, usmerjene v poslovno odličnost na vseh ravneh poslovanja in upravljanja sredstev, ter procese optimizacije oziroma racionalizacije poslovnih procesov.
- **Krepitev regijske prisotnosti:** uspešno se utrjuje položaj hčerinskih družb KD Locusta Fondovi, d. o. o., na Hrvaškem in KD Fondovi A.D. Skopje v Makedoniji.

Izzivi v letu 2017

V družbi bomo nadaljevali aktivnosti, usmerjene v poslovno odličnost z vseh vidikov poslovanja in upravljanja sredstev, ter procese optimizacije oziroma racionalizacije poslovnih procesov. Posebna pozornost bo namenjena obstoječim in potencialnim vlagateljem in zagotavljanju odlične izkušnje finančnega posveta.

Glavni izzivi v letu 2017 bodo:

- izboljšati dobičkonosnost podjetja;
- izboljšati upravljanje;
- okrepiti osebni odnos z vlagatelji in prodajne mreže;
- uvesti nove inovativne produkte, ki bodo prinesli nove investicijske strategije v okviru KD Krovnega sklada in nove možnosti varčevanja v skladih;
- povečati zanimanje novih potencialnih vlagateljev, posebej institucionalnih;
- okrepiti storitev gospodarjenja s finančnimi instrumenti domačih in tujih institucionalnih vlagateljev;
- nadaljevati širitev poslovanja na področju alternativnih investicijskih skladov, namenjenih institucionalnim vlagateljem;
- nadaljevati procese optimizacije poslovnih procesov s poudarkom na čim boljšem obvladovanju tveganj;
- utrditi svoj položaj v širši regiji.

Podatki o investicijskih skladih Skupine KD 31. 12. 2016

Skladi po državah	Vrsta sklada	Čista vrednost sklada (v mio. EUR)
KD Galileo	mešani fleksibilni sklad	128,9
KD Prvi izbor	sklad delniških skladov	63,7
KD Rastko	evropski delniški sklad	48,7
KD MM	sklad denarnega trga – EUR	35,5
KD Vitalnost	delniški sklad	31,1
KD Tehnologija	delniški sklad	30,8
KD Novi trgi	delniški sklad	30,3
KD Bond	obvezniški – EUR	29,8
KD Balkan	delniški sklad	27,4
KD Dividendni	delniški sklad	25,0
KD Indija - Kitajska	delniški sklad	18,4
KD Surovine in energija	delniški sklad	12,4
KD Vzhodna Evropa	delniški sklad	9,5
KD Amerika	delniški sklad	7,7
KD Latinska Amerika	delniški sklad	1,8
SLOVENIJA		500,9
Locusta cash	sklad denarnega trga	26,4
KD Victoria	delniški sklad	11,0
Agram Private	alternativni sklad	7,1
Primus	alternativni sklad	4,7
KD Europa	delniški sklad	3,7
KD Nova Europa	delniški sklad	3,4
Locusta Value I	alternativni sklad	2,7
Locusta Value III	alternativni sklad	1,8
ICF Balanced	fleksibilna struktura naložb	1,6
Locusta Value II	alternativni sklad	1,3
KD BRIC	delniški sklad	1,2
KD Energija	delniški sklad	1,0
KD Prvi izbor	sklad skladov	0,9
Locusta Absolute	alternativni sklad	0,7
Locusta Value IV	alternativni sklad	0,5
HRVAŠKA		67,9
KD Keš Depozit	sklad denarnega trga	8,9
KD Top Brendovi	delniški sklad	1,4
KD BRIK	delniški sklad	0,8
KD Nova EU	delniški sklad	0,4
MAKEDONIJA		11,5
SKUPAJ SREDSTVA V UPRAVLJANJU		580,4

Pomembnejše družbe

Slovenija

KD Skladi, družba za upravljanje, d. o. o.

Dunajska cesta 63, Ljubljana, Slovenija

Telefon: + 386 1 582 67 80

Faks: + 386 1 518 40 88

E-pošta: kd-skladi@kd-group.si
Spletna stran: www.kd-skladi.si
Predsednik uprave: Luka Podlogar
Član uprave: Casper Frans Rondeltap

Hrvaška

KD Locusta Fondovi, društvo za upravljanje investicijskim fondovima, d. o. o.

Ljudevita Gaja 28, 10000 Zagreb
Telefon: + 385 1 4864 060
Faks: + 385 1 4864 064
E-pošta: info@kd-group.hr
Spletna stran: www.kd-group.hr
Predsednik uprave: Marko Wölfel
Član uprave: Amir Hadžijusufović
Član uprave: Zvonimir Marić

Makedonija

KD Fondovi A. D., Skopje

Bulevar Partizanski odredi 14a, 1000 Skopje, Makedonija
Telefon: + 389 2 3105 930
Faks: + 389 2 3105 939
E-pošta: kdfondovi@kd-group.com
Spletna stran: www.kd-fondovi.mk
Izvršni član upravnega odbora: Laze Kamčev
Izvršni član upravnega odbora: Marijan Nikolovski
Predsednik – neizvršni član upravnega odbora: Luka Podlogar
Neodvisni in neizvršni član upravnega odbora: Darja Gabrovšek Polajnar
Neizvršni član upravnega odbora: Casper Frans Rondeltap

1.13.3. Finančne storitve in drugo

V Skupini KD je upravljanje netržnih in pomembnih tržnih naložb ločeno od strateških in portfeljskih tržnih naložb. Z družbo KD Kapital upravljamo netržne naložbe in posamezne pomembne tržne naložbe. Upravljanju naložb se pridružuje tudi upravljanje nepremičnin preko družbe KD Kvart.

Upravljanje netržnih naložb in posameznih pomembnih tržnih naložb

Družba KD Kapital je v letu 2016 s svojim poslovanjem (upravljanjem naložb in prodajo nekaterih izmed njih) znatno pripomogla k optimizaciji premoženja in obveznosti Skupine KD.

KD Kapital je bil 31. 12. 2016 neposredni lastnik 13 naložb, od tega predstavljajo tržne naložbe le 11,6 % celotnega portfelja.

Med največje naložbe spadata Deželna banka Slovenije, d. d. (44 % vseh naložb) in SRC Sistemske integracije, d. o. o. (33 % vseh naložb), medtem ko so ostale večje naložbe Tovarna olja Gea, d. d., Mlekarna Celeia, d. o. o., KB1909 S.p.A. in delnice ZIF BIG, d. d.

Upravljanje nepremičnin

Nepremičninsko dejavnost v Skupini KD opravlja družba KD Kvart, katere osnovna dejavnost je gospodarjenje z nepremičninami in vodenje investicijskega inženiringa.

Za družbo Šumijev kvart razvija projekt izgradnje poslovno-stanovanjskega objekta Šumi, ki se nahaja v strogem centru Ljubljane, izgradnja naj bi se začela še leta 2017 in bila zaključena v letu 2020.

V letu 2016 je uspešno prodala projekt izgradnje večstanovanjskega objekta na Soteski 6 v Ljubljani. Uspešno je posredovala tudi pri prodaji in oddaji nepremičnin v Novi Gorici in Ljubljani.

Za družbo Gradnje inženiring vodi za pripravo OPPN 190 v Podutiku, kjer je načrtovana izgradnja stanovanjskega naselja.

Skupaj z družbo Projektor upravlja in vodi investicije v nepremičnino Kolosej Maribor, ki vključuje kinodvorane, najemniške lokale, garažno hišo in zunanje površine. Ob tem družba Projektor samostojno opravlja in razvija tudi kinematografsko dejavnost.

Strategija nepremičninske dejavnosti je iskanje novih priložnosti za razvoj nepremičninskih projektov in optimizacija nepremičninskega portfelja Skupine KD.

Pomembnejše družbe

KD Kapital, finančna družba, d. o. o., Ljubljana

Dunajska cesta 63, Ljubljana, Slovenija

Telefon: + 386 1 582 67 96

Faks: + 386 1 582 68 23

E-pošta: info@kd-group.si

Spletna stran: www.kd-group.com

Zastopnik družbe: Zoran Bošković

KD Kvart, nepremičninska in holdinška dejavnost, d. o. o.

Naslov: Dunajska cesta 63, 1000 Ljubljana

Telefon: + 386 1 5826 870

Faks: + 386 1 5826 823

E-pošta: kdkvart@kd-group.si

Spletna stran: www.kd-kvart.si

Direktor: Miha Gostiša

Šumijev kvart, nepremičninska in holdinška dejavnost, d. o. o.

Naslov: Dunajska cesta 63, 1000 Ljubljana

Telefon: + 386 1 5826 870

Faks: + 386 1 5826 823

E-pošta: kdkvart@kd-group.si

Spletna stran: www.sumicenter.si

Direktor: Miha Gostiša

Projektor, družba za kinematografske storitve, d. o. o.

Naslov: Loška cesta 13, 2000 Maribor

Telefon: + 386 2 8201 749

E-pošta: info@projektor-mb.si

Direktor: Stjepan Jerić

1.14. RAZISKAVE IN RAZVOJ

Leta 2016 je v družbah v Skupini KD na področju raziskav in razvoja potekalo več dejavnosti. V zavarovalnici Adriatic Slovenica smo razvijali poslovne procese, zavarovanja in storitve, ki so prispevali k učinkovitejšemu poslovanju družbe, strankam zagotavljajo varnost v vseh življenjskih obdobjih, storitve dostavljajo s sodobnimi prodajnimi kanali in zaokrožujejo ponudbo s celostno prodajno in poprodajno storitvijo ter učinkovitim reševanjem škod. Leta 2016 je bil ključni cilj naše strategije odlična uporabniška izkušnja stranke pri vsakem stiku z zavarovalnico. Pomembna konkurenčna prednost zavarovalnice je namreč, da stranki zagotavlja celovito zavarovalno zaščito na enem mestu, od sklenitve premoženjskih zavarovanj do sklenitve zdravstvenih in življenjskih ter pokojninskih zavarovanj. V začetku leta 2016 smo našim zavarovancem tako ponudili portal MOJ AS, kjer lahko stranke na računalniku, tablici ali na mobilnem telefonu same pregledujejo svoje zavarovalne police, preverjajo plačila, spreminjajo način plačevanja, prijavijo škodo in spremljajo potek njenega reševanja. S portalom Moj AS svojim zavarovancem nudimo rešitev, ki ponuja vse pomembne informacije na enem mestu. Del portala je tudi nov pokojninski portal, ki stranki omogoča dnevni vpogled v stanje na pokojninskem računu, izračun pokojnine in predloge za izboljšanje varčevanja za pokojnino. Na področju informacijske tehnologije je Adriatic Slovenica sledila poslovnim potrebam, strategiji IT, poslovnemu okolju, trendom v informacijski tehnologiji, zahtevam stroke in dobrim praksam upravljanja IT. Nudila je tudi podporo hčerinskim podjetjem AS, ki s svojimi informacijskimi storitvami gostujejo v zasebnem oblaku družbe AS, ter sodelovala s sestrskimi družbami v Skupini KD. V produkcijo smo predali t. i. Mlinček, novo poslovno rešitev za pospeševanje prodaje. Zagotovili smo informacijske rešitve za odvisno družbo Zdravje AS, d. o. o., s katero bo AS svojim zavarovancem nudil tudi storitve zunajbolnišnične zdravstvene dejavnosti in tako razširil ponudbo.

Uspešno smo uvedli rešitev Moody's Analytics – Risk Foundation Platform, na osnovi katerega smo v sklopu zahtev Solventnosti II leta 2016 že poročali regulatorju.

Za podružnico na Hrvaškem smo vzpostavili spletno prodajo avtomobilskih zavarovanj www.as-direct.hr in konsolidirali upravljanje informacijske tehnologije z matično družbo.

Tudi družba KD Skladi uspešno sledi najnovejšim trendom in razvoju panoge v svetu. Leta 2016 je začela prvo različico robo finančnega svetovanja, ki vključuje algoritme umetne inteligence in je plod investicije v tehnologijo prihodnosti – KD AI. KD AI je nova filozofija upravljanja premoženja in finančnega svetovanja družbe KD Skladi. Prva produkta, v katerih je uporabljena, sta upravljanje premoženja in finančno svetovanje. Finančno svetovanje na podlagi kvantitativnih algoritmov – metodologije Mean CVaR optimizira portfelje vlagateljev. Na podlagi sistematiziranega pristopa se vsi vlagatelji kjerkoli po Sloveniji vodijo z enakim postopkom. Nudi se jim visokokakovostna nadstandardna storitev KD Skladov – nasvet za optimalni naložbeni portfelj znotraj KD Krovnega sklada, ki upošteva vlagateljevo prepoznano toleranco do tveganja. Drugi produkt v okviru KD AI – upravljanje premoženja znotraj KD Krovnega sklada pa na podlagi kvantitativnih algoritmov – metodologije Mean CVaR dinamično optimizira portfelje vlagateljev.

Družba KD Skladi na produktni ravni nenehno razvija nove naložbene priložnosti za svoje vlagatelje, tako je aprila 2016 lansirala nov sklad KD Amerika, delniški, tik pred koncem leta pa je od Agencije za trg vrednostnih papirjev prejela dovoljenje za upravljanje podsklada KD Corporate bonds, obvezniški – EUR. Poleg tega je družba začela intenzivno razvijati alternativne produkte in decembra 2016 pridobila status specialnega investicijskega sklada za KD Adriatic Value Fund. Sklad je namenjen samo profesionalnim vlagateljem.

1.15. UPRAVLJANJE TVEGANJ IN NOTRANJA REVIZIJA

Upravljanje tveganj predstavlja pomemben vidik poslovanja družbe KD in Skupine KD. Učinkovit proces upravljanja tveganj pomaga družbi in skupini pri uresničevanju strateških ciljev in izpolnjevanju njenega poslanstva. Upravljanje tveganj je vključeno v celoten poslovni proces družbe in usklajeno s strategijo družbe in skupine. Družba s celovito obravnavo in obvladovanjem tveganj, ki jim je izpostavljena pri izvajanju svoje dejavnosti, izboljšuje svoje korporativno upravljanje v korist vseh svojih deležnikov, delničarjev, vlagateljev, strank in zaposlencev.

Upravljanje tveganj vodstvo skupine razume kot prvo linijo obrambe v družbi oziroma v skupini ter kot način, da se prepreči nastanek razmer, ki bi lahko ogrozile obstoj Skupine. Pri tem kapital družbe dopolnjuje obvladovanje tveganj v smislu zagotavljanja izpolnjevanja obveznosti skupine tudi ob zanjo neugodnih izrednih dogodkih. Obvladovanje tveganj je eden osrednjih delov strateškega upravljanja skupine.

Leto 2016 je zavarovalnico v skupini zaznamoval začetek veljavnosti direktive Solventnost II oziroma novega Zakona o zavarovalništvu, ki direktivo povzema v slovenski pravni red. Tako je bil v tem letu izveden prvi polni proces lastne ocene tveganj in solventnosti družbe Adriatic Slovenica, ki se bo v naslednjih letih še nadgrajeval.

Ob rednih in ostalih aktivnostih se bomo na področju upravljanja tveganj ukvarjali tako s pripravo rednih poročil o tveganjih kot tudi z izvajanjem raznih scenarijev in analiz vpliva načrtovanih naložbenih ali zavarovalnih aktivnosti na kapitalsko ustreznost družbe in doseganje zastavljenega apetita po tveganjih. V Skupini bomo tudi v prihodnje posvečali največ pozornosti spremljanju in obvladovanju zavarovalnih, tržnih in operativnih tveganj, ki lahko ob uresničitvi najbolj prizadenejo Skupino.

1.15.1. Ključni cilji učinkovitega sistema upravljanja tveganj

- zagotoviti integriran in učinkovit proces upravljanja tveganj, skladen s strategijo in opredeljenim apetitom po tveganjih;
- povečati vrednost družbe in Skupine z dodatno skrbnostjo do donosa in tveganj;
- skrbeti za ustrezno likvidnost, dobičkonosnost in kapitalsko ustreznost družbe ter zagotavljati zmožnost izpolnjevanja obveznosti tudi v primeru nepredvidenih scenarijev;
- podpirati sprejemanje odločitev s poglobljenim vpogledom v tveganja in njihove učinke oziroma posledice;
- zagotavljati skladnost poslovanja s predpisi;
- skrbeti za varnost in zadovoljstvo delničarjev, vlagateljev, zaposlenih in strank ter zadovoljstvo vseh ostalih deležnikov družbe/Skupine;
- širiti kulturo upravljanja tveganj na vseh ravneh poslovanja.

1.15.2. Sistem upravljanja tveganj

Družba in Skupina za doseganje navedenih ciljev vzpostavljata upravljanje tveganj skladno z zakonodajo in upoštevanjem dobre poslovne prakse, kar zahteva sistematični pristop k upravljanju tveganj na vseh področjih in ravneh delovanja družbe in Skupine.

V ta namen sta družba in Skupina razvili sistem treh obrambnih linij za uspešno in dolgoročno učinkovito upravljanje tveganj.

Prvo obrambno linijo sistema upravljanja tveganj predstavljajo posamezna poslovna področja, ki pri svojem poslovanju odgovorno in dejavno upravljajo tveganja. Področja so odgovorna za učinkovito delovanje notranjih kontrol in izvajanje poslovnih dejavnosti v skladu s predpisanimi limiti, politikami in zastavljenimi strateškimi cilji.

Drugo obrambno linijo sestavljajo Odbor za upravljanje tveganj, Odbor za upravljanje bilance (ALCO) ter Služba za upravljanje tveganj.

Odbor za upravljanje bilance je bil ustanovljen za učinkovito upravljanje sredstev in obveznosti družbe in skupine, sprejemanje poenotениh naložbenih strategij in politik skupine, upravljanje kapitala, likvidnosti ter tveganj in spremljanje gospodarskih gibanj, ključnih za poslovanje družb skupine.

Odbor za upravljanje tveganj opredeli in spremlja pomembna obstoječa in morebitna tveganja, opredeli metodologije in standarde upravljanja ter merjenja tveganj ter izvaja smernice lastne ocene tveganj in kapitalske ustreznosti.

Služba za upravljanje tveganj razvija limite v posameznih kategorijah tveganj in operativno podpira Odbor za upravljanje tveganj in Odbor za upravljanje bilance.

Tretjo obrambno linijo predstavlja Služba notranje revizije, ki skrbi za učinkovitost in zanesljivost notranjega kontrolnega okolja in procesov.

1.15.3. Proces upravljanja tveganj

Proces upravljanja tveganj v družbi in Skupini ima tako jasno določene pristojnosti, odgovornosti in pooblastila. Upravljanje tveganj je ugotavljanje, merjenje oziroma ocenjevanje, obvladovanje in spremljanje tveganj na vseh ravneh, vključno s poročanjem o tveganjih, ki jim je ali bi jim lahko bila družba oziroma Skupina izpostavljena pri svojem poslovanju.

Ukrepi za upravljanje tveganj in postopki za izvajanje in spremljanje izvajanja teh ukrepov so določeni za vsako vrsto tveganja, ki jim je Skupina izpostavljena pri posameznih vrstah poslov, ki jih opravlja, in za tveganja, ki jim je izpostavljena pri vseh poslih, ki jih opravlja.

Proces upravljanja tveganj vsebuje naslednje ključne korake:

- ugotavljanje – prepoznavanje tveganj, ki obsega celovito in pravočasno prepoznavanje tveganj, katerim je oziroma bi lahko bila izpostavljena Skupina, in analizo vzrokov za njihov nastanek;
- merjenje oziroma ocenjevanje tveganj, ki obsega izdelavo kvantitativnih in/ali kvalitativnih ocen za merljiva in/ali nemerljiva tveganja, ki so bila prepoznana v postopku ugotavljanja tveganj;
- obvladovanje tveganj, ki obsega postopek izbire in uvedbe ukrepov za zniževanje tveganj;
- spremljanje tveganj, ki obsega pravila glede odgovornosti, pogostosti in načina spremljanja tveganj;
- poročanje o tveganjih, ki obsega vsebino rednih in izrednih poročil ter pogostost poročanja.

1.15.4. Upravljanje tveganj na ravni Skupine KD

Sistem upravljanja tveganj na ravni Skupine je prilagojen strukturi, naravi, obsegu ter kompleksnosti in tveganosti poslov, s katerimi se skupina ukvarja. Upoštevati mora razlike v tveganjih, s katerimi se pri poslovanju soočajo posamezne družbe, posebnosti posameznega podjetja, poslovnega okolja in učinke tveganj posamezne članice na druge članice in celotno Skupino. Skupina posveča posebno pozornost pri tem koncentraciji tveganj in njihovi ustrezni razpršitvi.

Regulirane članice Skupine samostojno razvijajo lastne modele sistemov obvladovanja tveganj glede na lastne področne zakone oz. skladno z naravo svoje dejavnosti. Del sistemov upravljanja tveganj, ki se lahko razvija poenoteno za celotno Skupino, pa družba vzpostavlja in razvija centralizirano.

Tveganja, ki jim je Skupina izpostavljena, delimo v pet glavnih skupin: finančna, zavarovalna, operativna, strateška, tveganja upravljanja kapitala in druga tveganja.

Sistem upravljanja tveganj zajema najmanj naslednja najpomembnejša področja tveganj:

- sklepanje zavarovanj in oblikovanje zavarovalno-tehničnih rezervacij;
- upravljanje sredstev in obveznosti;
- naložbe, zlasti v izvedene finančne instrumente in podobne obveze;
- likvidnost;
- upravljanje zavarovalnih, tržnih, kreditnih, operativnih, likvidnostnih tveganj in tveganj koncentracije ter vseh drugih tveganj, ki jim je družba izpostavljena;
- pozavarovanje in druge tehnike za zmanjševanje tveganj.

Tržno tveganje je tveganje nastanka izgube ali neugodne spremembe v finančnem položaju družbe, ki nastane zaradi nihanj v višini in spremenljivosti tržnih cen sredstev, obveznosti in finančnih instrumentov.

Kreditno tveganje je tveganje izgube ali neugodne spremembe v finančnem položaju družbe zaradi nihanj v kreditnem položaju izdajateljev vrednostnih papirjev, nasprotnih strank in morebitnih dolžnikov, ki so jim

izpostavljene družbe v obliki tveganja neplačila nasprotne stranke, tveganja spremembe kreditnega pribitka in tveganja koncentracije tržnega tveganja.

Likvidnostno tveganje je tveganje družbe, da ne more unovčiti naložb in drugih sredstev za poravnavo svojih finančnih obveznosti, ko te zapadejo.

Zavarovalno tveganje je tveganje nastanka izgube ali neugodne spremembe v vrednosti zavarovalnih obveznosti zaradi neustreznih premij in neustreznih predpostavk, upoštevanih v izračunu zavarovalno-tehničnih rezervacij.

Operativno tveganje je tveganje izgube družbe zaradi neprimerne ali neuspešnega izvajanja notranjih procesov, ravnanja ljudi ali delovanja sistemov ali zaradi zunanjih dogodkov.

Strateško tveganje je tveganje nastanka izgube, ki nastane zaradi nepravilnih poslovnih odločitev, neustreznega izvajanja sprejetih odločitev in premajhne odzivnosti na spremenjeno poslovno okolje.

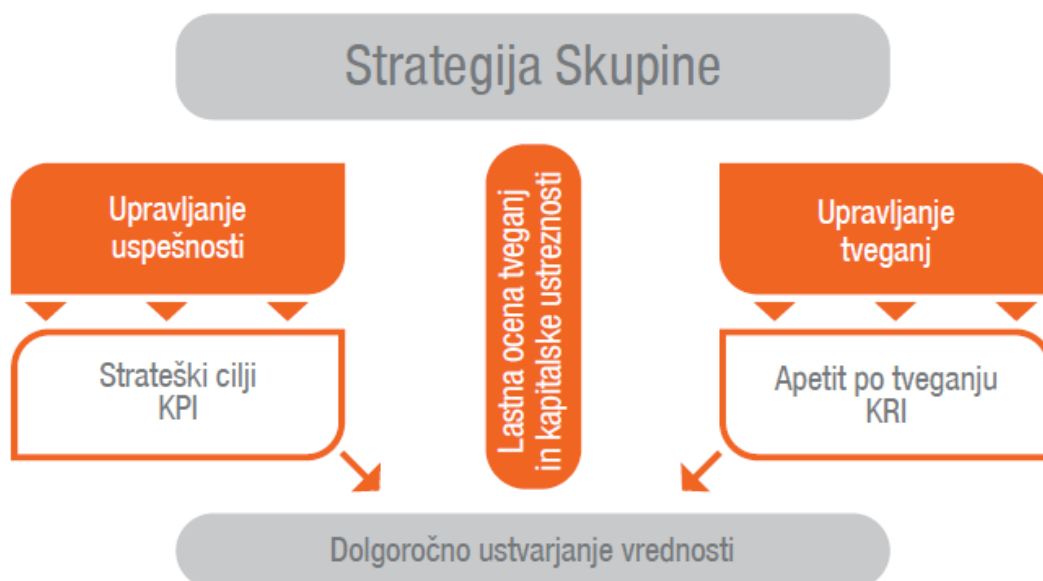
Pri **tveganju upravljanja kapitala** je prvi cilj zagotavljanje zadostne in primerne kapitalske ustreznosti družbe in skupine. V skladu z veljavno zakonodajo redno merimo znesek razpoložljivega kapitala za pokrivanje regulatorne kapitalske zahteve na ravni vsake posamezne družbe in na ravni Skupine.

Regulirane družbe v Skupini (zavarovalnice in družbe za upravljanje) redno spremljajo kapitalsko ustreznost in izpolnjevanje kapitalskih zahtev v skladu z veljavnimi področnimi predpisi. V dejavnosti upravljanja premoženja družba ocenjuje kapitalsko ustreznost glede na svoj profil tveganosti in izdeluje notranjo oceno kapitalske ustreznosti. Največja zavarovalnica v Skupini pa na letni ravni spremlja vpliv tveganj na kapital in izračunava kapitalsko ustreznost po direktivi Solventnost II.

1.15.5. Povezanost sistema upravljanja tveganj s poslovno strategijo Skupine

Upravljanje tveganj se začne s strategijo Skupine, kot pri vseh drugih dejavnostih, ki so povezane s poslovanjem. Po oblikovanju strategije se vzpostavijo nadzorni mehanizmi, ki omogočajo, da se strategija izvaja tako, da lahko vsi timi optimalno izvajajo ključne dejavnike vrednosti in učinkovito upravljajo tveganja, ki nastanejo pri teh dejavnostih.

Povezanost strategije poslovanja Skupine s sistemom upravljanja tveganj

Temeljni koncept strategije upravljanja tveganj je na podlagi strategije poslovanja in upravljanja kapitala (zmogljivosti tveganj) določiti ustrezen apetit po tveganjih, vključno s toleranco do najpomembnejših tveganj.

Apetit po tveganjih predstavlja na ravni podjetja skupni znesek tveganja, ki ga je Skupina pripravljena sprejeti pri uresničevanju svojega poslanstva in vizije, poslovnih in strateških ciljev. Appetit Skupine po tveganju je omejen z obsegom tveganj, ki jih je družba sposobna prevzeti glede na razpoložljiv ekonomski kapital družbe. Appetit Skupine po tveganju je jasno opredeljen in ustrezno predstavljen v celotni organizaciji na vseh ravneh in je vključen v proces poslovnega planiranja prihodnjega poslovanja. Appetit po tveganjih je izražen v obliki izjav ali v obliki metrike.

Dopustne meje tveganja predstavljajo največje tveganje, ki ga je Skupina pripravljena sprejeti glede na vsako kategorijo tveganja za doseganje poslovnih in strateških ciljev tako, da družba kumulativno deluje v okviru opredeljenega apetita po tveganju. Operativni limiti se nanašajo na vsakodnevne poslovne odločitve.

1.15.6. Notranja revizija

Notranje revizije posameznih družb v Skupini KD so v letu 2016 delovale kot dejavni člani sistema notranjega nadziranja in pomagale dosegati opredeljene cilje s spodbujanjem preiščenega, urejenega načina vrednotenja in izboljševanja uspešnosti upravljanja in obvladovanja tveganj. Tako so z dajanjem neodvisnih in nepristranskih zagotovil ter z opravljanjem svetovalnih dejavnosti ustvarjale dodano vrednost. Prav tako so neposredno preverjale, ali je sistem notranjih kontrol vzpostavljen, ali deluje in ali je tudi učinkovit, da bi še naprej zagotavljal zakonitost, varnost, učinkovitost in gospodarnost poslovanja. V Skupini KD delujejo organizacijske enote, katerih temeljna funkcija je kontrola: kontroling, upravljanje tveganj, aktuarska dejavnost, preprečevanje in odkrivanje prevar, zagotavljanje skladnosti poslovanja ter operativno izvajanje zavarovanj. Ne glede na to so notranje kontrole primarno vgrajene v okviru posameznih procesov družbe ter na tej ravni tudi popisane. Notranje revizije so v revizijskih poročilih dajale predvsem priporočila za zmanjšanje ugotovljenih tveganj, odpravo nepravilnosti, izboljševanje sistemov notranjih kontrol in za prenos dobre prakse.

Glede na spremembe Mednarodnih standardov strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju, ki so začele veljati v letu 2017, so notranje revizije v Skupini KD posodobile temeljne listine o delovanju notranje revizije.

Večina notranjih revizorjev ima dolgoletne izkušnje v revizijski dejavnosti in tudi v panogi. Pridobljene imajo tudi različne strokovne nazive (preizkušeni notranji revizor, revizor, CRMA).

Notranje revizije v skupini izvajajo program zagotavljanja in izboljševanja kakovosti, ki pokriva vse vidike delovanja notranjega revidiranja. Program vključuje notranje in zunanje presoje in je zasnovan tako, da omogoča ocenjevanje skladnosti delovanja z Mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju in Kodeksom etike. Program presoja tudi učinkovitost in uspešnost delovanja notranje revizije ter ugotavlja možnosti za izboljšave. Notranje presoje izvajajo predstojniki notranjih revizij na ravni posameznih poslov in na letni ravni. Zunanja presoja se izvede najmanj enkrat v petih letih. Izvede jo zunanji neodvisni presojevalec. Poročilo o zadnji zunanji presoji kakovosti delovanja notranje revizije je bilo izdano v začetku leta 2016 za družbo KD Skladi. Neodvisni presojevalec je izrazil mnenje, da notranja revizija v vseh pomembnih pogledih deluje skladno z/s:

- Mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju,
- Kodeksom notranjerevizijskih načel,
- Kodeksom poklicne etike notranjega revizorja.

Izraženo je bilo tudi mnenje, da je notranja revizija v vseh pomembnih pogledih delovala gospodarno, učinkovito in uspešno.

1.16. ZAPOSLENI IN TRAJNOSTNI RAZVOJ V SKUPINI KD

1.16.1. Zaposleni

V Skupini KD smo s svojim delovanjem v storitveni panogi močno odvisni od zadovoljstva, zavzetosti in motiviranosti naših zaposlenih, ker le tako lahko zadovoljimo želje in potrebe naših deležnikov – strank, poslovnih partnerjev in posledično lastnikov.

Načrtovanje in izvajanje kadrovske dejavnosti smo tudi v letu 2016 prilagodili razmeram na trgu ter si z zagotavljanjem kakovostne podpore in izvajanjem storitev prizadevali spodbujati pridobivanje znanja, kompetenc in vsestranski razvoj ter motiviranje zaposlenih.

Leta 2016 smo v Skupini nadaljevali kadrovske prestrukturiranje in povečevali delež strokovnih kadrov. Zaposlovali smo predvsem kader z analitičnimi in IT kompetencami ter prodajnike. Na področju kadrov je vsakoletno preverjanje in ocenjevanje kompetenc, ki ga je Adriatic Slovenica izvedla tudi v letu 2016, osnova za pripravo razvojnih ukrepov, ki bodo razvijali kompetence, ključne za učinkovito delovanje in razvoj družbe.

Uspešnost sistemov upravljanja zaposlenih so v Adriaticu Slovenici tudi leta 2016 spremljali z merjenjem organizacijske klime, sistemov vodenja in zadovoljstva zaposlenih kot tudi s spremljanjem ključnih kadrovske kazalcev.

Število in izobrazbena struktura zaposlenih v družbi KD in Skupini KD

Konec leta 2016 je bilo v Skupini KD 1.280 zaposlenih, to sta dva zaposlena manj kot ob koncu leta 2015.

Število zaposlenih po družbah	31. 12. 2016		31. 12. 2015		Indeks 2016/2015
	FTE*	delež v %	FTE*	delež v %	
Finančne storitve					
KD, d. d., Ljubljana	1	1	1	1	100,0
KD Group, d. d., Ljubljana	29	2,3	33	2,6	87,9
KD Kapita,l d. o. o., Ljubljana	0	/	0	/	/
Manta Marine Ventures Ltd., Road Town	0	/	0	/	/
Firsthouse Investments Limited, Limassol	0	/	0	/	/
Kredo Group, Taškent	0	/	0	/	/
Sarbon Invest, Taškent	0	/	0	/	/
Zavarovalništvo					
Adriatic Slovenica, d. d., Koper	1.108	86,5	1.055	82,3	105,1
Prospera, d. o. o., Koper	28	2,2	33	2,5	85,1
VIZ, d. o. o., Koper	3	0,2	5	0,4	60,0
AS Neživotno osiguranje, a. d. o., Beograd (v likvidaciji)	5	0,4	46	3,6	10,9
KD IT, d. o. o., Ljubljana	3	0,2	11	0,9	28,2
Permanens, d. o. o., Zagreb (v likvidaciji)	0	/	6	0,5	/
Zdravje AS, d. o. o., Koper	3	0,2	0	/	/
Vaš partner, d. o. o., Ljubljana	1	0,0	1	0,0	100,0
Upravljanje premoženja					
KD Skladi, d. o. o., Ljubljana	49	3,8	49	3,8	100,0
KD Locusta Fondovi, d. o. o., Zagreb	9	0,7	9	0,7	100,0
KD Fondovi ad, Skopje	6	0,5	6	0,5	100,0
ABDS, d. d., Sarajevo	-	/	6	0,5	/
VIB, a. d., Banja Luka	-	/	4	0,3	/
Drugo					
KD Kwart ,d. o. o., Ljubljana	9	0,7	10	0,8	90,0
DRI Naložbe, d. o. o., Ljubljana	0	/	0	/	/
Šumijev Kwart, d. o. o., Ljubljana	0	/	0	/	/
Gradnje inženiring, d. o. o., Ljubljana	0	/	0	/	/
Projektor, d. o. o., Ljubljana	9	0,7	8	0,6	112,5
Fontes Group, d. o. o., Beograd	0	/	0	/	/
Agent, d. o. o., Izola	18	1,4	-	/	/
Skupina KD	1.280	100	1.282	100	99,8

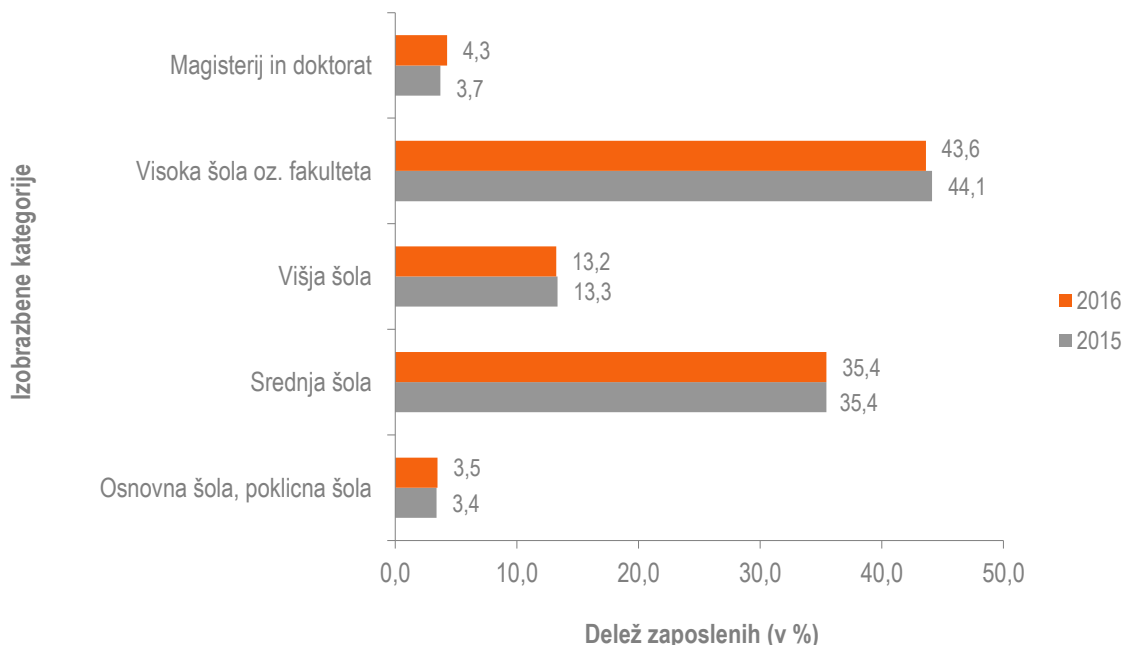
Opomba:

* FTE – število zaposlenih glede na delež zaposlitve v posamezni družbi (število zaposlenih z ekvivalentom polnega delovnega časa – EPDČ).

V Skupini KD ima največji delež, kar 48 odstotkov zaposlenih, zaključeno VII. stopnjo izobrazbe ali več. Zaradi narave naše dejavnosti pa precejšnji delež (35 odstotkov) predstavljajo zaposleni s V. stopnjo strokovne izobrazbe, saj se za delovno mesto zavarovalnega zastopnika zahteva srednješolska izobrazba.

Izobrazbena struktura zaposlenih v Skupini KD 31. 12. 2016 v primerjavi z letom 2015

Izobraževanje in razvoj zaposlenih

Ker želimo biti v koraku s številnimi spremembami na finančnem trgu, obvladovati nove, sodobne pristope, je vlaganje v znanje zaposlenih ključ do cilja. V Skupini razvoj zaposlenih razumemo kot prepoznavno vrednoto naše družbe, zato zaposlenim omogočamo najboljše možnosti za razvoj kompetenc in vrednot ter nenehno osebno rast, večjo ustvarjalnost in smisel za timsko delo, sposobnost prilagajanja tržnim spremembam in lažje sprejemanje poslovnih odločitev. Vse to podpira in omogoča naš sistem internega izobraževanja Akademija AS.

Izobraževanje in razvoj zaposlenih poteka na različnih strokovnih področjih. Najpomembnejša so področja prodaje in prodajnih veščin, osebnega razvoja, komunikacije, vodenja, učenja tujih jezikov, poznavanja lastnih zavarovalnih ter finančnih produktov in uporabe internih informacijskih sistemov.

Posebno mesto v programu Akademije AS smo namenili vsebinam iz sklopa Promocije zdravja. Skladno z letnim programom promocije zdravja so v letu 2016 potekale številne aktivnosti, s katerimi smo se trudili motivirati čim večje število zaposlenih. Tako smo na več lokacijah organizirali predavanja in delavnice za spodbujanje zdravega življenjskega sloga ter zaposlene seznanili s pomembnostjo telesne aktivnosti tako med delom kot tudi v prostem času, sproščanja, načel zdravega prehranjevanja.

Tudi leta 2016 smo poudarjali in krepili interno komunikacijo v Skupini KD in prosta delovna mesta zapolnjevali predvsem z iskanjem notranjih virov in prezaposlovanjem sodelavcev znotraj Skupine.

Skrb za zaposlene, varstvo in zdravje pri delu, socialna varnost

Zaposlenim smo zagotavljali varno delo v zdravem delovnem okolju, dobre medsebojne odnose in pozitivno klimo, preventivne zdravstvene preglede zaposlenih ter druženje na letnih srečanjih in športnih igrah.

Za utrjevanje dobrih medsebojnih odnosov v Skupini smo tudi v letu 2016 organizirali druženje zaposlenih. Srečali smo se na spomladanskem srečanju v Ankaranu ter na prednovoletnem srečanju zaposlenih. V božično-novoletnem času je potekalo tradicionalno obdarovanje otrok zaposlenih.

V tej smeri deluje tudi Športno-kulturno društvo Pravi Asi, ki v Skupini spodbuja športno in kulturno dejavnost in aktivno druženje zaposlenih tudi zunaj delovnega časa. Eden od pomembnejših ciljev društva je organizirati športno-rekreativne dejavnosti in spodbujati zdrav način življenja ter ustvariti pozitivno klimo med zaposlenimi v Skupini.

V Skupini redno skrbimo za zdravje in dobro počutje zaposlenih skladno z zakonodajo s področja varnosti in zdravja pri delu. Tako smo v letu 2016 na področju zdravja in varnosti pri delu zaposlene vključevali v obvezne in razširjene preventivne zdravstvene preglede ter organizirali usposabljanja za varstvo pri delu in požarno varstvo s pomočjo zunanjih izvajalcev.

Na področju socialne varnosti zaposlenim nudimo možnost vključitve v kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje in kolektivno življenjsko zavarovanje, ki ga je delodajalec sklenil oz. ga sofinancira za svoje zaposlene.

1.16.2. Trajnostni razvoj

Skupina KD vse od ustanovitve podpira različne projekte, pobude in akcije nacionalnega pomena ter regijske in lokalne prireditve z donacijami in sponzorstvi, ki prispevajo k boljši kakovosti življenja. Prednostno podpiramo projekte na področju zdravstva, športa, kulture oz. ohranjanja naravne in kulturne dediščine, izobraževanja in preventive, predvsem na področju ohranjanja zdravja in zdravega življenjskega sloga. Leta 2016 smo skupno podprli več kot 330 različnih projektov po vsej Sloveniji.

Pomembnejša sponzorstva in donacije

Tradicionalno smo povezani s športom, posebno pozornost namenjamo razvoju zavarovanj za športnike vseh kategorij. Za vrhunske športnike smo skrbeli tudi kot uradna zavarovalnica olimpijskih reprezentanc (Teama Slovenia, vse od leta 1993).

Z Nogometno zvezo Slovenije zavarovalnica sodeluje že 16. leto in septembra 2016 smo podpisali pogodbo do leta 2020, ko bomo spremljali izbrano vrsto do svetovnega in evropskega prvenstva. Adriatic Slovenica podpira tudi Rokometno zvezo in reprezentanco Slovenije, ki je januarja 2017 osvojila bronasto medaljo na svetovnem prvenstvu v Franciji, sodelovanje se bo nadaljevalo do leta 2018. Nadaljevali smo pokroviteljstvo najboljšega slovenskega jadrca vseh časov, Vasilija Žbogarja (že 17. leto) ter smučarja prostega sloga Filipa Flisarja.

Posebno omembo zasluži pokroviteljstvo nad Planinsko zvezo Slovenije, kjer zvezi in vsem članom, ki jih je več kot 50 tisoč, nudimo ugodno neugodno zavarovanje, poleg tega pa še zavarovanje stroškov reševanja v tujini s 24-urno asistenco in zdravstveno asistenco za tujino ter zavarovanje odgovornosti.

Na področju kulture in varstva naravne in kulturne dediščine smo pokrovitelj Avditorija Portorož in Gledališča Koper (od njegove ustanovitve leta 2002). Tesno sodelujemo z Arboretumom Volčji Potok in Kobilarno Lipica, kjer organiziramo posebne dogodke, ki prispevajo k varovanju kulturne in naravne dediščine, prepoznavnosti naravnih lepot in obiskovalcem nudijo dodatne vsebine.

AS Fundacija že vse od leta 1995 (takrat še kot Ajda, kasneje pa kot KD Fundacija) nadaljuje dodeljevanje finančne pomoči nadarjenim študentom, predvsem na glasbenem področju za dodiplomski oziroma podiplomski študij v tujini.

Družba je leta 2012 pridobila bogato zbirko umetniških del, ki jih od leta 2014 razstavljamo v **AS Galeriji** na sedežu KD na Dunajski 63 v Ljubljani. V galeriji smo organizirali že 10 različnih razstav. Javnost in mediji pa galerijo vse bolj prepoznavajo kot novo, kakovostno kulturno prizorišče v Ljubljani.

Odgovoren odnos do okolja je dolgoletna praksa zavarovalnice in zaposlenih. Adriatic Slovenica zmanjšuje ogljični odtis na najrazličnejše načine, predvsem z investicijami v energetske obnove prostorov in nakup ekološko ustrežnejših avtomobilov. Pomembno je tudi varčevanje z električno energijo, vodo in papirjem – z digitalizacijo poslovanja ter ločevanjem nevarnih odpadkov, tonerjev, kartuš, IT-opreme in baterij (teh od leta 2014) v ločene

zabojnike v EKO-otokih po vseh poslovnih enotah. Leta 2016 smo samo na centrali v Kopru s tem zmanjšali strošek komunalnih storitev za več kot 13 tisoč evrov letno, stroške pisarniškega materiala za petino, stroške porabe pogonskega goriva zavarovalnice pa za 8 odstotkov.

Na področju zdravstvenega varstva smo kot glavni pokrovitelj že 15. zapored podprli izbor revije Viva za najboljše in najuglednejše slovenske zdravnike Moj zdravnik, ki podpira izobraževanje in pobude za razvoj ter ugled zdravstvene stroke. Že vrsto let nagrajujemo krvodajalce prek Območnega združenja Rdečega križa v Izoli in Kopru, po vsej Sloveniji pa smo v okviru promocije zdravja organizirali preventivne meritve pritiska, srčnega utripa, sladkorja, holesterola in telesne sestave.

Na humanitarnem področju je bila najbolj odmevna podpora projektu podariMalico, ki omogoča šolsko prehrano otrokom iz socialno šibkejših okolij. Namesto za novoletna poslovna darila konec leta 2016 smo sredstva namenili otrokom in jim s tem omogočili približno 2.066 malic, k donaciji pa so prispevali tudi zavarovanci, ki so sklepali zavarovanja otrok in mladine prek spleta.

Kot udeleženci in z medijsko podporo smo že drugič, z ekipo 51 tekačev, prispevali k uspehu svetovnega dobrodelnega teka Wings For Life Word Run, ki je 8. maja potekal v Ljubljani. Tek bo Adriatic Slovenica podprl tudi leta 2017.

Konsolidirani računovodski izkazi s pojasnili
za Skupino KD za leto,
končano 31. decembra 2016

Vsebina

1.	Izjava o odgovornosti posloводства	63
2.	Poročilo neodvisnega revizorja	64
3.	Konsolidirani računovodski izkazi	69
3.1	Konsolidirana bilanca stanja	69
3.2	Konsolidirani izkaz poslovnega izida	70
3.3	Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa	71
3.4	Konsolidirani izkaz gibanja kapitala za leto, končano 31. decembra 2016	72
3.5	Konsolidirani izkaz gibanja kapitala za leto, končano na 31. december 2015	73
3.6	Konsolidirani izkaz denarnih tokov	74
4.	Splošni podatki	76
5.	Uvodna pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom	76
5.1	Podlaga za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov	76
5.2	Zavarovalne in finančne pogodbe	84
6.	Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev	86
6.1	Neopredmetena sredstva	86
6.2	Opredmetena sredstva	87
6.3	Nekratkoročna sredstva namenjena prodaji	88
6.4	Naložbene nepremičnine	88
6.5	Finančne naložbe v pridruženih družbah	88
6.6	Finančne naložbe	89
6.7	Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	94
6.8	Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij prenesen na pozavarovalnice in sozavarovanje	94
6.9	Sredstva iz finančnih pogodb	94
6.10	Terjatve	95
6.11	Druga sredstva	96
6.12	Denar in denarni ustrezniki	96
6.13	Pobotanje sredstev in obveznosti	97
6.14	Kapital	97
6.15	Podrejene obveznosti	98
6.16	Zavarovalno-tehnične rezervacije	98
6.17	Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	100
6.18	Druge rezervacije	100
6.19	Obveznosti iz finančnih pogodb	101
6.20	Finančne obveznosti	101
6.21	Obveznosti iz poslovanja	102
6.22	Ostale obveznosti	102
6.23	Prihodki in odhodki	102
6.24	Davek od dohodka	105
7.	Glavne računovodske ocene in presoje	106
8.	Obvladovanje tveganj	109
8.1	Obvladovanje kapitalске ustreznosti in upravljanje s kapitalom	110
8.2	Vrste tveganj	111
9.	Poročanje po poslovnih odsekih	132

10.	Pojasnila k posameznim postavkam računovodskih izkazov	135
10.1	Neopredmetena sredstva	135
10.2	Opredmetena osnovna sredstva	138
10.3	Naložbene nepremičnine	139
10.4	Finančne naložbe v pridruženih družbah	140
10.5	Finančne naložbe	141
10.6	Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	144
10.7	Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen na pozavarovalnice in sozavarovanje	145
10.8	Sredstva iz finančnih pogodb	145
10.9	Terjatve	146
10.10	Druga sredstva	147
10.11	Denar in denarni ustrezniki	148
10.12	Kapital	148
10.13	Podrejene obveznosti	149
10.14	Zavarovalno-tehnične rezervacije	150
10.15	Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	151
10.16	Druge rezervacije	152
10.17	Obveznosti iz finančnih pogodb	153
10.18	Finančne obveznosti	154
10.19	Obveznosti iz poslovanja	156
10.20	Ostale obveznosti	157
10.21	Čisti prihodki od zavarovalnih premij	158
10.22	Prihodki in odhodki od naložb	159
10.23	Drugi zavarovalni prihodki in odhodki	160
10.24	Drugi prihodki	161
10.25	Čisti odhodki za škode	162
10.26	Obratovalni stroški	163
10.27	Drugi odhodki	164
10.28	Davki	165
10.29	Čisti dobiček/izguba na delnico	167
10.30	Dividende na delnico	167
11.	Zunajbilančna evidenca	167
12.	Vstopi in izstopi odvisnih družb	168
13.	Posli s povezanimi strankami	168
14.	Dodatno pojasnilo k izkazu denarnih tokov	170
15.	Dogodki po datumu bilance stanja	170

1. Izjava o odgovornosti posloводства

Člani upravnega odbora družbe KD d.d. Ljubljana v skladu s 60. a členom Zakona o gospodarskih družbah zagotavljajo, da je letno poročilo Skupine KD za leto 2016, vključno z izjavo o upravljanju, sestavljeno in objavljeno v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah, Zakonom o trgu finančnih instrumentov ter mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija. Upravni odbor družbe KD d.d. je sprejel konsolidirane izkaze in letno poročilo Skupine dne 25. aprila 2017.

Upravni odbor družbe:

- potrjuje računovodske izkaze Skupine KD in uporabljene računovodske usmeritve ter pojasnila k računovodskim izkazom;
- zagotavlja, da je letno poročilo Skupine KD za leto 2016 z vsemi sestavnimi deli sestavljeno v skladu z veljavno zakonodajo in mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija;
- potrjuje, da računovodski izkazi Skupine KD predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov poslovanja za leto 2016;
- izjavlja, da so računovodski izkazi Skupine KD pripravljeni ob predpostavki nadaljevanja poslovanja v prihodnosti, da se izbrane računovodske usmeritve dosledno uporabljajo in da so razkrite morebitne spremembe le-teh;
- je odgovoren za ukrepe za preprečevanje in odkrivanje prevar ter nepravilnosti ter za zagotavljanje ohranjanja vrednosti premoženja Skupine KD.

V skladu s 110. členom Zakona o trgu finančnih instrumentov, člani upravnega odbora družbe KD, d. d. , izjavljajo:

- da je računovodsko poročilo Skupine KD za leto 2016 sestavljeno v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija, ustreznim okvirom računovodskega poročanja ter da daje resničen in pošten prikaz sredstev in obveznosti, finančnega položaja in poslovnega izida Skupine KD;
- da poslovno poročilo Skupine KD za leto 2016 vključuje pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja družbe, finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih vrst tveganj, ki jim je Skupina KD izpostavljena.

Ljubljana, 25. april 2017

Milan Kneževič
predsednik upravnega odbora

Aleksander Sekavčnik
namestnik predsednika upravnega odbora

Tomaž Butina
član upravnega odbora

mag. Katarina Valentinčič Istenič
članica upravnega odbora

Matija Gantar
član upravnega odbora

mag. Matjaž Gantar
član upravnega odbora, izvršni direktor

2. Poročilo neodvisnega revizorja

KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o.
Železna cesta 8a
SI-1000 Ljubljana
Slovenija

Telefon: +386 (0) 1 420 11 10
+386 (0) 1 420 11 60
Telefaks: +386 (0) 1 420 11 58
Internet: <http://www.kpmg.si>

Poročilo neodvisnega revizorja

Lastnikom družbe KD, finančna družba, d.d., Ljubljana

Mnenje

Revidirali smo priložene konsolidirane računovodske izkaze družbe KD, finančna družba, d.d., Ljubljana in njenih odvisnih družb (»skupina«), ki vključujejo konsolidirano bilanco stanja na dan 31. decembra 2016, konsolidiran izkaz poslovnega izida, konsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa, konsolidiran izkaz gibanja kapitala in konsolidiran izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju so priloženi konsolidirani računovodski izkazi resničen in pošten prikaz konsolidiranega finančnega položaja skupine na dan 31. decembra 2016 ter njenega konsolidiranega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska Unija (»MSRP kot jih je sprejela EU«).

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost. Potrjujemo tudi, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste zadeve, ki so na osnovi naše strokovne presoje najbolj pomembne pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov tekočega obdobja. Te zadeve smo naslovili v okviru naše revizije konsolidiranih računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o teh izkazih. V zvezi s ključnimi revizijskimi zadevami ne podajamo ločenega mnenja.

Merjenje zavarovalno-tehničnih rezervacij za življenjska zavarovanja

Zavarovalno-tehnične rezervacije za življenjska zavarovanja na dan 31. december 2016: 107.250.523 EUR (2015: 102.765.142 EUR), povečanje zavarovalno-tehničnih rezervacij za življenjska zavarovanja v letu 2016: 4.138.780 EUR (2015: 4.555.784 EUR).

Sklicujemo se na računovodske izkaze: 6.16 Zavarovalno-tehnične rezervacije, 7.1.6. Ocene zavarovalno-tehničnih rezervacij in 8.2.1 Zavarovalna tveganja (računovodske usmeritve), 10.14 Zavarovalno-tehnične rezervacije (pojasnila).

Ključna revizijska zadeva	Naš odziv
<p>Zavarovalno-tehnične rezervacije za življenjska zavarovanja predstavljajo pomembno postavko v bilanci stanja skupine. Merjenje teh rezervacij je povezano z visoko mero negotovosti pri ocenjevanju, pri katerem so potrebne tako presoje posloводства kot oblikovanje kompleksnih, subjektivnih predpostavk, ki jih skupina uporablja kot vhodne podatke pri izračunu rezervacij, ob upoštevanju standardnih aktuarskih metod.</p> <p>Na bilančni presečni datum mora skupina izvesti test ustreznosti obveznosti iz zavarovalnih pogodb (v nadaljevanju »LAT« test) da ugotovi, ali so rezervacije zadostne. Test se izvede s primerjavo najboljših ocen obveznosti, ki se izračuna kot sedanja vrednost vseh bodočih denarnih tokov, ki izhajajo iz obstoječih zavarovalnih pogodb, z oblikovanimi rezervacijami. Če LAT test pokaže primanjkljaj rezervacij v luči ocene prihodnjih denarnih tokov, skupina primanjkljaj pripozna v izkazu poslovnega izida kot povečanje rezervacij.</p> <p>Ključne predpostavke, ki jih je skupina uporabila v modelu denarnih tokov, vključujejo: pričakovane stroške, stopnje predčasnih prekinitev, tablice umrljivosti in diskontne stopnje. Relativno majhne spremembe teh spremenljivk imajo lahko pomemben vpliv na zneske rezervacij. V luči zgoraj navedenih dejavnikov smo merjenje zavarovalno-tehničnih rezervacij življenjskih zavarovanj opredelili kot ključno revizijsko zadevo.</p>	<p>Naši revizijski postopki so med drugim vključevali:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ovrednotenje metodologije in predpostavk, ki jih je skupina uporabila pri merjenju zavarovalno-tehničnih rezervacij življenjskih zavarovanj v luči skladnosti z relevantnimi zahtevami zakonodaje in računovodskega poročanja; • Testiranje zasnove in delovanja izbranih ključnih kontrol, ki jih je skupina vzpostavila v procesu oblikovanja aktuarskih predpostavk kot tudi testiranje splošnih IT kontrol, povezanih z zbiranjem, izvažanjem in validiranjem podatkov; • Ovrednotenje rezultatov analize izkustev ('back-testing'), ki jo je pripravila skupina in uporaba zgodovinskih rezultatov analiz kot podlage za presojo ključnih predpostavk, ki jih je skupina uporabila pri merjenju zavarovalno-tehničnih rezervacij življenjskih zavarovanj na dan 31. december 2016; • Ovrednotenje razumnosti ocene bodočih denarnih tokov, ki jih je pripravila skupina, z vključitvijo naših veščakov s področja aktuarstva, na osnovi: <ul style="list-style-type: none"> – primerjave v preteklem letu napovedanih bodočih denarnih tokov z dejanskimi denarnimi tokovi; – analize stopenj odkupov, ki so bile uporabljene v LAT testu, na osnovi primerjave izračuna stopenj odkupov, ki ga je pripravila skupina z našim neodvisnim izračunom na osnovi podatkov, pridobljenih iz podatkovnih skladišč skupine; – razumnosti stopenj umrljivosti, ki izhajajo iz analize izkustev skupine; – primerjave predpostavk o stroških s tistimi, ki so bile uporabljene v preteklih obdobjih in primerjave v preteklem letu načrtovanih stroškov z dejansko doseženimi; • Preračun sprememb zavarovalno-tehničnih rezervacij življenjskih zavarovanj v letu; • Ovrednotenje skladnosti razkritij o zavarovalno-tehničnih rezervacijah življenjskih zavarovanj z relevantnimi standardi računovodskega poročanja.

Nadomestljiva vrednost naložbenih nepremičnin

Knjigovodska vrednost naložbenih nepremičnin na dan 31. december 2016: 32.435.133 EUR (2015: 30.145.871 EUR), pripoznana oslabitev v letu 2016: 1.211.512 EUR (2015: 387.614 EUR).

Sklicujemo se na računovodske izkaze: 6.4 Naložbene nepremičnine in 6.6.7 Slabitve nefinančnih sredstev (računovodske usmeritve) ter 10.3 Naložbene nepremičnine in 10.27 Drugi odhodki (pojasnila).

Ključna revizijska zadeva	Naš odziv
<p>Skupina z naložbenimi nepremičninami pridobiva prihodke od najemnin. Med naložbenimi nepremičninami so v največji meri pisarniški prostori in Kolosej Maribor, kulturno-zabavni in poslovni center.</p> <p>Skupina naložbene nepremičnine izkazuje po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijske popravke in oslabitve. Ker je del naložbenih nepremičnin neoddan in ker del nepremičnin generira nizke prihodke od najemnin, obstajajo znamenja, da je knjigovodska vrednost naložbenih nepremičnin nižja od njihove nadomestljive vrednosti.</p> <p>Skupina nadomestljivo vrednost naložbenih nepremičnin ugotavlja kot vrednost pri uporabi ali kot pošteno vrednost, zmanjšano za stroške prodaje ali po potrebi na oba načina. Ugotavljanje nadomestljive vrednosti vsebuje pomembne poslovodske ocene in presoje, ki so vključene v ocene vrednosti naložbenih nepremičnin, ki so jih za skupino izvedli zunanji ocenjevalci vrednosti nepremičnin in med drugim vključujejo predpostavke kot so uporabljena diskontna stopnja, projekcije bodočih denarnih tokov (na osnovi bodočih najemnin) in primerljive transakcije. Pri oceni posamično najpomembnejše nepremičnine (Kolosej Maribor, kulturno-zabavni in poslovni center) je zaradi njene specifične narave uporabljena velika mera presoje.</p> <p>Nadomestljiva vrednost naložbenih nepremičnin je visoko občutljiva na spremembe uporabljenih predpostavk, zaradi česar smo opredelitev nadomestljive vrednosti naložbenih nepremičnin opredelili kot ključno revizijsko zadevo.</p>	<p>Naši revizijski postopki so med drugim vključevali:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ovrednotenje usposobljenosti in neodvisnosti ocenjevalcev vrednosti nepremičnin, ki jih je angažirala skupina; • S pomočjo naših veščakov s področja ocenjevanja vrednosti smo: <ul style="list-style-type: none"> – kritično ovrednotili ustreznost metod vrednotenja, ki jih je uporabila skupina in njeni zunanji ocenjevalci vrednosti pri določitvi nadomestljivih vrednosti naložbenih nepremičnin in njihovo skladnost z relevantnimi standardi računovodskega poročanja; – primerjali ključne uporabljene vhodne podatke s preteklimi dejanskimi podatki za te in druge podobne nepremičnine in s tržnimi podatki, predvsem v zvezi z uporabljenimi najemninami, stopnjami kapitalizacije in diskontnimi stopnjami; • Kritično presojo predpostavk, uporabljenih pri analizi občutljivosti kino kompleksa Kolosej, s poudarkom na diskontni stopnji, znesku najemnin in stopnji oddanosti naložbenih nepremičnin, ki smo jih primerjali z neodvisnimi zunanjimi viri; • Ovrednotenje zadostnosti in ustreznosti razkritij skupine o uporabljenih ključnih predpostavkah in o analizi občutljivosti ocenjene nadomestljive vrednosti na ključne predpostavke.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo Poslovno poročilo, ki je sestavni del letnega poročila. Druge informacije ne vključujejo računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih.

V povezavi z opravljeno revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z konsolidiranimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne.

Vežano na Poslovno poročilo smo presodili ali vključuje razkritja, kot jih zahteva Zakon o gospodarskih družbah (v nadaljevanju »zakonska določila«).

Na osnovi postopkov, ki smo jih opravili pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov in na osnovi zgoraj opisanih postopkov menimo:

- da so informacije v Poslovnem poročilu za poslovno leto, za katero so pripravljene konsolidirani računovodski izkazi, skladne z informacijami v konsolidiranih računovodskih izkazih ter
- da je Poslovno poročilo pripravljeno v skladu z zakonskimi določili.

Poleg tega smo v luči poznavanja in razumevanja skupine in okolja, v katerem ta posluje, ki smo ga pridobili pri opravljanju revizije, dolžni poročati, če bi zaznali pomembno napako v zvezi z drugimi informacijami. V zvezi s tem nimamo o čem poročati.

Odgovornost poslovodstva in pristojnih za upravljanje za konsolidirane računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z MSRP kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov skupine odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot osnovo za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo podjetje likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzor nad pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov skupine.

Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so konsolidirani računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se štejejo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh konsolidiranih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v konsolidiranih računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam;
- se seznanimo z notranjimi kontrolami, pomembnimi za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol skupine;

- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in razumnost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost skupine, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o primernosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sklenemo, da obstaja pomembna negotovost, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v konsolidiranih računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Naši sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje skupine kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo in vsebino konsolidiranih računovodskih izkazov vključno z razkritji ter ovrednotimo ali konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo zadevne posele in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev;
- pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze v zvezi s finančnimi informacijami družb oz. poslovnih aktivnosti v skupini, da bi izrazili mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih. Odgovorni smo za načrtovanje, nadzor in izvedbo revizije konsolidiranih računovodskih izkazov. Odgovorni smo za naše mnenje.

Pristojne za upravljanje med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno z morebitnimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki jih zaznamo med našo revizijo.

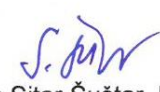
Pristojnim za upravljanje posredujemo tudi izjavo o spoštovanju etičnih zahtev v zvezi z neodvisnostjo in jim predstavimo vsa razmerja in druge zadeve, ki bi morebiti lahko vplivale na našo neodvisnost ter kjer je to primerno, o uporabljenih varovalih.

Izmed zadev, ki smo jih predstavili pristojnim za upravljanje, določimo tiste zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov tekočega obdobja in so zato ključne revizijske zadeve. Te zadeve opišemo v našem revizorjevem poročilu, razen če zakoni ali predpisi omejujejo javno razkritje zadeve ali ko v izredno redkih okoliščinah opredelimo, da naj zadeve ne bi vključili v naše poročilo zaradi negativnih posledic.

V imenu revizijske družbe

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Damjan Ančin, FCCA
pooblaščen revizor

Katarina Sitar Šuštar, MBA
pooblaščen revizorka
partner

Ljubljana, 21. april 2017

KPMG Slovenija, d.o.o.

1

3. Konsolidirani računovodski izkazi

3.1 Konsolidirana bilanca stanja

(v EUR)	Pojasnilo	31. 12. 2016	31. 12. 2015
SREDSTVA		773.145.721	739.824.740
Neopredmetena sredstva	10.1	55.320.964	52.915.418
Opredmetena osnovna sredstva	10.2	37.672.538	42.899.695
Nekratkoročna sredstva namenjena za prodajo		4.270	24.559
Odložene terjatve za davek	10.28	17.191.724	12.738.011
Naložbene nepremičnine	10.3	32.435.133	30.145.871
Finančne naložbe v pridruženih družbah	10.4	13.250.256	13.177.875
Finančne naložbe:	10.5	237.057.384	223.810.973
V posojila in depozite		18.264.282	18.561.552
V posesti do zapadlosti		19.870.879	21.435.115
Razpoložljive za prodajo		191.540.302	166.131.896
Vrednotene po pošteni vrednosti		7.381.921	17.682.410
Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	10.6	287.601.430	263.760.337
Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij prenesen na pozavarovalnice in sozavarovanje	10.7	17.399.316	18.018.303
Sredstva iz finančnih pogodb	10.8	4.753.190	-
Terjatve	10.9	35.473.971	43.702.142
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov		18.914.435	20.782.166
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja		1.772.993	1.633.066
Terjatve za odmerjeni davek		107.121	3.671.690
Druge terjatve		14.679.423	17.615.219
Druga sredstva	10.10	23.062.415	19.936.240
Denar in denarni ustrezniki	10.11	11.923.129	18.695.326
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		773.145.721	739.824.740
Kapital	10.12	82.340.747	84.166.827
Kapital, ki pripada večinskim lastnikom družbe		55.849.812	57.635.431
Osnovni kapital		1.555.967	1.555.967
Kapitalske rezerve		30.896.991	30.896.991
Rezerve iz dobička		6.121.214	6.139.098
Lastne delnice		(6.101.715)	(6.101.715)
Prevedbene razlike		(3.490.069)	(3.237.103)
Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po pošteni vrednosti		(10.177.119)	(7.833.656)
Zadržani dobički		37.044.543	36.215.849
Neobvladujoči delež		26.490.935	26.531.396
Podrejene obveznosti	10.13	49.453.317	-
Zavarovalno-tehnične rezervacije	10.14	271.895.804	271.663.152
Prenosne premije		49.382.871	50.223.068
Zavarovalno-tehnične rezervacije za življenjska zavarovanja		107.250.523	102.765.142
Škodne rezervacije		114.097.122	117.334.017
Druge zavarovalno-tehnične rezervacije		1.165.288	1.340.924
Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	10.15	282.619.434	259.697.706
Druge rezervacije	10.16	4.139.629	5.544.904
Obveznosti iz finančnih pogodb	10.17	4.753.190	(0)
Finančne obveznosti	10.18	50.983.261	85.751.105
Obveznosti iz poslovanja	10.19	6.621.673	7.022.798
Obveznost iz neposrednih zavarovalnih poslov		3.900.274	3.843.667
Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja		1.955.039	1.558.047
Obveznosti za odmerjeni davek		766.361	1.621.084
Ostale obveznosti	10.20	20.338.665	25.978.247

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov.

3.2 Konsolidirani izkaz poslovnega izida

(v EUR)	Pojasnilo	1. 1. – 31. 12. 2016	1. 1. – 31. 12. 2015
ČISTI PRIHODKI OD ZAVAROVALNIH PREMIJ	10.21	298.273.482	288.913.942
Obračunane kosmate zavarovalne premije		298.820.030	298.222.281
Obračunana premija oddana v pozavarovanje in sozavarovanje		(11.086.394)	(10.956.953)
Sprememba prenosnih premij		639.846	1.648.614
PRIHODKI OD NALOŽB V POVEZANE DRUŽBE, od tega	10.22	1.906.559	1.429.671
Dobiček iz naložb v kapital pridruženih in skupaj obvladovanih družb, obračunan z uporabo kapitalne metode		772.145	-
PRIHODKI OD NALOŽB	10.22	43.157.464	24.994.913
DRUGI ZAVAROVALNI PRIHODKI, od tega	10.23	1.741.010	4.164.825
Prihodki od provizij		1.741.010	4.164.825
DRUGI PRIHODKI	10.24	22.527.392	24.091.885
ČISTI ODHODKI ZA ŠKODE	10.25	(212.702.856)	(207.810.414)
Obračunani kosmati zneski škod		(219.116.733)	(214.868.193)
Obračunani deleži pozavarovateljev in sozavarovateljev		5.113.471	9.882.872
Sprememba škodnih rezervacij		1.300.405	(2.825.093)
SPREMEMBA DRUGIH ZAVAROVALNO-TEHNIČNIH REZERVACIJ	10.14	(4.138.780)	(4.555.784)
SPREMEMBA ZAVAROVALNO-TEHNIČNIH REZERVACIJ ZAVAROVANCEV, KI PREVZEMAJO NALOŽBENO TVEGANJE	10.15	(22.921.728)	(2.362.762)
SPREMEMBE OBVEZNOSTI IZ FINANČNIH POGOVB		0	-
ODHODKI ZA BONUSSE IN POPUSTE		100.722	(286.786)
OBRAČUNALNI STROŠKI, od tega	10.26	(89.627.463)	(91.235.595)
Stroški pridobivanja zavarovanj		(26.600.421)	(27.143.722)
ODHODKI OD NALOŽB V POVEZANE DRUŽBE	10.22	(277.836)	(195.513)
Izguba iz naložb v kapital pridruženih in skupaj obvladovanih družb, obračunana z uporabo kapitalne metode		-	(195.513)
ODHODKI NALOŽB, od tega	10.22	(6.113.404)	(8.297.593)
Oslabitev finančnih sredstev, ki niso merjena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid		(4.761.137)	(2.044.113)
DRUGI ZAVAROVALNI ODHODKI	10.23	(4.093.142)	(4.685.390)
DRUGI ODHODKI	10.27	(16.869.020)	(20.641.807)
POSLOVNI IZID PRED OBDAVČITVIJO		962.401	3.523.592
DAVEK	10.28	928.366	(4.157.855)
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		1.890.767	(634.264)
Čisti poslovni izid, ki pripada:			
- lastnikom obvladujoče družbe		990.432	(994.189)
- manjšinskim lastnikom		900.335	359.925
Skupaj		1.890.767	(634.264)

(v EUR)	Pojasnilo		
Čisti dobiček/izguba na delnico, ki pripada večinskim lastnikom družbe			
(izražen v EUR na delnico)			
- osnovni	10.29	5,77	(5,79)

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov.

3.3 Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa

(v EUR)	Pojasnilo	1. 1. – 31. 12. 2016	1. 1. – 31. 12. 2015
Čisti poslovni izid poslovnega leta		1.890.767	(634.264)
Drugi vseobsegajoči donos v obdobju:			
Aktuarski čisti dobički/izgube za pokojninske programe		(138.988)	(38.989)
Sprememba poštene vrednosti sredstev razpoložljivih za prodajo	10.12	(4.257.830)	(4.304.077)
Sprememba presežka iz prevrednotenja na pridruženih družbah	10.12	60.513	9.242
Davek		755.812	589.285
		(3.502.018)	(3.714.792)
Sprememba vrednosti instrumenta za varovanje denarnega toka		-	72.329
Davek		-	(12.296)
		-	60.033
Tečajne razlike		(320.563)	393.294
Drugi vseobsegajoči donos v obdobju, brez davka		(3.901.056)	(3.291.212)
Celotni poslovni izid poslovnega leta		(2.010.289)	(3.925.476)
Čisti dobiček poslovnega leta, ki pripada:			
- lastnikom matične družbe		(2.290.275)	(3.650.766)
- manjšinskim lastnikom		279.987	(274.710)
Skupaj		(2.010.289)	(3.925.476)

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov.

3.4 Konsolidirani izkaz gibanja kapitala za leto, končano 31. decembra 2016

(v EUR)	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Lastne delnice	Prevedbene razlike	Rezerve nastale zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti	Zadržani dobički	Kapital večinskega lastnika	Neobvladujoči delež	Skupaj kapital
Stanje 1. 1. 2016	1.555.967	30.896.990	6.139.098	(6.101.715)	(3.237.103)	(7.833.655)	36.215.849	57.635.431	26.531.396	84.166.827
Poslovni izid obračunskega obdobja	-	-	-	-	-	-	990.432	990.432	900.335	1.890.767
Drugi vseobsegajoči donos	-	-	-	-	(253.174)	(2.904.844)	(122.689)	(3.280.707)	(620.349)	(3.901.056)
Celotni vseobsegajoči donos	-	-	-	-	(253.174)	(2.904.844)	867.743	(2.290.275)	279.987	(2.010.289)
Vračilo kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dokapitalizacija manjšinskih lastnikov	-	-	-	-	-	-	-	-	113.639	113.639
Izplačilo dividend	-	-	-	-	-	-	-	-	(65.857)	(65.857)
Neobvladujoči delež iz naslova nakupa odvisne družbe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostale spremembe	-	-	(17.885)	-	-	-	(39.047)	(56.932)	9.210	(47.722)
Sprostitev rezerv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oblikovanje rezerv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Povečanje deležev v pridruženih družbah	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Povečanje deležev v odvisnih družbah	-	-	-	-	-	-	-	-	(86.061)	(86.061)
Izstopi iz skupine	-	-	-	-	208	561.380	-	561.588	(291.379)	270.209
Skupaj	-	-	(17.885)	-	208	561.380	(39.047)	504.656	(320.448)	184.208
Stanje 31. 12. 2016	1.555.967	30.896.990	6.121.213	(6.101.715)	(3.490.069)	(10.177.119)	37.044.545	55.849.812	26.490.935	82.340.747

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov. Pojasnila k tabeli gibanja kapitala so prikazana v razkritju 10.12 Kapital.

3.5 Konsolidirani izkaz gibanja kapitala za leto, končano na 31. december 2015

(v EUR)	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Lastne delnice	Prevedbene razlike	Rezerve nastale zaradi prevrednotenja po pošteni vrednosti	Zadržani dobički	Kapital večinskega lastnika	Neobvladujoči delež	Skupaj kapital
Stanje 1.1. 2015	1.555.967	30.896.990	6.121.212	(6.101.715)	(3.546.502)	(4.867.682)	36.711.761	60.770.031	29.557.800	90.327.831
Poslovni izid obračunskega obdobja	-	-	-	-	-	-	(994.189)	(994.189)	359.925	(634.264)
Drugi vseobsegajoči donos	-	-	-	-	309.399	(2.965.972)	-	(2.656.573)	(634.635)	(3.291.208)
Celotni vseobsegajoči donos	-	-	-	-	309.399	(2.965.973)	(994.189)	(3.650.763)	(274.710)	(3.925.473)
Vračilo kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dokapitalizacija manjšinskih lastnikov	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izplačilo dividend	-	-	-	-	-	-	-	-	(78.217)	(78.217)
Neobvladujoči delež iz naslova nakupa odvisne družbe	-	-	-	-	-	-	-	-	36.131	36.131
Ostale spremembe	-	-	-	-	-	-	601.838	601.838	164.938	766.776
Sprostitev rezerv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oblikovanje rezerv	-	-	17.886	-	-	-	(22.787)	(4.901)	4.901	-
Povečanje deležev v pridruženih družbah	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Povečanje deležev v odvisnih družbah	-	-	-	-	-	-	(71.134)	(71.134)	-	(71.134)
Izstopi iz skupine	-	-	-	-	-	-	(9.640)	(9.640)	(2.879.447)	(2.889.087)
Skupaj	-	-	17.886	-	-	-	498.277	516.163	(2.751.694)	(2.235.531)
Stanje 31. 12. 2015	1.555.967	30.896.990	6.139.098	(6.101.715)	(3.237.103)	(7.833.655)	36.215.849	57.635.431	26.531.396	84.166.827

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov.

3.6 Konsolidirani izkaz denarnih tokov

(v EUR)	Pojasnilo	2016	2015
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU			
Poslovni izid pred davki		962.401	3.523.591
Prilagoditev za:			
- Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev	10.2	1.744.212	2.318.805
- Amortizacija naložbenih nepremičnin	10.3	489.691	571.200
- Amortizacija neopredmetenih sredstev	10.1	2.059.321	2.261.149
- (Dobiček)/izguba pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev		(21.607)	(31.677)
- (Dobiček)/izguba pri prodaji naložbenih nepremičnin		(49.841)	36.066
- Slabitev dobrega imena	10.27	640.600	-
- Gibanje zavarovalno-tehničnih rezervacij	10.14	(1.175.386)	(5.926.676)
- Gibanje naložbenih pogodb	10.17	4.753.190	-
- Gibanje dolgoročnih obveznosti za zaposlene		638.278	1.783.595
- Izguba (dobiček) pri prodaji odvisnih družb	10.22	(76.085)	(1.529.226)
- Finančni prihodki od naložb	10.22	(6.764.088)	(8.779.079)
- Neto prihodki za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	10.22	(8.566.030)	(8.649.876)
- Slabitev za prodajo razpoložljivih sredstev	10.22	4.761.137	2.044.113
- Neto prihodki finančnih sredstev, izmerjenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida	10.22	(2.270.435)	2.626.576
- Slabitev poslovnih terjatev in posojil	10.27	1.884.488	6.101.719
- Finančni odhodki	10.27	6.376.024	5.788.685
- Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah	10.22	(1.544.387)	170.394
- Ostale nederarne postavke		(1.756.965)	(399.386)
Spremembe v obratnih sredstvih			
- Zalog	10.10	(124.588)	24.782
- Poslovnih in drugih terjatev		8.228.170	22.218.814
- Poslovnih in drugih obveznosti		(6.040.707)	(18.785.809)
Neto (pridobitve)/prodaje poslovnih sredstev			
- Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	10.5	(28.497.228)	(9.345.815)
- Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek posl. izida	10.5	11.339.492	21.478.603
- Finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo	10.5	3.417.266	2.910.668
Prejemki od dividend	10.22	592.142	1.080.961
Prejemki, ustvarjeni pri poslovanju		(9.000.933)	21.492.177
Izdatki za obresti		(5.620.928)	(7.356.221)
Izdatki za davke		(2.833.111)	(2.308.201)
PREBITEK PREJEMKOV PRI POSLOVANJU ALI PREBITEK IZDATKOV PRI POSLOVANJU		(17.454.972)	11.827.755

(v EUR)	Pojasnilo	2016	2015
DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU			
Poslovne združitve (brez prejetih denarnih sredstev)		-	989.036
Izdatki za odkup neobvladujočih deležev		(330.757)	-
Izdatki za povečanje deleža v pridruženih družbah		-	(14.625)
Prejemki od prodaje pridruženih družb		1.455.226	167.759
Izdatki za nakup opredmetenih osnovnih sredstev		(3.613.350)	(3.134.549)
Prejemki od prodaje opredmetenih osnovnih sredstev		1.190.775	-
Izdatki za nakup neopredmetenih sredstev		(5.520.867)	(3.318.185)
Prejemki od prodaje neopredmetenih sredstev		22.605	-
Izdatki za nakup naložbenih nepremičnin		(670.891)	(1.049.956)
Prejemki od prodaje naložbenih nepremičnin		1.408.721	141.732
Prejemki/izdatki za dana posojila povezanim osebam	10.5	436.728	952.800
Prejemki/izdatki od vrnjenih posojil in depozitov	10.5	(397.047)	18.228.183
Prejemki od obresti		679.959	2.002.822
Prejemki od dividend pridruženih družb	10.4	77.292	298.892
PREBITEK PREJEMKOV PRI NALOŽBENJU ALI PREBITEK IZDATKOV PRI NALOŽBENJU		(5.261.606)	15.263.909
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU			
Prejemki od podrejenih obveznic	10.13	49.052.228	-
Izdatki za vračilo prejetih posojil	10.18	(32.606.243)	(22.063.692)
PREBITEK PREJEMKOV PRI FINANCIRANJU ALI PREBITEK IZDATKOV PRI FINANCIRANJU		16.445.985	(22.063.692)
ZAČETNO STANJE DENARJA IN DENARNIH USTREZNIKOV		18.695.326	13.695.917
Tečajne razlike		(11.262)	(28.561)
DENARNI IZID V OBDOBJU		(6.270.593)	5.027.970
Povečanje / zmanjšanje denarja ob pridobitvi / prodaji družbe		(490.342)	-
KONČNO STANJE DENARJA IN DENARNIH USTREZNIKOV		11.923.129	18.695.326

Dodatna pojasnila v zvezi z izkazom denarnih tokov so razkrita v poglavju 14.
Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov.

4. Splošni podatki

Družba KD d. d. (v nadaljevanju Družba) in njene odvisne družbe predstavljajo Skupino, katere glavne dejavnosti so zelo različne – od zavarovalništva, finančnih storitev, upravljanja premoženja in drugih dejavnosti (upravljanje in gradnja nepremičnin itd.)

Družba KD d. d. je delniška družba s sedežem v Ljubljani, Dunajska 63, Slovenija. Njene delnice kotirajo na prostem trgu Ljubljanske burze.

Izvršni direktor družbe KD d. d. je sestavil konsolidirane računovodske izkaze in letno poročilo ter jih predložil v preverbo in potrditev upravnemu odboru. Računovodski izkazi in letno poročilo Skupine KD se lahko pridobijo na sedežu družbe, Dunajska cesta 63, 1000 Ljubljana, kjer so konsolidirani računovodski izkazi tudi na voljo za vpogled.

Upravni odbor je dne 25. aprila 2017 na seji upravnega odbora odobril izdajo konsolidiranih računovodskih izkazov in letnega poročila Skupine.

5. Uvodna pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom

5.1 Podlaga za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov

Konsolidirani računovodski izkazi in konsolidirano letno poročilo (poslovno poročilo in računovodsko poročilo) Skupine KD so za leto 2016 sestavljeni v skladu z določili mednarodnih standardov računovodskega poročanja (MSRP), sprejetimi z uredbo Evropske unije in skladno z določbami lokalne zakonodaje v Sloveniji.

V letu 2017 matični družbi Skupine, KD d.d. zapade 30.879.097 evrov kratkoročnih finančnih obveznosti, ki jih bo družba poplačala s pridobitvijo novih finančnih virov v takšni višini, strukturi in ročnosti, da bo še naprej ohranjala ustrezno strukturo obveznosti. S tem v zvezi so se v družbi že začele ustrezne aktivnosti, tako da ne obstaja pomembna negotovost v zvezi z ustreznostjo uporabe predpostavke o časovni neomejenosti poslovanja.

Skupina KD je v preteklih letih uspešno zniževala zadolženost. S kupninami iz naslova prodaj nestrategskih naložb smo poplačevali posojila. Kratkoročna posojila in zapadle obveznice smo leta 2015 refinancirali z dolgoročnim sindiciranim posojilom, prejetim od slovenskih bank. V januarju 2017 so nam banke, vključene v sindicirano posojilo, odobrile črpanje dodatnih 6,5 mio evrov posojila, namenjenih poplačilu vseh preostalih kratkoročnih bančnih posojil, in znižanje obrestne marže. V letu 2016 je odvisna zavarovalnica izdala podrejeno obveznico v višini 50.000.000 evrov in s tem okrepila svojo kapitalsko ustreznost. Podrejena obveznica je bila uvrščena v večstranski sistem trgovanja (MTF) Irske burze. Finančna moč družbe KD Group in zavarovalnice Adriatic Slovenia je bila tudi v letu 2016 potrjena s strani mednarodne bonitetne agencije Fitch ratings, ki je družbi KD Group dodelila bonitetno oceno »BB« s stabilnimi izgledi za naprej, zavarovalnici pa »BBB-«. Vse to kaže, da finančni trg zaupa Skupini KD in da bo v letu 2017 skupina lahko nadaljevala začrtano politiko zmanjševanja zadolženosti, odprodajo neključnih naložb in organizacijsko optimizacijo poslovanja.

5.1.1 Izjava o skladnosti

V tekočem poslovnem letu je Skupina upoštevala vse nove in revidirane standarde in razlage, ki jih je izdal mednarodni računovodski organ (International Accounting Standards Board - IASB) in njegov pristojni komite (International Financial Reporting Interpretations Committee IFRIC of the IASB) ki veljajo za obdobja, ki se začnejo s 1. 1. 2016, in ki jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju EU).

Kratice, uporabljene v nadaljevanju, pomenijo:

MSRP – Mednarodni standardi računovodskega poročanja,

MRS – Mednarodni računovodski standardi,

OPMSRP – pojasnila Mednarodnih standardov računovodskega poročanja, ki jih izda pristojni komite odbora za MSRP – je,

SOP – pojasnilo strokovnega odbora za pojasnjevanje.

Spremembe standardov in pojasnil

Računovodski izkazi Skupine KD so pripravljene v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (v nadaljevanju MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija in se nanašajo na obdobje od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2016. Računovodske usmeritve, uporabljene pri pripravi skupinskih računovodskih izkazov, so enake kot pri pripravi skupinskih računovodskih izkazov za poslovno leto, končano na 31. 12. 2015.

Standardi, pojasnila in spremembe objavljenih standardov, ki še niso veljavni

Novi standardi in pojasnila navedeni v nadaljevanju še niso veljavni in se med pripravo letnih računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo na dan 31. december 2016 niso upoštevali:

Skladno z zahtevami Mednarodnih standardov računovodskega poročanja in EU - ja bodo morala podjetja za prihodnja obdobja upoštevati sledeče dopolnjene in spremenjene standarde in pojasnila:

Standardi, pojasnila in spremembe objavljenih standardov, ki še niso veljavni in jih je EU sprejela

MSRP 9 Finančni instrumenti (2014)

Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2018; uporablja se za nazaj, razen izjemoma. Preračun prejšnjih obdobj ni potreben in je dovoljen v kolikor so podatki na voljo in brez uporabe spoznanj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.

Ta standard nadomešča MRS 39 *Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje*, z izjemo da MRS 39 ostaja v veljavi v primeru ščitenja poštene vrednosti portfelja finančnih sredstev ali finančnih obveznosti pred tveganjem spremembe obrestne mere; družbe imajo možnost se odločati med uporabo računovodskega ščitenja skladno z MSRP 9 ali obstoječim obračunavanjem varovanja pred tveganjem po MRS 39 v vseh primerih obračunavanja.

Čeprav sta temelja dovoljenega merjenja finančnih sredstev – odplačna vrednost, poštena vrednost skozi drugi vseobsegajoči donos (PVDVD) in poštena vrednost skozi poslovni izid (PVPI) – podobna MRS 39, se kriteriji za določitev ustreznega merjenja pomembno razlikujejo.

Finančno sredstvo se izmeri po odplačni vrednosti ko so izpolnjeni naslednji pogoji:

- sredstva se vodijo v okviru poslovnega modela, ki je namenjen zbiranju pogodbenih denarnih tokov; in
- pogodbeno določila vsebujejo natančne datume denarnih tokov, ki so zgolj plačila glavnice in obresti od neplačane glavnice

Nadalje lahko družba naknadne spremembe poštene vrednosti (vključno pozitivne in negativne tečajne razlike) kapitalskega instrumenta, ki ni namenjen trgovanju, nepreklicno predstavi v okviru ostalega vseobsegajočega donosa. Omenjene naknadne spremembe se v nobenem primeru več ne morejo prerazvrstiti v poslovni izid.

Dolžniški instrumenti, ki so izmerjeni po pošteni vrednosti skozi ostali vseobsegajoči donos, prihodki od obresti, pričakovane kreditne izgube ter pozitivne in negativne tečajne razlike se pripoznajo v poslovnem izidu na enak način kot sredstva izmerjena po odplačni vrednosti. Ostali dobički in izgube so pripoznani v drugem vseobsegajočem donosu in so po odpravi pripoznanja prerazvrščeni med poslovni izid.

Model izračuna oslabitve skladno z MSRP 9 nadomešča model nastalih izgub, kot ga pozna MRS 39, ki zajema tudi model pričakovanih kreditnih izgub; slednje pomeni, da se bo oslabitev lahko pripoznala še preden bo sploh do izgube prišlo.

MSRP 9 vsebuje nov splošni model obračunavanja varovanja pred tveganjem, ki zadevno obračunavanje bolje prilagaja obvladovanju tveganj. Različne vrste razmerij varovanja pred tveganjem – poštena vrednost, denarni tok in neto naložbe v tuje družbe – ostanejo nespremenjene, vendar je potrebna dodatna ocena.

Standard vsebuje nove zahteve, ki jih je potrebno izpolniti (nadaljevanje in ustavitev obračunavanja varovanja pred tveganjem), in omogoča dodatnim vrstam izpostavljenosti, da se obravnavajo kot varovane postavke.

Potrebna so dodatna obsežna razkritja v zvezi z obvladovanjem tveganj in z dejavnostmi varovanja pred tveganji.

Skupina predvideva, da bo dopolnilo na dan prve uporabe lahko vplivalo na njene računovodske izkaze na način predstavljen v nadaljevanju:

Na tej stopnji še ni jasno kolikšen delež dolžniških vrednostnih papirjev skupine bo izmerjen po PVDVD, po PVPI ali odplačni vrednosti, saj je slednje odvisno od rezultata testa poslovnega modela. Glede na naravo in namen dolžniških vrednostnih papirjev, ki jih v različnih skupinah skupina izkazuje po MRS 39 ni pričakovati, da bi bil znaten delež teh sredstev po MSRP 9 merjen na drugačen način.

Obstaja možnost, da bodo kapitalni instrumenti, ki so trenutno razvrščeni kot razpoložljivi za prodajo, izmerjeni po PVDVD skladno z MSRP 9, kar pa je odvisno od odločitve skupine ob prvi uporabi standarda. Skupina se še ni odločila glede razvrstitve omenjenih instrumentov.

Pričakovati je, da bodo dani depoziti še naprej merjeni po odplačni vrednosti skladno z MSRP 9.

Na podlag prehodne ocene, skupina pričakuje, da bodo praktično vsi finančni instrumenti, ki so skladno z MRS 39 razvrščeni kot terjatve in obveznosti, še naprej merjeni po odplačni vrednosti kot to določa MSRP 9.

Pričakovati je, da bo pričakovani model kreditne izgube po MSRP 9 pospešil pripoznanje izgub iz oslabitve ter na datum prve uporabe povzročil višje popravke vrednosti v zvezi z oslabitvami.

Skupina v tem trenutku ne more zanesljivo oceniti vpliv, ki ga bo prva uporaba MSRP 9 imela na njene računovodske izkaze, pripravljene skladno s MSRP.

MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci

Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2018. Uporaba pred datumom je dovoljena.

Pojasnila k MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci še niso potrjena s strani EU; je pa slednja potrdila MSRP 15 Prihodki iz pogodb s tujci, vključno datum začetka veljavnosti MSRP 15.

Novi standard zagotavlja okvir, ki nadomešča obstoječa navodila za pripoznanje prihodkov po MSRP. Družbe uporabljajo petstopenjski model za določitev kdaj točno pripoznati prihodke in do katere višine. Novi model opredeljuje, da se prihodki pripoznajo takrat oz. ko družba prenese nadzor blaga in storitev na stranko in sicer v višini do katere družba pričakuje, da je upravičena. Z ozirom na izpolnjene kriterije se prihodki pripoznajo:

- čez čas in na način, ki prikazuje poslovanje družbe; ali
- v trenutku, ko je nadzor blaga in storitev prenešen na kupca.

Prav tako MSRP 15 uvaja načela, ki družbo zavezujejo k zagotavljanju kakovostnih in obsežnih razkritij, ki uporabnikom računovodskih izkazov dajejo uporabne informacije v zvezi z vrsto, višino, časovnim vidikom in negotovostjo prihodkov in denarnih tokov, ki izhajajo iz pogodb s kupci.

Uprava še ni dokončno zaključila s prvotno oceno možnega vpliva MSRP 15 na njene računovodske izkaze; Skupina pričakuje, da se po novem standardu, prihodki iz prodaje večnotne nepremičnine pripoznajo čez obdobje gradnje, medtem ko se po trenutno veljavnem standardu prihodki pripoznajo na datum dokončanja gradnje in predaje. Skupina pričakuje, da bo prva uporaba MSRP 15 posledično povzročila zgodnejšo pripoznanje prihodkov, ni pa pripravila analize kvantitativnega učinka, ki ga bo nov standard imel.

Letne izboljšave

Načrt letnih izboljšav MSRP 2014–2016 je bil objavljen 8. decembra 2016 in uvaja spremembe dveh standardov ter posledične spremembe drugih standardov in pojasnil, ki imajo za posledico računovodske spremembe za namene predstavljanja, pripoznavanja ali merjenja. Spremembe MSRP 12 Razkritje deležev v drugih podjetjih veljajo za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2017 ali pozneje, spremembe MRS 28 Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige pa veljajo za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.

Skupina ne predvideva, da bodo določila pomembno vplivala na njene računovodske izkaze.

Standardi, pojasnila in spremembe objavljenih standardov, ki še niso veljavni in jih EU še ni sprejela

MSRP 16 Najemi

Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2019 ali kasneje. Uporaba pred tem datumom je dovoljena, če družba uporablja tudi MSRP 15.

MSRP 16 nadomešča MRS 17 *Najemi* in povezana pojasnila. Standard odpravlja obstoječi model dvojnega obračunavanja najemov in namesto tega od skupine zahteva, da večino najemov iz bilance stanja obračunava z enotnim modelom brez razlikovanja med poslovnim in finančnim najemom.

Skladno z MSRP 16, se za pogodbo o najemu smatra pogodba, ki za določeno obdobje daje pravico do uporabe določenega sredstva v zameno za plačilo. Nov model za take pogodbe določa, da najemnik pripozna pravico do uporabe sredstva in obveznost iz najema. Pravica do uporabe sredstva se amortizira, obresti pa se pripisejo k obveznosti. Slednje povzroča skoncentriran vzorec stroškov za večji del najemov, četudi najemnik plačuje stalne letne najemnine.

Nov standard za najemnike uvaja številne omejene izjeme, ki vključujejo:

- najeme za obdobje 12 mesecev ali manj, brez nakupne opcije, in
- najeme, kjer ima zadevno sredstvo nizko vrednost (poceni/cenovno nizki najemi/'small-ticket' leases).

Z uvedbo novega standarda pa se obračunavanje najema za najemodajalca ne bo pomembno spremenilo in razlikovanje med poslovnim in finančnim najemom zanj ostaja v veljavi.

Skupina predvideva, da nov standard na dan prve uporabe ne bo pomembno vplival na računovodske izkaze.

Dopolnilo k MSRP 2 Razvrščanje in merjenje plačil z delnicami

Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2018. Uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.

Dopolnilo natančneje opredeljuje plačila z delnicami za naslednja področja:

- učinki obveznih in neobveznih pogojev glede merjenja plačil z delnicami, ki se poravnajo v gotovini;
- plačila z delnicami z možnostjo poravnave v primeru obveznosti pri viru odtegnjenega davka; in
- spremembe pogojev plačil z delnicami, ki zadevajo razvrstitev plačil poravnanih v gotovini v plačila poravnana s kapitalom.

Skupina predvideva, da nov standard na dan prve uporabe ne bo pomembno vplival na njene računovodske izkaze, saj skupina ne sklepa poslov, kjer se plačuje z delnicami.

Dopolnilo k MSRP 4 Uporaba MSRP 9 Finančni instrumenti v povezavi z MSRP 4 Zavarovalne pogodbe

Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2021. Uporablja se za nazaj.

Dopolnilo obravnava vprašanja, ki izhajajo iz izvajanja MSRP 9 pred načrtovanim nadomestnim standardom, ki ga UOMRS pripravlja za MSRP 4. Dopolnilo uvaja dve možni rešitvi. Prva je začasna izjema uporabe MSRP 9, na podlagi katere se prijava nekaterih zavarovateljev odloži. Druga rešitev navaja drugačen pristop k predstavitvi, s pomočjo katerega bi se ublažila nestanovitnost, ki bi lahko izhajala iz uporabe MSRP 9 pred načrtovanim standardom o zavarovalnih pogodbah.

Skupina kot ponudnik zavarovanj bo uporabila izvzetje sprejema MSRP 9 in posledično ne predvideva pomembnega vpliva na njene računovodske izkaze.

Dopolnilo k MSRP 10 in MRS 28 Prodaja ali vložek sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem ali skupnim podvigom

Dan uporabe še ni bil določen s strani UOMRS; uporaba pred datumom je dovoljena.

Dopolnilo pojasnjuje, da je pri poslih s pridruženim podjetjem ali skupnim podvigom višina pripoznanih dobičkov ali izgub odvisna od tega ali je prodano ali vloženo sredstvo del posla kjer:

- je celotni dobiček ali izguba pripoznana, ko posel sklenjen med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem ali skupnim podvigom zajema prenos sredstva ali sredstev, ki predstavljajo družbo (ne glede na to ali se sredstvo

nahaja v podružnici ali ne), medtem ko je delni dobiček ali izguba pripoznana ko je posel sklenjen med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem ali skupnim podvigom zajema sredstvo, ki ne predstavlja družbo, četudi se to sredstva nahajajo v podružnici.

Skupina predvideva, da nov standard na dan prve uporabe ne bo pomembno vplival na njene računovodske izkaze.

Dopolnilo k MRS 7

Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2017. Uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.

Dopolnilo zahteva dodatna razkritja, ki bodo uporabnikom pomagala vrednotiti spremembe v obveznostih iz financiranja, vključno spremembe denarnih tokov in nedenarne spremembe (npr. vpliv pozitivnih in negativnih tečajnih razlik, spremembe pri prevzemu ali izgubi nadzora nad podružnicami, spremembe poštene vrednosti).

Skupina predvideva, da nov standard na dan prve uporabe ne bo pomembno vplival na njene računovodske izkaze.

Dopolnilo k MRS 12 Pripoznanje terjatev za odložene davke v zvezi z nerealiziranimi izgubami

Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2017. Uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.

Dopolnilo natančneje pojasnjuje na kakšen način in kdaj v določenih primerih obračunati odložene terjatve za davke, ter kako določiti višino prihodnjih obdavčljivih prihodkov za namen presoje pripoznavanja odloženih terjatev za davke.

Skupina predvideva, da nov standard na dan prve uporabe ne bo pomembno vplival na njene računovodske izkaze, saj skupina že meri prihodnje obdavčljive dobičke na način kot ga zahteva dopolnilo.

Spremembe MRS 40 Naložbene nepremičnine

Veljajo za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje; uporabljajo se za naprej.

Spremembe utrjujejo načelo iz MRS 40 *Naložbene nepremičnine* glede prenosov v naložbene nepremičnine ali iz njih, tako da zdaj določa, da se takšen prenos opravi samo, če pride do spremembe pri uporabi nepremičnine. V skladu s spremembami se prenos opravi, kadar in zgolj kadar pride do dejanske spremembe v uporabi – tj. sredstvo začne ali preneha ustrezati opredelitvi pojma naložbena nepremičnina, o spremembi uporabe pa obstajajo dokazila. Zgolj sprememba namena poslovanja ni razlog za prenos.

Skupina predvideva, da spremembe na dan prve uporabe ne bodo pomembno vplivale na njene računovodske izkaze, saj skupina prenese nepremičnino v naložbene nepremičnine ali iz njih samo, kadar pride do dejanske spremembe v uporabi nepremičnine.

OPMSRP 22 Transakcije v tujih valutah in predujmi

Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje.

V pojasnilu je razjasnjeno, kako določiti datum transakcije za namen določitve menjalnega tečaja, ki se uporabi ob začetnem pripoznanju s tem povezanega sredstva, odhodka ali prihodka (ali njegovega dela) ob odpravi pripoznanja nedenarnega sredstva ali nedenarne obveznosti v zvezi z danim ali prejetim predujmom v tuji valuti. V takšnem primeru je datum transakcije enak datumu, na katerega podjetje najprej pripozna nedenarno sredstvo ali nedenarno obveznost v zvezi z danim ali prejetim predujmom.

Skupina predvideva, da pojasnilo na dan prve uporabe ne bo pomembno vplivalo na njene računovodske izkaze, saj skupina ob začetnem pripoznanju nedenarnih sredstev ali nedenarnih obveznosti v zvezi z danimi ali prejetimi predujmi uporablja menjalni tečaj, ki je v veljavi na dan transakcije.

5.1.2 Osnove za uskupinjevanje

Skupinski računovodski izkazi so sestavljeni iz računovodskih izkazov skupine in njenih odvisnih družb na dan 31.12.2016.

5.1.2.1 Odvisne družbe

Odvisne družbe so družbe, v katerih imajo obvladujoča družba in njene odvisne družbe posredno ali neposredno več kot polovico glasovalnih pravic. Za vse odvisne družbe se uporablja metoda popolnega uskupinjevanja od dne, ko skupina obvladuje odvisno družbo. Iz skupine so odvisne družbe izključene v trenutku, ko preneha kontrolni vpliv matične družbe ali družbe v skupini. Računovodski izkazi družb v skupini so pripravljene za isto poročevalsko obdobje kot računovodski izkazi matične družbe, z uporabo istih računovodskih usmeritev. Računovodske usmeritve posameznih družb v Skupini so usklajene, kjer pa niso, so v računovodskih izkazih izvedene ustrezne prilagoditve. Ob pripravi skupinskih računovodskih izkazov so izločeni vsi posli, stanja in nerealizirani dobički in izgube, ki so posledica notranjih poslov znotraj skupine, in dividende med povezanimi družbami. Izguba odvisne družbe se pripiše neobvladujočemu deležu tudi če je posledica tega primanjkljaj. Sprememba v lastniškem deležu odvisne družbe, pri kateri ne pride do izgube vpliva, se obračuna v kapitalu. Ob izgubi vpliva v odvisni družbi mora skupina:

- odpraviti pripoznanje sredstev (vključno z dobrim imenom) in obveznosti odvisne družbe
- odpraviti pripoznanje knjigovodske vrednosti vseh neobvladujočih deležev
- odpraviti celotni znesek tečajnih razlik, ki so bile pripoznane v kapitalu
- pripoznati pošteno vrednost prejetega nadomestila
- pripoznati pošteno vrednost vseh preostalih naložb
- pripoznati vse presežke ali primanjkljaje v izkazu poslovnega izida
- ustrezno prerazvrstiti delež matične družbe v postavkah, ki so bile predhodno pripoznane v drugem vseobsegajočem donosu, v izkaz poslovnega izida ali zadržani dobiček.

Odvisne družbe Skupine

Sedež družbe	Delež lastništva v 2016 (v %)	Delež lastništva v 2015 (v %)	Sprememba (v %)	Opomba
--------------	-------------------------------	-------------------------------	-----------------	--------

Družbe v Skupini - direktno:

KD Group d.d. Ljubljana, Slovenija	78,49	78,49	0,00	
------------------------------------	-------	-------	------	--

Sedež družbe	Delež lastništva v 2016 (v %)	Delež lastništva v 2015 (v %)	Sprememba (v %)	Opomba
--------------	-------------------------------	-------------------------------	-----------------	--------

Družbe v Skupini preko odvisnih družb:

ABDS d.d. Sarajevo, FBiH	0,00	98,92	(98,92)	prodaja
Adriatic Slovenica d.d., Koper, Slovenija	100,00	100,00	0,00	
Agent d.o.o., Izola, Slovenija	100,00	0,00	100,00	nakup
AS Neživotno osiguranje a.d.o. Beograd, Srbija	100,00	100,00	0,00	
DRI Naložbe d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	100,00	0,00	
Firsthouse Investments ltd., Limassol, Ciper	100,00	100,00	0,00	
Fontes Group d.o.o., Beograd, Srbija	100,00	100,00	0,00	
Gradnje inženiring d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	100,00	0,00	
KD Fondovi AD Skopje, Makedonija	94,60	94,60	0,00	
KD IT d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	100,00	0,00	
KD Kapital d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	100,00	0,00	
KD Kwart d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	100,00	0,00	
KD Locusta Fondovi d.o.o. Zagreb, Hrvaška	70,00	60,00	10,00	dokup
KD Skladi d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	100,00	0,00	
Manta Marine Ventures Ltd, ZDA	100,00	100,00	0,00	
OOO Kreda Group, Taškent, Uzbekistan	99,97	99,97	0,00	
OOO Sarbon Invest, Taškent, Uzbekistan	100,00	100,00	0,00	
Permanens d.o.o., Zagreb, Hrvaška	100,00	100,00	0,00	
Projektor d.o.o.o., Maribor, Slovenija	100,00	100,00	0,00	
Prospera d.o.o., Koper, Slovenija	100,00	100,00	0,00	
Šumijev Kwart d.o.o. Ljubljana, Slovenija	100,00	100,00	0,00	
Vaš partner d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	100,00	0,00	
VIB a.d., Barja Luka, FBiH	0,00	51,00	(51,00)	prodaja
Viz d.o.o., Koper, Slovenija	100,00	100,00	0,00	
ZDRAWJE AS d.o.o., Koper, Slovenija	100,00	100,00	0,00	

5.1.2.2 Pridružene družbe

Pridružene družbe v katerih ima Skupina pomemben vpliv, vendar ne obvladuje njihove finančne in poslovne usmeritve, so v konsolidirane računovodske izkaze vključene po kapitalski metodi. (več o tem v poglavju 6.5)

5.1.2.3 Poslovne združitve in dobro ime

Poslovne združitve se obračunajo z uporabo prevzemne metode. Stroški v zvezi s prevzemom se določijo v skupni višini nadomestila po pošteni vrednosti na dan prevzema, povečani za znesek vseh neobvladujočih deležev v prevzeti družbi. Za vsako poslovno združitve mora prevzemna družba izmeriti višino neobvladujočega deleža v prevzeti družbi bodisi po pošteni vrednosti bodisi po sorazmernem delu opredeljivih čistih sredstev prevzete družbe. Prevzemna družba pripozna stroške povezane s prevzemom med odhodki v postavki splošni administrativni stroški.

Ob prevzemu skupina oceni, ali je razporeditev pridobljenih finančnih sredstev in prevzetih obveznosti skladna s pogodbenimi določili, gospodarskim položajem in pomembnimi okoliščinami na datum prevzema. Poleg tega mora prevzeta družba ločiti vstavljene izpeljane instrumente od gostiteljske pogodbe.

Pri poslovni združitvi izvedeni na več stopnjah, se poštena vrednost prejšnjega prevzemnikovega deleža v lastniškem kapitalu prevzete družbe ponovno izmeri na pošteno vrednost na datum prevzema skozi izkaz poslovnega izida. Znesek pogojnega nadomestila, ki bo predvidoma preneseno na prevzemno družbo se pripozna po pošteni vrednosti na datum prevzema. Kasnejše spremembe poštene vrednosti pogojnega nadomestila, ki se šteje za sredstvo ali obveznost, se po MRS 39 pripoznajo bodisi v izkazu poslovnega izida bodisi kot sprememba drugega vseobsegajočega donosa. Če se pogojno nadomestilo pripozna v kapitalu, se ne sme ponovno izmeriti vse dokler ni poračunano s kapitalom.

Dobro ime se pri prvotnem merjenju pripozna po nabavni vrednosti, ki je presežek skupnega zneska prenesenega nadomestila in pripoznanega zneska neobvladujočega deleža nad zneskom opredeljivih pridobljenih sredstev in prevzetih obveznosti. Če je nadomestilo nižje od poštene vrednosti čistih sredstev prevzete odvisne družbe, se razlika pripozna v izkazu poslovnega izida.

Po prvotnem pripoznanju se dobro ime izmeri po nabavni vrednosti zmanjšani za nabrano izgubo iz oslabitve. Zaradi preizkusa dobrega imena zaradi oslabitve, se od dneva prevzema dobro ime, pridobljeno pri poslovni združitvi, razporedi na vsako denar ustvarjajočo enoto skupine, za katero se pričakuje, da bodo k njej pritekale koristi od poslovne združitve ne glede na to, ali so druga sredstva in obveznosti prevzete družbe dodeljena tem enotam.

Kadar je dobro ime del denar ustvarjajoče enote in se del poslovanja te denar ustvarjajoče enote odtuji, se pri določanju dobička in izgube ob odtujitvi poslovanja dobro ime, ki je povezano s to odtujeno denar ustvarjajočo enoto, pripozna v knjigovodski vrednosti poslovanja odtujene enote. Dobro ime, ki je odsvojeno v teh okoliščinah se meri na osnovi relativne vrednosti odtujene dejavnosti in dela denar ustvarjajoče enote, ki jo skupina obdrži.

5.1.2.4 Posli z lastniki neobvladujočih deležev

Vsi posli z lastniki neobvladujočih deležev se v Skupini obravnavajo kot posli z nepovezanimi strankami. Pridobitve deležev odvisnih družb od lastnikov neobvladujočih deležev se odražajo v dobrem imenu (presežek) kot razlika med plačanim denarnim ali drugim nadomestilom in pripadajočim deležem knjigovodske neto vrednosti pridobljenega premoženja odvisne družbe. Odprava deležev odvisnih družb lastnikom neobvladujočih deležev se odraža kot prihodek ali odhodek Skupine, ki se pripozna v izkazu poslovnega izida. Neobvladujoči deleži so izkazani kot posebna postavka lastniškega kapitala Skupine. Čisti dobiček oziroma čista izguba se razdeli na čisti dobiček oziroma izgubo večinskega lastnika in čisti dobiček oziroma izgubo lastnika neobvladujočega deleža.

5.1.2.5 Področni in območni odseki

Skupina KD sodi med večje poslovne skupine v Sloveniji. Njeno poslovanje vključuje naslednje dejavnosti:

- zavarovalništvo,
- upravljanje premoženja,
- finančne storitve in drugo.

Ključne dejavnosti skupine tudi v preteklem letu ostajajo zavarovalništvo, prodaja premoženjskih, zdravstvenih ter življenjskih zavarovanj in upravljanje premoženja. Glavne poslovne dejavnosti matične družbe KD so upravljanje tržnih in netržnih naložb ter ustvarjanje finančnih donosov, skladnih s strukturo portfelja. Krovna družba odloča o vseh pomembnejših strateških naložbah Skupine KD.

Področne odseke ključni odločevalci spremljajo na sledeč način:

Zavarovalništvo

V Skupini KD tržimo premoženjska, življenjska, pokojninska in zdravstvena zavarovanja. Nosilna družba skupine je zavarovalnica Adriatic Slovenica, ki je po velikosti tretja največja zavarovalnica na slovenskem zavarovalnem trgu. Skupina KD trži življenjska zavarovanja tudi na Hrvaškem preko podružnice.

Upravljanje premoženja

Osnovne dejavnosti družb za upravljanje v Skupini KD so upravljanje investicijskih skladov in storitve gospodarjenja s finančnimi instrumenti. V Skupini KD so na dan 31. 12. 2016 delovale tri družbe za upravljanje, ki v regiji jugovzhodne Evrope skupaj upravljajo 34 investicijskih skladov. Družba za upravljanje KD Skladi, Ljubljana, je ena od vodilnih slovenskih družb za upravljanje. Konec leta 2016 je upravljala KD Krovni sklad s 15 podskladi. Zunaj Slovenije delujeta še 2 družbi za upravljanje, ki skupaj upravljata 19 investicijskih skladov, od tega 15 vzajemnih skladov na Hrvaškem in 4 vzajemne sklade v Makedoniji. Družba KD Skladi upravlja tudi naložbe kritnih skladov Pokojninskega varčevanja AS in naložbe življenjskih zavarovanj.

Finančno poslovanje in drugo

Z matično družbo KD in hčerinskima družbama KD Group in KD Kapital v Skupini KD upravljamo naložbe, nepremičnine pa upravljajo družbe KD Kwart, Šumijev Kwart, Fontes group, Gradnje inženiring in DRI Naložbe.

5.1.3 Prevedbe iz tujih valut

Funkcionalna in predstavitvena valuta

Postavke v računovodskih izkazih posameznih družb v Skupini so predstavljene v valuti primarnega ekonomskega okolja, kjer družba posluje („funkcionalna valuta“). Skupinski računovodski izkazi so predstavljeni v evrih, ki so predstavitvena valuta Skupine.

Stanja in promet

Preračuni sredstev in obveznosti v tujih valutah se v funkcionalno valuto opravijo po menjalnem tečaju na dan posameznega poslovnega dogodka. Pozitivne in negativne tečajne razlike, nastale iz takih poslov, in prevrednotenja denarnih sredstev in obveznosti, izraženih v tujih valutah, na dan bilance stanja v funkcionalno valuto, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Če se sam poslovni dogodek pripozna direktno v kapitalu, se tudi tečajne razlike iz prevrednotenja v funkcionalno valuto pripoznajo direktno v kapitalu. Tečajne razlike, ki nastanejo v zvezi z naložbami matičnega podjetja v kapital odvisnih družb v tujini, se pripoznajo direktno preko drugega vseobsegajočega donosa in se v poslovnem izidu pripoznajo šele ob odprodaji naložb.

Denarne postavke v tujih valutah so pretvorjene po referenčnih tečajih Evropske centralne banke ali tečajnici Banke Slovenije (za valute, za katere Evropska centralna banka ne objavlja referenčnih tečajev) na zadnji dan leta. Nedenarne postavke, ki so izmerjene po nabavni vrednosti v tuji valuti, so pretvorjene po tečaju na dan posla, nedenarne postavke, ki so izmerjene po pošteni vrednosti v tuji valuti, pa so pretvorjene po tečaju na dan, ko je bila poštena vrednost določena.

V okviru spremembe poštene vrednosti denarnih vrednostnih papirjev v tuji valuti, ki so razporejeni v skupino sredstev, razpoložljivih za prodajo, se sprememba odplačne vrednosti zaradi spremembe menjalnega tečaja obravnava ločeno od drugih sprememb knjigovodske vrednosti vrednostnih papirjev. Tečajne razlike, ki nastanejo zaradi preračuna odplačne vrednosti, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, druge spremembe knjigovodske vrednosti pa se pripoznajo preko drugega vseobsegajočega donosa.

Tečajne razlike pri nedenarnih postavkah finančnih sredstev in obveznostih se obravnavajo kot sestavni del dobičkov ali izgub iz vrednotenja po pošteni vrednosti. Tečajne razlike pri nedenarnih postavkah finančnih sredstev in obveznostih, ki se merijo po pošteni vrednosti prek izkazu poslovnega izida, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida kot del dobičkov ali izgub iz vrednotenja po pošteni vrednosti. Tečajne razlike pri nedenarnih postavkah finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, se pripoznajo preko drugega vseobsegajočega donosa.

Odvisne družbe

Računovodski izkazi odvisnih družb, od katerih nobena ni prisotna v hiperinflacijskem poslovnem okolju in katerih funkcionalna valuta je različna od predstavitvene valute, ki jo uporablja Skupina, so preračunani v to valuto, kot sledi:

- sredstva in obveznosti so preračunani po referenčnem tečaju Evropske centralne banke ali tečajnici Banke Slovenije na dan bilance stanja,
- prihodki in odhodki so preračunani po povprečnem letnem referenčnem tečaju ali tečaju Banke Slovenije,
- vse nastale tečajne razlike so pripoznane kot posebna sestavina kapitala (rezerve).

V skupinskih računovodskih izkazih se nastale tečajne razlike iz naslova naložb v odvisne družbe v tujini pripoznajo neposredno preko drugega vseobsegajočega donosa. Ob odtujitvi take naložbe se tečajne razlike v zvezi z njo pripoznajo v izkazu poslovnega izida skupaj z dobičkom oziroma izgubo pri prodaji.

5.2 Zavarovalne in finančne pogodbe

Skupina sklepa pogodbe, po katerih prevzema zavarovalno ali finančno ali obe vrsti tveganja od imetnika police zato svoje produkte razvršča med zavarovalne in finančne pogodbe. Med zavarovalne pogodbe sodijo pogodbe s pomembnim delom zavarovalnega tveganja, lahko pa vsebujejo tudi finančno tveganje, medtem, ko finančne pogodbe ne vsebujejo zavarovalnega tveganja.

Zavarovalno tveganje je pomembno, če bi zavarovalni dogodek povzročil, da bi moral zavarovatelj plačati pomembne dodatne zneske. Dodatni znesek je opredeljen kot razlika med izplačilom v primeru zavarovalnega dogodka in izplačilom, če takega dogodka ne bi bilo. Pomembnost dodatnih zneskov presojamo s primerjavo največje razlike med ekonomsko vrednostjo izplačila v primeru škodnega dogodka in izplačilom v ostalih primerih. Splošna usmeritev Skupine določa kot mejno vrednost za oceno pomembnosti tega tveganja 10 %, če je dodatno izplačilo v primeru škodnega dogodka vsaj 10 % od izplačila v ostalih primerih.

Del zavarovalnih pogodb, ki jih ima Skupina na dan 31. 12. 2016, v svojem portfelju, vsebuje tudi možnost diskrecijske udeležbe oziroma udeležbe v pozitivnem rezultatu (DPF). Udeležba v pozitivnem rezultatu je opredeljena v splošnih pogojih za življenjska zavarovanja in v posebnem Pravilniku. Obveznosti, ki izhajajo iz DPF-ja, se v celoti izkazujejo v okviru matematičnih rezervacij.

V skladu z MSRP 4 je diskrecijska udeležba pogodbeni pravica do dodatnih ugodnosti kot dopnilo k zajamčenim ugodnostim, in sicer:

- takšnih, za katere je verjetno, da so pomemben delež v celotnih pogodbenih ugodnostih;
- takšnih, za katere znesek ali časovni okvir določi zavarovatelj in
- takšnih, ki pogodbeno temeljijo na:
  - uspešnosti določene skupine pogodb ali določene vrste pogodb;
  - iztrženih in/ali neiztrženih naložbenih donosih v zvezi z določeno skupino sredstev v lasti izdajatelja ali
  - poslovnem izidu podjetja, kritnega sklada ali druge osebe, ki izda pogodbo.

5.2.1 Zavarovalne pogodbe

Vse zavarovalne pogodbe Skupina razvršča, glede na njihove značilnosti, v štiri glavne skupine:

- zavarovalne pogodbe premoženjskih zavarovanj,
- zavarovalne pogodbe zdravstvenih zavarovanj,
- zavarovalne pogodbe življenjskih zavarovanj in
- zavarovalne pogodbe življenjskih zavarovanj, pri katerih zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje.

Zavarovalne pogodbe premoženjskih zavarovanj

Sem sodijo pogodbe nezgodnih zavarovanj, zavarovanja kopenskih motornih vozil, požarnih in drugih škodnih zavarovanj, odgovornostnih zavarovanj, zavarovanj finančnih izgub, transportnih zavarovanj, kreditnih in kavcijskih zavarovanj ter zavarovanj pomoči in stroškov postopka. Večinoma gre za kratkoročne zavarovalne pogodbe, izjema so kreditna zavarovanja.

Za vse našete pogodbe velja, da se premije obračunajo, ko nastane zavarovalčeva obveznost plačila le-teh. Prihodki vsebujejo vse dodatke na premije, vključno z zastopniško provizijo, razen davka. Del premij iz veljavnih zavarovalnih pogodb, ki se nanaša na ob bilančnem dnevu še neiztekla kritja, je prikazan kot prenosna premija in predstavlja obveznost Skupine. Kot prihodek se pripoznajo obračunane premije, zmanjšane za spremembo prenosne premije.

Zneski škod (odhodki) se pripoznajo ob nastanku škode kot ocenjena obveznost. Škode, ki so se zgodile in do bilančnega datuma še niso bile dokončno rešene, se pripoznajo kot obveznosti za škode v obliki škodne rezervacije. Kot odhodek se pripoznajo obračunane odškodnine oz. zavarovalnine, zmanjšane za uveljavljene regrese in povečane za spremembo škodne rezervacije.

Zavarovalne pogodbe zdravstvenih zavarovanj

Skupina ponuja tri od štirih tipov prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj, ki jih določa zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (v nadaljevanju ZZVZZ), in sicer dopolnilno zdravstveno zavarovanje, dodatna zdravstvena zavarovanja in vzporedna zdravstvena zavarovanja.

Skupina sklepa dolgoročne zavarovalne pogodbe s principom mesečnih oz. letnih premij.

Premije, škode, prihodki in odhodki se izračunavajo in pripoznavajo v računovodskih evidencah na enak način kot pri zavarovalnih pogodbah premoženjskih zavarovanj.

Zavarovalnice, ki izvajajo dopolnilno zdravstveno zavarovanje, so po ZZVZZ-ju vključene v izravnalno shemo, s katero se med njimi izravnajo razlike v stroških zdravstvenih storitev, ki izhajajo iz različnih struktur zavarovancev posameznih zavarovalnic glede na starost in spol. Skupina je plačnica v izravnalno shemo in te odhodke pripozna kot odhodke za škode.

Zavarovalne pogodbe življenjskih zavarovanj

Dolgoročne pogodbe življenjskih zavarovanj obsegajo predvsem: mešano življenjsko zavarovanje, ki v času trajanja zavarovanja vključuje kritje za primer doživetja in smrti, mešano življenjsko zavarovanje z razširjenim kritjem kritičnih bolezni, življenjsko zavarovanje za primer smrti (za vse življenje, za dogovorjeno dobo oziroma s padajočo zavarovalno vsoto), življenjsko zavarovanje za primer smrti zaradi raka in doživljenjsko rentno zavarovanje. K določenim vrstam življenjskih zavarovanj se lahko sklene tudi dodatno nezgodno zavarovanje, dodatno zavarovanje kritičnih bolezni ter druga dodatna zavarovanja. V skupino skupaj z življenjskimi zavarovanji Skupina razvršča tudi prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje po pokojninskem načrtu PN-A01 in rentne pogodbe z določenimi obdobji vplačil in izplačil. Z letom 2016 je Skupina pričela s prodajo novih pokojninskih produktov Pokojninsko varčevanje AS – individualno in Pokojninsko varčevanje AS – kolektivno. Nova vplačila (vplačila od 1. 2. 2016 naprej) se bodo nalagala v nove kritne sklade (življenjski cikl skladov) v skladu s starostjo zavarovancev in njihovo dovzetnostjo do tveganja.

Premije, škode, prihodki in odhodki se izračunavajo in pripoznavajo v računovodskih evidencah na enak način kot pri zavarovalnih pogodbah premoženjskih zavarovanj.

Pri teh pogodbah izračunava Skupina tudi matematično rezervacijo. Ta je pripoznana v višini sedanje vrednosti ocenjenih bodočih obveznosti na podlagi sklenjenih pogodb, zmanjšani za sedanje vrednosti ocenjenih bodočih vplačil premij. Obveznosti so določene na osnovi predpostavk o smrtnosti, stornu, stroških ter prihodkih od naložb, kot so upoštevani v izračunih premije produktov oziroma se upoštevajo varnejše predpostavke zaradi možnosti neugodnih odklonov od predvidenih. Sprememba matematičnih rezervacij se pripozna kot odhodek Skupine.

Zavarovalne pogodbe življenjskih zavarovanj, pri katerih zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje

Dolgoročne pogodbe življenjskih zavarovanj, pri katerih zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje, združujejo varčevanje v vzajemnih skladih, investicijskih skladih ali notranjih skladih, ki jih izbere zavarovanec, in življenjsko zavarovanje za primer smrti, kjer je zavarovalna vsota zajamčena.

Premije se pripoznajo kot prihodki, ko so plačane. Od vplačanih premij se odbijejo vračunani stroški. Enkrat mesečno se zavarovancu v odvisnosti od zavarovalnega produkta obračunajo upravljavski stroški, riziko premijo za primer smrti ter pri nekaterih produktih tudi premija za dodatno nezgodno zavarovanje. Pri nekaterih produktih se riziko premija izračuna iz tablic, ponekod pa kot % od plačane premije.

V obveznostih iz naslova dolgoročnih zavarovalnih pogodb, pri katerih zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje, so izkazane obveznosti, ki jih ima Skupina do svojih zavarovancev v skladu s posamezno zavarovalno pogodbo in produktom.

V višini obveznosti so upoštevane spremembe v vrednosti enote premoženja, ki so zmanjšane za upravljavske stroške in riziko premijo ter povečane za plačano premijo, zmanjšano za stroške. V primeru odkupa se obveznosti zmanjšajo, odkupna

vrednost pa je enaka obveznostim Skupine, zmanjšanim za izstopne stroške, ki se obračunajo v primeru odkupa oziroma ob prekinitvi zavarovanja.

Za posamezno pogodbo življenjskega zavarovanja, pri katerem zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje, je stanje obveznosti na bilančni dan enako vsoti vrednosti enot na bilančni dan ter neovrednotene čiste plačane premije. V odvisnosti od zavarovalnega produkta so obveznosti povečane za morebitne izplačane predujme.

Predpostavljeno je, da so v posameznem časovnem obdobju obračunane riziko premije glede na pričakovano smrtnost populacije zadostne za kritje škodnih zahtevkov iz upravičenj v primeru smrti, ki presegajo vrednosti enot na posameznih osebnih računih zavarovancev. Iz naslova teh zahtevkov torej niso evidentirane dodatne obveznosti razen pri posameznih produktih, pri katerih se riziko premija v produktu obračunava na drugačen način.

Zavarovalna pogodba, pri kateri zavarovanec prevzema naložbeno tveganje, je pogodba z vgrajeno povezavo med pogodbenimi plačili in enotami zunanjega ali notranjega investicijskega sklada, ki ga izbere zavarovanec. Ta vgrajena povezava se ujema z definicijo zavarovalne pogodbe in torej ni evidentirana ločeno od krovne zavarovalne pogodbe.

5.2.2 Pozavarovalne pogodbe

Pogodbe, ki jih je Skupina sklenila s pozavarovatelji in po katerih je Skupini povrnjena odškodnina na eni ali več pogodbah, ki jih je izdala in ustrezajo kriterijem zavarovalnih pogodb, se uvrščajo med pozavarovalne pogodbe.

5.2.3 Finančne pogodbe

Finančne pogodbe so tiste, ki nosijo finančno tveganje brez pomembnega zavarovalnega tveganja.

Skupina uvršča med finančne pogodbe prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje sklenjeno po pokojninskih načrtih Pokojninsko varčevanje AS – individualno in Pokojninsko varčevanje AS – kolektivno.

Premoženje iz naslova prostovoljnega dodatnega zavarovanja Skupina AS upravlja v skupini kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS v skladu z naložbeno politiko življenjskega cikla. Skupina kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS je oblikovana na podlagi zakonodaje Republike Slovenije, ki ureja področje dodatnega pokojninskega zavarovanja (PDPZ) in zagotavlja finančno optimizacijo varčevanja za dodatno pokojnino ter prinaša pomembne davčne ugodnosti tako zaposlenim kot delodajalcem.

Skupino kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS sestavljajo:

- kritni sklad Pokojninsko varčevanje AS Drzni do 50,
- kritni sklad Pokojninsko varčevanje AS Umirjeni med 50 do 60,
- kritni sklad Pokojninsko varčevanje AS Zajamčeni od 60.

Naložbena politika posameznega kritnega sklada je oblikovana primerno ciljni starostni skupini zavarovancev pokojninskega načrta in skladno z naložbenimi cilji za starostno skupino, ki ji je posamezni kritni sklad namenjen. V kritnem skladu Pokojninsko varčevanje AS Zajamčeni od 60 upravljavec zagotavlja zajamčeno donosnost v višini 60 % povprečne letne obrestne mere na državne vrednostne papirje, upoštevajoč pravne podlage, ki jih za izračun minimalne zajamčene donosnosti predpisuje minister, pristojen za finance.

6. Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev

6.1 Neopredmetena sredstva

Po prvotnem pripoznanju se neopredmetena sredstva vodijo po njihovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek in morebitno izgubo zaradi oslavitve (model nabavne vrednosti). Ob pripoznanju Skupina opredeli tudi dobo koristnosti neopredmetenega sredstva, in sicer kot dokončno oziroma nedokončno. V primeru dokončne dobe koristnosti se neopredmeteno sredstvo amortizira na podlagi dobe koristnosti oziroma se ne amortizira, če je njegova doba koristnosti nedokončna.

Dobro ime

Sredstva, obveznosti in pogoje obveznosti, pridobljene v poslovni združitvi, ki jih je mogoče pripoznati ločeno, se ob začetnem pripoznanju pripoznajo po pošteni vrednosti. Presežek nad nakupno vrednostjo poslovne združitve in pridobljenim

deležem v čisti pošteni vrednosti opredeljivih sredstev, dolgov in pogojnih obveznosti je dobro ime, izkazano med neopredmetenimi sredstvi z nedokončno dobo koristnosti.

Dobro ime, ki nastane s pridobitvijo odvisnih družb, se izkazuje med neopredmetenimi sredstvi po nabavni vrednosti, zmanjšano za morebitne izgube zaradi slabitev. Preveritev ustreznosti dobrega imena se opravi enkrat na leto, morebitne slabitve pa se izkažejo v izkazu poslovnega izida. Preveritev ustreznosti dobrega imena se opravlja s cenitvami zunanjih veščakov ali internimi vrednotenji. Odprava slabitev dobrega imena ni mogoča. Dobički in izgube pri odtujitvi odvisnih družb vključujejo tudi vrednost dobrega imena, ki se nanaša na odtujeno odvisno družbo

Presežek poštene vrednosti s poslovno združitvijo pridobljenih sredstev, dolgov in pogojnih obveznosti nad njihovo nakupno vrednostjo se letno presoja za znamenja oslabitve.

Dobro ime je za namen preverjanja oslabitve razporejeno na enote, ki ustvarjajo denar. Dobro ime je razporejeno na tiste enote, ki ustvarjajo denar, za katere se pričakuje, da bodo imele koristi zaradi sinergij, ki izhajajo iz poslovne združitve.

Druga neopredmetena sredstva

Med neopredmetenimi sredstvi z dokončno dobo koristnosti izkazuje Skupina programsko opremo in licence. Za pridobljeno programsko opremo se v nabavno vrednost vključijo tudi stroški pridobitve in usposobitve za uporabo, za materialne pravice pa le stroški pridobitve. Skupina v okviru celotne dobe uporabnosti posameznega neopredmetenega sredstva dosledno razporeja njegov amortizirljivi znesek med posamezna obračunska obdobja kot tedanjo amortizacijo. Skupina uporablja metodo enakomernega časovnega amortiziranja.

Doba koristnosti za neopredmetena sredstva s končno dobo koristnosti je naslednja:

Neopredmetena sredstva

Licence	3 do 5 let
Programska oprema	3 do 5 let

6.2 Opredmetena sredstva

Opredmetena sredstva so zemljišča, zgradbe in oprema, ki jih Skupina uporablja za opravljanje svoje dejavnosti. Po začetnem pripoznanju se izkazujejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in morebitno nabrano izgubo zaradi oslabitve (model nabavne vrednosti). Opredmeteno osnovno sredstvo, ki izpolnjuje pogoje za pripoznanje kot sredstvo, se na začetku izmeri po svoji nabavni vrednosti. Nabavna vrednost zajema njihovo nakupno ceno, uvozne carine in nepovratne dajatve ter neposredne stroške usposobitve za uporabo. Pozneje nastali stroški, ki so povezani z opredmetenimi sredstvi, povečujejo njihovo nabavno vrednost le, če povečujejo prihodnje koristi v primerjavi s prej ocenjenimi in jih je mogoče zanesljivo izmeriti. Stroški vzdrževanja in popravil se izkazujejo v izkazu poslovnega izida v obdobju, ko so nastali.

Če je nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva velika, se razporedi na njegove dele. Če so ti deli pomembni v razmerju do celotne nabavne vrednosti in imajo različno dobo koristnosti, se obravnava vsak del posebej.

Pripoznanje knjigovodske vrednosti opredmetenih sredstev se odpravi ob odtujitvah ali kadar od njih ni več mogoče pričakovati koristi. Dobički ali izgube, ki izhajajo iz odprave pripoznanja posameznega sredstva in predstavljajo razliko med prodajno in knjigovodsko vrednostjo sredstva, se izkazujejo med drugimi poslovnimi prihodki ali odhodki.

Amortizacija

Amortizirljiva vrednost posameznih opredmetenih sredstev se v njihovi življenjski dobi sistematično prenaša na izkaz poslovnega izida. Skupina uporablja metodo enakomernega časovnega amortiziranja. Zemljišča se ne amortizirajo. Amortizacija se obračunava posamično.

Ocenjena doba koristnosti sredstev je naslednja:

Opredmetena osnovna sredstva

Zgradbe	56 do 77 let
Vozila in oprema za opravljanje dejavnosti	3 do 10 let
Pisarniška in druga oprema	2 do 10 let

6.3 Nekatroročna sredstva namenjena prodaji

Med sredstva za prodajo razvrsti skupina tista nekatroročna sredstva, za katerih knjigovodsko vrednost se utemeljeno predvideva, da bo poravnana s prodajo in ne z nadaljnjo uporabo. Sredstva, ki izpolnijo sodila za razvrstitev, skupina neha amortizirati in jih izmeri po knjigovodski vrednosti ali po pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje (po tisti, ki je nižja).

Pri razvrščanju sredstev na nekatroročna sredstva, namenjena prodaji, morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji:

- sredstvo mora biti na voljo za takojšnjo prodajo;
- prodaja mora biti zelo verjetna;
- poslovodstvo mora sprejeti plan prodaje ter sredstvo aktivno prodajati po razumni ceni glede na pošteno vrednost sredstva; verjetnost, da bo prišlo do pomembne spremembe plana prodaje ali do prenehanja aktivnosti v zvezi s prodajo, mora biti minimalna;
- pričakuje se, da bo prodaja zaključena v roku enega leta.

Sredstva, pri katerih pogoji niso več izpolnjeni, je treba prerazvrstiti nazaj med osnovna sredstva oziroma drugo kategorijo sredstev (naložbene nepremičnine). V tem primeru je treba takšno sredstvo izmeriti po nižji od obeh vrednosti:

- knjigovodski vrednosti pred razvrstitvijo med nekatroročna sredstva za prodajo, zmanjšani za amortizacijo, ki bi bila pripoznana, če sredstvo ne bi bilo prerazvrščeno; pri tem vsa za nazaj obračunana amortizacija bremeni poslovni izid tekočega poslovnega leta;
- nadomestljivi vrednosti na dan prerazvrstitve z nekatroročnih sredstev za prodajo nazaj med osnovna sredstva.

6.4 Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so nepremičnine (zemljišče, zgradbe ali del zgradb ali oboje), ki jih Skupina ima, zato da bi prinašale najemnino in/ali povečevale vrednost naložbe ali oboje, ne pa za administrativne potrebe oziroma za prodajo v okviru rednega poslovanja. Na začetku se pripoznajo po nabavni vrednosti z vključenimi vsemi stroški, pozneje pa se zmanjšujejo za amortizacijski popravek in morebitno izgubo zaradi oslavitve (model nabavne vrednosti) kot opredmetena sredstva.

Skupina enkrat letno preveri delež naložbenih nepremičnin, ki jih imajo druga podjetja v Skupini v najemu, in ustrezno v skupinskih bilancah izkaže vrednost naložbenih nepremičnin med opredmetenimi osnovnimi sredstvi.

Načini pripoznavanja, odprave pripoznavanja, obračunavanje amortizacije in oslavitve so opredeljeni v okviru opredmetenih sredstev. Stroški rednega servisiranja naložbenih nepremičnin se nanašajo na popravila in vzdrževanje ter se evidentirajo kot strošek.

6.5 Finančne naložbe v pridruženih družbah

Pridružene družbe so vse družbe, v katerih ima Skupina pomemben, vendar ne prevladujoč vpliv. Pomembne vpliv obstaja, če ima družba KD neposredno ali posredno prek odvisnih družb, 20% ali več glasovalne moči v družbi, razen če je mogoče nedvoumno dokazati da temu ni tako. Če ima KD neposredno ali posredno prek odvisnih družb, manj kot 20% glasovalne moči, se predpostavlja, da nima pomembnega vpliva, razen če je možno dokazati obstoj enega ali več naslednjih dejstev: zastopstvo v upravnem odboru ali ustreznem odločevalnem organu družbe, sodelovanje pri odločanju, pomembni posli med matično družbo ter družbo, v katero investira, medsebojno izmenjavanje vodilnega osebja ali zagotavljanje bistvenih strokovnih informacij.

Finančne naložbe v kapital pridruženih družb so vrednotene po kapitalski metodi, po kateri se naložba najprej pripozna po nabavni vrednosti, nato pa povečuje ali zmanjšuje za pripadajoči del dobička ali izgube ter presežka iz prevrednotenja pridružene družbe. Prejete dividende zmanjšujejo nabavno vrednost finančne naložbe v pridruženo družbo.

Delež Skupine v poslovnem izidu pridruženih družb se pripozna v izkazu poslovnega izida Skupine, njen delež v gibanju rezerv pa se pripozna v drugem vseobsegajočem donosu Skupine.

Če je delež Skupine v izgubah pridružene družbe enak ali večji kot naložba v pridruženo družbo (vključno z nezavarovanimi terjatvami do pridružene družbe), Skupina preneha pripoznavati svoj delež v izgubah, razen če ima Skupina pravne ali druge obveznosti v imenu pridružene družbe. Če taka pridružena družba pozneje začne izkazovati dobiček, se v Skupini začne pripoznavati sorazmerni del dobička šele potem, ko delež čistega dobička doseže delež nepripoznane čiste izgube.

Nerealizirani dobički iz transakcij med Skupino in pridruženimi družbami so izločeni do višine vpliva Skupine v posamezni pridruženi družbi.

Skupina za potrebe računovodskega poročanja enkrat letno presoja pomenja oslavitve naložb v pridružene družbe. V letu 2016 oslavitve naložb v pridružene družbe ni bilo.

Po začetnem pripoznanju družba na dan bilance stanja preverja, ali obstaja kak nepristranski dokaz o morebitni oslabiljenosti finančne naložbe. Če tak dokaz obstaja, se naložbo oslabi.

Nepriistranski dokazi o oslabilvi naložbe v pridruženo podjetje so predvsem:

- pomembne finančne težave družbe,
- izmerljivo zmanjšanje ocenjenih prihodnjih denarnih tokov,
- slabši rezultati poslovanja, povečanje izgub iz poslovanja,
- znižanje vrednosti sredstev družbe.

V primeru obstoja dokazov o oslabilvi naložbe se znesek izgube zaradi oslabilve izmeri kot razlika med knjigovodsko in nadomestljivo vrednostjo naložbe.

Ocena nadomestljive vrednosti se izračuna z uporabo različnih tehnik vrednotenja. Te vključujejo uporabo primerljivih transakcij med dobro obveščenimi strankami, če so na voljo, primerjavo s trenutno pošteno vrednostjo drugega instrumenta, ki ima podobne bistvene značilnosti, metode diskontiranih denarnih tokov in druge tehnike vrednotenja, ki jih običajno uporabljajo udeleženci na trgu (knjigovodska vrednost, multiplikatorji, dividendni donos). Če obstaja metoda vrednotenja, ki jo udeleženci na trgu običajno uporabljajo za določanje cene instrumenta in je dokazala zanesljivost pri oceni cen, dobljenih pri dejanskih tržnih poslih, se uporabi ta metoda.

6.6 Finančne naložbe

Glede na namen pridobitve se finančna sredstva ob začetnem pripoznanju razvrstijo v kategorije:

- finančne naložbe v posojila, depozite in druge finančne terjatve,
- finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo,
- finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo,
- finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida,

Za kategorijo prvotnega pripoznanja finančnih sredstev je odgovorno poslovanje.

6.6.1 Finančne naložbe v posojila, depozite in druge finančne terjatve

Posojila in terjatve so neizpeljana finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili, ki jih družba po začetnem pripoznanju meri po odplačni vrednosti in ki ne kotirajo na borznem trgu, razen:

- (a) tista, ki jih Skupina namerava prodati takoj oziroma v kratkem roku in so razvrščena kot namenjena prodaji, in tista, ki jih je Skupina že ob prvotnem pripoznanju razvrstila med sredstva, vrednotena po pošteni vrednosti prek izkaza poslovnega izida,
- (b) tista, ki jih je Skupina že ob prvotnem pripoznanju razvrstila med sredstva, namenjena prodaji, ali
- (c) tista, katerih lastnik verjetno ne bo dobil v celoti povrnjenih, razen zaradi poslabšanja kreditnih pogojev.

Če je posojilo neizterljivo, se odpiše v breme odhodkov za oslabilve posojil. Posojila se štejejo za neizterljiva takrat, ko so opravljeni vsi potrebni postopki izterjave in je bil znesek izgube določen. Naknadna poplačila odpisanih dolgov zmanjšujejo odhodke za oslabilve posojil v izkazu poslovnega izida, če so poplačila prejeta v tekočem letu, sicer pa povečujejo prevrednotovalne prihodke.

6.6.2 Finančna sredstva v posesti do zapadlosti

Finančna sredstva v posesti do zapadlosti so neizpeljana finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili in določeno zapadlostjo, ki jih Skupina nedvoumno namerava in zmore imeti do zapadlosti. Če želi Skupina odprodati več kot nepomemben del teh finančnih sredstev, se celotna kategorija sredstev pripozna kot sredstva, razpoložljiva za prodajo.

Po začetnem pripoznanju Skupina meri finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti.

Poštena vrednost dolgoročnega vrednostnega papirja iz te skupine je lahko začasno manjša od njegove knjigovodske vrednosti, ne da bi to povzročilo oslabilve naložbe, razen v primeru tveganja sprememb finančnega položaja izdajatelja. Obresti, izračunane po efektivni obrestni meri, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

6.6.3 Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so neizpeljana finančna sredstva, opredeljena kot razpoložljiva za prodajo in niso razvrščena v katero od prej navedenih skupin.

Ob začetnem pripoznanju se naložba izmeri po pošteni vrednosti oziroma nabavni vrednosti s presojanjem potrebe po oslabitvi (če vrednostni papir ne kotira), vključujoč vse transakcijske stroške posla. Obresti dolžniških vrednostnih papirjev v okviru skupine za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se izračunajo z uporabo metode efektivne obrestne mere in so izkazane v izkazu poslovnega izida. Finančno sredstvo, razpoložljivo za prodajo, se pripozna z datumom trgovanja.

Spremembe v pošteni vrednosti vrednostnih papirjev, opredeljenih kot razpoložljivi za prodajo, se pripoznajo glede na vsebino nastanka spremembe poštene vrednosti. Tako se tečajne razlike za dolžniške vrednostne papirje pripoznajo v izkazu poslovnega izida, druge spremembe (sprememba tržnega tečaja npr.) pa se pripoznajo neposredno v drugem vseobsegajočem donosu. Pri lastniških vrednostnih papirjih se vse spremembe poštene vrednosti pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu. Pri prodaji ali slabitvi vrednostnih papirjev, opredeljenih kot razpoložljivi za prodajo, se nabrane prilagoditve v drugem vseobsegajočem donosu odpravijo in učinki izkažejo v izkazu poslovnega izida.

Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo, so tista, ki jih ima Skupina nedoločen čas in ki se lahko prodajo ob poslabšanju likvidnosti Skupine ali pri spremembah obrestnih mer, deviznih tečajev in cen vrednostnih papirjev.

Med za prodajo razpoložljivimi finančnimi sredstvi ima družba tudi takšne, ki jih ni mogla ovrednotiti po pošteni vrednosti, zato so ovrednotene po nabavni vrednosti. Delnice teh družb ne kotirajo na borzi. Skupina finančna sredstva, za katere ni delujočega trga in katerih poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, vrednoti po nabavni vrednosti in posebej presoja potrebo po oslabitvi. Teh finančnih sredstev skupina ne razvršča hierarhijo poštene vrednosti. Skupina ocenjuje, da bi bili stroški vrednotenja teh finančnih sredstev po pošteni vrednosti previsoki, ocena pa ne bi pomembno vplivala na pravilnost računovodskih izkazov.

6.6.4 Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida

Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, so razdeljena v dve podskupini, in sicer v podskupino »namenjeno trgovanju« (TRA) in podskupino »ob začetnem pripoznanju« (FVD):

- v podskupino »namenjeno trgovanju« je tako razvrščeno vsako (kratkoročno) finančno sredstvo, ki ga je pridobila zaradi trgovanja, ali za katero obstajajo dokazi o nedavnem kratkoročnem pobiranju dobičkov in vse izpeljane finančne instrumente, ki niso pogodba o finančnem poroštvi. V to skupino se uvrščajo tudi izpeljani finančni instrumenti, ki jih zavarovalnica uporablja za varovanje pred tveganji, ker zavarovalnica ne uporablja posebnih pravil računovodskega obravnavanja varovanj pred tveganji in
- v podskupino »ob začetnem pripoznanju« družba razvršča finančna sredstva vezana na dolgoročne zavarovalne pogodbe, s katerimi zavarovanec prevzema naložbeno tveganje, in finančna sredstva z namenom odprave ali znatnega zmanjšanja nedoslednosti pri merjenju ali pripoznavanju ("slaba računovodska rešitev"), ki bi sicer izhajala iz merjenja sredstev ali obveznosti ali pripoznavanja dobičkov in izgub na različnih podlagah.

Med finančna sredstva po pošteni vrednosti prek izkaza poslovnega izida ob začetnem pripoznanju ima Skupina razvrščene tudi finančne naložbe v vzajemne sklade in odprte investicijske družbe s spremenljivim delniškim kapitalom, ki so vezane na dolgoročne zavarovalne pogodbe, vezane na enote investicijskih skladov. V sklop finančnih sredstev po pošteni vrednosti preko poslovnega izida Skupina vključuje tudi policna posojila iz naslova zavarovanj z naložbenim tveganjem, ki predstavljajo finančne instrumente, ki se vodijo kot enote premoženja in vrednotijo z vrednostjo enot premoženja skladov na policah, v povezavi s katerimi so bila dana.

Finančna sredstva, ki so razvrščena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, so prvotno pripoznana po pošteni vrednosti, stroški nakupa pa se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Dobički ali izgube, ki izhajajo iz sprememb poštenih vrednosti teh finančnih sredstev, so vključeni v izkaz poslovnega izida v obdobju, v katerem so nastali

6.6.5 Poštena vrednost

Po pošteni vrednosti se izkazujejo finančna sredstva izmerjena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid ob začetnem pripoznanju in za prodajo razpoložljiva finančna sredstva. Posojila, depoziti in finančne terjatve ter finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo so izkazani po odplačni vrednosti po metodi diskontiranja vrednosti prihodnjih denarnih tokov z uporabo efektivnih obrestnih mer, zmanjšani za oslabitve.

Poštena vrednost je dokazana, če jo je mogoče zanesljivo izmeriti. Odvisna je od razpoložljivosti tržnih podatkov, na osnovi katerih družba lahko ocenjuje pošteno vrednost. Za kotirajoča finančna sredstva (lastniške in dolžniške vrednostne papirje), za katere obstaja cena na delujočem trgu vrednostnih papirjev, se poštena vrednost ugotavlja kot zmnožek enot finančnega sredstva in kotirajoče tržne cene oziroma zaključnega tečaja na dan bilance stanja. Ustrezen zaključni tečaj Skupina izbere glede na vrsto finančne naložbe in glede na organiziran trg vrednostnih papirjev na katerem finančna naložba kotira.

Skupina pri oceni poštene vrednosti **lastniških vrednostnih papirjev** sproti presoja kriterij aktivnosti trga, pri čemer zaključni tečaj zadnjega dne, ko se je z vrednostnim papirjem trgovalo, ne sme biti starejši od meseca dni in uporabljeni tečaj mora temeljiti na ustrezni likvidnosti oziroma mora promet na dan tečaja (redni posli, brez svežnjev) znašati vsaj 20% vrednosti celotne pozicije vrednostnega papirja (tržna vrednost zadnjega vrednotenja) ali v absolutnem znesku najmanj 50.000 evrov. Kot kriterij se upošteva manjšo izmed vrednosti.

Skupina pri oceni poštene vrednosti **dolžniških vrednostnih papirjev** s katerimi se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, za vrednotenje na dan bilance stanja določi tečaj na podlagi zaključnega tečaja, objavljenega na borzi, na dan bilance stanja. V kolikor podatka o zaključnem tečaju na dan bilance stanja za posamezen dolžniški vrednostni papir ni, se uporabi zaključni tečaj zadnjega dne, ko se je z dolžniškim vrednostnim papirjem trgovalo, ki pa ne sme biti starejši od meseca dni. Uporabljeni zaključni tečaj mora temeljiti na ustrezni likvidnosti, pri čemer mora skupni obseg sklenjenih poslov na ta dan znašati najmanj 500.000 evrov. V primeru, da objavljeni tečaji na delujočem trgu ne ustrezajo kriteriju aktivnosti, se izračuna pošteno vrednost na podlagi ponudbenega (BID) tečaja objavljenega na dan bilance stanja v sistemu Bloomberg iz vira BVAL (Bloomberg Valuation Service) ali na podlagi internega modela za izračun poštene vrednosti dolžniškega vrednostnega papirja. Poštena vrednost se z internimi modeli ugotavlja mesečno in sicer za podjetniške dolžniške vrednostne papirje na podlagi internega modela za izračun poštene vrednosti podjetniškega dolžniškega vrednostnega papirja ter za državne dolžniške vrednostne papirje na podlagi internega modela za izračun poštene vrednosti državnega dolžniškega vrednostnega papirja.

Metode ocenjevanja in pomembnejše parametre za posamezna finančna sredstva predstavljamo v tabeli v nadaljevanju, kjer se uporaba različnih vrst metod klasificira tudi glede na hierarhijo poštene vrednosti.

Razvrščanje v hierarhijo poštene vrednosti

Za povečanje skladnosti in primerljivosti merjenja poštene vrednosti in povezanih razkritij se finančna sredstva razvrščajo v tri ravni (nivoje) hierarhije poštene vrednosti. Razvrščanje v posamezni nivo temelji na vložkih v tehnike ocenjevanja vrednosti, ki se uporabljajo za merjenje poštene vrednosti. V hierarhiji poštene vrednosti imajo največjo prednost neprilagojene, kotirane cene na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti (vložki Nivo 1), najmanjšo prednost pa neopazovani vložki (vložki Nivo 3).

Skupina pri razvrščanju v hierarhijo sledi naslednjim vložkom v tehnike ocenjevanja vrednosti:

- Nivo 1: določajo vložki, ki predstavljajo kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti, do katerih lahko podjetje dostopa na datum merjenja. Le te zagotavljajo najzanesljivejši dokaz poštene vrednosti, pri čemer se morajo za merjenje poštene vrednosti uporabljati brez prilagoditve.
- Nivo 2: določajo vložki, ki niso kotirane cene, vključene v Nivo 1, in jih je mogoče neposredno ali posredno opazovati za sredstvo ali obveznost. Če ima sredstvo ali obveznost določeno (pogodbeno) trajanje, mora biti vložek mogoče opazovati v celotnem trajanju sredstva ali obveznosti. Med vložke Nivoja 2 spadajo: kotirane cene za podobna sredstva ali obveznosti na delujočih trgih, kotirane cene za enaka ali podobna sredstva ali obveznosti na nedelujočih trgih, vložki, ki niso kotirane cene, ki jih je mogoče opazovati za sredstvo ali za obveznosti ter vložki, potrjeni na trgu.
- Nivo 3: določajo neopazovani vložki, ki vključujejo majhno tržno komponento, če sploh obstaja, za sredstvo ali obveznost na datum merjenja. Cilj merjenja poštene vrednosti ostane enak, tj. izhodna cena na datum merjenja z vidika udeleženca na trgu, ki ima v lasti sredstvo ali dolguje obveznost. Zato morajo neopazovani vložki izražati predpostavke, ki bi jih udeleženci na trgu uporabili pri določanju cene sredstva ali obveznosti, vključno s predpostavkami o tveganjih.

Skupina finančna sredstva, za katere ni delujočega trga in katerih poštena vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, vrednoti po nabavni vrednosti in posebej presoja potrebo po oslabitvi. Ta finančna sredstva razvršča v nivo 3 hierarhije poštene vrednosti.

Prikaz tehnik ocenjevanja vrednosti in vložki za Nivo 2 in Nivo 3 razvrščanja v hierarhijo poštene vrednosti

Vrsta finančnih naložb	Metoda ocenjevanja	Pomembnejši parametri	Hierarhija poštene vrednosti
INTERNI/EKSTERNI OCENJEVALCI			
Dolžniški vrednostni papirji			
	Interni model		
Dolžniški vrednostni papirji-državni	izračunu zahtevane donosnosti,	tehtanega povprečja donosnosti dveh likvidnih državnih vrednostnih papirjev iste države, s krajšo in daljšo ročnostjo utež: število dni med datumom zapadlosti opazovanega vrednostnega papirja in datumom zapadlosti vrednostnega papirja, za katerega ugotavljamo pošteno vrednost	nivo 2
Dolžniški vrednostni papirji podjetij in finančnih Institucij	izračunu vsote zahtevane donosnosti za	državno obveznico primerljive ročnosti, kreditnega tveganja za tveganje panoge (CDS), ob upoštevanju primerljive ročnosti in stopnje investicijskega razreda, nelikvidnost.	nivo 2
	Interni model		
Lastniški vrednostni papirji	metodi primerljivih podjetij uvrščenih na borzo	tržni kazalniki: P/E, P/B, P/S, P/EBITDA, F/FCF, ki temeljijo na borznih kotacijah oz. cenah primerljivih podjetij in izbranih finančnih kategorij ocenjevanega podjetja.	nivo 3
	Pooblaščen zunanji cenilci		
Naložbene nepremičnine	metoda tržnih primerjav	analiza dejanskih tržnih transakcij z nepremičninami sedanja vrednost bodočih pričakovanih donosov	nivo 3
	na donosu zasnovan način	stopnja kapitalizacije (donos in vračilo) diskontna stopnja dodatek za pomanjkanje tržljivosti (nelikvidnost)	
	Pooblaščen zunanji cenilci		
Kapitalske naložbe v pridružene družbe	metoda čiste vrednosti sredstev	sprememba cen nepremičnin g (stopnja rasti obdobja konstantne rasti)	nivo 3
	diskontiranje denarnih tokov	neto marža (obdobje konstantne rasti) rediskontna stopnja diskont za pomanjkanje tržljivosti	
ZUNANJI OCENJEVALCI (organizator trga)			
Dolžniški vrednostni papirji-sestavljani	stohastični model, mrežni model HW1f in HW2f	krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, volatlnost obrestnih mer, korelacijska matrika, volatlnost delniškega indeksa	nivo 2
Lastniški vrednostni papirji-sestavljani	stohastični model	krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, volatlnost delniškega indeksa	nivo 2
BLOOMBERG BVAL			
Dolžniški vrednostni papirji			
Dolžniški vrednostni papirji-državni	diskontiranje denarnih tokov	krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, sklenjeni posli, dejanske kotacije, indikativne kotacije, ocena tečaja BVAL 6-10	nivo 2
		krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, indikativne kotacije, ocena tečaja BVAL 1-5	nivo 3
Dolžniški vrednostni papirji podjetij in finančnih Institucij	diskontiranje denarnih tokov	krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, sklenjeni posli, dejanske kotacije, indikativne kotacije, ocena tečaja BVAL 6-10	nivo 2
		krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, indikativne kotacije, ocena tečaja BVAL 1-5	nivo 3

6.6.6 Slabitev finančnih sredstev

a) Sredstva, vrednotena po odplačni vrednosti

Skupina na dan bilance stanja oceni, ali obstaja kak nepristranski dokaz o morebitni oslabiljenosti finančnih sredstev ali skupine finančnih sredstev. Izgube zaradi oslabilte se pripoznajo in sredstva prevrednotijo, če obstajajo objektivni dokazi o oslabilvi zaradi dogodka(-ov) po začetnem pripoznavanju finančnih sredstev, ki vpliva(-jo) na ocenjene prihodnje denarne tokove finančnega sredstva ali skupin finančnih sredstev. Nepristranski dokazi, da je finančno sredstvo ali skupina finančnih sredstev precenjena, vključujejo opazovane podatke o poslovanju Skupine in se nanašajo na naslednje dogodke:

- pomembne finančne težave izdajatelja ali dolžnika,
- prekinitev pogodbe, kot je neizpolnitev ali odložitev izpolnitve obveznosti plačila obresti ali glavnice,
- jamstva Skupine dolžniku zaradi ekonomskih ali pravnih razlogov glede sposobnosti dolžnika, dopustitev, ki sicer upniku ne bi bila dodeljena,
- ko postane verjetno, da bo šel dolžnik v stečaj oziroma se bo drugače finančno reorganiziral,
- ustavljeno trgovanje z vrednostnimi papirji izdajateljev s finančnimi težavami,
- ko podatki kažejo, da obstajajo merljivi dokazi o zmanjšanju prihodnjih denarnih tokov skupine finančnih sredstev glede na denarne tokove ob začetnem pripoznavanju teh sredstev, čeprav zmanjšanja še ni mogoče povezati s posameznim finančnim sredstvom Skupine, vključujoč:
  - neugodne spremembe v plačilnih sposobnostih dolžnikov Skupine ali
  - nacionalne ali lokalne ekonomske pogoje, ki vplivajo na nesolventnost Skupine.

Če obstaja objektivni dokaz, da je pri posojilih in terjatvah ali finančnih sredstvih v posesti do zapadlosti v plačilo, izkazanih po odplačni vrednosti, nastala izguba zaradi oslabilte, se njen znesek izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo sredstva in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov sredstva (izključujoč prihodnje kreditne izgube, ki se še niso dogodile), diskontiranih po prvotni efektivni obrestni meri finančnega sredstva. Knjigovodsko vrednost sredstva je treba zmanjšati s preračunom na kontu popravka vrednosti, izguba zaradi oslabilte pa se pripozna v poslovnem izidu kot prevrednotovalni finančni odhodek. Če ima dolg ali finančni instrument, ki je v lasti do dospelosti, spremenljivo obrestno mero, se za diskontiranje denarnih tokov in ugotavljanje morebitnih izgub iz oslabilte uporablja trenutno veljavna obrestna mera, določena v pogodbi. Skupina lahko izmeri morebitno potrebo po oslabilvi tudi tako, da kot pošteno vrednost uporabi tržno ceno na delujočem trgu.

Če je posojilo neizterljivo, se odpiše v breme odhodkov za oslabilte posojil. Posojila se štejejo kot neizterljiva takrat, ko so opravljeni vsi potrebni postopki izterjave in je bil znesek izgube določen. Naknadna poplačila odpisanih dolgov zmanjšujejo odhodke za slabitev posojil v izkazu poslovnega izida.

Če se v poznejših obdobjih znesek odhodkov zaradi oslabilte dolžniških vrednostnih papirjev zmanjša in je možno zmanjšanje objektivno povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznavanju oslabilte (tak dogodek je lahko na primer izboljšanje kreditne ocene dolžnika), se prvotno pripoznane izgube zaradi oslabilte zmanjšajo s prilagoditvijo posamezne postavke skozi pripoznanje prihodkov v izkazu poslovnega izida.

(b) Sredstva, razpoložljiva za prodajo

V Skupini se za finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo, opravijo slabitve, kadar poslovodstvo ugotovi, da je prišlo do pomembnega ali dlje trajajočega zmanjšanja poštene vrednosti sredstev pod njihovo nabavno vrednostjo. Določitev, kaj je pomembno ali dolgotrajnejše, zahteva presojo. Pri tej presoji Skupina preverja med drugim naslednje: normalno volatilnost tečaja delnice in trajanje padanja tečajev, finančno stanje izdajatelja, uspešnost panoge in sektorja, spremembe v tehnologiji in denarnih tokovih iz dejavnosti in financiranja ter spremembe delujočega trga za takšno finančno sredstvo zaradi morebitnih finančnih težav izdajatelja.

Pri presoji dolgotrajnejšega zmanjšanja poštene vrednosti za lastniške vrednostne papirje pod njihovo nabavno vrednostjo se upošteva obdobje največ 12 mesecev od dneva, ko se je kapitalskim instrumentom poštena vrednost prvič zmanjšala pod nabavno vrednost in je ostala nižja za celotno obdobje 12 mesecev, medtem ko pri presoji pomembnega zmanjšanja poštene vrednosti poslovodstvo upošteva najmanj 30-odstotno znižanje poštene vrednosti glede na nabavno vrednost.

Če taki znaki oslabitve obstajajo, se kumulativna izguba kot razlika med nabavno in trenutno pošteno vrednostjo, zmanjšano za že pripoznane izgube zaradi oslabitve v izkazu poslovnega izida, prenese iz kapitala v izkaz poslovnega izida. Če se v poznejših obdobjih poštena vrednost dolžniškega instrumenta, razvrščenega med sredstva, razpoložljiva za prodajo, poveča, povečanje pa se lahko neposredno poveže z dogodkom, ki je nastal po pripoznavanju oslabitve v dobičku ali izgubi, se odhodki zaradi oslabitve odpravijo z izkazom poslovnega izida.

Če za finančni instrument ni delujočega trga, se ugotovi nadomestljivo vrednost z uporabo metode vrednotenja. Metode vrednotenja obsegajo uporabo zadnjega posla med obveščenima in voljnima strankama, če so na voljo, primerjavo s trenutno pošteno vrednostjo drugega instrumenta, ki ima podobne bistvene značilnosti, proučitev diskontiranih denarnih tokov in modele za določanje cen opcij. Če obstaja metoda vrednotenja, ki jo udeleženci na trgu običajno uporabljajo za določanje cene instrumenta in je dokazala zanesljivost pri oceni cen, dobljenih pri dejanskih tržnih poslih, se uporabi to metodo.

Pri metodi diskontiranega denarnega toka se uporabi s strani poslovdstva ocenjene bodoče denarne tokove in diskontne stopnje, ki odražajo obrestne mere za primerljive instrumente. Če poštene vrednosti ni mogoče izmeriti, se finančni instrumenti vrednotijo po nabavni vrednosti (plačani ali prejeti znesek), povečani za vse stroške, ki so nastali zaradi te transakcije.

6.6.7 Slabitev nefinančnih sredstev

Neopredmetena sredstva, ki se ne amortizirajo, se letno preverjajo zaradi morebitne slabitve. Neopredmetena sredstva, ki se amortizirajo, se preverjajo zaradi morebitne slabitve, kadar koli pride do sprememb, iz katerih izhaja, da knjigovodska vrednost teh sredstev ne bi bila v celoti povrnjena. Znesek slabitve se pripozna v višini, ki predstavlja razliko med knjigovodsko in nadomestljivo vrednostjo. Nadomestljiva vrednost se ugotovi za posamezno sredstvo, razen če sredstvo ustvarja denarne pritoke, v glavnem neodvisne od tistih, ki jih ustvarjajo druga sredstva ali skupine sredstev. V takem primeru se nadomestljiva vrednost ugotovi za enoto, ki ustvarja denar, to je najmanjšo določljivo skupino sredstev, ki ustvarja finančne pritoke, v glavnem neodvisne od finančnih pritokov iz drugih sredstev ali skupin sredstev. Kriterij za določitev enot, ki ustvarjajo denar, so posamezni področni odseki poslovanja v Skupini. Nadomestljiva vrednost sredstva ali enote, ki ustvarja denar, je večja izmed dveh postavk – njegove poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje, ali njegove vrednosti pri uporabi.

6.7 Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

Skupina ločeno prikazuje naložbe zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje in so vrednotena po poštenu vrednosti ter so kot finančna sredstva skupine uvrščene v finančna sredstva, izmerjena po poštenu vrednosti skozi poslovni izid ob začetnem pripoznanju. V sklop finančnih sredstev po poštenu vrednosti preko poslovnega izida skupina vključuje tudi policna posojila iz naslova zavarovanj z naložbenim tveganjem, ki predstavljajo finančne instrumente, ki se vodijo kot enote premoženja in vrednotijo z vrednostjo enot premoženja skladov na policah, v povezavi s katerimi, so bila dana.

Vrednost enot finančnih instrumentov, ki predstavljajo naložbe sklada z naložbenim tveganjem, se na dan bilance stanja izračuna tako, da se število enot posameznega finančnega instrumenta pomnoži s ceno doseženo na delujočem trgu na ta dan. Pri zavarovanjih, kjer zavarovanec prevzema naložbeno tveganje, Skupina mesečno prevrednoti finančne naložbe.

6.8 Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij prenesen na pozavarovalnice in sozavarovanje

Pozavarovalna sredstva so upravičenja, ki pripadajo družbam v Skupini na podlagi pozavarovalnih pogodb in se pripoznajo kot pozavarovalna sredstva. Ta sredstva so sestavljena iz kratkoročnih pozavarovalnih obračunov in tudi nekratkoročnih terjatev, ki so odvisne od pričakovanih škod in upravičenj, ki izhajajo iz povezanih pozavarovalnih pogodb.

Zneski omenjenih pozavarovalnih sredstev so določeni na podlagi vrednosti ocenjenih škod oziroma škodnih rezervacij za pozavarovane škode v skladu s pozavarovalnimi pogodbami, ob upoštevanju deležev v prenosnih premijah.

Pripoznanje pozavarovalnih sredstev se odpravi, ko prenehajo veljati pravice iz pozavarovalne pogodbe oziroma se te prenesejo na tretjo osebo.

6.9 Sredstva iz finančnih pogodb

Skupina v izkazih vodi sredstva iz finančnih pogodb ločeno, ker z donosi, ki izhajajo iz njih, pokrivala bodoče obveznosti iz finančnih pogodb in izgube zaradi finančnih tveganj ne pa tudi izgube zaradi tveganj iz zavarovalnih poslov. Finančne naložbe sredstev iz finančnih pogodb Skupina pripoznava in vrednoti na enak način kot ostale finančne naložbe (podano v poglavju 6.6).

6.10 Terjatve

Med Terjatvami Skupina izkazuje naslednje vrste terjatev:

- Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov,
- Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja
- Terjatve za odmerjeni davek
- Druge terjatve

Pripoznavanje terjatev

Skupina pripozna **Terjatve iz zavarovalnih poslov** na podlagi izstavljenih zavarovalnih polic oziroma, ko se zavarovancem zaračunajo zavarovalne premije. **Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja** se pripoznajo na podlagi računa ali druge verodostojne listine (npr. pozavarovalnega obračuna). Ob začetnem pripoznavanju se te terjatve izkaže po izvorni vrednosti, kasneje pa se terjatve vodi po odplačni vrednosti, zmanjšano za oslabitve zaradi oblikovanja popravkov vrednosti terjatev. **Druge terjatve** se začetno pripoznajo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin in zajemajo: Druge kratkoročne terjatve iz zavarovalnih poslov, Terjatve za regrese in pa Ostale terjatve, ki zajemajo dolgoročne in kratkoročne poslovne terjatve.

Skupina vzpostavi Regresno terjatev do zavarovalca oziroma dolžnika v višini plačane škode v skladu z določili zavarovalne pogodbe, ob obračunu odškodnine oziroma zavarovalnine, za katero je pridobila ustrezne pravne podlage ali prvo plačilo. Če vrednost izplačila škode s strani Skupine v posameznem primeru presega 30.000 evrov, se pripoznava - vzpostavitev regresne terjatve do zavarovalca oziroma dolžnika v bilančni evidenci obvezno opravi največ v višini ocenjene vrednosti poplačila. Regresna terjatev se v tem primeru ocenjuje individualno in z upoštevanjem individualnega oblikovanja popravkov regresnih terjatev. Pri vzpostavljanju regresnih terjatev za avtomobilska zavarovanja ima Skupina na podlagi 7.čl. ZOZP in 3. čl. Splošnih pogojev pravico uveljavljati povračilo izplačil skupaj z zamudnimi obrestmi in stroški največ v znesku 12.000 evrov, razen v primeru ko je škoda povzročena namenoma in Skupina uveljavlja povračilo v celoti.

Preden postane regresna terjatev uveljavljena se vodi izvenbilančno kot neuveljavljena regresna terjatev in se zanjo ne oblikuje popravkov terjatev. Za regresne terjatve, ki izvirajo iz kreditnih zavarovanj, velja, da se evidentirajo takoj v celotnem znesku, kot uveljavljene regresne terjatve. Za vse ostale regresne terjatve Zakon o zavarovalništvu s podzakonskimi akti opredeljuje, da neuveljavljena regresna terjatev pridobi status uveljavljene regresne terjatve šele ob izpolnitvi enega od naslednjih pogojev:

- pridobitvi pravnomočne sodne izvršbe,
- ali sklenitvi pisnega sporazuma z dolžnikom,
- ali s pričetkom odplačevanja s strani dolžnika.

Uveljavljeni regresni zahtevki se pripoznajo kot zmanjšanje odhodkov za škode.

Slabitve terjatev

Skupina v vsakem obračunskem obdobju (najmanj vsako četrletje) preverja ustreznost ocen poštene - udenarljive vrednosti terjatev oziroma izdelava oceno izdržljive vrednosti na osnovi dejansko realiziranih denarnih tokov v zadnjem predhodno opazovanem časovnem obdobju za posamezno vrsto terjatev. Kjer ni pričakovati, da bodo vse terjatve v celoti poravnane, ima Skupina vzpostavljene pokazatelje slabitve (neplačljivosti) terjatev, ki sprožijo izračunavanje slabitev v breme tekočega finančnega rezultata Skupine.

Skupina na podlagi ocenjene poštene, to je udenarljive (unovčljive) vrednosti terjatev oblikuje njihove ustrezne popravke terjatev za posamično terjatev ali skupino podobnih terjatev.

Skupina oceni poštene, to je udenarljivo (unovčljivo) vrednost terjatve in oblikuje ustrezno slabitev terjatve posamično, če skupna knjigovodska vrednost vseh zapadlih terjatev za premije do določenega zavarovalca oziroma zavarovanca na dan vrednotenja znaša 50.000 evrov ali več.

Posamično oblikovanje popravka vrednosti terjatev Skupina lahko izvede tudi za katero koli terjatev, ki bi jo sicer prevrednotila v okviru skupinskega oblikovanja popravka vrednosti.

Terjatve, za katere plačilne sposobnosti Skupina ne ocenjuje posamično, razvršča v skupine s podobnimi značilnostmi kreditnega tveganja. Te skupine so razdeljene na terjatve do pravnih ali fizičnih oseb, pri čemer se pri terjativah do fizičnih oseb skupine razlikujejo glede na način plačila.

Za vsako od skupin določi popravek vrednosti za posamezno terjatev v odvisnosti od zapadlosti (starosti) ter dejansko (ne)realiziranim odstotkom plačil v preteklem obdobju za določeno skupino.

Pri terjatvah do zavarovalcev v zavarovalni skupini življenjskih zavarovanj Skupina upošteva določila obligacijskega zakonika in splošne pogoje teh zavarovanj. Kadar zavarovanec pri plačilu pogodbeno določenih obrokov zavarovanja zaostaja za tri obroke, se zazna potreba po njihovi odpravi. Te terjatve se stornirajo v celoti (100-odstotno), saj je verjetnost prenehanja plačevanja ali kapitalizacije takega zavarovanja zelo verjetna. Skladno s tem se odpravijo popravki vrednosti terjatev.

Za terjatve kritnega sklada življenjskih zavarovanj z naložbenim tveganjem se slabitev ne izvaja, ker se prihodki pripoznajo po principu plačane premije.

Pri **regresnih terjatvah** se popravki vrednosti oblikujejo skupinsko, pri čemer se skupinska oslabitev opravi ločeno za zavarovane (hipotekarne) in za nezavarovane terjatve. Popravek se opravi v odstotku od dejansko neopravljenih poplačil v predhodnem poslovnem obdobju. Za vse regresne terjatve, katerih vrednost presega 10.000 evrov, se zaradi povečanega tveganja neplačila oblikuje popravek vrednosti individualno. Odstotek popravkov vrednosti posamične regresne terjatve se določi na novo po preteku posameznega poslovnega leta le, če se bistveno spremeni povprečna stopnja njihove izterljivosti. Obračunane, toda neplačane obresti iz regresnih poslov, izkazane na kontih terjatev, se oslabijo v odstotku oslabitve regresne terjatve. Terjatve iz stroškov regresnega postopka, ki niso plačane v 30 dneh po zapadlosti, se oslabijo v odstotku oslabitve regresne terjatve. Terjatve iz odkupov terjatev se za presojo in izvedbo oslabitev obravnavajo kot regresne terjatve.

6.11 Druga sredstva

Med druga sredstva Skupina uvršča Zaloge, Razmejene stroške pridobivanja zavarovanj (DAC) in Aktivne časovne razmejitve (AČR).

Zaloge

Zaloge se v poslovnih knjigah izkazujejo po nabavni ali iztržljivi vrednosti v odvisnosti od tega, katera je nižja. Med stroške se prenašajo po metodi povprečnih drsečih cen. Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in ocenjene stroške v zvezi s prodajo.

Skupina v Bilanci stanja vodi zaloge v postavki Druga sredstva. Ker je največja postavka med Zalogami stavbno zemljišče, se za vrednost zaloge enkrat letno ugotavlja poštena vrednost po metodah za vrednotenje stavbnih zemljišč. Najpogostejši načini ocenjevanja vrednosti stavbnih zemljišč so: način tržnih primerjav zemljišč, metoda abstrakcije oziroma alokacijska tehnika vrednotenja stavbnih zemljišč, metoda razvoja zemljišča in metoda reziduala stavbnega zemljišča.

Metoda reziduala stavbnega zemljišča temelji na principu presežne produktivnosti. Po tej metodi se vrednost zemljišča določa z merjenjem vsote dohodka, ki ostane po zmanjšanju prodajne cene za vsoto dohodka, ki naj bi pripadal izboljšavi. To je ena od verzij dohodkovnega pristopa ocene vrednoti nepremičnin.

V kolikor je knjigovodska vrednost zaloge nižja od izračunane vrednosti, neposredno povezani stroški povečujejo vrednost zaloge. Če skupina oceni, da je knjigovodska vrednost višja od iztržljive vrednosti, se stroški financiranja prenehajo pripisovati na zalogo.

Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj (DAC)

Skupina pripozna prenosne premije v celoti, in sicer v zneskih, kot izhajajo iz ročnosti obračunanih zneskov po zavarovalnih pogodbah po stanju na dan izdelave konsolidirane bilance stanja. Pripadajoči del že realiziranih stroškov pridobivanja zavarovanj v zvezi z obračunanimi zneski za naslednja obračunska obdobja po datumu bilance stanja, ki bi sicer zmanjševal obveznosti iz prenosnih premij, se v celoti pripozna kot posebna postavka razmejenih odhodkov v aktivni konsolidirane bilance stanja. Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj se v zavarovalnici izkazujejo na podlagi izračuna deleža kosmatih stroškov sklepalne provizije v kosmati zavarovalni premiji in kosmati prenosni zavarovalni premiji za vsako posamezno zavarovalno vrsto.

6.12 Denar in denarni ustrezniki

Kot denar in denarni ustrezniki se izkazujejo gotovina, knjižni denar, depoziti pri bankah na odpoklic in depoziti z ročnostjo vezave do 3 mesecev.

6.13 Pobotanje sredstev in obveznosti

Sredstva in obveznosti se v konsolidirani bilanci stanja pobotajo, če za to obstaja pravna osnova po neto principu, in sicer hkrati na strani sredstev in obveznosti.

Skupina v računovodskih izkazih izkazuje ločeno terjatve in obveznosti iz internih razmerij (med posameznimi kritnimi skladi oziroma glavnimi knjigami). Ob koncu obračunskega obdobja se v glavni knjigi kritnega sklada oziroma lastnih virov medsebojno pobotajo, saldo pa izkaže kot terjatev ali obveznost, ki se bo pobotala oziroma saldirala v zbirni bilanci stanja Skupine.

6.14 Kapital

Članice Skupine KD priznavajo in evidentirajo spremembe v kapitalu v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1).

Kapital Skupine sestavljajo:

- osnovni (vpisani) kapital,
- kapitalske rezerve,
- rezerve iz dobička,
- lastne delnice,
- prevedbene razlike,
- rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po pošteni vrednosti,
- zadržani dobički.

Osnovni (vpisani) kapital

Osnovni kapital je opredeljen z zneski, ki so jih vložili lastniki, in z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastnikom. Osnovni kapital predstavlja nominalno vrednost vplačanih navadnih kosovnih delnic v evrih.

Matična družba ima izdane navadne imenske delnice. Stroški in nadomestila, ki jih je mogoče direktno pripisati izdaji novih delnic oziroma opcij oziroma pridobitvi podjetja, se izkažejo kot zmanjšanje kapitala. Izkazujejo se neto, zmanjšani za davke.

Kapitalske rezerve

Med kapitalskimi rezervami se izkazuje vplačani presežek kapitala in znesek na podlagi odprave splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala. Kapitalske rezerve se smejo uporabiti v skladu z določili ZGD-ja, ki natančno opredeljuje pogoje uporabe kapitalskih rezerv za kritje čiste izgube poslovnega leta, prenesene čiste izgube oziroma povečanje osnovnega kapitala iz sredstev Skupine.

Rezerve iz dobička

Med rezervami iz dobička Skupina izkazuje Zakonske rezerve in pa Rezerve za lastne deleže.

Nadrejena družba oblikuje rezerve za lastne delnice, ki jih je bodisi odkupila sama, bodisi jih imajo v lasti njene odvisne družbe.

Lastne delnice

Lastne delnice Družbe ali odvisnih družb, vključno s stroški, ki se nanašajo neposredno na njihovo pridobitev, zmanjšujejo kapital Skupine. Ob odtujitvi lastnih delnic se vsi dobički ali izgube poračunajo direktno v kapitalu.

Nadrejena družba oblikuje rezerve za lastne delnice, ki jih je bodisi odkupila sama, bodisi jih imajo v lasti njene odvisne družbe.

Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po pošteni vrednosti

Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po pošteni se priznajo na podlagi opravljenega prevrednotenja sredstev izvedenega med letom v določenem obračunskem obdobju. Skupina v okviru Rezerv, nastalih zaradi prevrednotenja, izkazuje spremembe nastale pri vrednotenju finančnih sredstev razpoložljivih za prodajo po pošteni vrednosti.

Dividende na navadne delnice se priznajo kot obveznost z dnem, ko njihovo izplačilo potrdi skupščina lastnikov Družbe. Predlog uprave o delitvi dividend za poslovno leto, za katerega so predstavljeni konsolidirani računovodski izkazi, je pojasnjen v nadaljevanju (Pojasnilo 10.12).

6.15 Podrejene obveznosti

Med podrejenimi obveznostmi Skupina izkazuje obveznosti iz naslova izdaje podrejene obveznice. Podrejene obveznice so dolžniški vrednostni papirji, pri katerih je imetnik v primeru postopka zaradi insolventnosti ali kapitalske neustreznosti izdajatelja upravičen do izplačila, vsebovanega v tem vrednostnem papirju, šele po poplačilu vseh obveznosti izdajatelja do nepodrejenih upnikov oziroma upnic.

Podrejeni dolg je v računovodskih izkazih merjen po odplačni vrednosti.

6.16 Zavarovalno-tehnične rezervacije

Skupina mora v zvezi z vsemi zavarovalnimi posli, ki jih opravlja, oblikovati ustrezne zavarovalno-tehnične rezervacije. Namenjene so kritju bodočih obveznosti iz zavarovanj in morebitnih izgub zaradi tveganj, ki izhajajo iz zavarovalnih pogodb. Zavarovalno-tehnične rezervacije so oblikovane v skladu z zakonom ZZavar, Sklepom o podrobnejših pravilih in minimalnih standardih za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij in Pravilnikom o oblikovanju zavarovalno-tehničnih rezervacij.

Skupina prikazuje kot obveznosti kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije in zavarovalno-tehnične rezervacije prejetega sozavarovanja. Del obveznosti, ki je oddan v pozavarovanje in sozavarovanje, se izkazuje med sredstvi Skupine.

Prenosne premije

Prenosne premije se oblikujejo v višini tistega dela obračunane premije, ki se nanaša na zavarovalno kritje za zavarovalno obdobje po zaključku obračunskega obdobja, za katerega se izračunava rezervacija.

Prenosne premije se izračunavajo po vsaki posamični pogodbi – polici, ki je na dan zaključka obračunskega obdobja nosila veljavno kritje. Izračuna se tudi na policah, ki začnejo veljati po datumu prenosa, če so že imele obračunano premijo pred datumom prenosa. Pri razmejevanju obračunane premije se upoštevajo trije različni postopki glede na to, ali je zavarovalna vsota enakomerno porazdeljena med trajanjem police, je naraščajoča, ali je padajoča:

- enakomerno porazdeljena zavarovalna vsota – pri večini zavarovalnih vrst,
- naraščajoča zavarovalna vsota – pri gradbenih in montažnih zavarovanjih (v vrsti druga škodna zavarovanja),
- padajoča zavarovalna vsota – pri kreditnih zavarovanjih.

Matematične rezervacije

Življenjska zavarovanja

Matematične rezervacije se oblikujejo v višini sedanje vrednosti ocenjenih bodočih obveznosti zavarovalnice na podlagi sklenjenih zavarovanj, zmanjšane za sedanjo vrednost bodočih premij zavarovanca, ki izhajajo iz teh pogodb. Uporablja se prospektivna neto zillmerirana metoda. Pri tem višina zillmeriranja na posamezni pogodbi ne presega 3,5 % zavarovalne vsote. Obveznosti so za vsako pogodbo večje ali enake nič.

Pri mešanih življenjskih zavarovanjih in življenjskih zavarovanjih za primer smrti predstavljajo bodoče obveznosti izplačila dogovorjenih zavarovalnih vsot s pripisanimi presežki v primeru doživetja oziroma izplačila dogovorjenih zavarovalnih vsot s pripisanimi presežki v primeru smrti.

Matematične rezervacije rentnih pogodb za določen čas se izračunavajo na osnovi prospektivne neto zillmerirane metode. Oblikujejo se v višini sedanje vrednosti ocenjenih bodočih izplačil dogovorjenih rent (s pripisanimi presežki), vključno s stroški izplačevanja rente, zmanjšane za sedanjo vrednost bodočih premij, ki bodo vplačane na podlagi teh pogodb.

Matematične rezervacije za pokojninska zavarovanja omejenega sklada kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja po PN-A01 se izračunajo kot produkt vrednosti kritne enote in števila kritnih enot na dan obračuna. Izračun je narejen za vsako polico posebej. S tem je pokrita zjamčena obveznost do zavarovancev. Poleg tega oblikuje Skupina še dodatno rezervacijo za donose, višje od zjamčenega donosa (za pripis rednega in končnega bonusa). Med matematičnimi rezervacijami se izkazuje tudi presežek iz prevrednotenja finančnih sredstev kritnega sklada dodatnih pokojninskih zavarovanj, ki so razporejena v skupino razpoložljiva za prodajo. Rezervacije, ki izhajajo iz zjamčenih premijskih faktorjev za izračun dodatne starostne pokojnine, se oblikujejo v višini sedanje vrednosti bodočih upravičenj, za katere se bodo zavarovanci lahko odločili ob uveljavitvi pravice do prejemanja dodatne starostne pokojnine. Te rezervacije se vodijo v okviru matematične rezervacije na kritnem skladu življenjskih zavarovanj.

Pri rentnih zavarovanjih (doživljenjska renta, doživljenjska renta z zjamčenimi izplačili do 78. leta starosti zavarovanca oziroma zjamčenimi izplačili za dobo 10 let) predstavljajo bodoče obveznosti zavarovalnice izplačila dogovorjenih rent, vključno s pripisanimi presežki ter stroški izplačevanja rent.

Bodoče obveznosti zavarovanca predstavljajo bodoče premije, dogovorjene po pogodbi .

Skupina enkrat letno (ob koncu leta) določi znesek presežka, ki ga nameni zavarovancem (DPF-del). Za znesek presežka, ki je namenjen zavarovancem, se povečajo matematične rezervacije.

Pripisani presežek za posamezno polico se pri mešanih življenjskih zavarovanjih upošteva kot enkratna premija za preostalo obdobje zavarovalne dobe in se preračuna v dodatno zavarovalno vsoto (dodatno rento pri rentnih zavarovanjih), ki je zajamčena. Dodatna zavarovalna vsota se izplača v primeru smrti ali doživetja. Pri nekaterih zavarovalnih produktih je možno tudi sprotno izplačilo pripisanega presežka. Pri nekaterih zavarovalnih produktih se presežek pripiše na polico kot dodatno premoženje na računu zavarovanca.

Življenjska zavarovanja, pri katerih zavarovanec prevzema naložbeno tveganje

Matematična rezervacija za življenjska zavarovanja, kjer zavarovanec prevzema naložbeno tveganje, predstavlja vrednost premoženja na polici zavarovanca. Izračunana je kot seštevek enot posameznega sklada, pomnožen z vrednostjo enote premoženja. Skupna rezervacija je povečana še za vplačane premije, ki še niso bile konvertirane v enote premoženja (gre za časovni zamik od plačila premije in naročila nakupa do vključbe kupljenih enot sklada na zavarovančev osebni račun). V odvisnosti od zavarovalnega produkta so rezervacije povečane za morebitne izplačane predujme.

Matematične rezervacije zdravstvenih zavarovanj (dodatna in vzporedna zdravstvena zavarovanja)

Skupina oblikuje matematično rezervacijo pri dogoročnih produktih, za katere se uporabljajo podobne verjetnostne tabele in izračuni kot za življenjska zavarovanja. Matematične rezervacije se oblikujejo v višini sedanje vrednosti ocenjenih bodočih obveznosti zavarovalnice na podlagi sklenjenih zavarovanj, zmanjšane za sedanjo vrednost bodočih premij zavarovanca, ki izhajajo iz teh pogodb. Uporablja se prospektivna neto zillmerirana metoda. Obveznosti so za vsako pogodbo večje ali enake nič.

Matematične rezervacije premoženjskih zavarovanj

Skupina oblikuje matematično rezervacijo pri dogoročnih nezgodnih zavarovanjih, za katere se uporabljajo podobne verjetnostne tabele in izračuni kot za življenjska zavarovanja. Matematične rezervacije se oblikujejo v višini sedanje vrednosti ocenjenih bodočih obveznosti zavarovalnice na podlagi sklenjenih zavarovanj, zmanjšane za sedanjo vrednost bodočih premij zavarovanca, ki izhajajo iz teh pogodb. Obveznosti so za vsako pogodbo večje ali enake nič.

Škodne rezervacije

Škodne rezervacije se oblikujejo v višini ocenjenih obveznosti, ki jih je Skupina dolžna izplačati na podlagi zavarovalnih pogodb, pri katerih je zavarovalni primer nastopil do konca obračunskega obdobja, in sicer ne glede na to, ali je zavarovalni primer že prijavljen, vključno z vsemi ocenjenimi stroški, ki jih bo Skupina imela z reševanjem teh škodnih primerov.

Skupina ne uporablja metode diskontiranja škodne rezervacije, razen za škode iz odgovornosti zavarovanj, ki se izplačujejo v obliki rente.

Izračun škodne rezervacije je razdeljen na več delov, glede na značaj škodnega spisa:

- za prijavljene in do konca obračunskega obdobja še nerešene škode se izvede posamični popis vseh takšnih škodnih spisov in oceni vrednost pričakovanih izplačil;
- za škode, ki so nastale in do konca obračunskega obdobja niso bile prijavljene (v nadaljevanju IBNR-škode - incurred but not reported), se na osnovi statističnega spremljanja takšnih škod v preteklosti oceni pričakovano vrednost izplačil;
- izračun IBNR-škodne rezervacije se izvede na ravni zavarovalnih vrst z različnimi metodami: modificirana statistična metoda, trikotniška metoda (chain ladder method) pripoznanih škod ali obračunanih škod, posebna metoda za rente odgovornostnih zavarovanj. Pri izbiri metode se upošteva značilnost zavarovalne vrste glede na to, ali se zavarovalni primeri hitro ali dolgo rešujejo.

Statistična metoda temelji na spremljanju škodnih zahtevkov v preteklosti. Izračun IBNR-ja je narejen na nivoju posamezne zavarovalne vrste kot produkt ocenjenega števila IBNR-škod in ocenjene vrednosti IBNR-škod. Ocenjeno število IBNR-škod se izračuna z množenjem števila prijavljenih škod v preteklem letu in povprečnega koeficienta pozneje prijavljenih škod glede na vse prijavljene škode v zadnjih treh letih. Ocenjena vrednost IBNR-škod pa se izračuna kot povprečna vrednost IBNR-škod v preteklem letu ali kot povprečna vrednost izplačanih škod v preteklem letu, če je bilo število škod relativno majhno.

Trikotniška metoda temelji na pripoznanih ali na obračunanih škodah z mesečnimi ali letnimi razvojnimi faktorji, odvisno od značilnosti škodnega dogajanja in postopkov reševanja škod. Škode se uredijo v trikotnik, kjer predstavljajo vrstice leto nastanka škode, stolpci pa število let zamika od leta nastanka škode do leta pripoznave ali obračuna škode. Predpostavlja se, da bo vzorec razvoja škod v prihodnosti podoben vzorcu iz preteklih let. Napovedovanje dokončnih škod temelji na izračunu povprečnih letnih razvojnih faktorjev, ki so prirejeni tako, da so njihove vrednosti padajoče.

Posebna metoda za rente odgovornostnih zavarovanj temelji na oceni števila in zneska naknadno prijavljenih rentnih škod kot tudi na oceni povečane obveznosti za že prijavljene rentne primere.

Škodna rezervacija je zmanjšana za oceno pričakovanih regresov.

V kosmati škodni rezervaciji je upoštevana tudi rezervacija za cenilne stroške in stroške reševanja škod.

Druge zavarovalno-tehnične rezervacije

Rezervacije za bonuse, popuste in storno

Skupina oblikuje rezervacije za bonuse v višini ocenjenega zneska pričakovanega bonusa pri tistih policah, kjer ima zavarovanec pravico do vračila bonusa. Obveznosti se izračunajo na osnovi pravila vračanja bonusa, ki je opredeljen v zavarovalni pogodbi.

Skupina oblikuje rezervacijo za storno v višini ocenjenih vračil zavarovalcu ob predčasni prekinitvi pogodbe, upoštevajoč tudi rezervirani znesek v prenosni premiji posamezne pogodbe.

Druge zavarovalno-tehnične rezervacije

Med drugimi zavarovalno-tehničnimi rezervacijami Skupina izkazuje rezervacije za neiztekle nevarnosti in dodatne rezervacije za kreditno tveganje in tveganje koncentracije

Rezervacije za neiztekle nevarnosti se oblikujejo za kritje škod in stroškov, povezanih z obstoječimi zavarovalnimi pogodbami, ki bodo nastali po obračunskem obdobju in niso kriti s prenosno premijo. Rezervacije se računajo na ravni zavarovalnih vrst. Kriterij oblikovanja je negativen škodni rezultat zavarovalne vrste v tekočem letu in presoja, da je negativnemu rezultatu zavarovalne vrste botrovala prenizko določena premija. Rezervacije za neiztekle nevarnosti se oblikujejo tudi v drugih posebnih primerih, kjer se zavarovalnica zaveda prevzetih obveznosti, za katere nima oblikovanih prenosnih premij.

6.17 Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

Rezervacije za kreditno tveganje in tveganje koncentracije se oblikujejo za produkte življenjskih zavarovanj, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje in je zavarovanje vezano na sestavljen vrednostni papir z zajamčenim izplačilom ob doživetju. Oblikujejo se za produkte, pri katerih Skupina nosi kreditno tveganje do izdajatelja vrednostnega papirja in tveganje koncentracije. Oblikovane so za tveganje razveze sestavljenega vrednostnega papirja oziroma nelikvidnosti izdajatelja tega papirja, na katerega je vezana garancija.

6.18 Druge rezervacije

Druge rezervacije se oblikujejo za sedanje obveze, ki izhajajo iz preteklih dogodkov, ki se bodo poravnale v obdobju, ki ni z gotovostjo določeno in katerih velikost je mogoče zanesljivo oceniti.

Med razmejitvami Skupina izkazuje vračunane stroške in razmejene prihodke, ki nastajajo na podlagi enakomernega obremenjevanja dejavnosti ali poslovnega izida pa tudi zalog s pričakovanimi stroški, ki pa se še niso pojavili. Stroški se vračunajo in vključijo v letne konsolidirane računovodske izkaze v ocenjenih zneskih; v medletnih konsolidiranih računovodskih izkazih se razporejajo na krajša obračunska obdobja na osnovi časovnega sodila.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade – drugi dolgoročni zaslužki zaposlencev:

V Skupini so družbe v skladu z zakonodajo države, kolektivnimi pogodbami in internimi akti zavezane k plačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi. Po slovenski zakonodaji se zaposlenci upokojijo po 40 letih delovne dobe, in če izpolnjujejo določene pogoje, so upravičeni do izplačil v enkratnem znesku. Zaposlenci so prav tako upravičeni do dodatnega izplačila za vsakih deset let delovne dobe v Skupini.

Skupina pripoznava celotne aktuarske dobičke in izgube v izkazu poslovnega izida ob nastanku. Bodoče obveznosti so izračunane na podlagi aktuarskega izračuna. Glavne predpostavke, vključene v izračun rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade, so:

- diskontna stopnja 2 %,
- pričakovana rast plač v družbi in pričakovana rast plač zaradi napredovanj 2 %,
- ocenjena stopnja fluktuacije glede na pretekle podatke – povprečna stopnja 4 %.

6.19 Obveznosti iz finančnih pogodb

Med obveznostmi iz finančnih pogodb Skupina uvršča obveznosti skladov Pokojninsko varčevanje AS. Te se oblikujejo za prostovoljna dodatna pokojninska zavarovanja, sklenjena po pokojninskih načrtih Pokojninsko varčevanje AS – individualno in Pokojninsko varčevanje AS – kolektivno. Izračunajo se na podlagi zbrane čiste premije varčevalcev po vsakem varčevalnem računu in skladu, in sicer kot produkt števila enot premoženja v skladu in vrednosti enote premoženja sklada na obračunski dan. Čista premija zavarovancev(varčevalcev) je vplačana bruto premija zmanjšana za vstopne stroške.

V zvezi z obveznostmi finančnih pogodb v kritnem skladu z zajamčenim donosom (Pokojninsko varčevanje AS zajamčeni od 60) se izračuna tudi zajamčena vrednost premoženja, ki je na obračunski dan enaka produktu števila zajamčenih enot premoženja in vrednosti zajamčene enote premoženja na obračunski dan. Zajamčena donosnost po sprejetem pokojninskem načrtu za sklad Pokojninsko varčevanje AS zajamčeni od 60 zagotavlja zajamčeno donosnost v višini 60 % povprečne letne obrestne mere na državne vrednostne papirje, upoštevajoč pravne podlage, ki jih za izračun minimalne zajamčene donosnosti predpisuje minister za finance RS in se preverja na obračunski dan.

Če je vrednost premoženja po posameznem varčevalnem računu nižja od zajamčene vrednosti premoženja, zavarovalnica oblikuje obveznosti (oz. rezervacije) zaradi nedoseganja zajamčene donosnosti.

6.20 Finančne obveznosti

Družba med obveznostmi iz financiranja izkazuje prejeta posojila in obveznosti iz naslova izdanih obveznic, ki so na začetku izkazana po pošteni vrednosti, brez vključenih stroškov odobritve. Po začetnem merjenju se izkazujejo po odplačni vrednosti, vsa razlika med prvotno pripoznano vrednostjo posojila in plačanim zneskom pa se pripozna v izkazu poslovnega izida v obdobju nastanka z uporabo metode efektivne obrestne mere.

Prejeta posojila se izkazujejo kot kratkoročna, razen če ima Skupina brezpogojno pravico poravnati obveznosti v dobi, daljši od 12 mesecev od dne izdelave bilance stanja.

Če Skupina odkupi svoj lastni dolg, se njegovo pripoznanje odpravi, razlika med knjigovodsko vrednostjo obveznosti in prejetim nadomestilom pa se vključi med finančne prihodke.

Izvedeni finančni instrumenti in računovodsko obračunavanje varovanj pred tveganji

Izvedeni finančni instrumenti, vključno s terminskimi posli, terminskimi pogodbami in zamenjavami, so v bilanci stanja začetno pripoznani po pošteni vrednosti. Izvedeni finančni instrumenti se vrednotijo po pošteni vrednosti, ki se ustrezno določi na osnovi objavljene tržne cene, modela diskontiranih denarnih tokov ali z uporabo cenovnih modelov. Poštene vrednosti so v bilanci stanja izkazane med sredstvi pri pozitivnem vrednotenju oziroma obveznostmi pri negativnem vrednotenju.

Način pripoznanja dobičkov in izgub iz sprememb poštenih vrednosti je odvisen od tega, ali je izvedeni finančni instrument računovodsko obravnavan kot instrument za varovanje pred tveganjem, in od vrste varovanja. Skupina uporablja izvedene finančne instrumente za varovanje prihodnjih denarnih tokov, ki jih je mogoče pripisati posameznim pripoznanim sredstvom, obveznostim ali zelo verjetnim predvidenim poslom.

Računovodsko obračunavanje varovanj pred tveganji se uporablja, kadar so izpolnjeni nekateri pogoji.

Ob uvedbi varovanja pred tveganjem Skupina izdelava formalni dokument, v katerem opiše razmerje med varovano postavko in instrumentom za varovanje pred tveganjem, namen upravljanja tveganja, metodologijo vrednotenja in strategijo varovanja. Prav tako dokumentira tudi oceno uspešnosti instrumentov za varovanje pred tveganjem pri njihovem srečevanju z izpostavljenostjo spremembam poštene vrednosti varovane postavke ali varovanih denarnih tokov posla, ki se pripisujejo varovanju pred tveganjem. Skupina oceni uspešnost varovanja ob sklenitvi posla in nato v dobi trajanja varovalnega razmerja.

Varovanje denarnih tokov pred tveganjem

Del dobička ali izgube iz instrumenta za varovanje denarnih tokov pred tveganjem, ki je opredeljen kot uspešno varovanje pred tveganjem, se pripozna neposredno preko drugega vseobsegajočega donosa. Neuspešni del dobička ali izgube se pripozna v izkazu poslovnega izida, v okviru postavke čisti dobički/izgube iz finančnih sredstev in obveznosti, namenjenih trgovanju.

Zneski, pripoznani neposredno preko drugega vseobsegajočega donosa, so preneseni v poslovni izid v tistih obdobjih, v katerih varovanje predvidenega posla vpliva na poslovni izid.

Kadar instrument za varovanje pred tveganjem preneha veljati, se proda, ali kadar varovanje pred tveganjem ne izpolnjuje več pogojev za računovodsko obračunavanje varovanj pred tveganji, ostane nabrani dobiček ali izguba iz instrumenta za varovanje pred tveganjem posebej pripoznan neposredno preko drugega vseobsegajočega donosa, dokler ni v izkazu poslovnega izida pripoznan napovedani posel. Če se ne pričakuje več, da bo prišlo do predvidenega posla, se z njim povezani nabrani dobiček ali izguba, ki je bil(-a) pripoznan(-a) neposredno preko drugega vseobsegajočega donosa, takoj prenese v izkaz poslovnega izida.

6.21 Obveznosti iz poslovanja

Obveznosti iz poslovanja se v začetku izkazujejo po izvorni vrednosti, ki izhajajo iz ustreznih listin. Kasneje se povečujejo v skladu z listinami, zmanjšujejo pa se na enaki osnovi ali na osnovi odplačil.

Med obveznostmi iz poslovanja Skupina izkazuje obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov, obveznosti za po(so)zavarovanja in obveznosti za odmerjeni davek. Kot pozavarovalne obveznosti se izkazujejo obveznosti za plačilo premije na podlagi pozavarovalnih pogodb in so pripoznane kot odhodek ob zapadlosti.

6.22 Ostale obveznosti

Med ostale obveznosti so uvrščene **Pasivne časovne razmejitve**, ki zajemajo vračunane stroške neizkoriščenega dopusta, kratkoročno vnaprej vračunane stroške in kratkoročno odložene prihodke, **Kratkoročne obveznosti za izplačilo dividend** in **Druge poslovne obveznosti**, kot so kratkoročne obveznosti do zaposlencev, druge kratkoročne obveznosti iz zavarovalnih poslov, varščine, obveznosti do dobaviteljev, do države, za varščine, za prejete predujme ipd.

Kratkoročne obveznosti do zaposlencev

Obveze za kratkoročne zasluge zaposlenih se merijo po nominalni vrednosti in so pripoznane kot stroški dela v izkazu poslovnega izida. Kratkoročni zasluzki zaposlenih predstavljajo plače, regresi idr.

Kratkoročno vnaprej vračunani stroški

Kratkoročno vnaprej vračunani stroški so oblikovani z namenom enakomerne obremenitve poslovnega izida, kljub temu da se stroški še niso pojavili. Poslovodstvo na podlagi preteklih dogajanj v poslovanju lahko ocenjuje stroške, ki bodo nastali za obravnavano obdobje, čeprav še ni prejelo ustrezne listine. Na podlagi te ocene, z enakomerno dinamiko upošteva znesek v računovodskem izkazu. Ko se poslovni dogodek pojavi se vnaprej vračunani stroški zmanjšajo in se preko poslovnega izida pripozna razlika med vračunanimi in dejanskimi stroški. Med kratkoročne vnaprej vračunane stroške Skupina vračunava tudi stroške za neizkoriščene dopuste.

6.23 Prihodki in odhodki

Prihodki

Prihodki vključujejo pošteno vrednost prejetih nadomestil ali terjatev za prodajo blaga, proizvodov in storitev v normalnih rednih pogojih poslovanja Skupine. Izkazani so po neto vrednosti, zmanjšani za davek na dodano vrednost, vračila, popuste in rabate, in po izvzetju medsebojnih poslov v Skupini. Skupina pripozna prihodke, ko je njihove vrednosti mogoče zanesljivo izmeriti, kadar je verjetno, da bodo gospodarske koristi pritekale v Skupino, in kadar so za vsako od spodnjih aktivnosti izpolnjeni nekateri specifični pogoji. Znesek prihodkov se ne šteje za zanesljivo izmerjen, dokler niso odstranjene vse nejasnosti glede prodaje. Ocene Skupine temeljijo na zgodovinskih dejstvih, pri čemer se upoštevajo vrsta stranke, vrsta transakcije in posebnosti vsake pogodbe.

Prihodki od zavarovalnih storitev (obračunane kosmate premije) se izkazujejo po fakturiranih vrednostih, brez davka od prometa zavarovalnih poslov (DPZP-ja), z upoštevanjem vseh vračil, popustov in rabatov. Izjemoma se kot plačana realizacija izkazujejo prihodki od zavarovalnih storitev za življenjska zavarovanja, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje. 95% prihodkov skupine je pripoznanih na segmentu Zavarovalništva predvsem iz naslova zavarovalnih premij. Prihodki v ostalih segmentih zajemajo predvsem prihodke provizij od upravljanj skladov v segmentu Upravljanja premoženja in čisti prihodki od prodaje blaga in storitev segmenta Drugo.

6.23.1 Čisti prihodki od zavarovalnih premij

Čisti prihodki od zavarovalnih premij so izračunani kot kosmata zavarovalna premija, povečana za premijo prejetega sozavarovanja, zmanjšana za premijo oddanega sozavarovanja in pozavarovanja ter zmanjšana za spremembo čiste prenosne premije. Osnova za pripoznavanje kosmatih zavarovalnih premij so fakturirane premije. Izjemoma se kot plačana realizacija izkazujejo prihodki od zavarovalnih storitev za življenjska zavarovanja, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje.

Skupina spremlja prihodke od zavarovalnih premij ločeno po zavarovalnih skupinah in vrstah.

6.23.2 Prihodki in odhodki od naložb v povezane družbe

Skupina v tej postavki izkazuje Finančne prihodke in odhodke iz naložb v pridružena podjetja, kot so dividende in dobički ter izgube pri prodaji in Finančne prihodke in odhodke od naložb v odvisna podjetja, zlasti dobičke in izgube pri prodaji.

6.23.3 Prihodki in odhodki od naložb

Skupina med prihodke in odhodke od naložb pripoznava prihodke od obresti, dobičke (izgube) od prodaje naložb, dividend, prihodkov in odhodkov od tečajnih razlik ter prihodke in odhodke na račun slabitve ali odprave dolžniških vrednostnih papirjev ali slabitve ostalih finančnih sredstev

Prihodki in odhodki za obresti od naložb se pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku in se izračunajo po metodi efektivnih obresti, razen za finančna sredstva, razvrščena v skupino po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, kjer se izračunajo po metodi nominalnih obresti.

Metoda efektivne obrestne mere je metoda, s katero se izračuna odplačna vrednost finančnega sredstva ali finančne obveznosti, in metoda razporejanja obrestnih prihodkov ali odhodkov prek določenega obdobja. Efektivna obrestna mera je mera, ki natančno diskontira prihodnje denarne tokove v celotni dobi finančnega instrumenta na njegovo čisto knjigovodsko vrednost. Pri izračunu efektivne obrestne mere Skupina upošteva vsa pogodbeno določila finančnega instrumenta (na primer opcija predplačil), ne upošteva pa prihodnjih izgub. Izračun upošteva tudi vsa nadomestila, ki so predmet plačil med pogodbenimi partnerji in so sestavni del efektivne obrestne mere, transakcijske stroške in vse druge premije in diskonte.

Po izvedeni oslabitvi finančnega instrumenta se obrestni prihodki instrumenta pripoznajo z uporabo obrestne mere, ki je bila upoštevana pri izračunu diskontirane vrednosti prihodnjih denarnih tokov za namene merjenja izgube iz oslabitve.

V konsolidirani bilanci stanja se obresti od dolžniških vrednostnih papirjev izkazujejo skupaj s finančnimi naložbami.

Dobiček (izguba) od prodaje naložb, pripozna v poslovnem izidu med realiziranimi finančnimi prihodki in odhodki. Pri finančnih naložbah razpoložljivih za prodajo, ki se izkazujejo po odplačni vrednosti, se dobiček ali izguba pripozna v poslovnem izidu, ko je realizirana ali ko so taka sredstva prevrednotena zaradi oslabitve oziroma je zanje odpravljen pripoznanje oslabitve.

Prihodki in odhodki od tečajnih razlik, ki se izračunajo za sredstva v tuji valuti. Tečajne razlike se na bilančni dan preračunajo po referenčnem tečaju Evropske centralne banke, ki ga objavlja Banka Slovenije. Za tečaje tujih valut, ki jih objavlja BS mesečno, se lahko uporabi tudi ustrezni tečaj poslovne banke.

Prihodki od dividend za kapitalski inštrument se pripoznajo v poslovnem izidu, ko podjetje pridobi pravico do plačila.

Oslabitve in odprava oslabitve finančnih naložb

Izgube zaradi oslabitve se pripoznajo in sredstva prevrednotijo, če obstajajo stvarni objektivni dokazi o slabitvi zaradi dogodka, ki je nastal po začetnem pripoznanju sredstev in vpliva na ocenjene bodoče denarne tokove finančnega sredstva.

Če se v obdobju po pripoznanju izgube za dolžniške vrednostne papirje znesek izgube zaradi oslabitve zmanjša in če je mogoče zmanjšanje nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve, se prej pripoznana izguba za dolžniške vrednostne papirje zaradi oslabitve v poslovnem izidu razveljavi s preračunom na kontu popravka vrednosti.

6.23.4 Drugi zavarovalni prihodki

Skupina med druge zavarovalne prihodke evidentira prihodke od provizij iz zavarovalnih pogodb in prihodke od provizij iz finančnih pogodb.

Prihodki od **provizij iz zavarovalnih pogodb** so predvsem prihodki iz pozavarovalnih provizij, prihodki vstopnih provizij (za vstopne in stroške) in provizij za upravljanje zavarovalnih pogodb.

Prihodki od **provizij iz finančnih pogodb** so predvsem prihodki iz vstopnih/izstopnih provizij (za vstopne in izstopne stroške) in provizij za upravljanje finančnih pogodb. Skladno s pokojninskim načrtom prostovoljnega pokojninskega zavarovanja Skupini oz. matični zavarovalnici kot upravljavcu pripada zaračunana vstopna provizija, kar pomeni, da se vplačana bruto premija zmanjša za vstopne stroške. Pri upravljanju sredstev kritnega sklada se tako upošteva čista premija. Mesečno Skupina izračunava čisto vrednost sredstev posameznega kritnega sklada in obračuna upravljavsko provizijo, ki prav tako pripada upravljavcu in zmanjšuje vrednost sredstev kritnega sklada. Ob prekinitvi varčevanja ali pa izstopu (odkupu) Skupini pripada odkupna provizija, za katero se odkupna vrednost varčevalca zmanjša še za izstopne stroške.

6.23.5 Drugi prihodki

Skupina med druge prihodke evidentira zlasti **Provizije od upravljanja skladov, Druge čiste zavarovalne prihodke, Povečanje/zmanjšanje vrednosti zalog proizvodov, Prevrednotovalne poslovne prihodke** in pa **Druge finančne i ostale prihodke**, med katerimi so tudi Prihodki od najemnin naložbenih nepremičnin, ki se zaračunavajo na podlagi sklenjenih najemnih pogodb in Prejete kazni in odškodnine. V to skupino sodijo tudi **Čisti prihodki od prodaje blaga in storitev**, ki jih sestavljajo vrednosti prodanih storitev v obračunskem obdobju. Pripoznajo se v obračunskem obdobju, v katerem je storitev delno ali v celoti opravljena.

6.23.6 Čisti odhodki za škode

Čisti odhodki za škode so neposredni stroški iz opravljanja zavarovalne dejavnosti. Skupina jih vodi ločeno po zavarovalnih vrstah.

Čisti odhodki za škode so sestavljeni iz kosmatih obračunanih škod, ki vključujejo neposredne cenilne stroške in so povečane v poslovnem izidu za obračunane škode prejetega sozavarovanja hkrati pa zmanjšane za prihodke od uveljavljenih regresnih terjatev in za obračunane deleže po(so)zavarovateljev ter popravljene za spremembo čistih škodnih rezervacij.

Čisti odhodki za škode zdravstvenih zavarovanj vsebujejo tudi prihodke ali odhodke iz izravnalnih shem.

6.23.7 Obratovalni stroški

Skupina kosmate obratovalne stroške pripoznava kot izvirne stroške po naravnih vrstah. V izkazu poslovnega izida so stroški prikazani po vlogi (funkcionalnosti). Cenilni stroški so sestavni del odhodkov za škode, stroški pridobivanja zavarovanj in drugi obratovalni stroški pa so v izkazu prikazani med obratovalnimi stroški. V razkritjih so prikazani celotni obratovalni stroški po naravnih vrstah in po funkcionalnosti.

Stroški pridobivanja zavarovanj

Stroški pridobivanja zavarovanj se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, ko nastanejo. Ker se nanašajo na obdobje trajanja pogodbe, se razmejujejo v delu, ki se nanaša na obdobje po obračunskem datumu. Skupina razmejuje stroške pridobivanja premoženjskih zavarovanj.

Pri življenjskih zavarovanjih z DPF-jem in finančnih pogodbah se stroški pridobivanja zavarovanj razmejujejo na podlagi uporabe zillmerjevega popravka že pri izračunavanju matematičnih rezervacij.

6.23.8 Drugi zavarovalni odhodki

Skupina med druge zavarovalne odhodke evidentira druge zavarovalne odhodke, kot so odhodki za preventivno dejavnost, prispevki za kritje škod za nezavarovana in neznana vozila in ostali čisti zavarovalni odhodki.

6.23.9 Drugi odhodki

Skupina med druge odhodke evidentira predvsem **Finančne odhodke za obresti**, **Odhodke od naložbenih nepremičnin**, **Druge poslovne odhodke**, kot so denarne kazni in odškodnine, izplačila za humanitarne, kulturne namene ipd. in **Prevrednotovalne poslovne odhodke**.

6.24 Davek od dohodka

6.24.1 Tekoči davek

V Skupini so davki obračunani v skladu z določbami ustrezne zakonodaje, ki veljajo za posamezno državo, v katerih so odvisne družbe Skupine. V Sloveniji se davek od dohodkov pravnih oseb obračunava po 17 % stopnji. Z dne 5. 11. 2016, je stopil v veljavo spremenjen Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-2) po katerem bo splošna davčna stopnja od 1. 1. 2017 dalje 19 %. V skladu s to spremembo je Skupina prilagodila tudi zneske odloženega davka.

6.24.2 Odloženi davek

Odloženi davek je namenjen pokrivanju začasne razlike, ki nastane med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznosti do virov sredstev in davčno vrednostjo po metodi obveznosti po bilanci stanja. So bodisi obdavčljive začasne razlike ali odbitne začasne razlike. Če posel ni poslovna združitev in ne vpliva niti na računovodski dobiček niti na obdavčljivi dobiček, Skupina ne pripozna iz tega izhajajočih odloženih obveznosti ali terjatev za davek niti pri začetnem pripoznanju niti pozneje.

Terjatve za odloženi davek so zneski davka iz dobička, ki bodo povrnjeni v prihodnjih obdobjih glede na odbitne začasne razlike, prenos neizrabljenih davčnih izgub v naslednja obdobja in prenos neizrabljenih davčnih dobropisov v naslednja obdobja. Obveznosti za odloženi davek so zneski davka, ki ga bo treba poravnati v prihodnjih obdobjih glede na obdavčljive začasne razlike. Odložene obveznosti za davek so pripoznane v celoti. Odložene terjatve in obveznosti za davek se ne diskontirajo in se pobotajo, če se nanašajo na davek iz dobička, ki pripada isti davčni oblasti in imajo podjetja v Skupini zakonsko izterljivo pravico pobotati odmerjene terjatve in obveznosti za davek.

Terjatve za odloženi davek za začasne razlike so pripoznane, če je verjetno, da bodo začasne razlike odpravljene v predvidljivi prihodnosti in bo na razpolago obdavčljivi dobiček, tako da bo mogoče izrabi obdavčljive razlike.

Terjatve za odloženi davek za neizrabljene davčne izgube in davčne dobropise se pripoznajo, če je verjetno, da bo na razpolago prihodnji obdavčljivi dobiček, ki ga bo mogoče obremeniti za neizrabljene davčne izgube in neizrabljene davčne dobropise.

Terjatve za odložene davke se pregledujejo na dan bilance stanja in se oslabijo za tisti del terjatev, za katerega ni več mogoče pričakovati, da bo v prihodnosti obstajal ustrezen obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti neizkoriščene davčne izgube.

Na podlagi sprejete strategije in večletnih poslovnih načrtov se upravičeno pričakuje, da bo Skupina v prihodnjih letih razpolagala z obdavčljivimi dobički, ki se bodo pokrivali z neizrabljenimi davčnimi izgubami.

Učinki pripoznanja terjatev ali obveznosti za odloženi davek se pripoznajo kot prihodek ali odhodek v izkazu poslovnega izida Skupine, razen kadar se davek pojavi iz poslovnega dogodka, ki se je pripoznal direktno preko drugega vseobsegajočega donosa ali iz poslovne zdžitve.

7. Glavne računovodske ocene in presoje

Skupina izdeluje ocene in predpostavke, ki vplivajo na poročane zneske sredstev in obveznosti v naslednjem finančnem letu. Ocene in presoje se kontinuirano preverjajo in temeljijo na preteklih izkušnjah in drugih dejavnih, vključno s pričakovanji prihodnjih dogodkov, ki se v danih okoliščinah zdijo smiselna.

7.1.1 Preverjanje ustreznosti dobrega imena

Skladno z računovodskimi usmeritvami Skupina enkrat letno preverja ustreznost dobrega imena tako, da opravi test oslabitve dobrega imena. V primeru, da med preverjanjem ugotovi, da obstajajo znamenja za slabitev, se slabitev dobrega imena izkaže v izkazu poslovnega izida.

Konec leta 2016 je Skupina preverila vrednost dobrega imena in na podlagi opravljene cenitve (glej poglavje 10.1) presodila, da slabitve niso potrebne.

7.1.2 Slabitve vrednosti finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo

V Skupini se za finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo, opravijo slabitve, kadar poslovodstvo ugotovi, da je prišlo do pomembnega ali dlje trajajočega zmanjšanja poštene vrednosti sredstev pod njihovo nabavno vrednostjo. Določitev, kaj je pomembno ali dolgotrajnejše, zahteva presojo. Pri tej presoji Skupina preverja med drugim naslednje: normalno volatilitnost tečaja delnice in trajanje padanja tečajev, finančno stanje izdajatelja, uspešnost panoge in sektorja, spremembe v tehnologiji in denarnih tokovih iz dejavnosti in financiranja ter spremembe delujočega trga za takšno finančno sredstvo zaradi morebitnih finančnih težav izdajatelja.

V svojih računovodskih usmeritvah je Skupina kot kriterij pomembnosti, ki vpliva na pripoznavanje tega dela slabitve v primeru lastniških vrednostnih papirjev v izkazu poslovnega izida, določila kot pomembno znižanje poštene vrednosti pod nabavno za več kot 30 % oziroma dolgotrajno znižanje v obdobju 12 mesecev.

V okviru naložb skupine za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev so bile opravljene trajne slabitve naložb v netržne in tržne delnice ter slabitve vzajemnih skladov v skupni višini 4.761.137 evrov. Slabitve teh naložb, so se v celoti pripoznale med odhodki naložb v izkazu poslovnega izida in sicer v okviru odhodkov za slabitev za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev.

7.1.3 Ugotavljanje poštene vrednosti dolžniških vrednostnih papirjev

Skupina na dan vrednotenja ugotavlja pošteno vrednost za dolžniške vrednostne papirje, za katere obstaja cena na delujočem trgu tako, da cena na glavnem trgu določi na podlagi borznega tečaja ob upoštevanju presoje kriterijev aktivnosti trga. V kolikor objavljeni tečaji na delujočem trgu ne ustrezajo kriteriju aktivnosti trga, se za izračun tržne vrednosti uporabi interni model.

Zavarovalnica določa pošteno vrednosti dolžniških vrednostnih papirjev (tržnih obveznic), s katerimi se trguje na OTC trgu na podlagi BID tečajev iz sistema Bloomberg, pri čemer uporablja vir BVAL (Bloomberg Valuation Service). Vir BVAL predstavlja novo generacijo cen za določanje poštene vrednosti naložb, ki so na voljo v sistemu Bloomberg in predstavlja cen, ki je izračunana na podlagi neposredno in posredno opazovanih tržnih vložkov. Tečaji iz vira BVAL so opremljeni z oceno kakovosti, na lestvici od 1 do 10, kjer 10 pomeni najvišjo možno kakovost podatka.

Poštena vrednost naložb na dan 31. 12. 2016, izračunana na podlagi internega modela je za 4,81 % višja od poštene vrednosti izračunane na podlagi cen s trga.

7.1.4 Ugotavljanje nadomestljive vrednosti naložbenih nepremičnin

V Skupini se najmanj enkrat letno preverja pošteno vrednost naložbenih nepremičnin zaradi morebitnih slabitev in sicer s cenitvami zunanjih pooblaščenih cenilcev za vrednotenje nepremičnin. Poslovodstvo opravi tudi presojo znamenja slabitev za naložbene nepremičnine, katerih knjigovodska vrednost presega 5 % zneska pomembnosti z vidika računovodskih izkazov kot celote.

V letu 2016 je bila opravljena cenitev in presoja slabitve za naložbeno nepremičnino Kolosej Maribor kulturno-zabavnega in poslovnega centra, ki ponuja različne vsebine na območju Maribora. Center zasleduje zastavljeno razvojno strategijo in v letu 2016 so bila opravljena številna investicijska in vzdrževalna dela, ki so osnova za nadaljnji razvoj in menjavo blagovne znamke objekta v letu 2017. Center se lahko pohvali z najodobnejšo kinodvorano v Sloveniji in posledično z rastjo števila obiskovalcev. V letu 2016 je bila dosežena 14 % rast števila kino obiskovalcev, kar je nadpovprečno glede na predvideno rast

trga (2-3%). Nepremičnina razpolaga s prostimi kapacitetami lokalov, predvsem gostinskih za katera se tudi povečuje zanimanje. Najemne pogodbe z obstoječimi najemniki so bile podaljšane in tudi število stalnih najemnikov parkirnih mest v garažni hiši se povečuje v večjem obsegu, kot je bilo predvideno v letnem planu. Skratka, vsi kazalniki kažejo na uresničitev končnega cilja popolne obuditve centra, ki bo nosil ime MARIBOX.

Pri ocenjevanju nadomestljive vrednosti nepremičnine Kolosej Maribor je bila uporabljena dohodkovno/donosnostna metoda (metoda neposredne kapitalizacije donosov), pri čemer se je upoštevalo sedanjo in prihodnjo rast in razvoj objekta.

Nadomestljiva vrednost se je ocenjevala z uporabo naslednjih predpostavk:

- stopnja kapitalizacije (diskontna stopnja) 6,54 %. Pri tem je bila uporabljena:
- realna netvegana mera donosa 0,62 %,
- premija za likvidnost 1,50 %,
- premija za tveganja 3,10 %,
- premija za ohranitev kapitala 1,02 %.

Poleg ocene nadomestljive vrednosti je bila opravljena tudi analiza občutljivosti za ocenjeno nepremičnino, in sicer v primeru spremembe cen najemnin in v primeru spremembe zasedenosti objekta (glej poglavje 10.3).

7.1.5 Izgube iz slabitve posojil in terjatev

Pri določanju, ali je v izkazu poslovnega izida treba pripoznati izgube iz slabitve terjatev in posojil, poslovodstvo presodi, če obstajajo pokazatelji, ki bi nakazovali znižanje prihodnjih denarnih tokov skupine posojil ali terjatev. Taki pokazatelji so lahko spremembe pri odplačevanju terjatev ali ekonomske razmere, ki se lahko povežejo s prenehanjem odplačevanja posojil ali terjatev v Skupini. Poslovodstvo pri tem uporablja ocene, ki temeljijo na izgubah, ugotovljenih v preteklosti.

V letu 2016 Skupina ohranja enako metodo preverjanja ustreznosti ocene poštene vrednosti (glej usmeritve poglavje 6.10) in pri tem obračunava popravke terjatev kot v preteklih letih.

7.1.6 Ocene zavarovalno-tehničnih rezervacij

Zavarovalne pogodbe premoženjskih in zdravstvenih zavarovanj

Prijavljene, vendar še ne izplačane škode

Škodna rezervacija za prijavljene škode temelji na ocenah pričakovanih vrednostih izplačil prijavljenih škod za vsako škodo posebej. Materialne škode ocenjujejo cenilci, zaposleni v zavarovalnih družbah v Skupini, nematerialne škode in škode v sodnih postopkih ocenjujejo pravniki (odvetniki) zavarovalnice. Ocene so določene izkustveno z upoštevanjem pričakovanih bodočih trendov (inflacija, inflacija stroškov storitev, sprememba sodne prakse ...). V okviru škodne rezervacije so oblikovane tudi rezervacije za škode pri odgovornostnih zavarovanjih, ki se izplačujejo v obliki rent, in sicer v višini kapitalizirane vrednosti rente z upoštevanjem 1,75-odstotne obrestne mere.

Nastale, vendar še ne prijavljene škode (v nadaljevanju IBNR - incurred but not reported)

Večina IBNR-rezervacije se izračunana s pomočjo trikotniške metode pripoznanih škod.

Pripoznane škode se uredijo v trikotnik, kjer predstavljajo vrstice leto nastanka škodnega dogodka, stolpci pa število let zamika od leta nastanka škodnega dogodka do leta pripoznavne škode. Pripoznana škoda v posameznem letu je seštevek obračunanih zneskov škod z letom nastanka in do vključno leta $i + j$ in zneska škodne rezervacije za prijavljene škode na koncu leta $i + j$. Velike škode se v trikotniku upoštevajo samo do zneska velike škode, ki se določi za vsako zavarovalno vrsto. Razvojni faktor predstavlja razmerje med pripoznanimi škodami posameznega leta in pripoznanimi škodami predhodnega leta. Če izkazuje trikotnik še nedokončan razvoj, se določi še razvojni faktor za rep. Napovedovanje dokončnih škod temelji na izračunu povprečnih letnih razvojnih faktorjev.

Za vsako leto nastanka škode se IBNR-rezervacija izračuna kot razlika med dokončnimi škodami in pripoznanimi škodami. Negativni zneski se postavijo na 0. V zadnjih letih nastanka škode se napoved dokončnih škod preveri z izračunom pričakovanih dokončnih škod preko ocenjenega rezultata zavarovalne vrste in zaslužene premije. Za izračun IBNR-rezervacije teh let se upošteva višjega od obeh zneskov.

Rezervacije za nastale, a še neprijavljene škode (IBNR), ki so vključene v škodnih rezervacijah

Zavarovalna vrsta v EUR	Rezervacija za nastale, še neprijavljene škode (IBNR)	Rezervacija za nastale, še neprijavljene škode (IBNR)
	31. 12. 2016	31.12.2015
Nezgodno zavarovanje	7.748.043	8.449.762
Zdravstveno zavarovanje	5.617.722	4.796.759
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	1.483.391	1.707.037
Letalsko zavarovanje	-	-
Zavarovanje plovil	45.090	73.150
Zavarovanje prevoza blaga	114.069	91.203
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	701.895	768.240
Drugo škodno zavarovanje	1.068.398	1.223.055
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	28.426.248	29.908.336
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	-	-
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	28.722	12.722
Splošno zavarovanje odgovornosti	9.663.454	11.751.355
Kreditno zavarovanje	3.875	14.320
Kavcijsko zavarovanje	6.690	203.076
Zavarovanje različnih finančnih izgub	36.477	41.354
Zavarovanje stroškov postopka	662	1.808
Zavarovanje pomoči	227.764	279.640
Živiljenjsko zavarovanje	2.904.791	3.390.381
Skupaj	58.077.294	62.711.199

Ocene posameznih škod se redno pregledujejo in popravljajo ob vsaki novi informaciji. Večjo stopnjo negotovosti pri ocenjevanju obveznosti, ki jih bo morala Skupina poravnati zaradi nastalih škod, predstavljajo obveznosti za nastale in še ne prijavljene škode (IBNR). IBNR-rezervacije določi Skupina na osnovi preučitve preteklega škodnega dogajanja z uporabo različnih matematično-statističnih metod. Skupina predpostavlja, da se bo razvoj škod tudi v prihodnosti realiziral podobno kot v preteklosti oziroma upošteva zaznane trende in odstopanja. Pri izračunu škodne rezervacije se izdelajo tudi ocene za uspešnost bodočega regresiranja in ocena za nivo bodočih stroškov reševanja škod. Primernost uporabljenih predpostavk in ocen se obdobjno preverja in nove ugotovitve uporabi pri naslednjem vrednotenju.

Razvoj škodnega dogajanja pri premoženjskih zavarovanjih

Trikotnik prikazuje, kako je Skupina spreminjala ocene glede končnih obveznosti za škode premoženjskih zavarovanj. Zneski v trikotniku zajemajo likvidirane oz. rezervirane škode, kot jih je Skupina pripoznala za posamezno leto škode.

Leto nastanka škode	pred 2007	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kumulativna ocena škod											
od koncu škodnega leta	-	108.738.545	120.566.723	117.773.190	106.123.654	103.900.951	109.732.984	90.348.539	92.148.616	87.557.888	88.231.654
1 leto po škodnem letu	-	106.372.343	118.496.776	109.844.795	98.882.126	92.331.285	104.142.780	87.477.430	85.239.212	81.956.952	-
2 leti po škodnem letu	-	105.968.274	117.455.256	109.454.915	96.330.471	90.568.304	96.570.014	85.740.792	83.397.478	-	-
3 leta po škodnem letu	-	105.349.656	117.524.811	107.637.944	95.301.074	89.085.735	94.028.156	83.827.339	-	-	-
4 leta po škodnem letu	-	105.968.430	115.587.514	105.953.158	93.622.460	86.234.853	94.315.327	-	-	-	-
5 let po škodnem letu	-	104.800.746	114.800.364	104.876.792	93.138.216	87.113.178	-	-	-	-	-
6 let po škodnem letu	-	103.746.421	113.669.023	104.466.465	92.620.067	-	-	-	-	-	-
7 let po škodnem letu	-	103.449.456	113.329.522	104.972.611	-	-	-	-	-	-	-
8 let po škodnem letu	-	103.455.029	113.291.067	-	-	-	-	-	-	-	-
9 let po škodnem letu	-	103.406.827	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kumulativna ocena škod:	-	103.406.827	113.291.067	104.972.611	92.620.067	87.113.178	94.315.327	83.827.339	83.397.478	81.956.952	88.231.654
Skupaj likvidirane škode do 31.12.2016	-	101.119.994	110.695.998	101.399.266	89.681.287	82.744.766	90.441.096	78.983.392	75.774.176	69.186.295	51.237.836
Stanje ŠR na 31.12.2016	13.743.522	2.286.833	2.595.070	3.573.345	2.938.781	4.368.412	3.874.232	4.843.947	7.623.303	12.770.657	36.993.817

Škodna rezerva za premoženjska zavarovanja (brez zdravstvenih), pripoznana v konsolidirani bilanci:

(v EUR)	Popis + IBNR	ŠR za cenilne stroške	Skupaj
Škodna rezervacija na 31.12.2015	98.714.315	5.443.965	104.158.280
Škodna rezervacija na 31.12.2016	95.611.918	5.776.132	101.388.049

Zavarovalne pogodbe življenjskih zavarovanj

Glavne predpostavke, ki jih zavarovalnica uporablja, so naslednje:

- prihodnja umrljivost (v preteklosti je bil portfelj zavarovalnih pogodb zavarovalnice premajhen, da bi lahko uporabila lastne izkušnje, zato se za oceno umrljivosti uporabljajo statistične tablice in sicer pri zavarovanjih za primer smrti ter zavarovanjih za primer smrti in doživetja uporablja zavarovalnica slovenske tablice umrljivosti iz leta 1992 in 2007, za rentna zavarovanja pa nemške rentne tablice iz leta 1987 in 1994),
- obrestna mera od 1,5 do 4 %,
- stroški pridobivanja zavarovanj, katerih višina ne presega zakonske omejitve.

Predpostavke, ki so uporabljene pri ugotavljanju ustreznosti oblikovanih rezervacij življenjskih zavarovanj in ugotovitve, so podrobneje opisane v poglavju o testu ustreznosti (v poglavju 8.2.1).

Skupina leta 2016 ni spremenila predpostavk, uporabljenih za izračun obveznosti življenjskih zavarovanj.

7.1.7 Ocene bodočih izplačil življenjskih zavarovanj

Glavne ocene in predpostavke, ki se uporabljajo za izračun obveznosti iz sklenjenih pogodb življenjskih zavarovanj, se nanašajo na pričakovano smrtnost, storno, naložbene donose, stroške administriranja in prihodnje premije. Te predpostavke se določijo ob sklepanju pogodbe in se uporabljajo za izračunavanje obveznosti v teku zavarovalne dobe. Nove ocene se pripravijo v vsakem naslednjem obračunskem obdobju z namenom, da bi ugotovili ustreznosti predhodno določenih obveznosti. Če se presodi, da so obveznosti ocenjene ustrezno, se predpostavke ne spremenijo. Če obveznosti niso ustrezne, se predpostavke spremenijo tako, da odražajo pričakovanja v skladu z najboljšo oceno. Podrobneje so predpostavke in način njihovega določanja opisane v poglavju o testu ustreznosti oblikovanih obveznosti in v poglavju o zavarovalnih tveganjih.

7.1.8 Zasluzki zaposlenecv

Zasluzki zaposlenecv so v konsolidiranih računovodskih izkazih pripoznani na podlagi ocene bodočih obveznosti, ki bodo nastale iz:

- izplačila jubilejnih nagrad zaposlenim, ki bodo v prihodnosti izpolnjevali zakonske pogoje;
- odpravnin zaposlenim, ki bodo v prihodnosti izpolnjevali pogoje za upokožitev in bodo na ta dan zaposleni v družbi.

Bodoče obveznosti so izračunane na podlagi aktuarskega izračuna kot diskontirana vrednost prihodnjih denarnih tokov, ob upoštevanju določenih predpostavk.

Glavne predpostavke, vključene v izračun rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade, so:

- diskontna stopnja,
- pričakovana rast plač v družbi, vključno s pričakovano rastjo plač zaradi napredovanj,
- pričakovana smrtnost je izražena s slovenskimi tablicami iz leta 2007,
- bodoča fluktuacija je določena glede na starost zaposlenih, in sicer za starostno skupino od 20 do 30 let, od 30 do 40 let in za starejše od 40 let.

8. Obvladovanje tveganj

Skupina KD je pri svojem poslovanju izpostavljena strateškim, finančnim, operativnim in naključnim tveganjem. Ker zavarovalno področje predstavlja pretežni del Skupine, je obvladovanje zavarovalnih tveganj za Skupino ključnega pomena.

Strateška tveganja se nanašajo na dolgoročni razvoj Skupine in v tem okviru tudi posameznih družb v Skupini. Opredeljena vizija, poslanstvo in strategije Skupine in njenih posameznih družb ter izvajanje in redno preverjanje ustreznosti družb so mehanizem, prek katerega se ta tveganja upravljajo. Sprejemanje investicijskih odločitev glede investiranja v posamezna področja oziroma dejavnosti je glede na zelo raznoliko dejavnost družb v lastništvu KD ključnega strateškega pomena. Sistem vodenja in upravljanja (corporate governance) je prilagojen in usmerjen k doseganju razvoja in rasti posameznih področij ter doseganju zahtevane donosnosti.

Skupina je izpostavljena finančnim tveganjem predvsem prek finančnih sredstev in obveznosti, pozavarovalnih terjatev in zavarovalnih obveznosti. Finančna tveganja so tveganja, da pritoki zaradi tržnih sprememb na trgu kapitala in denarja ter poslovanja in bonitet svojih komitentov in izdajateljev finančnih instrumentov ne bodo zadostovali za kritje odtokov, izhajajočih

iz zavarovalnih pogodb. Najpomembnejše komponente tega tveganja so tveganje spremembe obrestnih mer, tveganje spremembe tečajev vrednostnih papirjev ter valutno in kreditno tveganje.

Namen procesa obvladovanja finančnih tveganj sta predvsem stabilnost poslovanja in zmanjšanje izpostavljenosti posameznim tveganjem na sprejemljivo raven. Zaradi zelo razvejanih dejavnosti je Skupina izpostavljena predvsem zavarovalnim in finančnim tveganjem.

Obvladovanje tveganj je kontinuiran ciklični proces, ki ga je mogoče razdeliti v tri stopnje. Na prvi stopnji je identifikacija potencialnih tveganj. Na drugi stopnji so posamezna tveganja modelirana in izmerjena. Ti modeli se uporabljajo kot podlaga za merjenje stopnje izpostavljenosti posamične družbe v Skupini in Skupine posameznim tveganjem. Na podlagi identifikacije in merjenja tveganj v Skupini uprava sprejme ustrezne ukrepe za zmanjšanje ali obvladovanje teh tveganj (tretja stopnja). Vzводи uprave so različni in odvisni od stopnje izpostavljenosti in tipa tveganja.

Uprava družbe upravlja tveganja, prisotna v posameznih družbah v Skupini in na ravni Skupine kot celote. Postavlja torej smernice glede razmerja med tveganji, donosi in kapitalom, izvaja periodične kontrole in postavlja smernice za izvajanje poslovnih politik in strategij za posamezne družbe v Skupini.

Posamezne družbe v Skupini so vzpostavile sistem poročanja za potrebe uprave, ki omogoča redno nadzorovanje tveganj, ki so jim izpostavljene. Zavarovalne družbe v Skupini so vzpostavile naložbene in likvidnostne odbore, ki skrbijo za ALM-funkcijo (upravljanje sredstev in obveznosti).

8.1 Obvladovanje kapitalske ustreznosti in upravljanje s kapitalom

Uprava se je odločila za ohranjanje velikega kapitalskega obsega, da bi tako zagotovila zaupanje vseh deležnikov in nadaljnji razvoj Skupine KD. Kot enega od strateških kazalnikov je Skupina opredelila donosnost kapitala kot razmerje med doseženim čistim dobičkom večinskih lastnikov in povprečno vrednostjo lastniškega kapitala večinskih lastnikov. Skupina si prizadeva za ohranjanje ravnotežja med večjimi donosi, ki bi jih omogočila večja zadolženost, ter prednostmi in varnostjo močne kapitalske strukture.

Donosnost kapitala je eden od strateških kazalnikov letnega načrta Skupine, ki se določi in sprejme na podlagi spremljanja dogajanja v okolju in v skladu z ohranjanjem optimalne strukture kapitala. Donosnost kapitala se izračunava kot razmerje med doseženim čistim poslovnim izidom in povprečno vrednostjo stanja celotnega kapitala, v okviru katerega je odšteta vrednost čistega dobička.

Odvisna družba KD Group ima v skladu s skupščinskim sklepom oblikovan sklad lastnih delnic. Na dan 31. 12. 2016 je bilo 62.201 rednih delnic z oznako KDHR, kar predstavlja 2,32 % osnovnega kapitala.

Naložbeni načrti, politika optimalne strukture kapitala ter pričakovanja in interesi delničarjev so temelj oblikovanja dividendne politike. Družba izplačuje dividende enkrat letno. Predlog višine dividende oblikujeta uprava in nadzorni svet obvladujoče družbe. Dividende se oblikujejo iz bilančnega dobička obvladujoče družbe, ki se oblikuje v skladu z veljavnimi predpisi v Sloveniji, sklep o njegovi uporabi pa sprejme skupščina delničarjev.

Skupina KD nima posebnih ciljev glede lastništva zaposlenih in nima nobenega programa delniških opcij. V letu 2016 v Skupini ni prišlo do spremembe v načinu upravljanja kapitala.

Članice Skupine KD, zavarovalnica Adriatic Slovenica mora zagotavljati ustrezno višino kapitala glede na obseg in vrste zavarovalnih poslov, ki jih opravlja, ter glede na tveganja, ki jim je izpostavljena pri opravljanju teh poslov. Skupina zasleduje cilj vzdrževanja določenega presežka razpoložljivega kapitala nad zahtevanim (po veljavni zakonodaji), kar ji omogoča zaščito pred nepredvidljivimi škodljivimi dogodki, zagotavlja nadaljnje poslovanje in pokrivanje potencialnih izgub iz poslovanja ob zagotavljanju ustrezne donosnosti kapitala.

Izkazovanje kapitalske ustreznosti v skladu z določili Solventnosti II oziroma novega zavarovalniškega zakona ZZavar-1 je za zavarovalnico Adriatic Slovenica postalo zavezujoče z začetkom leta 2016. Zavarovalnica Adriatic Slovenica je edina zavarovalnica v Skupini in je na otvoritveni datum veljave novega režima v Sloveniji (t.i. Day 1) izkazovala presežek razpoložljivega kapitala nad zahtevanim (SCR). Kapital v režimu Solventnosti II se sicer razlikuje od knjigovodskega, saj se izračunava kot razlika med pošteno vrednostjo sredstev in obveznosti, pri čemer je za namene Solventnosti II potrebno na pošteno vrednost prevrednotiti vse postavke bilance stanja, ki do sedaj niso bile tako vrednotene. Do pomembne razlike pride predvsem pri zavarovalno-tehničnih rezervacijah, ki se po načelih vrednotenja Solventnosti II upoštevajo kot najboljša ocena, povečana za maržo za tveganja.

V prvi polovici leta je Adriatic Slovenica izdala podrejeno obveznico, ki po določilih Delegirane uredbe šteje med lastne vire sredstev ter tako še izboljšala svojo kapitalsko ustreznost. Sicer je matična družba že v času pripravljalnega in prehodnega obdobja pred začetkom veljavnosti Solventnosti II informativno izračunavala kapitalsko ustreznost po določilih standardne formule, ki jo uporablja tudi sedaj. Vsi informativni izračuni kapitalске ustreznosti so izkazovali kapitalsko ustreznost družbe.

Za dodatno preverjanje ustreznosti višine presežnega kapitala je zavarovalnica v letu 2016 izvedla tudi lastno oceno tveganj in solventnosti (ORSA), ki predstavlja dodaten pogled na oceno kapitalске ustreznosti zavarovalnice, in sicer preko primerjave lastne ocene profila tveganja družbe s predpostavkami, uporabljenimi pri izračunu regulatornih kapitalskih zahtev z namenom preverjanja, če regulatorni način izračuna kapitalске zahteve SCR (standardna formula) pravilno zaobjame celoten profil tveganja družbe. V sklopu lastne ocene se je testiral tudi vpliv načrtovanih aktivnosti v smislu njihovega vpliva na kapitalsko ustreznost zavarovalnice v prihodnjem poslovanju družbe.

Skupina potrjuje, da je bila na dan 30. 09. 2016, ko je odvisna družba zavarovalnica Adriatic Slovenica zadnjič ocenjevala in poročala regulatorju kapitalsko ustreznost skladno z določili Solventnosti II, kapitalsko ustrežna, in sicer z izkazanim presežkom kapitala nad kapitalsko zahtevo SCR in nad sprejetim apetitom do tveganj.

Rezultati izvedene lastne ocene tveganj in solventnosti so pokazali, da Adriatic Slovenica izkazuje višjo kapitalsko ustreznost, kot je določen apetita do tveganja. Apetit do tveganja je bil določen v višini 120% tudi v primerjavi z lastno oceno kapitalskih zahtev in to v celotnem obdobju poslovnega načrtovanja. Po projekcijah iz lastne ocene se kapitalska ustreznost matične družbe do leta 2020 in nadalje krepi.

Zavarovalnica kapitalsko ustreznost izračunava oziroma ocenjuje kvartalno. Letno pripravlja poročilo o solventnostnem in finančnem položaju zavarovalnice, ki ga objavlja na svojih spletnih straneh skladno z roki razkrivanja, kot so določeni v ZZavar-1.

8.2 Vrste tveganj

8.2.1 Zavarovalna tveganja

Tako imenujemo vsa tveganja, s katerimi se Skupina sooča pri opravljanju svoje osnovne dejavnosti, prevzemu rizika od imetnika police. Zavarovalna tveganja so glede na naravo zavarovalnih pogodb naključna in nepredvidljiva, lahko pa se uresničijo v kateri koli fazi opravljanja osnovne dejavnosti Skupine. Uresničijo se lahko že pri sami zasnovi zavarovalnega produkta (tveganje, da le-ta ni ustrezno zasnovan), pri postavljanju cene zavarovanja (cenovno tveganje, da višina zavarovalne premije ne zadošča za pokrivanje pogodbenih obveznosti in škod) ter pri sprejemu rizikov v zavarovanje (gre za napačno odločitev, da se riziko sprejme v zavarovanje, neupoštevanje cenika in pogojev pri sklepanju zavarovanj, sklenitev zavarovanja na podlagi napačnih podatkov, neustrezno pozavarovanje za posamezen riziko, napačna ocena največje verjetne škode (PML - probable maximum loss, sklepanje zavarovanj za koncentrirane rizike (npr. geografska koncentracija), nezadostno usposobljeni delavci za oceno rizika). Po sprejemu rizika v zavarovanje pa lahko pride še do uresničitve naslednjih tveganj: tveganja nezadostno oblikovanih zavarovalno-tehničnih rezervacij, tveganja škod (tveganje, da bodo škode po številu in/ali višini večje od pričakovanih in za previsok samopridržaj zaradi neustrezne pozavarovalne zaščite, še posebej za katastrofalne dogodke), tveganja spremembe obnašanja zavarovancev (odraža se predvsem v povečanju števila poskusov zavarovalniških goljufij) in tveganje ekonomskega okolja, katerega sprememba lahko vodi do manjšega števila sklenjenih polic zaradi padca kupne moči na eni strani in do večjega števila odpovedi pogodb ter uveljavljenih škodnih zahtevkov na drugi strani.

Skupina navedena zavarovalna tveganja obvladuje predvsem z učinkovitim izvajanjem notranjih kontrol nad doslednim sledenjem notranjih navodil, z notranjo revizijo in z oblikovanjem ustreznih zavarovalno-tehničnih rezervacij, ki bodo krile prihodnje obveznosti iz že sklenjenih zavarovalnih pogodb, in z ustreznim pozavarovanjem. Veliko pozornost se posveča samemu razvoju zavarovalnih produktov, kjer se že pri načrtovanju novega produkta skrbno preverja in pridobi ustrezne statistike, ki potrjujejo ustreznost uporabljenih predpostavk, po uveljavitvi zavarovanja se pozorno spremlja škodne rezultate po zavarovalnih vrstah in analizira vsakršno poslabšanje le-teh ter po potrebi korigira premijske stopnje oziroma pogoje zavarovanja. Druga kritična točka za uresničenje zavarovalnih tveganj je sprejem rizikov v zavarovanje. Omenjeno tveganje Skupina obvladuje z navodili za sprejem rizikov v zavarovanje, s poostrenimi kriteriji in postopki za sprejem tveganja, še posebej za velike zavarovalne vsote in kritja. Strokovne službe, ki so zadolžene za velike rizike (pri premoženjskih zavarovanjih), spremljajo škodni razvoj po posameznih zavarovalnih pogodbah in lahko zavrnejo obnovitev zavarovalne pogodbe oz. ponovno ovrednotijo sprejeti riziko. Zelo pomembno orodje za obvladovanje zavarovalnih tveganj predstavlja pozavarovalna zaščita, ki je podrobneje opisana v nadaljevanju.

Koncentracija zavarovalnega tveganja

Koncentracija zavarovalnega tveganja lahko izhaja iz ene zavarovalne pogodbe ali več pogodb skupaj, ki krijejo dogodke z majhno verjetnostjo dogodka, toda z veliko škodo, kot so npr. potresna zavarovanja ali druge naravne katastrofe.

V nadaljevanju podrobneje prikazujemo možno koncentracijo zavarovalnega tveganja, in sicer izpostavljenost velikim zavarovalcem.

Koncentracija zavarovalnega tveganja največjih zavarovalcev na dan 31. 12. 2016

(v EUR)	Skupna premija 10 največjih zavarovalcev 31.12.2016	V deležu (%) od celotne premije zavarovalne skupine 31.12.2016	Skupna premija 100 največjih zavarovalcev 31.12.2016	V deležu (%) od celotne premije zavarovalne skupine 31.12.2016
Življenjska zavarovanja	56.449	0,26%	161.480	0,75%
Zavarovanja z naložbenim tveganjem	578.810	1,56%	2.124.987	5,73%
Zdravstvena zavarovanja	284.674	0,282%	546.332	0,54%
Premoženjska zavarovanja	12.080.594	8,78%	23.225.905	16,88%
Skupaj	13.000.528	4,3%	26.058.704	8,61%

Koncentracija zavarovalnega tveganja največjih zavarovalcev na dan 31. 12. 2015

(v EUR)	Skupna premija 10 največjih zavarovalcev 31.12.2015	V deležu (%) od celotne premije zavarovalne skupine 31.12.2015	Skupna premija 100 največjih zavarovalcev 31.12.2015	V deležu (%) od celotne premije zavarovalne skupine 31.12.2015
Življenjska zavarovanja	55.161	0,28%	149.412	0,75%
Zavarovanja z naložbenim tveganjem	449.239	1,32%	1.640.103	4,82%
Zdravstvena zavarovanja	317.704	0,3%	530.366	0,53%
Premoženjska zavarovanja	11.668.885	8,55%	23.204.398	17%
Skupaj	12.490.989	4,24%	25.524.279	8,66%

Glede na to, da je delež deset oziroma sto največjih zavarovalcev in zavarovalcev glede na celotni portfelj relativno majhen, lahko sklepamo, da koncentracija velikih zavarovalcev ne predstavlja visokega tveganja.

Premoženjska zavarovanja

Za premoženjska zavarovanja so tveganja, katerim je izpostavljena Skupina, različna glede na panoge, v katerih delujejo zavarovalci. Spodnja tabela prikazuje koncentracijo obveznosti iz naslova premoženjskih zavarovanj po panogah, v katerih delujejo zavarovalci, in sicer je prikazana maksimalna izguba (maksimalna zavarovalna vsota), razdeljena glede na višino v štiri razrede.

Koncentracija obveznosti iz premoženjskih zavarovanj po panogah na dan 31.12.2016

(v EUR)	Brez pozavarovalne zaščite	Z vključeno pozavarovalno zaščito	Brez pozavarovalne zaščite nad 300.000	Z vključeno pozavarovalno zaščito nad 300.000	Brez pozavarovalne zaščite	Z vključeno pozavarovalno zaščito nad
	do 300.000 EUR zavarovalne vsote	do 300.000 EUR zavarovalne vsote	do 1.000.000 EUR zavarovalne vsote	do 1.000.000 EUR zavarovalne vsote	nad 1.000.000 EUR zavarovalne vsote	1.000.000 EUR zavarovalne vsote
Gradbeni riziki	4.343.676	3.701.181	12.094.758	4.080.000	96.197.603	2.640.000
Industrijski riziki	275.734.592	261.434.925	386.896.684	270.322.517	3.209.377.341	254.040.000
Komercialni riziki	4.332.794.522	4.326.280.526	1.647.836.494	1.593.514.816	5.742.523.039	658.740.000
Stanovanjski riziki	5.446.273.713	5.443.989.123	412.485.395	398.408.704	288.521.286	34.500.000
Skupaj	10.059.146.502	10.035.405.755	2.459.313.330	2.266.326.037	9.336.619.269	949.920.000

Koncentracija obveznosti iz premoženjskih zavarovanj po panogah na dan 31.12.2015

(v EUR)	Brez pozavarovalne zaščite do 300.000 EUR zavarovalne vsote	Z vključeno pozavarovalno zaščito do 300.000 EUR zavarovalne vsote	Brez pozavarovalne zaščite nad 300.000 EUR zavarovalne vsote	Z vključeno pozavarovalno zaščito nad 300.000 EUR zavarovalne vsote	Brez pozavarovalne zaščite nad 1.000.000 EUR zavarovalne vsote	Z vključeno pozavarovalno zaščito nad 1.000.000 EUR zavarovalne vsote
Gradbeni riziki	4.126.727	3.722.986	17.970.316	5.520.000	100.197.826	1.680.000
Industrijski riziki	281.154.241	272.651.523	388.540.381	276.217.292	3.367.505.577	271.560.000
Komercialni riziki	4.309.252.575	4.302.597.377	1.654.271.189	1.582.422.720	5.929.163.994	624.960.000
Stanovanjski riziki	5.402.969.243	5.401.038.043	414.800.903	396.055.680	293.255.977	32.760.000
Skupaj	9.997.502.786	9.980.009.929	2.475.582.790	2.260.215.692	9.690.123.374	930.960.000

Za realen prikaz izpostavljenosti je v koncentraciji obveznosti iz premoženjskih zavarovanj prikazana izključno vsota zavarovalnih vsot za osnovne nevarnosti, saj le-te praviloma predstavljajo najvišjo izpostavljenost na polici. Ker so zavarovanja potresnih nevarnosti dodatno zavarovanje, jih nismo vključili v pregled. Omenjena zavarovanja so bila v letih 2016 in 2015 proporcionalno pozavarovana v višini 80%.

Življenjska zavarovanja

Spodnja tabela prikazuje koncentracijo zavarovalnega tveganja za življenjska zavarovanja, in sicer skupni riziko zavarovalne vsote, zbran v pet razredov, glede na višino zavarovalne vsote posameznega zavarovanja.

Skupna riziko zavarovalna vsota vseh pogodb

(v EUR)	Skupno tveganje zavarovalne vsote vseh pogodb - Brez pozavarovanja 2016	Skupno tveganje zavarovalne vsote vseh pogodb - S pozavarovanjem 2016	Skupno tveganje zavarovalne vsote vseh pogodb - Brez pozavarovanja 2015	Skupno tveganje zavarovalne vsote vseh pogodb - S pozavarovanjem 2015
0-9.999 EUR	317.404.960	298.339.705	343.552.104	318.779.365
10.000-29.999 EUR	871.281.338	788.915.129	935.815.219	796.241.162
30.000-59.999 EUR	899.924.105	649.140.322	867.284.675	605.357.395
60.000-99.999 EUR	541.092.874	276.996.430	485.691.455	230.057.052
več kot 100.000 EUR	285.269.397	93.324.677	235.028.662	72.659.611
Skupaj	2.914.972.674	2.106.716.263	2.867.372.114	2.023.094.584

Za rentna zavarovanja prikazujemo koncentracijo tveganja s skupnimi letnimi rentami, zbranimi v pet skupin, glede na višino letne rente posameznega zavarovanca. Kot letna renta je upoštevan znesek, ki bi ga zavarovanec dobil, če bi pogodba že zapadla v izplačevanje.

Struktura višine letnih rent

Letna renta na zavarovanca na zadnji dan leta (v EUR)	Skupaj letne rente 2016 znesek	Skupaj letne rente 2016 v %	Skupaj letne rente 2015 znesek	Skupaj letne rente 2015 v %
0-999 EUR	608.086	15,46%	656.089	16,02%
1.000-1.999 EUR	1.182.728	30,05%	1.242.353	30,34%
2.000-2.999 EUR	694.587	17,65%	725.821	17,72%
3.000-3.999 EUR	488.856	12,42%	507.687	12,4%
nad 4.000 EUR	961.124	24,42%	963.019	23,52%
Skupaj	3.935.380	100%	4.094.968	100%

Koncentracija zavarovalnega tveganja za rentna zavarovanja ostaja v letu 2016 enaka kot v letu 2015, najvišja je v razredu letnih rent med 1.000 in 2.000 EUR.

Test ustreznosti obveznosti iz zavarovalnih pogodb

Skupina izvaja test ustreznosti obveznosti iz zavarovalnih pogodb (LAT-test) z namenom, da ugotovi ali so rezervacije, oblikovane na bilančni dan, zadostne za pokrivanje obveznosti. Test izvede tako, da izračuna najboljšo oceno obveznosti kot sedanjo vrednost vseh denarnih tokov, ki izhajajo iz obstoječih zavarovalnih pogodb. Pri tem upošteva trenutne ocene prihodnjih denarnih tokov. Na posamezen bilančni dan se izračun primerja z oblikovanimi zavarovalno tehničnimi rezervacijami.

Če test ustreznosti pokaže primanjkljaj, ga Skupina pripozna kot povečano obveznost v poslovnem izidu.

Test se izvaja ločeno za življenjska in premoženjska zavarovanja:

Življenjska zavarovanja

Za ugotavljanje ustreznosti rezervacij življenjskih zavarovanj Skupina združuje zavarovanja v homogene skupine glede na zavarovalno vrsto, in sicer:

- življenjska zavarovanja;
- življenjska zavarovanja, pri katerih zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje;
- prostovoljna dodatna pokojninska zavarovanja.

Generirajo se pričakovani denarni tokovi za:

- premije (življenjskega zavarovanja in dodatne nezgode),
- izplačila škod (smrti, doživetja, rente, odkupi, nezgodne škode),
- stroške (preostala izplačila provizij, administrativni stroški, stroški škod)
- vsi ostali pričakovani denarni tokovi, ki izhajajo iz zavarovalnih pogodb.

Za posamezne bodoče denarne tokove se upošteva:

- določila na posameznih policah (višina premije, dinamika plačevanja premije, višina zavarovalne vsote za smrt in doživetje, višina rent),
- tehnične osnove pripadajočih produktov (tablice smrtnosti, obrestna mera, stroški sklepalne provizije, ostali administrativni stroški),
- predpostavke (smrtnosti, stopnje predčasnih prekinitev, stroški, bodoča inflacija, škodni rezultat nezgodnih zavarovanj ...).

Denarni tokovi posameznih let se diskontirajo na zadnji dan obračunskega obdobja.

Ekonomske in operativne predpostavke

Diskontna stopnja (risk discount rate)

Za izračun sedanje vrednosti pričakovanih denarnih tokov se upošteva diskontne stopnje, ki jih prikazuje krivulja "AAA - rated euro area central government bonds" (AAA - bonitetna ocena osrednje državne obveznice na evro območju z dne 2. 1. 2017).

Inflacija

Pri oceni pričakovanih stroškov je upoštevana predpostavka bodoče inflacije za prvi dve leti v skladu z jesensko napovedjo UMAR-ja ter v višini 1,5 % za vsa sledeča leta.

Stroški

V izračunu se upoštevajo stroški vodenja zavarovalnih pogodb, stroški reševanja zavarovalnih primerov in upravljanja sredstev, kot izhajajo iz preteklih izkušenj zavarovalnice. Ocenjeni prihodnji stroški so razdeljeni na fiksne stroške, ki se povečujejo skladno z napovedano inflacijo, in na variabilne stroške. Pri delitvi so upoštevane tudi specifikne posameznih zavarovalnih produktov.

Smrtnost

Predpostavljene stopnje umrljivosti temeljijo na analizah lastnega portfelja življenjskih zavarovanj. Za rentna zavarovanja pa predpostavke upoštevajo predvideno projekcijo umrljivosti slovenske populacije in sicer slovenske rentne tablice iz leta 2010.

Stopnje predčasnih prekinitev

Uporabljene stopnje predčasnih prekinitev temeljijo na analizi odkupov in drugih predčasnih prekinitev lastnega portfelja v preteklih letih, ločeno po zavarovalnih vrstah in zavarovalni dobi. Predpostavke se letno preverjajo in ustrezno prilagajajo.

Škode dodatne nezgode

Škode dodatnega nezgodnega zavarovanja so ocenjene na osnovi izkušnje škodnega rezultata teh zavarovanj lastnega portfelja v preteklih letih.

Rezultat testa ustreznosti za poslovno leto 2016

Test ustreznosti oblikovanih obveznosti na dan 31. 12. 2016 na nobeni zavarovalni vrsti življenjskih zavarovanj ni pokazal primanjkljaja.

Premoženjska in zdravstvena zavarovanja

Za obveznosti premoženjskih in zdravstvenih zavarovanj je Skupina izvedla test ustreznosti oblikovanih prenosnih premij. Škodne rezervacije in rezervacije za bonuse, popuste in storno se računajo na podlagi trenutnih ocen, zato se šteje, da so oblikovane v ustrezni višini.

Test ustreznosti je torej omejen na neiztekli del obstoječih zavarovalnih pogodb. Obravnava se razlika med pričakovanimi škodami in stroški za preostali neiztekli del pogodb, ki so bile veljavne na bilančni datum, in zneskom oblikovane prenosne premije.

V letu 2016 je Skupina za napoved pričakovanih škod, uporabila škodni količnik dokončnih škod nastalih v letu 2015, za napoved stroškov pa stroškovni količnik administrativnih stroškov.

Pri zavarovalnih vrstah, kjer se ugotovi nezadostno višino prenosne premije glede na pričakovano škodno dogajanje, Skupina oblikuje dodatne rezervacije za neiztekle nevarnosti in jih pripozna v izkazih kot obveznosti v okviru drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij.

Rezultat testa ustreznosti premoženjskih zavarovanj za poslovno leto 2016

Na 31. 12. 2016 je Skupina oblikovala rezervacije za neiztekle nevarnosti na zdravstvenih zavarovanjih, na zavarovanjih kopenskih motornih vozil in letal ter na kreditnih zavarovanjih v skupni višini 572.035 evrov. S tem je zagotovila ustrezno višino rezervacij.

Analiza občutljivosti

Z analizo občutljivosti Skupina ugotavlja vpliv spremembe spodaj navedenih parametrov na njen poslovni izid na zadnji dan obračunskega leta.

Test občutljivosti – parametri

Dejavnik občutljivosti	Opis dejavnika
Obrestna mera (za zavarovalne pogodbe)	Vpliv spremembe tehnične obrestne mere za ± 1 %
Stroški	Vpliv na povečanje/zmanjšanje vseh stroškov, razen stroškov pridobivanja za ± 5 %
Smrtnost življenjskih zavarovanj	Vpliv povečanja smrtnosti za 5 %
Smrtnost rentnih zavarovanj	Vpliv zmanjšanja smrtnosti za 5 %
Škodni delež glede na premijo	Vpliv povečanja v škodnem deležu za 5 %

Posamezni izračuni, prikazani v spodnjih tabelah, so narejeni tako, da se upošteva sprememba posameznega dejavnika, pri čemer ostajajo preostale predpostavke nespremenjene.

Vpliv na čisti dobiček Skupine pred obdavčitvijo

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Dejavnik		
Stroški +5 %	(3.624.243)	(3.151.454)
Stroški -5 %	3.624.243	3.151.454
Tehnična obrestna mera +1 %	17.972.309	18.053.723
Tehnična obrestna mera -1 %	(15.798.773)	(17.927.561)
Smrtnost +5 %	92.396	177.454
Smrtnost rentnih zavarovanj -5 %	(107.977)	(199.261)
Škodni delež +5 %	(14.640.919)	(14.445.697)
Škodni delež -5 %	14.640.919	14.445.697

Skupina je preudarna pri upravljanju s tveganji. Pri tem predstavlja pomembno vlogo pozavarovanje, ki Skupine dodatno obvaruje pred tveganji, in prispeva k varnejši politiki upravljanja z zavarovalniškimi tveganji.

8.2.2 Obvladovanje zavarovalnih tveganj s pozavarovalno zaščito

Namen in cilji pozavarovalne zaščite

Zavarovalna tveganja obvladujemo s programom pozavarovalne zaščite, s katerim zagotavljamo solventnost in likvidnost poslovanja, stabilnost poslovnih rezultatov in finančno trdnost. Pri sklepanju pozavarovalnih pogodb izbiramo le pozavarovatelje z najvišjimi bonitetnimi ocenami.

Skupina načrtuje vrsto, obliko, obseg in strukturo pozavarovalnega programa na osnovi višine maksimalnih lastnih deležev zavarovalnic in obsega, homogenosti, kvalitete ter vrste zavarovalnega portfelja, upoštevajoč lastnosti in posebnosti posameznih zavarovanih vrst ter njihovo korelacijo. Skupina se osredotoča na oblikovanje in zagotavljanje optimalne pozavarovalne zaščite, tako pred posamičnimi velikimi škodami kot tudi pred koncentracijo izpostavljenosti zavarovalnega portfelja naravnim nevarnostim, tako po posameznem dogodku kot tudi v letnem agregatu.

Pogodbena pozavarovalna zaščita Skupini zagotavlja avtomatično kritje velike večine v zavarovanje prevzetih rizikov do dogovorjenega limita pod vnaprej dogovorjenimi pogoji, pri določenih pozavarovalnih kritjih pa tudi morebitne napake pri oceni rizika.

Za izjemne rizike, ki po obsegu kritja presegajo določbe pogodbene pozavarovalne zaščite, Skupina zagotovi pozavarovalno zaščito na fakultativni osnovi. Program načrtovanega pozavarovanja je sestavljen iz tradicionalnih proporcionalnih in neproporcionalnih oblik fakultativne pozavarovalne zaščite.

V okviru obvladovanja operativnega tveganja ima Skupina vgrajene kontrolne mehanizme v informacijskem sistemu, ki onemogočajo sklenitev zavarovanja z zavarovalnimi vsotami preko limitov pozavarovalnih pogodb brez predhodne potrditve tima Pozavarovanje, da je bilo urejeno fakultativno pozavarovanje ali da fakultativno pozavarovanje ni potrebno.

Analiza portfelja družbe z vidika pozavarovalnega tveganja

Največjo koncentracijo zavarovalnega tveganja za Skupino predstavlja potresna nevarnost. Pozavarovalno zaščito za katastrofalne nevarnosti zato oblikujemo z upoštevanjem tisočletne povratne dobe, na osnovi rezultatov modeliranja naše izpostavljenosti potresni nevarnosti po AIR modelu, ki ga za nas opravi naš pozavarovalni posrednik Guy Carpenter. Potresno izpostavljenost obvladujemo s proporcionalnim pozavarovanjem, dopoljenim z neproporcionalnim pozavarovanjem po dogodku ter pozavarovalnim kritjem letnega agregata škod.

Pozavarovalna zaščita za katastrofalne nevarnosti je namenjena tudi kritju nevarnosti poplave, viharja, toče in drugih naravnih nesreč.

Leto 2016 je bilo zaznamovano s štirimi večjimi dogodki iz naslova neurij, katerih vsota je presegla prioriteto letnega pozavarovanja letnega agregata škod. Na dan 31. 12. 2016 je Skupina za omenjeno pozavarovanje oblikovala pozavarovano rezervacijo v višini 1.049.610 evrov.

Zdravstvena zavarovanja predstavljajo zelo razpršeno tveganje, zato se, pri obstoječem obsegu zavarovalnih kritij, izravna izvaja v okviru družbe. Portfelj življenjskih zavarovanj je homogen, z majhnim deležem zavarovanj, katerih višina presega maksimalni lastni delež zavarovalnice, zato je zaščiten s proporcionalno, v primeru množičnih škod pa z dodatno neproporcionalno pogodbeno pozavarovalno zaščito.

Struktura pozavarovalnega programa je primerljiva z letom 2015, saj se je v preteklih letih ustrezno odzivala na škodne dogodke, ko so presegali lastne deleže, izračunane za posamezne zavarovalne vrste.

Koncentracija pozavarovanja v bilančnem letu 2016

Vrsta pozavarovanja (v EUR)	Pozavarovalna premija	Struktura pozavarovalne premije (v %)	Pozavarovalna provizija	Obračunane pozavarovalne škode	Spremembe pozavarovalnih prenosnih premij	Spremembe pozavarovalnih škodnih rezervacij	Vpliv rezultata pozavarovanja na dobiček
Motor QS	-	0%	448.998	2.350.318	-	(2.523.382)	275.934
Kvotno pozavarovanje potresa	(1.715.031)	15,8%	480.209	185	1.643	(2.236)	(1.235.229)
Premoženjsko Gross Risk XL pozavar.	(1.325.557)	12,21%	23.625	-	-	-	(1.301.932)
Tehnično Risk XL pozavarovanje	(144.045)	1,33%	1.278	-	-	5.955	(136.812)
Premoženjsko Cat XL poz.	(1.548.035)	14,26%	27.018	-	-	-	(1.521.017)
Poz. letnega agregata Cat XL škod	(791.774)	7,3%	14.987	-	-	1.049.611	272.824
XL pozavarovanje AO in zelene karte	(636.479)	5,86%	10.776	1.492.498	-	1.691.022	2.557.817
XL pozavarovanje avtom. kaska	(37.747)	0,35%	711	-	-	(4.449)	(41.485)
Ostala pozavarovanja	(2.856.842)	26,32%	290.321	513.116	5.003	(117.596)	(2.165.999)
Zdravstvena zavarovanja	-	0%	-	-	-	-	-
Življenjska pozavarovanja	(1.797.592)	16,56%	501.789	571.512	(28.421)	81.364	(671.348)
Skupaj bilančno leto - Pozavarovanje	(10.853.101)	100%	1.799.712	4.927.629	(21.774)	180.288	(3.967.247)
Sozavarovanje oddano	(215.927)	0%	30.373	-	2.145	23.610	(159.800)
Sozavarovanje prejeto	995.856	0%	(148.977)	(49.186)	(4.517)	(254.380)	538.796
Skupaj po(so)zavarovanje	(10.068.278)	0%	1.680.153	4.877.762	(25.107)	(50.482)	(3.585.952)

Koncentracija pozavarovanja v bilančnem letu 2015

Vrsta pozavarovanja (v EUR)	Pozavarovalna premija	Struktura pozavarovalne premije (v %)	Pozavarovalna provizija	Obračunane pozavarovalne škode	Spremembe pozavarovalnih prenosnih premij	Spremembe pozavarovalnih škodnih rezervacij	Vpliv rezultata pozavarovanja na dobiček
Motor QS	-	0%	2.966.445	7.589.399	-	(10.721.376)	(165.531)
Kvotno pozavarovanje potresa	(1.703.321)	16,42%	479.541	3.889	(21.101)	(257)	(1.241.249)
Premoženjsko Gross Risk XL pozavar.	(1.230.421)	11,86%	-	144.651	-	(306.472)	(1.392.242)
Tehnično Risk XL pozavarovanje	(139.228)	1,34%	-	-	-	(25.000)	(164.228)
Premoženjsko Cat XL poz.	(1.689.863)	16,29%	32.868	921	-	(5.200)	(1.661.274)
Poz. letnega agregata Cat XL škod	(776.652)	7,49%	17.471	-	(194.262)	-	(953.443)
XL pozavarovanje AO in zelene karte	(632.182)	6,09%	-	998.186	-	(204.163)	161.841
XL pozavarovanje avtom. kaska	(37.577)	0,36%	-	-	-	19.860	(17.717)
Ostala pozavarovanja	(2.581.087)	24,88%	261.492	560.999	2.373	(455.851)	(2.212.075)
Zdravstvena zavarovanja	-	-	-	-	-	-	-
Življenjska pozavarovanja	(1.586.492)	15,26%	432.683	429.788	(4.408)	59.855	(665.183)
Skupaj bilančno leto Pozavarovanje	(10.376.822)	100%	4.190.499	9.727.835	(217.398)	(11.638.605)	(8.311.101)
Sozavarovanje oddano	(65.622)	0%	12.464	567	(1.696)	(8.644)	(62.931)
Sozavarovanje prejeto	338.392	0%	(52.250)	(34.932)	(19.550)	64.894	296.554
Skupaj po(so)zavarovanje	(10.104.053)	0%	4.150.714	9.693.470	(238.644)	(11.582.355)	(8.077.479)

V tabeli je prikazana koncentracija pozavarovanja za vse pogodbe.

V letu 2016 je bilo realiziranih za 10.853.101 evro pozavarovalne premije ali 4,6 % več kot v predhodnem letu. Največjo rast je zabeležila pozavarovalna premija fakultativnih pozavarovanj, predvsem zaradi povečanja delitve tveganj med slovenskimi zavarovalnicami v obliki sozavarovanja in pozavarovanja. S tem se je povečala tudi prejeta sozavarovalna premija za 194 %, zato so odhodki iz naslova pozavarovalne in sozavarovalne premije v skupnem znesku ostali na ravni leta 2015.

Iz deležev pozavarovateljev v škodah je bilo v letu 2016 skupaj obračunanih 4.927.629 evrov (leta 2015 za 9.727.835 evrov), od tega 2.350.318 evrov iz naslova avtomobilske kvote (leta 2015 za 7.589.399 evrov). Leto 2016 je zaznamovalo več škodnih dogodkov zaradi neurij, ki sicer niso presegali praga za uveljavljanje pozavarovanja individualnih katastrofalnih škod, smo pa zanje oblikovali pozavarovalno škodno rezervacijo iz naslova pozavarovanja letnega agregata škod v višini 1.049.610 evrov. Iz naslova pozavarovanja zelene karte se je v letu 2016 zaključila in obračunala ena največjih škod v zgodovini Adriatica Slovenice iz leta 2001, bistveno pa se je povečala pozavarovalna rezervacija za škodo po zeleni karti iz leta 2011, ki je z 2.216.553 evrov pozavarovalnega dela postala največja dosedanja tovrstna škoda.

8.2.3 Finančna tveganja

Skupina je finančnim tveganjem izpostavljena pri upravljanju sredstev in obveznosti, pri pozavarovalnih sredstvih in pri obveznostih iz zavarovalnih in finančnih pogodb. Finančna tveganja so tveganja, da pritoki zaradi tržnih sprememb na trgu kapitala in denarja ter poslovanja in bonitet komitentov in izdajateljev finančnih instrumentov ne bodo zadoščali za kritje odtokov. Najpomembnejše komponente tega tveganja so likvidnostno tveganje, kreditno tveganje in tržno tveganje, kjer je Skupina izpostavljena tveganju spremembe obrestnih mer, tveganju spremembe tečajev vrednostnih papirjev, spremembe cen in valutnemu tveganju.

Likvidnostna tveganja so tveganja, da Skupina ne bo sposobna poplačati vseh obveznosti, vključno s potencialnimi obveznostmi, da ne bo ogrožala svojega normalnega poslovanja. Da je Skupina v vsakem trenutku sposobna zagotavljati likvidnost in da je trajno sposobna izpolnjevati vse svoje obveznosti (solventnosti), z ustrežno višino kapitala zagotavlja kapitalsko ustreznost.

Glavni vir kreditnega tveganja Skupine izhaja iz zavarovalniškega področja in se nanaša na finančne naložbe in pozavarovalna tveganja. Gre za tveganje, da nasprotna stranka ne bo zmožna izplačati dolgovanih zneskov ob zapadlosti.

Tržna tveganja nastopajo predvsem pri nalaganju sredstev, kjer obstaja možnost, da se ne izpolnijo pričakovanja glede gibanja naložb oziroma se ne izpolnijo v celoti. Tveganje neugodne spremembe vrednosti naložb je lahko posledica sprememb tečajev tujih valut, obrestnih mer ali cene delnice.

Skupina upravlja in obvladuje tveganja, katerim je izpostavljena, tako da redno spremlja denarne tokove in zagotavlja, da ima vedno na razpolago dovolj likvidnih sredstev za poravnavo svojih obveznosti, da nalaga svoja sredstva tako, da dosega dovolj veliko dolgoročno donosnost, ki presega višino donosa pri zavarovalnih obveznostih, da usklajuje trajanje finančnih sredstev s finančnimi obveznostmi, da zagotavlja ustreznost finančnih sredstev.

V razkritjih, ki se nanašajo na prikaz obvladovanja finančnih tveganj, niso vključena sredstva in obveznosti skladov življenjskih zavarovanj, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje saj finančna tveganja v celoti prevzemajo zavarovanci sami. Za leto 2016 so skupnem znesku ta sredstva znašala 290.772.640 evrov (preteklo leto 266.786.868 evrov), od tega se 287.601.430 evrov (preteklo leto 263.760.337 evrov) sredstev iz bilance stanja nanaša na sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje in 3.171.210 evrov (preteklo leto 3.026.532 evrov) na ostale bilančne kategorije kritnih skladov zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje.

Tabele v nadaljevanju prikazujejo, kako Skupina upravlja in nadzira svoja finančna tveganja. Vsa ta tveganja Skupina spremlja na nivoju posameznega kritnega sklada oziroma kritnega premoženja, medtem ko je v tabelah prikazana analiza sredstev in obveznosti (ALM - assets liability management) za upravljanje finančnih tveganj na nivoju zavarovalnih in finančnih pogodb.

Prva tabela prikazuje stanje vseh sredstev in obveznosti po posameznih postavkah ter kako višina posameznih finančnih sredstev in vseh sredstev po posameznih zavarovalnih in finančnih pogodbah ustreza višini obveznosti.

Skupina izpolnjuje vse pogodbene zaveze iz posojilnih pogodb.

Analiza sredstev in obveznosti za upravljanje finančnih tveganj

(v EUR)	Zavarovalne pogodbe življenjskih zavarovanj z DPF	Zavarovalne pogodbe premoženjskih zavarovanj brez zdravstvenih zavarovanj	Zavarovalne pogodbe zdravstvenega zavarovanja	Finančne pogodbe pokojninsko varčevanje	Ostala sredstva in obveznosti (lastni viri)	Skupaj 31.12.2016
SREDSTVA						
Dolžniški vrednostni papirji	102.301.034	75.107.864	3.771.309	573.183	5.641.345	187.394.736
Po poštenu vrednosti preko IPI	1.686.036	5.065.886	3.108	-	-	6.755.030
- tržni	1.531.183	2.166.568	-	-	-	3.697.752
- netržni	-	-	-	-	-	-
- državne obveznice	154.853	2.899.318	3.108	-	-	3.057.279
Razpoložljivi za prodajo	84.316.417	66.511.660	3.726.219	573.183	5.641.345	160.768.825
- tržni	8.428.116	15.799.476	-	573.183	5.641.345	30.442.120
- netržni	-	138.362	-	-	-	138.362
- državne obveznice	75.888.302	50.573.822	3.726.219	-	-	130.188.343
V posesti do zapadlosti	16.298.580	3.530.318	41.981	-	-	19.870.880
- tržni	4.516.871	3.530.318	41.981	-	-	8.089.171
- netržni	-	-	-	-	-	-
- državne obveznice	11.781.709	-	-	-	-	11.781.709
Lastniški vrednostni papirji	6.209.947	16.181.747	1.712.004	3.000.875	18.095.412	45.199.985
Po poštenu vrednosti preko IPI	626.878	-	-	-	-	626.878
- tržni	626.878	-	-	-	-	626.878
- netržni	-	-	-	-	-	-
Razpoložljivi za prodajo	5.583.068	16.181.747	1.712.004	3.000.875	18.095.412	44.573.106
- tržni	3.225.271	8.335.359	542.079	3.000.875	1.094.510	16.198.095
- netržni	2.357.797	7.846.388	1.169.925	-	17.000.902	28.375.011
Popravki vrednosti finančnih sredstev zaradi slabitev	(1.069.439)	(3.544.530)	(337.206)	-	(5.276.389)	(10.227.564)
Naložbe v pridružene družbe	(0)	8.099.990	-	-	5.150.266	13.250.256
Posojila, depoziti in finančne terjatve	1.817.080	3.949.128	2.243.737	789	10.254.336	18.265.071
Izvedeni finančni instrumenti	-	-	-	-	(0)	(0)
Skupaj finančne naložbe	109.258.621	99.794.199	7.389.844	3.574.847	33.864.971	253.882.483
Terjatve iz zavarovalnih poslov in druge poslovne terjatve	1.443.195	22.930.064	7.552.634	44	1.988.334	33.914.272
Znesek (ZTR) prenesen pozavarovateljem	330.371	17.068.945	-	-	-	17.399.316
Denar in denarni ustrezniki	2.000.647	4.648.998	774.637	1.178.300	2.932.163	11.534.745
Druga sredstva	13.810.586	64.037.771	2.945.519	-	84.848.388	165.642.264
Skupaj sredstva	126.843.421	208.479.977	18.662.634	4.753.191	123.633.857	482.373.080
OBVEZNOSTI						
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb	-	144.508.569	13.413.093	-	-	157.921.662
Dolgoročne zavarovalne pogodbe	-	56.982.046	100.968	-	-	57.083.014
Kratkoročne zavarovalne pogodbe	-	87.526.523	13.312.124	-	-	100.838.648
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb z DPF	112.137.252	-	-	-	-	112.137.252
Dolgoročne obveznosti z možnostjo diskrecijske udeležbe	100.882.324	-	-	-	-	100.882.324
Kratkoročne obveznosti z možnostjo diskrecijske udeležbe	11.254.928	-	-	-	-	11.254.928
Obveznosti iz finančnih pogodb z DPF	-	-	-	4.753.191	-	4.753.191
Dolgoročne obveznosti z možnostjo diskrecijske udeležbe	-	-	-	4.735.916	-	4.735.916
Kratkoročne obveznosti z možnostjo diskrecijske udeležbe	-	-	-	17.275	-	17.275
Podrejene obveznosti	26.704.791	22.748.526	-	-	-	49.453.317
Finančne obveznosti	-	-	-	-	50.983.261	50.983.261
Ostale obveznosti	1.046.790	23.771.802	2.569.764	-	2.199.135	29.587.491
Skupaj obveznosti	113.184.041	168.280.371	15.982.857	4.753.191	53.182.396	404.836.173

(v EUR)	Zavarovalne pogodbe življenjskih zavarovanj z DPF	Zavarovalne pogodbe premoženjskih zavarovanj brez zdravstvenih zavarovanj	Zavarovalne pogodbe zdravstvenega zavarovanja	Ostala sredstva in obveznosti (lastni viri)	Skupaj 31. 12. 2015
SREDSTVA					
Dolžniški vrednostni papirji	94.762.605	47.804.122	5.284.618	5.860.231	153.711.576
Po poštenu vrednosti preko IPI	1.784.908	13.344.204	1.059.646	-	16.188.757
- tržni	1.626.660	5.467.036	1.056.313	-	8.150.009
- netržni	-	-	-	-	-
- državne obveznice	158.248	7.877.168	3.332	-	8.038.748
Razpoložljivi za prodajo	75.215.579	30.828.902	4.182.991	5.860.231	116.087.703
- tržni	6.740.646	4.147.980	514.749	5.860.231	17.263.606
- netržni	-	-	-	-	-
- državne obveznice	68.474.933	26.680.922	3.668.241	-	98.824.096
V posesti do zapadlosti	17.762.118	3.631.016	41.981	-	21.435.116
- tržni	5.337.841	3.631.016	41.981	-	9.010.838
- netržni	-	-	-	-	-
- državne obveznice	12.424.277	-	-	-	12.424.277
Lastniški vrednostni papirji	6.217.287	17.365.084	4.265.351	35.492.644	63.340.366
Po poštenu vrednosti preko IPI	1.431.936	-	-	61.711	1.493.647
- tržni	1.431.936	-	-	61.711	1.493.647
- netržni	-	-	-	-	-
Razpoložljivi za prodajo	4.785.352	17.365.084	4.265.351	35.430.933	61.846.719
- tržni	2.580.867	12.105.400	2.290.126	12.350.104	29.326.498
- netržni	2.204.484	5.259.684	1.975.225	23.080.829	32.520.222
Popravki vrednosti finančnih sredstev zaradi slabitev	(960.744)	(3.021.184)	(80.290)	(7.740.304)	(11.802.522)
Naložbe v pridružene družbe	21.641	8.101.192	-	5.055.042	13.177.875
Posojila, depoziti in finančne terjatve	2.212.752	2.531.719	3.736.969	10.079.274	18.560.714
Izvedeni finančni instrumenti	-	-	-	-	-
Skupaj finančne naložbe	102.253.541	72.780.933	13.206.648	48.746.887	236.988.009
Terjatve iz zavarovalnih poslov in druge poslovne terjatve...	4.581.359	20.375.326	8.678.062	8.182.547	41.817.294
Znesek (ZTR) prenesen pozavarovateljem	277.726	17.740.577	-	-	18.018.303
Denar in denarni ustrezniki	3.644.745	8.112.504	1.990.687	3.839.670	17.587.607
Druga sredstva	10.937.412	64.827.275	3.638.992	79.222.978	158.626.657
Skupaj sredstva	121.694.785	183.836.615	27.514.389	139.992.082	473.037.871
OBVEZNOSTI					
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb	-	149.631.248	13.374.157	-	163.005.405
Dolgoročne zavarovalne pogodbe	-	57.278.263	215.912	-	57.494.175
Kratkoročne zavarovalne pogodbe	-	92.352.985	13.158.245	-	105.511.230
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb z DPF	108.228.895	-	-	-	108.228.895
Dolgoročne obveznosti z možnostjo diskrecijske udeležbe	98.138.871	-	-	-	98.138.871
Kratkoročne obveznosti z možnostjo diskrecijske udeležbe	10.090.024	-	-	-	10.090.024
Obveznosti iz finančnih pogodb z DPF	-	-	-	-	-
Dolgoročne obveznosti z možnostjo diskrecijske udeležbe	-	-	-	-	-
Kratkoročne obveznosti z možnostjo diskrecijske udeležbe	-	-	-	-	-
Podrejene obveznosti	-	-	-	-	-
Finančne obveznosti	-	-	-	85.751.105	85.751.105
Ostale obveznosti	2.909.998	27.953.086	3.545.945	2.487.333	36.896.362
Skupaj obveznosti	111.138.893	177.584.334	16.920.102	88.238.438	393.881.767

Sredstva in obveznosti po pričakovani ročnosti

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Dolgoročna sredstva		
Dolgoročna finančna sredstva	201.554.386	182.729.272
Dolgoročne pozavarovalne pogodbe	9.827.176	9.726.720
Dolgoročne terjatve iz zavarovalnih poslov in druge poslovne terjatve	458.762	457.515
Ostala dolgoročna sredstva	155.874.885	151.478.685
	367.715.209	344.392.192
Kratkoročna sredstva		
Kratkoročna finančna sredstva	35.502.998	41.504.435
Kratkoročne pozavarovalne pogodbe	7.572.140	8.291.583
Kratkoročne terjatve iz zavarovalnih poslov in druge poslovne terjatve	34.908.089	39.572.936
Ostala kratkoročna sredstva	35.092.665	42.303.256
	113.075.892	131.672.211
Naložbe zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	287.601.430	263.760.337
Sredstva iz finančnih pogodb	4.753.190	-
Skupaj sredstva	773.145.721	739.824.740

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Dolgoročne obveznosti		
Dolgoročne obveznosti iz naslova zavarovalnih pogodb	157.965.338	155.633.047
Dolgoročne obveznosti iz finančnih pogodb	4.735.916	-
Dolgoročne obveznosti iz financiranja	33.682.271	71.051.057
Dolgoročne obveznosti iz zavarovalnih poslov in druge poslovne obveznosti	169.756	159.622
	196.553.282	226.843.726
Kratkoročne obveznosti		
Kratkoročne obveznosti iz naslova zavarovalnih pogodb	113.930.466	116.030.105
Kratkoročne obveznosti iz financiranja	17.300.990	14.700.048
Kratkoročne obveznosti iz zavarovalnih poslov in druge poslovne obveznosti	19.878.048	25.591.639
Ostale kratkoročne obveznosti	11.069.437	12.794.688
	162.178.941	169.116.480
Obveznosti do zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	282.619.434	259.697.706
Podrejene obveznosti	49.453.317	-
Skupaj obveznosti	690.804.974	655.657.912

Likvidnostno tveganje

Izpostavljenost likvidnostnemu tveganju se odraža v možnosti nastanka likvidnostnih problemov oziroma v nezmožnosti Skupine za tekoče izpolnjevanje obveznosti iz sklenjenih zavarovanj in drugih tekočih obveznosti iz poslovanja Skupine.

Skupina obvladuje likvidnostno tveganje z zagotavljanjem primerne strukture in ustrezne razpršenosti naložb, s planiranjem prihodnjih denarnih tokov za pokritje prihodnjih predvidljivih obveznosti ter z zagotavljanjem primerne obsega visoko likvidnih naložb za pokrivanje prihodnjih nepredvidljivih obveznosti.

Tabele v nadaljevanju prikazuje različne obveznosti Skupine glede na njihovo ročnost.

Pregled zapadlosti zavarovalnih obveznosti v letu 2016 - nediskontirani denarni tokovi

(v EUR)	Knjigovodska vrednost	Brez zapadlosti	do 1 leta	1-5 let	5-10 let	10-15 let	nad 15 let	Skupaj na 31. 12. 2016
Premoženjska in zdravstvena zavarovanja	157.921.662	-	100.895.505	37.516.838	13.492.278	5.164.713	852.328	157.921.662
Življenjska zavarovanja z naložb. tveganjem	284.456.325	-	17.988.421	43.759.070	67.883.330	39.863.154	114.962.350	284.456.325
Življenjska zavarovanja	112.137.256	-	11.703.458	11.289.122	28.475.117	24.802.246	61.136.525	137.406.468
Finančne pogodbe	4.753.190	-	13.260	115.211	709.559	1.009.790	2.888.097	4.735.916
Skupaj obveznosti	559.268.433	-	130.600.645	92.680.240	110.560.284	70.839.903	179.839.300	584.520.372

Pregled zapadlosti zavarovalnih obveznosti v letu 2015 - nediskontirani denarni tokovi

(v EUR)	Knjigovodska vrednost	Brez zapadlosti	do 1 leta	1-5 let	5-10 let	10-15 let	nad 15 let	Skupaj 31. 12. 2015
Premoženjska in zdravstvena zavarovanja	163.005.408	-	105.555.092	39.420.798	13.489.561	4.317.538	222.419	163.005.408
Življenjska zavarovanja z naložbenim tveganjem	260.126.560	-	13.810.992	47.157.764	54.732.918	36.004.294	108.420.592	260.126.560
Življenjska zavarovanja	108.228.896	-	6.390.695	13.591.293	26.802.640	28.205.268	67.400.633	142.390.529
Skupaj obveznosti	531.360.864	-	125.756.779	100.169.855	95.025.119	68.527.100	176.043.645	565.522.497

Pregled zapadlosti nezavarovalnih obveznosti v letu 2016 - nediskontirani denarni tokovi

(v EUR)	Knjigovodska vrednost	Brez zapadlosti	do 1 leta	1-3 let	3-5 let	nad 5 let
Podrejene obveznosti	49.453.317	-	3.953.500	7.907.000	7.918.000	67.785.500
Dolžniški vrednostni papirji (izdani)	8.686.221	-	5.891.241	-	2.794.980	-
Posojila in depoziti	42.296.814	-	11.409.525	3.235.000	27.652.290	-
Izvedeni finančni instrumenti	225	-	225	-	-	-
Poslovne in druge obveznosti	31.099.968	782.058	26.304.385	3.835.692	116.546	61.288
Skupaj obveznosti	131.536.546	782.058	47.558.876	14.977.692	38.481.815	67.846.788

Pregled zapadlosti nezavarovalnih obveznosti v letu 2015 - nediskontirani denarni tokovi

(v EUR)	Knjigovodska vrednost	Brez zapadlosti	do 1 leta	1-3 let	3-5 let	nad 5 let
Dolžniški vrednostni papirji (izdani)	9.606.493	-	371.606	6.425.507	-	2.809.380
Posojila in depoziti	76.118.339	-	14.302.169	28.313.791	22.959.129	10.543.251
Izvedeni finančni instrumenti	26.273	-	26.273	-	-	-
Poslovne in druge obveznosti	38.545.950	542.345	37.745.710	42.520	47.533	167.841
Skupaj obveznosti	124.297.055	542.345	52.445.758	34.781.818	23.006.661	13.520.473

Kreditno tveganje

Kreditno tveganje predstavlja potencialno izgubo Skupine v primeru, če tretja stranka oziroma dolжник ne izpolni obveznosti. Najbolj izpostavljena področja kreditnemu tveganju so finančne naložbe, posojila in finančne terjatve, terjatve iz zavarovalnih poslov in pozavarovalna sredstva.

Izpostavljenost kreditnim tveganjem Skupina najpogosteje obvladuje s tekočim spremljanjem bonitete izdajateljev finančnih instrumentov ter zagotavljanjem ustrezne razpršitve naložb med tvegane naložbe in naložbe brez tveganja. Skupina spremlja kreditno tveganje iz terjatev iz zavarovalnih poslov in pozavarovalnih sredstev na podlagi ocenjevanja plačljivosti posamezne terjatve, pri čemer ob ugotovitvi plačilne nesposobnosti dolžnika Skupina terjatev zmanjša za izračunan popravek. Postopki preverjanja bonitete temeljijo na pridobivanju in preverjanju javno dostopnih podatkov o trenutnem finančnem stanju izdajatelja finančnih instrumentov ter njegovi prihodnji plačilni sposobnosti.

Postopki obvladovanja kreditnega tveganja pri pozavarovanju se, enako kot pri nalaganju finančnih sredstev, nanašajo na preveritev bonitete pozavarovatelja. V skladu s strategijo obvladovanja kreditnega tveganja so obveznosti iz pozavarovanja pozavarovane pri prvovrstnih pozavarovateljih.

Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju na dan 31. 12. 2016

(v EUR)	AAA-A	BBB-B	CCC-C	Brez kreditne ocene	Skupaj
Dolžniški vrednostni papirji	43.105.018	126.681.306	507	16.916.524	186.703.355
Po pošteni vrednosti preko IPI	2.197.012	4.557.520	507	(0)	6.755.039
Razpoložljivi za prodajo	30.642.377	115.105.161	-	14.329.900	160.077.437
V posesti do zapadlosti	10.265.630	7.018.625	-	2.586.624	19.870.879
Posojila, depoziti in finančne terjatve	-	-	-	18.264.282	18.264.282
Izvedeni finančni instrumenti	-	-	-	-	-
Sredstva iz finančnih pogodb (dolžniški vrednostni papirji)	-	-	-	-	-
Skupaj finančne naložbe	43.105.018	126.681.306	507	35.180.805	204.967.637
Terjatve iz zavarovalnih poslov in druge poslovne terjatve	-	7.011	-	35.466.960	35.473.971
Znesek (ZTR) prenesen pozavarovateljem	17.276.655	96.810	-	25.851	17.399.316
Denar in denarni ustrezniki	-	2.784.697	1.649.314	7.489.118	11.923.129
Skupaj sredstva, ki so izpostavljena kreditnemu tveganju	60.381.673	129.569.824	1.649.822	78.162.735	269.764.054

Portfelj obvezniških naložb, ki ne razpolaga z bonitetno oceno v letu 2016, se nanaša na dolžniške vrednostne papirje pomembnih državnih podjetij, katerih izdaje vrednostnih papirjev nimajo bonitetnih ocen.

Dana posojila in depoziti predstavljajo 18.261.269 evrov, od tega dana posojila 15.910.918 evrov. 84% posojil je zavarovanih z zastavno pravico na nepremičninah ali vrednostnih papirjih, 1 % posojil brez kreditne ocene je zavarovanih z menicami, 12 % posojil je zavarovanih z drugimi oblikami zavarovanja, preostali 3% posojil pa so nezavarovani.

Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju na dan 31. 12. 2015

(v EUR)	AAA-A	BBB-B	CCC-C	Brez kreditne ocene	Skupaj
Dolžniški vrednostni papirji	9.590.872	130.036.516	105.272	13.978.915	153.711.575
Po pošteni vrednosti preko IPI	3.561.467	10.819.140	833	3.435.246	17.816.687
Razpoložljivi za prodajo	3.532.543	103.802.358	-	10.553.814	117.888.715
V posesti do zapadlosti	2.496.862	15.415.018	104.438	7.541.875	25.558.193
Posojila, depoziti in finančne terjatve	54.735	-	400.046	18.106.771	18.561.552
Izvedeni finančni instrumenti	-	-	-	-	-
Sredstva iz finančnih pogodb (dolžniški vrednostni papirji)	-	-	-	-	-
Skupaj finančne naložbe	9.645.607	130.036.516	505.318	32.085.686	172.273.128
Terjatve iz zavarovalnih poslov in druge poslovne terjatve	1.443.647	79.699	18.491	42.160.305	43.702.142
Znesek (ZTR) prenesen pozavarovateljem	13.302.092	3.557.065	356.189	802.957	18.018.304
Denar in denarni ustrezniki	17.643	8.584.325	1.613.112	8.480.245	18.695.326
Skupaj sredstva, ki so izpostavljena kreditnemu tveganju	24.408.989	142.257.606	2.493.110	83.529.194	252.688.899

Portfelj obvezniških naložb, ki ne razpolaga z bonitetno oceno se nanaša na dolžniške vrednostne papirje pomembnih slovenskih podjetij in bank, ki so v delni ali stoodstotni državni lasti. Dana posojila in depoziti predstavljajo 18.556.934 evrov.

Od tega dana posojila 15.691.562 evrov. Delež posojil, katerih izdajatelj nima kreditne ocene znaša 98 % vseh danih posojil. 38 % posojil brez kreditne ocene je zavarovanih z zastavno pravico na nepremičninah ali vrednostnih papirjih, 53% posojil brez kreditne ocene je zavarovanih z menicami, 6% posojil je zavarovanih z drugimi oblikami zavarovanja, preostali 3% so nezavarovani.

Izpostavljenost naložb

Skupina ima najbolj izpostavljene naložbe do Republike Italije, saj ima največ naložb v italjanskih obveznicah, to je 13,99 % delež. Sledi ji izpostavljenost naložb do Republike Slovenije (več v tabeli spodaj) ter naložbe v obveznice Kraljevine Španije v višini 7,30 % deležu.

Izpostavljenost naložb do Republike Slovenije (v%)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
IZPOSTAVLJENOST DO RS	9.42%	9.69%
naložbe v obveznice RS	7.81%	6.70%
naložbe v obveznice slovenskih bank	1.06%	1.31%
naložbe v delnice slovenskih bank	0.00%	0.30%
depoziti pri slovenskih bankah	0.54%	1.38%

V letu 2016 je Slovenija po makro-ekonomskih podatkih nadaljevala trend gospodarske rasti, ki ga je skladno z okrevanjem območja EMU poganjala predvsem rast izvoza in zasebne potrošnje.

Posledično je bila Slovenija v lanskem letu deležna dviga kreditne ocene s strani vseh ključnih bonitetnih agencij. Kreditni pribitek na donosnost 10-letne slovenske državne obveznice se je v letu 2016 zopet znižal za dobrih 40 bazičnih točk, kar je skupaj s podobnim padcem donosnosti 10-letne nemške državne obveznice doprineslo k znižanju celotne donosnosti 10-letne slovenske državne obveznice za več kot 80 bazičnih točk. 10-letna donosnost slovenske državne obveznice se je tako znižala iz nivoja 1,6 % na 0,8 %, kar je prispevalo k več kot 8 %-ni nominalni rasti obveznice. Slovenski delniški indeks SBITOP se je po rahli ohladitvi trga v letu 2015 predvsem zaradi neizpolnjenih pričakovanj vlagateljev glede privatizacije Telekoma Slovenije, delno pa tudi zaradi korekcije na tujih trgih, v lanskem letu gibal še naprej precej nestanovitno. Kljub temu je indeks ob koncu leta znašal več kot 8 %. Skupina je tekom leta zmanjšala delež izpostavljenosti naložb v Sloveniji (zaradi zapadlosti depozitov do slovenskih bank, slovenskih državnih obveznic in obveznic slovenskih bank).

Kreditno tveganje: Nezapadla in zapadla finančna sredstva, ki niso slabljena in zapadla, in oslabiljena finančna sredstva na dan 31. 12. 2016 in 31. 12. 2015

(v EUR)	Nezapadla in neoslabiljena	Zapadla in neoslabiljena do 30 dni	Zapadla in neoslabiljena od 31 do 90 dni	Zapadla in neoslabiljena od 91 do 270 dni	Zapadla in neoslabiljena nad 270 dni	Zapadla in oslabiljena - bruto vrednost (individualno)	Zapadla in oslabiljena - popravek vrednosti (individualna slabitev)	Zapadla in oslabiljena - bruto vrednost (skupinsko)	Zapadla in oslabiljena - popravek vrednosti (skupinska slabitev)	Skupaj
31. 12. 2016										
Finančne naložbe (dolžniški VP)	186.703.355	-	-	-	-	-	-	-	-	186.703.355
Posojila, depoziti in finančne terjatve	18.056.123	-	-	-	9.833	9.853.856	(9.655.530)	-	-	18.264.282
Terjatve	18.713.622	575.157	5.241	27.188	1.969.104	9.270.642	(8.089.315)	57.666.856	(44.664.522)	35.473.972
- zavarovalne terjatve	13.435.468	-	-	-	273.131	5.200.040	(4.720.536)	27.656.317	(20.260.120)	21.584.299
- regresne terjatve	-	-	-	-	-	1.986.644	(1.744.521)	28.154.811	(23.982.430)	4.414.505
- ostale terjatve	5.278.154	575.157	5.241	27.188	1.695.973	2.083.957	(1.624.258)	1.855.728	(421.972)	9.475.169
Znesek (ZTR), prenesen pozavarovalcem	17.399.316	-	-	-	-	-	-	-	-	17.399.316
SKUPAJ	240.872.416	575.157	5.241	27.188	1.978.937	19.124.498	(17.744.845)	57.666.856	(44.664.522)	257.840.925
31. 12. 2015										
Finančne naložbe (dolžniški VP)	153.711.575	-	-	-	-	-	-	-	-	153.711.575
Posojila, depoziti in finančne terjatve	17.945.953	-	-	-	11.034	9.399.788	(8.795.222)	-	-	18.561.552
Terjatve	25.955.115	362.979	27.781	35.251	1.710.118	8.424.900	(7.858.618)	50.982.751	(35.938.136)	43.702.141
- zavarovalne terjatve	16.809.094	39.692	23.106	29.278	30.547	4.414.914	(4.230.108)	24.869.985	(15.988.918)	25.997.591
- regresne terjatve	42	0	-	-	-	1.565.996	(1.366.207)	25.541.962	(19.931.336)	5.810.457
- ostale terjatve	9.145.979	323.287	4.675	5.973	1.679.571	2.443.990	(2.262.304)	570.803	(17.881)	11.894.093
Znesek (ZTR), prenesen pozavarovalcem	18.018.304	-	-	-	-	-	-	-	-	18.018.304
SKUPAJ	215.630.948	362.979	27.781	35.251	1.721.152	17.824.688	(16.653.841)	50.982.751	(35.938.136)	233.993.573

Skupina ni slabila terjatve zapadlih nad 270 dni zaradi zavarovanja teh terjatev, ker je precej višje kot je višina terjatev. V letu 2017 bodo te terjatve poplačane.

Analiza občutljivosti tržnih tveganj

Dejavniki

Metode in predpostavke, uporabljene pri pripravi analize občutljivosti za tiste vrste tržnih tveganj, katerim je Skupina izpostavljena.

Dejavnik občutljivosti	Opis dejavnika
Sprememba obrestne mere	Vpliv na spremembo v tržnih obrestnih merah za ± 50 bp (to pomeni: če se tržna obrestna mera spremeni za 50 indeksnih točk (basic points), kolikšen je vpliv na dobiček in na kapital).
Sprememba cen delnic	Vpliv na spremembe tržne cene finančnih sredstev se odraža pri spremembi cene delnice, cene ID-delnice, cene strukturiranih vrednostnih papirjev in cene vzajemnih skladov na dan 31. decembra 2016 za ± 15 %.
Sprememba provizije za upravljanje	Vpliv spremembe prihodkov iz provizij za upravljanje ob padcu vrednosti naložb za 15 %.

Tveganje spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev

Gre za tveganje, povezano z lastniškimi vrednostnimi papirji, in sicer, da bodo cene le-teh nihale in s tem vplivale na pričakovane donose finančnih sredstev oziroma njihovo izkazano vrednost v naložbenem portfelju Skupine. Za obvladovanje tega tveganja Skupina svojo naložbeno politiko oblikuje tako, da dosega ustrezno sektorsko in geografsko razpršenost delniških naložb, ne presega dovoljenih limitov izpostavljenosti do posameznega izdajatelja ter sredstva nalaga v naložbe z ustreznim razmerjem med tveganjem in donosnostjo.

Obrestno tveganje

Tveganje spremembe obrestne mere odraža tveganje, da se bo poštena vrednost prihodnjih denarnih tokov finančnih instrumentov zmanjšala glede na pričakovanja o prihodnjih denarnih tokovih ob nakupu finančnega instrumenta. Lahko se odrazi v spremembi tržne vrednosti naložb v dolžniške vrednostne papirje s fiksnimi donosi, razen v primeru njihove razvrstitve v skupino naložb, ki se držijo do zapadlosti ali pa v tveganju, povezanim z zmožnostjo reinvestiranja finančnih sredstev ob zapadlosti naložb v najmanj enakih pogojih kot za finančna sredstva, ki so zapadla.

Za obvladovanje obrestnega tveganja se Skupina uporablja naslednje postopke:

- v primeru obveznosti z vnaprej določljivimi denarnimi tokovi uporablja postopke imunizacije, s katero izenačuje povprečno trajanje naložb s povprečnim trajanjem obveznosti;
- zagotavljanje ujemanja aktivnih in pasivnih obrestnih mer;
- zagotavljanje ustrezne strukture naložb glede na donosnost in trajanje.

Spodnja tabela povzema rezultate analize občutljivosti na spremembo obrestnih mer, spremembo cen lastniških vrednostnih papirjev in spremembo višine provizije za upravljanje pri čemer prikaz vpliva na kapital izključuje vpliv na izkaz poslovnega izida.

(v EUR)	2016	
	Vpliv na dobiček pred davki	Vpliv na kapital
Sprememba obrestne mere +50 bt	(27.172)	(5.793.133)
Sprememba obrestne mere - 50 bt	19.976	5.962.050
Sprememba cen delnic +15%	94.031	4.719.430
Sprememba cen delnic - 15%	(94.031)	(4.719.430)
Sprememba provizije za upravljanje (naložbe +15%)	1.615.674	-
Sprememba provizija za upravljanje (naložbe -15%)	(1.615.674)	-

2015

(v EUR)	Vpliv na dobiček pred davki	Vpliv na kapital
Sprememba obrestne mere +50 bt	(124.203)	(6.228.516)
Sprememba obrestne mere - 50 bt	135.641	4.964.504
Sprememba cen delnic +15%	224.046	7.524.981
Sprememba cen delnic - 15%	(224.046)	(7.524.981)
Sprememba provizije za upravljanje (naložbe +15%)	1.612.911	-
Sprememba provizija za upravljanje (naložbe -15%)	(1.612.911)	-

Tveganje nedoseganje zajamčenega donosa

V letu 2016 je Skupina obvladovala tveganje nedoseganje zajamčenega donosa ob rekordno nizkih obrestnih merah predvsem s selektivno alokacijo portfelja naložb v višje donosne podjetniške obveznice in delnice.

Leto 2016 je za obvezniške trge minilo v znamenju rasti in nestanovitnosti. Slednja je bila izrazitejša proti koncu leta in sicer po izvolitvi novega ameriškega predsednika, ko so pričakovanja o obljubljenih fiskalnih spodbudah občutno dvignila inflacijska pričakovanja in kreditne pritke tako v ZDA kot v EU. Ker je bila višja nestanovitnost na obvezniških trgih že dlje časa pričakovana s strani upravljavca, je bil naložbeni portfelj zavarovalnice skozi celo leto pozicioniran konzervativno predvsem z vidika ročnosti naložb. Skupina je s ciljem doseganja čim bolj ustrezne donosnosti glede na obrestno in kreditno tveganje dolžniških naložb portfelja upravljala preudarno. Med letom je Skupina del prejetih sredstev iz naslova izdaje podrejenega dolga naložila pretežno v državne obveznice evropskih držav skladno z že obstoječo strukturo naložbenega portfelja. Struktura naložbenega portfelja je bila tako ob koncu leta podobna kot ob njegovem začetku. V okviru državnih obveznic je Skupina relativno največ povečala izpostavljenost do portugalskih, nemških in romunskih obveznic ter zmanjšala izpostavljenost do španskih obveznic.

V okviru sklada življenjskih zavarovanj je Skupina največje spremembe alokacije naredila znotraj državnih obveznic, katerih celotni delež se je v letu 2016 povečal za 2 % in sicer iz 72 % na 74 %. Znotraj tega segmenta se je relativno največ zmanjšala izpostavljenost do španskih obveznic, medtem ko se je največ povečala izpostavljenost do držav, kot so Italija, Portugalska, Nemčija in Romunija. Za doseg višjega kapitalskega donosa sklada je Skupina na sklad življenjskih zavarovanj prenesla dve naložbeni nepremičnini v skupni vrednosti 4,3 mio. evra s pričakovanim letnim donosom več kot 5 %. Sklad je v letu 2016 zagotovil donos, ki je presegal garantiranega.

Na kritnem skladu z zajamčenim donosom po PN-A01 je Skupina v letu 2016 obdržala strukturo naložb predhodnega obdobja, saj se je sklad v maju 2016 zaprl za nova vplačila. Sklad je v letu 2016 zagotovil donos, ki je presegal zajamčenega. Pri novem kritnem skladu z zajamčenim donosom Zajamčeni od 60 je leto minilo predvsem v znamenju oblikovanja novega portfelja, saj je sklad svoje poslovanje začel šele v februarju. Zato je ta sklad v lanskem letu dosegel le zajamčeno donosnost.

(v %)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA		
Klasična življenjska zavarovanja		
Povprečna donosnost naložb v obdobju	6,85%	7,50%
Povprečna zajamčena donosnost	3,36%	3,48%
Razlika obrestnih mer	3,49%	4,02%
POKOJNINSKA ZAVAROVANJA		
Pokojninsko varčevanje AS Zajamčeni od 60		
Povprečna donosnost naložb v obdobju	1,11%	
Zahtevana (zajamčena) donosnost	1,11%	
Razlika obrestnih mer	0,00%	
Pokojninsko zavarovanje PN-A01		
Povprečna donosnost naložb v obdobju	5,03%	4,48%
Zahtevana (zajamčena) donosnost	1,30%	2,30%
Razlika obrestnih mer	3,73%	2,18%

Valutno tveganje

Valutno tveganje je tveganje, da se bo razmerje med domačo valuto, v kateri se vrednotijo naložbe, in valuto, v kateri je izražena vrednost posamezne naložbe, gibalo v takšni smeri, da bo to negativno vplivalo na vrednost naložb.

Spodnja tabela povzema izpostavljenost Skupine valutnemu tveganju na dan 31. decembra. V tabelo so vključeni zneski finančnih sredstev ter finančnih in zavarovalnih obveznosti po valutah.

Izpostavljenost valutnemu tveganju na dan 31. 12. 2016

(v EUR)	EUR	Drugo	Skupaj
Sredstva			
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko IPI	5.941.875	1.440.046	7.381.921
- Lastniški vrednostni papirji	191.742	435.137	626.879
- Dolžniški vrednostni papirji	5.750.133	1.004.909	6.755.042
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	188.673.305	2.866.998	191.540.302
- Lastniški vrednostni papirji	29.279.382	2.183.483	31.462.865
- Dolžniški vrednostni papirji	159.393.923	683.514	160.077.437
Finančna sredstva v posesti do zapadlosti	19.736.234	134.644	19.870.879
- Dolžniški vrednostni papirji	19.736.234	134.644	19.870.879
Posojila, depoziti in finančne terjatve	18.199.229	65.053	18.264.282
Izvedeni finančni instrumenti	-	-	-
Naložbe v pridružene družbe	13.250.256	-	13.250.256
Sredstva iz finančnih pogodb	4.434.640	318.550	4.753.190
Skupaj finančne naložbe	250.235.540	4.825.291	255.060.830
Terjatve iz zavarovalnih poslov in druge poslovne terjatve	31.653.236	3.820.734	35.473.970
Znesek (ZTR), prenesen pozavarovateljem	17.394.490	4.826	17.399.316
Denar in denarni ustrezniki	10.613.551	1.309.578	11.923.129
Skupaj sredstva, ki so izpostavljena valutnemu tveganju	309.896.817	9.960.429	319.857.246
Obveznosti			
Podrejene obveznosti	49.453.317	-	49.453.317
Finančne obveznosti	50.983.261	-	50.983.261
Obveznosti zavarovalnih pogodb	165.047.330	228.550	165.275.880
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb z DPF	106.097.853	522.071	106.619.924
Obveznosti iz finančnih pogodb	4.753.190	-	4.753.190
Skupaj obveznosti, ki so izpostavljena valutnemu tveganju	376.334.951	750.621	377.085.572

Izpostavljenost valutnemu tveganju na dan 31. 12. 2015

(v EUR)	EUR	Drugo	Skupaj
Sredstva			
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko IPI	13.689.173	3.993.237	17.682.410
- Lastniški vrednostni papirji	49.142	1.444.500	1.493.642
- Dolžniški vrednostni papirji	13.640.031	2.548.737	16.188.768
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	161.413.397	4.718.500	166.131.897
- Lastniški vrednostni papirji	46.915.603	3.128.603	50.044.206
- Dolžniški vrednostni papirji	114.497.794	1.589.897	116.087.691
Finančna sredstva v posesti do zapadlosti	21.303.484	131.631	21.435.115
- Dolžniški vrednostni papirji	21.303.484	131.631	21.435.115
Posojila, depoziti in finančne terjatve	18.396.216	165.336	18.561.552
Izvedeni finančni instrumenti	-	-	-
Naložbe v pridružene družbe	12.716.050	461.826	13.177.875
Sredstva iz finančnih pogodb	-	-	-
Skupaj finančne naložbe	227.518.319	9.470.529	236.988.848
Terjatve iz zavarovalnih poslov in druge poslovne terjatve	41.268.774	2.433.367	43.702.141
Znesek (ZTR), prenesen pozavarovateljem	17.070.324	947.979	18.018.303
Denar in denarni ustrezniki	16.961.472	1.733.854	18.695.326
Skupaj sredstva, ki so izpostavljena valutnemu tveganju	302.818.889	14.585.730	317.404.619
Obveznosti			
Podrejene obveznosti	-	-	-
Finančne obveznosti	85.751.105	-	85.751.105
Obveznosti zavarovalnih pogodb	166.272.733	3.122.132	169.394.864
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb z DPF	102.268.288	-	102.268.288
Obveznosti iz finančnih pogodb	-	-	-
Skupaj obveznosti, ki so izpostavljena valutnemu tveganju	354.292.125	3.122.132	357.414.257

Skupina se izogiba izpostavljenosti tveganju zaradi spremembe vrednosti tečajev tujih valut tako, da naložbe s stalnimi donosi (obveznice, bančni depoziti, potrdila o vlogi, posojila) ne oblikuje v tuji valuti. Druge valute, katerim je skupina izpostavljena so zlasti srbski dinar (RSD), novi romunski lev (RON), hongkonški dolar (HKD), konvertibilna marka (BAM), ameriški dolar (USD) in hrvaška kuna (HRK).

Pri investiranju v delnice, ki kotirajo v tuji valuti, je Skupina izbirala delnice takih podjetij, ki so poslovno močno povezana z evro območjem, tako da lahko utemeljeno pričakuje, da bo dobiček teh družb, izražen v tuji valuti, naraščal v primeru padca tečaja tuje valute v primerjavi z evrom. Prav tako Skupina sredstva kritnih skladov nalaga v vzajemne sklade, ki nalagajo pretežno v vrednostne papirje, nominirane v domači valuti, ali za katere je na osnovi njihovega prospekta moč utemeljeno pričakovati, da se prekomerno ne izpostavljajo tveganju spremembe tečajev tujih valut.

Skupina meri valutno tveganje z deležem valutne neusklajenosti, tj. deležem naložb, ki so naložene v drugi valuti kot je valuta obveznosti.

8.2.4 Ostala tveganja

Operativna tveganja

Operativna tveganja so tveganja, povezana z napakami v poteku poslovnih procesov, tveganja informacijske tehnologije, organizacije in podobno.

Upravljanje operativnih tveganj je preneseno na posamezne družbe, ki operativna tveganja obvladujejo prek zaznavanja priložnosti in nevarnosti s svojega področja ter obvladovanja poslovnih procesov v družbi. Seveda pa je upravljanje operativnih tveganj podrejeno strateškim ciljem ter iz tega izhajajočim ciljem posameznih področij in družb.

Skupina upravlja operativna tveganja z vpeljavo standardov ISO na nivoju Skupine in njenih posameznih članov; z njimi želi Skupina standardizirati poslovne procese. Skupina uporablja standardizirano in poenoteno programsko opremo na področju računovodstva in naložb. Operativna tveganja znižujemo tudi s poenotenim sistemom letnega planiranja ter medletnega in letnega poročanja.

Strateška tveganja

Strateška tveganja nastajajo v fazah načrtovanja strategije, izvajanja le-te, pri sprejemanju poslovnih in strateških odločitev ter pri nadzoru zavarovalnice, njihova uresničitev pa lahko kritično vpliva na sposobnost doseganja strateških ciljev družbe. Za preprečevanje strateških tveganj je zelo pomembno, da so v družbi jasno določene pristojnosti in odgovornosti, da je vzpostavljen učinkovit sistem komuniciranja in poročanja ter sprotnega spremljanja doseganja zastavljenih ciljev. Z namenom čim boljšega obvladovanja strateških tveganj se operativne kategorije poslovnega načrta planirajo v skladu s sprejetim apetitom do tveganj družbe. Pred dokončnim sprejetjem poslovnega načrta se ta testira v smislu doseganja apetita do tveganj ter v smislu doseganja kapitalске ustreznosti po načelih Solventnosti II.

Splošna tveganja

Splošna poslovna tveganja so povezana z delovanjem Skupine v okolju, kot so na primer ekonomsko okolje, zakonodaja in podobno, na kar Skupina nima neposrednega vpliva.

Taka tveganja je dokaj težko meriti in modelirati. Za obvladovanje tega tveganja Skupina prek svojih služb redno spremlja zakonodajo, dogajanja na kapitalskih trgih in makroekonomske parametre na trgih, kjer je prisotna.

Hierarhija pošteno vrednosti

Poštena vrednost finančnih sredstev in obveznosti je znesek, s katerim je mogoče zamenjati sredstvo ali poravnati dolg med dobro obveščenima in voljnima strankama v preišljenem poslu. Ocena pošteno vrednosti finančnih naložb je odvisna od razpoložljivosti tržnih podatkov, na osnovi katerih Skupina lahko ocenjuje pošteno vrednost. Za merjenje finančnih sredstev po poštenih vrednostih in razvrščanje slednjih v hierarhije, Skupina uporabi tehnike ocenjevanja vrednosti predstavljene v poglavju 6.6.5.

Sredstva, terjatev iz poslovanja in obveznosti iz poslovanja, ki so kratkoročne narave niso vključena v prikaz sredstev in obveznosti po pošteni vrednosti, ker se zanje ugotavlja, da je knjigovodska vrednost zelo dober približek pošteno vrednosti.

Finančna sredstva in obveznosti po hierarhiji poštene vrednosti

(v EUR)	Knjigovodska vrednost 31. 12. 2016	Poštena vrednost 31. 12. 2016	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Finančna sredstva merjena po poštenu vrednosti					
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida	7.381.921	7.381.921	834.989	6.546.932	-
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	172.092.347	172.092.347	17.336.285	151.738.968	3.017.094
Sredstva iz finančnih pogodb	3.574.058	3.574.058	3.000.875	573.183	-
Skupaj finančna sredstva merjena po poštenu vrednosti	179.474.268	179.474.268	18.171.274	158.285.900	3.017.094
Finančna sredstva, za katere je poštena vrednost razkrita					
Naložbene nepremičnine	32.435.133	34.064.967	-	-	34.064.967
Finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo	19.870.879	23.417.778	411.950	21.627.269	1.378.560
Dana posojila in depoziti	18.261.269	18.261.269	-	-	18.261.269
Skupaj finančna sredstva, za katere je poštena vrednost razkrita	70.567.281	75.744.014	411.950	21.627.269	53.704.796
Finančna obveznost merjena po poštenu vrednosti					
Izvedeni finančni instrumenti	225	225	-	225	-
Skupaj finančne obveznosti merjena po poštenu vrednosti	225	225	-	225	-
Obveznosti, za katere je poštena vrednost razkrita					
Prejeta posojila	42.296.814	42.296.814	-	-	42.296.814
Izdane obveznice	58.139.539	57.560.058	-	57.560.058	-
Skupaj obveznosti, za katere je poštena vrednost razkrita	100.436.353	99.856.872	-	57.560.058	42.296.814

Za finančna sredstva razpoložljiva za prodajo, ki jih Skupina vrednoti po modelu nabavne vrednosti, Skupina poštene vrednosti ni ugotavljala, temveč je zgolj presojala znamenja oslabitve, zato te naložbe niso razvrščene v hierarhijo poštene vrednosti. Vrednost teh naložb na 31. 12. 2016 je bila 19.447.956 evrov.

(v EUR)	Knjigovodska vrednost 31. 12. 2015	Poštena vrednost 31. 12. 2015	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Finančna sredstva merjena po poštenu vrednosti					
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida	17.682.410	17.682.410	3.215.964	14.466.445	-
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	141.640.555	141.640.555	28.298.403	113.342.152	-
Skupaj finančna sredstva merjena po poštenu vrednosti	159.322.964	159.322.964	31.514.367	127.808.597	-
Finančna sredstva, za katere je poštena vrednost razkrita					
Naložbene nepremičnine	30.145.871	31.965.222	-	-	31.965.222
Finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo	21.435.115	24.735.604	537.278	24.198.326	-
Dana posojila in depoziti	18.556.934	18.556.934	-	-	18.556.934
Skupaj finančna sredstva, za katere je poštena vrednost razkrita	70.137.920	75.257.760	537.278	24.198.326	50.522.156
Finančne obveznosti merjene po poštenu vrednosti					
Izvedeni finančni instrumenti	26.273	26.273	-	26.273	-
Skupaj finančne obveznosti merjene po poštenu vrednosti	26.273	26.273	-	26.273	-
Obveznosti, za katere je poštena vrednost razkrita					
Prejeta posojila	76.118.339	76.118.041	-	-	76.118.041
Izdane obveznice	9.606.493	8.858.870	-	-	8.858.870
Skupaj obveznosti, za katere je poštena vrednost razkrita	85.724.832	84.976.911	-	-	84.976.911

Finančna sredstva in obveznosti – gibanje nivoja 3 za leto 2016:

	1. 1. 2016	Skupaj dobički / (izgube) v izkazu poslovnega izida	Skupaj dobički / (izgube) v izkazu vseobsegajočega donosa	Nakupi	Prodaje	Prenosi v/iz nivoja 3	31. 12. 2016
Finančna sredstva merjena po poštenu vrednosti							
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	-	-	-	0,00	-	3.017.094	3.017.094

Do 31. 12. 2016 Skupina ni izvedla prerazvrstitve finančnih sredstev med skupinami zaradi spremembe namena uporabe teh sredstev, ampak je zaradi spremembe tržnih razmer na kapitalskih trgih prerazporejala finančne instrumente med nivoji, in sicer:

- Iz nivoja 1 je v nivo 2 prerazvrstila za 908.621 evrov dolžniških vrednostnih papirjev, od tega je za 773.325,06 evrov naložb razpoložljivih za prodajo ter za 135.295,48 evrov naložb v posesti do zapadlosti.
- Iz nivoja 1 je bilo v nivo 3 prerazvrščenih za 1.318.307 evrov lastniških vrednostnih papirjev v skupini razpoložljivih za prodajo.
- Iz nivoja 2 je zavarovalnica v nivo 3 prerazvrstila za 20.333.232 evrov dolžniških vrednostnih papirjev, od tega je za 3.017.094 evrov naložb razpoložljivih za prodajo ter za 17.316.138 evrov naložb v posesti do zapadlosti.

Med gibanji tretjega nivoja so prikazana samo finančna sredstva merjena po pošteni vrednosti. Za finančna sredstva za katere se poštena vrednost razkriva gibanja in prerazvrstitve v tretji nivo niso prikazana.

Finančna sredstva in obveznosti – gibanje nivoja 3 za leto 2015:

	1. 1. 2015	Skupaj dobički / (izgube) v izkazu poslovnega izida	Skupaj dobički / (izgube) v izkazu vseobsegajočega donosa	Nakupi	Prodaje	Prenosi v/iz nivoja 3	31. 12. 2015
Finančna sredstva merjena po pošteni vrednosti							
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko poslovnega izida	15.267.162	-	-	0,00	-	(15.267.162)	-
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	68.134.961	89.741	(21)	0,00	(1.205.7...)	(67.018.926)	-

9. Poročanje po poslovnih odsekih

Področni oziroma območni odseki so posamezni deli poslovanja Skupine, ki so izpostavljeni različnim stopnjam dobičkonosnosti, možnostim za rast, pričakovanjem glede prihodnosti in tveganjem. Področni odsek je tako prepoznaven sestavni del Skupine, ki se ukvarja s skupino sorodnih proizvodov ali storitev, ter je predmet tveganj in donosov, drugačnih od tistih v drugih področnih odsekih. Območni odsek je prepoznaven sestavni del Skupine, ki se ukvarja s proizvodi in storitvami v posebnem gospodarskem okolju, ter je predmet tveganj in donosov, drugačnih od tistih v drugih sestavnih delih, delujočih v drugih gospodarskih okoljih.

Glavne dejavnosti Skupine oziroma področni odseki so naslednji:

- premoženjska zavarovanja,
- življenjska zavarovanja,
- zdravstvena zavarovanja,
- finančno poslovanje,
- upravljanje premoženja,
- drugo (upravljanje in gradnja nepremičnin za trg ali znane kupce itd.).

Na dan 31. 12. 2016 je bila Skupina razširjena v Sloveniji in naslednjih državah: Ciper, Hrvaška, Srbija, Makedonija.

Področni odseki poslovanja

9.1.1 Podatki o poslovanju po področnih odsekih

Rezultati poslovanja po posameznih področnih odsekih so bili za leto 2016 naslednji:

(v EUR)	Premoženjska zavarovanja	Življenjska zavarovanja	Zdravstvena zavarovanja	Finančno poslovanje	Upravljanje premoženja	Drugo	Skupina 1. 1. - 31. 12. 2016
Bruto prihodki od prodaje*	142.854.861	61.426.464	101.048.520	667.495	11.691.360	2.505.806	320.194.506
Izločitve medsebojnih poslov	(984.167)	(1.106.009)	(3.506)	(525.009)	(888.316)	(1.097.424)	(4.604.431)
Prihodki od prodaje	141.870.694	60.320.455	101.045.014	142.486	10.803.044	1.408.382	315.590.075
Prihodki od obresti	1.498.686	680.270	216.443	205.976	6.233	851	2.608.459
Poslovni izid iz poslovanja	11.496.189	2.582.747	(2.508.318)	(9.438.704)	3.154.082	331.152	5.617.147
Finančni odhodki**	(1.101.107)	(1.269.628)	-	(3.731.400)	(3.793)	(93.205)	(6.199.133)
Delež v poslovnem izidu pridruženih družb	235.862	-	-	1.308.535	-	-	1.544.387
Poslovni izid pred odbavitvijo	10.630.935	1.313.119	(2.508.318)	(11.861.570)	3.150.288	237.947	962.401
Davki	27.293	(150.636)	1.123.086	52.926	(282.842)	158.541	928.366
Čisti poslovni izid poslovnega leta	10.658.228	1.162.482	(1.385.232)	(11.808.644)	2.867.446	396.488	1.890.767

*Prihodki od prodaje vsebujejo čiste prihodke od prodaje blaga in storitev, kosmate prihodke od zavarovalnih premij in prihodke od provizij.

**V finančne odhodke so vključene tudi neto tečajne razlike.

Rezultati poslovanja po posameznih področnih odsekih so bili za leto 2015 naslednji:

(v EUR)	Premoženjska zavarovanja	Življenjska zavarovanja	Zdravstvena zavarovanja	Finančno poslovanje	Upravljanje premoženja	Drugo	Skupina 1. 1. - 31. 12. 2015
Bruto prihodki od prodaje*	144.917.861	62.298.150	101.402.812	612.141	11.728.673	5.617.520	326.577.155
Izločitve medsebojnih poslov	(984.167)	(1.106.009)	(3.506)	(525.009)	(888.316)	(1.097.424)	(4.604.431)
Prihodki od prodaje	143.933.694	61.192.141	101.399.306	87.132	10.840.357	4.520.096	321.972.725
Prihodki od obresti	1.740.059	1.029.378	242.492	313.022	9.506	2.502	3.336.958
Poslovni izid iz poslovanja	11.952.110	4.999.594	(1.192.799)	(7.216.962)	3.668.397	(2.732.617)	9.477.724
Odhodki iz naslova slabitve	(270.623)	(85.911)	(23.619)	(1.663.959)	-	-	(2.044.113)
Finančni odhodki**	6.731	(62.351)	(1.832)	(5.478.457)	752	(248.582)	(5.783.739)
Delež v poslovnem izidu pridruženih družb	(19.330)	25.119	-	(176.183)	-	-	(170.394)
Poslovni izid pred obdavčitvijo	11.939.512	4.962.362	(1.194.631)	(12.871.602)	3.669.149	(2.981.199)	3.523.591
Davki	(2.040.294)	(837.585)	190.646	(1.126.246)	(329.519)	(14.857)	(4.157.855)
Čisti poslovni izid poslovnega leta	9.899.218	4.124.778	(1.003.985)	(13.997.848)	3.339.630	(2.996.056)	(634.264)

*Prihodki od prodaje vsebujejo čiste prihodke od prodaje blaga in storitev, kosmate prihodke od zavarovalnih premij in prihodke od provizij.

**V finančne odhodke so vključene tudi neto tečajne razlike.

Stroški posameznih segmentov so pripoznani tako, kot v osnovi nastajajo pri poslovanju posameznih segmentov, in tako, kot jih odvisne družbe, ki sestavljajo posamezni segment, tudi poročajo.

Nekatere postavke, vključene v izkaz poslovnega izida za leto, končano 31. decembra 2016, so bile naslednje:

(v EUR)	Premoženjska zavarovanja	Življenjska zavarovanja	Zdravstvena zavarovanja	Finančno poslovanje	Upravljanje premoženja	Drugo	Skupina 1. 1. - 31. 12. 2016
Amortizacija	(2.354.350)	(925.716)	(501.533)	(89.855)	(204.454)	(206.640)	(4.282.548)
Slabitve poslovnih in drugih terjatev	(652.568)	(6.606)	(139.090)	(0)	(2.097)	-	(800.361)

Pri amortizaciji in slabitvah poslovnih in drugih terjatev ni bilo izločitev medsebojnih poslov.

Nekatere postavke, vključene v izkaz poslovnega izida za leto, končano 31. decembra 2015, so bile naslednje:

(v EUR)	Premoženjska zavarovanja	Življenjska zavarovanja	Zdravstvena zavarovanja	Finančno poslovanje	Upravljanje premoženja	Drugo	Skupina 1. 1. - 31. 12. 2015
Amortizacija	(2.208.329)	(951.768)	(783.207)	(81.221)	(195.581)	(931.048)	(5.151.153)
Slabitve poslovnih in drugih terjatev	(854.728)	(31.613)	(207.875)	(613.491)	-	-	(1.707.707)

Medsebojno poslovanje po posameznih področnih odsekih se je izvajalo pod normalnimi tržnimi pogoji tako kot do drugih nepovezanih strank.

Sredstva in obveznosti po posameznih področnih odsekih na dan 31. decembra 2016:

(v EUR)	Premoženjska zavarovanja	Življenjska zavarovanja	Zdravstvena zavarovanja	Finančno poslovanje	Upravljanje premoženja	Drugo	Skupina 31. 12. 2016
Sredstva	200.379.987	422.369.252	18.662.634	72.967.972	10.570.409	34.945.210	759.895.464
Pridružene družbe	8.099.990	(0)	-	5.150.266	-	-	13.250.256
Skupaj sredstva	208.479.977	422.369.252	18.662.634	78.118.238	10.570.409	34.945.210	773.145.721
Obveznosti	168.280.371	403.906.033	15.982.857	48.862.895	1.484.549	2.834.952	641.351.657
Podrejene obveznosti	22.748.526	26.704.791	-	-	-	-	49.453.317
Finančne obveznosti	-	-	-	48.696.222	-	2.287.039	50.983.261
Investicije v osnovna sredstva	4.896.366	14.739	305.921	406.960	3.057.577	100.780	8.782.343

Sredstva in obveznosti po posameznih področnih odsekih na dan 31. decembra 2015:

(v EUR)	Premoženjska zavarovanja	Življenjska zavarovanja	Zdravstvena zavarovanja	Finančno poslovanje	Upravljanje premoženja	Drugo	Skupina 31. 12. 2015
Sredstva	175.735.423	388.460.013	27.514.389	85.084.470	10.747.060	39.105.510	726.646.865
Pridružene družbe	8.101.192	21.641	-	5.040.417	-	14.625	13.177.875
Skupaj sredstva	183.836.615	388.481.654	27.514.389	90.124.887	10.747.060	39.120.135	739.824.740
Obveznosti	177.584.334	372.915.038	16.920.102	82.892.855	1.480.881	3.864.702	655.657.912
Finančne obveznosti	-	-	-	82.628.056	737	3.122.312	85.751.105
Investicije v osnovna sredstva	5.852.647	21.072	-	65.987	149.796	373.374	6.462.876

Sredstva področnega odseka vsebujejo predvsem finančna sredstva, opredmetena osnovna sredstva, neopredmetena sredstva, zaloge, denarna sredstva ter poslovne in druge terjatve.

Obveznosti področnega odseka sestavljajo finančne in poslovne obveznosti. Iz postavk so izločene vse medsebojne transakcije in stanja med posameznimi področnimi odseki.

Razdelitev dobrega imena glede na posamezni področni odsek je predstavljena v spodnji tabeli:

(v EUR)	Premoženjska zavarovanja	Življenjska zavarovanja	Finančno poslovanje	Upravljanje premoženja	Drugo	Skupina
Slovenija	24.792.604	2.855.310	14.211.092	798.423	-	42.657.429
EU	-	-	-	1.231.767	-	1.231.767
Druge države	-	-	-	-	377.134	377.134
Skupaj 31.12.2016	24.792.604	2.855.310	14.211.092	2.030.190	377.134	44.266.330
Slovenija	24.441.422	2.855.310	14.211.092	798.423	9.834	42.316.081
EU	-	-	-	1.018.993	-	1.018.993
Druge države	-	-	-	630.766	377.134	1.007.900
Skupaj 31.12.2015	24.441.422	2.855.310	14.211.092	2.448.182	396.968	44.342.974

V letu 2016 je bila opravljena slabitev dobrega imena v segmentu upravljanja premoženja zaradi izstopa družb iz skupine v znesku 630.766 evrov (2015: 0 evrov). V segmentu drugo pa je bila opravljena slabitev dobrega imena v znesku 9.834 evrov. Odhodki iz oslavitve so v izkazu poslovnega izida zavedeni med drugimi odhodki.

Območni odseki poslovanja

9.1.2 Podatki o poslovanju po posameznih območnih odsekih

Skupina ima svoje poslovanje razširjeno na treh glavnih geografskih območjih. Glavno območje poslovanja Skupine je Slovenija.

Skupina posluje predvsem v Sloveniji, državah Evropske unije in drugih državah jugovzhodne Evrope.

(v EUR)	1. 1. - 31. 12. 2016	1. 1. - 31. 12. 2015
Prihodki od prodaje*		
Slovenija	309.142.219	314.971.429
EU	4.778.907	4.224.225
Druge države	1.668.949	2.777.070
	315.590.075	321.972.725

*Prihodki od prodaje vsebujejo čiste prihodke od prodaje blaga in storitev, kosmate prihodke od zavarovalnih premij in prihodke od provizij.

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Skupaj sredstva		
Slovenija	540.967.898	552.410.420
EU	220.478.305	164.251.269
Druge države	11.699.517	23.163.049
	773.145.721	739.824.739
Pridružena podjetja		
Slovenija	13.250.256	12.169.460
Druge države	-	1.008.416
	13.250.256	13.177.875

Skupina večino svojih prihodkov pridobiva v Sloveniji, sredstva pa zaradi razpršitve tveganja nesorazmerno investira tudi v druge države, predvsem v državne obveznice držav članic EU.

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Analiza investicij v opredmetena in neopredmetena sredstva		
Slovenija	8.101.355	6.415.119
EU	676.799	26.335
Druge države	4.189	21.422
	8.782.343	6.462.876

10. Pojasnila k posameznim postavkam računovodskih izkazov

10.1 Neopredmetena sredstva

(v EUR)	Dobro ime	Licence	Programska oprema	Skupaj
Stanje 1.1. 2015				
Nabavna vrednost	45.451.592	534.432	23.069.613	69.055.637
Popravek in oslabitev vrednosti	(1.660.537)	(165.482)	(15.706.834)	(17.532.853)
Neodpisana vrednost	43.791.055	368.951	7.362.778	51.522.785
Leto 2015				
Začetna neodpisana vrednost	43.791.055	368.951	7.362.778	51.522.784
Tečajne razlike	-	8	209	217
Nabave	-	1.102.917	2.191.781	3.294.698
Nakup odvisne družbe (Pojasnilo 39)	551.919	-	1.400	553.319
Povečanje v deležu odvisnih družb	-	-	-	-
Odtujitve	-	(468)	(1.871)	(2.339)
Prodaja odvisne družbe (Pojasnilo 39)	-	-	(23.367)	(23.367)
Amortizacija	-	(4.297)	(2.256.851)	(2.261.149)
Slabitve	-	-	(83.017)	(83.017)
Prenos na sredstva namenjena prodaji	-	-	(85.730)	(85.730)
Končna neodpisana vrednost	44.342.974	1.467.110	7.105.333	52.915.417
Stanje 31. 12. 2015				
Nabavna vrednost	45.579.692	1.582.110	23.091.749	70.253.551
Popravek in oslabitev vrednosti	(1.236.718)	(115.000)	(15.986.415)	(17.338.133)
Neodpisana vrednost	44.342.974	1.467.110	7.105.334	52.915.418
Leto 2016				
Začetna neodpisana vrednost	44.342.974	1.467.110	7.105.334	52.915.418
Tečajne razlike	736	(973)	80	(157)
Nabave	(0)	2.605.534	2.347.121	4.952.655
Nakup odvisne družbe (Pojasnilo 39)	351.182	0	-	351.182
Povečanje v deležu odvisnih družb	217.029	-	-	217.029
Odtujitve	-	-	(28.999)	(28.999)
Prodaja odvisne družbe (Pojasnilo 39)	(482.152)	(0)	(224)	(482.376)
Amortizacija	(4.991)	(17.491)	(2.036.838)	(2.059.321)
Slabitve	(158.448)	(386.021)	-	(544.469)
Prenos na sredstva namenjena prodaji	-	-	-	-
Končna neodpisana vrednost	44.266.331	3.668.159	7.386.473	55.320.963
Stanje 31. 12. 2016				
Nabavna vrednost	45.545.813	4.083.678	24.868.244	74.497.735
Popravek in oslabitev vrednosti	(1.279.482)	(415.519)	(17.481.770)	(19.176.771)
Neodpisana vrednost	44.266.331	3.668.159	7.386.474	55.320.964

Neopredmetenih osnovnih sredstev v gradnji na 31.12.2016 ni bilo (2015: 3.263 evrov).

Razdelitev dobrega imena glede na posamezni področni odsek je predstavljena v spodnji tabeli:

(v EUR)	Premoženjska zavarovanja	Življenjska zavarovanja	Finančno poslovanje	Upravljanje premoženja	Drugo	Skupina
Slovenija	24.792.604	2.855.310	14.211.092	798.423	-	42.657.429
EU	-	-	-	1.231.767	-	1.231.767
Druge države	-	-	-	-	377.134	377.134
Skupaj 31.12.2016	24.792.604	2.855.310	14.211.092	2.030.190	377.134	44.266.330
Slovenija	24.441.422	2.855.310	14.211.092	798.423	9.834	42.316.081
EU	-	-	-	1.018.993	-	1.018.993
Druge države	-	-	-	630.766	377.134	1.007.900
Skupaj 31.12.2015	24.441.422	2.855.310	14.211.092	2.448.182	386.968	44.342.974

Večina dobrega imena izhaja iz segmenta neživljenjskih zavarovanj in iz segmenta finančnega poslovanja. Preverjanje morebitnih oslabitev dobrega imena Skupina opravlja enkrat na leto.

V letu 2016 je bila opravljena slabitev dobrega imena v segmentu upravljanja premoženja zaradi izstopa družb iz skupine v znesku 630.766 evrov (2015: 0 evrov). V segmentu drugo pa je bila opravljena slabitev dobrega imena v znesku 9.834 evrov. Odhodki iz oslabitve so v izkazu poslovnega izida zavedeni med drugimi odhodki.

Predpostavke cenitve segmenta upravljanje premoženja, ki jih je v letu 2016 uporabil notranji finančni strokovnjak, so:

- metoda sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov z upoštevanjem zadolženosti,
- metoda ocenjevanja vrednosti, ki temelji na tržnih primerjavah podobnih podjetij,
- ocena je temeljila na analizi preteklega poslovanja in potenciala podjetij,
- donosi v obliki prostih denarnih tokov so bili diskontirani z ustrezno tehtano aritmetično sredino zahtevane stopnje donosa dolžniškega in lastniškega kapitala (WACC),
- za izračun zahtevane stopnje donosa lastniškega kapitala je bil uporabljen model CAPM, prilagojen državi, v kateri je podjetje,
- predpostavke CAPM: 3,5 % normalizirana donosnost netveganih naložb, 5,5 % premija za kapitalsko tveganje, 3,74-3,87 % premija naložbe v majhna podjetja, 3,13-5,40 % faktor političnega tveganja, beta brez zadolženosti 0,63-0,69,
- zahtevana stopnja donosa lastniškega kapitala se giblje od 13,8 % do 15,8 %,
- zahtevana stopnja donosa dolžniškega kapitala se giblje od 2,0 % do 5,0 %,
- diskont za pomanjkanje tržnosti v višini od 5,0 % do 20,0 %,
- planirana donosnost posameznih skladov v obdobju eksplicitne napovedi se giblje od 0,0 % do 20,0 %,
- rast čistih denarnih tokov po obdobju eksplicitne napovedi od 2,0 % do 6,5 % (odvisno od zasičenosti posameznega trga),
- doba ocenjevanja denarnih tokov od leta 2017-2021.

Pri ocenjevanju tržne vrednosti je bila uporabljena metoda sedanje vrednosti pričakovanih denarnih tokov z uporabo naslednjih predpostavk:

- Stopnja rasti 5,5 %
- WACC 14,5 %

Analiza občutljivosti

v %	Povprečni tehtani stroški financiranja - WACC		
stopnja rasti - g	-1%	0%	1%
-1%	2,4%	-6,3%	-13,5%
0%	10,6%	0,0%	-8,5%
1%	21,1%	7,9%	-2,3%

Skupina je na podlagi opravljenega testa oslavitve dobrega imena presodila, da slabitve dobrega imena, ni potrebna, bi pa bila potrebna, če bi se uresničil kateri izmed scenarijev v senzitivni analizi.

Predpostavke cenitve segmenta upravljanje premoženja, ki jih je v letu 2015 uporabil notranji finančni strokovnjak, so:

- metoda sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov brez upoštevanja zadolženosti,
- metoda ocenjevanja vrednosti, ki temelji na tržnih primerjavah podobnih podjetij
- ocena je temeljila na analizi preteklega poslovanja in potenciala podjetij
- donosi v obliki denarja so bili diskontirani z ustrezno tehtano aritmetično sredino zahtevane stopnje donosa dolžniškega in lastniškega kapitala,
- uporabljen je bil model CAPM, prilagojen državi, v kateri je podjetje,
- predpostavke: 12,33% WACC, 4 % pričakovana donosnost netveganih naložb, 7 % premija za kapitalsko tveganje, 1,12-3,81% premija naložbe v majhna podjetja, 0,5 % premija za posebna tveganja, 20 % diskont za pomanjkanje likvidnosti, faktor političnega tveganja od 1,15 do 1,2,
- zahtevana stopnja donosa lastniškega kapitala je od 12,3 % do 15,7 %, in je enaka donosu celotnega kapitala,
- dobičkonosnost od 4 % do 8 % (odvisno od zasičenosti posameznega trga),
- rast od -3 % do 13 % (odvisno od zasičenosti posameznega trga),
- doba ocenjevanja denarnih tokov od leta 2016-2020.

Predpostavke cenitve segmenta premoženjskega in življenjskega zavarovanja, ki jih je v letu 2016 uporabil zunanji pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij, so:

- metoda sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov z določenimi prilagoditvami zaradi problematike uporabe CAPM modela za izračun zahtevane stopnje donosa, majhnosti slovenskega zavarovalniškega trga in posebnosti poslovanja na trgih jugovzhodne Evrope,
  - zahtevana stopnja donosa lastniškega kapitala po modelu CAPM znaša 11,7 %,
  - pri izdelavi projekcij je izhajal iz poslovnega načrta podjetja za leto 2016 in dolgoročnih projekcij poslovanja (2017-2020), vendar jih je za namen ocene vrednosti nekoliko prilagodil oziroma izdelali tako, da je upošteval tudi izsledke iz makroekonomske analize, analize panoge in konkurenčnih podjetij v panogi ter preteklega poslovanja podjetja,
  - prepostavke: podrejeni dolg reprogramiran v neskončnost, uporabljena trenutna kapitalaska ustreznost, 5 % diskont za pomanjkanje likvidnosti, premija za kontrolo ni bila upoštevana.
- metoda ocenjevanja vrednosti, ki temelji na tržnih primerjavah podobnih podjetij (v postopku vrednotenja večji poudarek metodam primerljivih podjetij in primerljivih transakcij)
  - v vzorec primerljivih podjetij je vključil kompozitne zavarovalnice, ki poslujejo v Evropi z ROE med 10 % - 25 %,
  - pri primerljivih transakcijah je upošteval transakcije z lastniškimi deleži nad 1 % za vse zavarovalnice v Evropi,
  - na osnovi analize primerljivih podjetij je za ocenitev vrednosti upošteval mediano multiplikatorjev,
  - upošteval je 5 % diskont za pomanjkanje likvidnosti pri primerljivih borznih podjetjih, pri primerljivih transakcijah omenjenega diskonta ni upošteval,
  - premijo za kontrolo je ocenil v velikosti 20% za borzna podjetja in 15 % za manjšinske transakcije.

Najbolj verjetno vrednost delnice je zunanji pooblaščen ocenjevalec ocenil kot povprečje vseh ocen vrednosti, pri čemer je izločil oba ekstrema. Na zgornji meji je tako izločil oceno vrednosti pridobljeno z metodo multiplikatorja P/NWP podobnih borznih podjetij, na spodnji meji pa je izločili oceno vrednosti pridobljeno z metodo multiplikatojev P/B večinskih transakcij.

Analiza v letu 2016 je ugotovila, da ni potrebe po slabitvi dobrega imena premoženjskih zavarovanj.

10.2 Opredmetena osnovna sredstva

(v EUR)	Zgradbe in zemljišča	Vozila in oprema za opravljanje dejavnosti	Pisarniška in druga oprema	Skupaj
Stanje 1.1. 2015				
Nabavna vrednost	48.606.707	22.718.875	11.705.379	83.030.960
Popravek in oslabitev vrednosti	(7.329.399)	(16.939.847)	(7.420.440)	(31.689.685)
Neodpisana vrednost	41.277.308	5.779.028	4.284.940	51.341.276
Leto 2015				
Začetna neodpisana vrednost	41.277.308	5.779.028	4.284.940	51.341.276
Tečajne razlike	(8.052)	73	81	(7.898)
Nakup odvisne družbe (Pojasnilo 39)	-	-	-	-
Odtujitve odvisne družbe (Pojasnilo 39)	(4.367.284)	(4.091.928)	(105.135)	(8.564.347)
Nabave	818.646	478.727	1.870.805	3.168.178
Odtujitve	-	-	-	-
Amortizacija	(382.292)	(1.109.721)	(826.792)	(2.318.805)
Slabitev	(1.962.263)	(44.340)	(52.251)	(2.058.854)
Prenos na iz naložbenih nepremičnin	1.278.964	-	-	1.278.964
Prenos na sredstva namenjena prodaji	-	167.133	(105.962)	61.171
Končna neodpisana vrednost	36.655.026	1.178.972	5.065.686	42.899.685
Stanje 31. 12. 2015				
Nabavna vrednost	44.756.985	7.545.446	11.811.689	64.114.119
Popravek in oslabitev vrednosti	(8.101.958)	(6.366.474)	(6.746.003)	(21.214.434)
Neodpisana vrednost	36.655.027	1.178.972	5.065.686	42.899.685
Leto 2016				
Začetna neodpisana vrednost	36.655.027	1.178.972	5.065.686	42.899.685
Tečajne razlike	(29.559)	333	206	(29.020)
Nakup odvisne družbe (Pojasnilo 39)	-	-	2.649	2.649
Odtujitve odvisne družbe (Pojasnilo 39)	(1.065.961)	(13.225)	(1.215)	(1.080.401)
Nabave	845.156	831.909	1.933.636	3.610.701
Odtujitve	-	(44.534)	(37.839)	(82.373)
Amortizacija	(369.638)	(353.410)	(1.021.165)	(1.744.212)
Slabitev	(803.301)	-	-	(803.301)
Prenos na iz naložbenih nepremičnin	(5.101.189)	(0)	(0)	(5.101.190)
Prenos na sredstva namenjena prodaji	-	-	-	-
Končna neodpisana vrednost	30.130.535	1.600.046	5.941.957	37.672.538
Stanje 31. 12. 2016				
Nabavna vrednost	35.566.753	7.816.401	12.514.786	55.897.940
Popravek in oslabitev vrednosti	(5.436.218)	(6.216.355)	(6.572.829)	(18.225.402)
Neodpisana vrednost	30.130.535	1.600.046	5.941.957	37.672.538

Za zavarovanje prejetih posojil so bile zastavljene nepremičnine v vrednosti 6.387.688 evrov (2015: 9.492.143 evrov).

Vrednost opredmetenih osnovnih sredstev v gradnji na dan 31. 12. 2016 je bila 351.794 evrov (2015: 536.673 evrov).

Razen za zgradbe in zemljišča, ki imajo daljšo dobo koristnosti in naj bi se dokončno amortizirala v letu 2091, pričakujemo za vsa ostala opredmetena osnovna sredstva, s katerimi razpolagamo, da se bodo na podlagi določenih dob koristnosti in amortizacijskih stopenj dokončno amortizirala do leta 2025. Skupina uporablja enakomerno časovno amortiziranje in v letu 2016 ni spreminjala amortizacijskih stopenj. Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev je pripoznana v izkazu poslovnega izida med drugimi odhodki.

Nadomestljiva vrednost nepremičnin se zaradi morebitnih slabitev preverja s cenitvami zunanjih pooblaščenih cenilcev. Glede na izsledke analize trga nepremičnin in drugih ugotovitev ter ob upoštevanju namena ocenjevanja in značilnosti ocenjevane nepremičnine, se je pri oceni vrednosti zemljišča uporabil način tržnih primerjav (metoda neposredne primerjave prodaj). Postopek ocenjevanja vrednosti po tej metodi poteka po naslednjih štirih korakih: pregled prodaj primerljivih nepremičnin (povprečno 291 evrov/m²), izbira primerljivih prodaj (290-433 evrov/m²), izvedba prilagoditev (1.975.000 - 5.188.842 evrov za stavbna zemljišča in 4.600 - 18.700 evrov za kmetijska zemljišča) in predstavitev sklepa o oceni vrednosti.

Slabitev osnovnih sredstev v letu 2016 je bilo za 803.301 evro v segmentu Drugo.

10.3 Naložbene nepremičnine

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Stanje 1.1.		
Nabavna vrednost	35.848.614	29.761.108
Popravek in oslabitev vrednosti	(5.702.743)	(3.828.949)
Neodpisana vrednost	30.145.870	25.932.159
Leto zaključeno 31. 12. 2016		
Začetna neodpisana vrednost	30.145.871	25.932.159
Nabave odvisnih družb	-	-
Odtujitve odvisnih družb	-	(45.328)
Nabave	670.891	1.049.956
Prenos iz/na opredmetena sredstva	5.101.189	(1.278.963)
Prenos iz/na sredstva namenjena prodaji	-	5.588.593
Odtujitve	(1.781.615)	(141.732)
Slabitve	(1.211.512)	(387.614)
Amortizacija	(489.691)	(571.200)
Končna neodpisana vrednost	32.435.132	30.145.871
Stanje 31. 12. 2016		
Nabavna vrednost	41.521.763	35.848.614
Popravek in oslabitev vrednosti	(9.086.631)	(5.702.743)
Neodpisana vrednost	32.435.133	30.145.871

V izkazu poslovnega izida so bile pripoznane naslednje postavke:

(v EUR)	2016	2015
Prihodki od najemnin od naložbenih nepremičnin	1.392.825	1.287.047
Neposredni poslovni stroški naložbenih nepremičnin, ki prinašajo najemnine	(1.637.681)	(1.728.615)

Stanje naložbenih nepremičnin se je konec leta 2016 povečalo predvsem na račun prenosa zemljišča iz osnovnih opredmetenih sredstev in pa nakupov nepremičnin. Nakup nepremičnin je Skupina opravila pod normalnimi tržnimi pogoji.

Skupina za amortiziranje naložbenih nepremičnin uporablja enakomerno časovno amortiziranje in v letu 2016 ni spreminjala amortizacijskih stopenj. Amortizacija naložbenih nepremičnin je pripoznana v izkazu poslovnega izida med drugimi odhodki poslovanja kot odhodki naložbenih nepremičnin.

Poštena vrednost naložbenih nepremičnin se zaradi morebitnih slabitev preverja s cenitvami zunanjih pooblaščenih cenilcev vsaj na vsaki dve leti. Skupina pri določanju poštene vrednosti uporablja metodo neposredne kapitalizacije donosov, metodo neposrednih primerjav prodaj in nabavo vrednostni način. Pri določanju poštene vrednosti zavarovalnica uporablja zunanje cenilce naložbenih nepremičnin.

Naložbene nepremičnine, za katere se je izkazalo, da kažejo znake za slabitev, je ocenil pooblaščen zunanji cenilec. Pri ocenjevanju nadomestljive vrednosti sta bila uporabljena način tržnih primerjav (metoda neposredne primerjave prodaj) ter na donosu zasnovan način (metoda neposredne kapitalizacije donosov).

Pri metodi neposredne primerjave prodaj se je nadomestljiva vrednost ocenjevala po metodi poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje ali vrednost pri uporabi, odvisno od tega, katera je večja.

Pri uporabi dohodkovno/donosnostne metode (metode neposredne kapitalizacije donosov) se je nadomestljiva vrednost ocenjevala z uporabo naslednjih predpostavk:

- stopnja kapitalizacije (diskontna stopnja) v intervalu od 6,54 % do 8,24 %. Pri tem je bila uporabljena:
  - realna netvegana mera donosa v intervalu od 0,62 % do 1,34 %,
  - premija za likvidnost v intervalu od 1,50 % do 2,20 %,
  - premija za tveganja v intervalu od 3,10 % do 3,50 %,
  - premija za ohranitev kapitala v intervalu od 0,71 % do 1,02 %.

Analiza občutljivosti za ocenjeno nepremičnino, Loška 13, Maribor (Kolosej Maribor)

	% sprememba
Znižanje najemnin iz kino dejavnosti iz 5,9 na 5,0 evrov/m ²	-7,0
Znižanje najemnin za gostinske lokale iz 14,0 na 10,0 evrov/m ²	-9,2
Znižanje zasedenosti prostorov na 80 %	-22,4
Zvišanje zahtevane donosnosti iz 6,54 %+2 odstotni točki	-23,4

Na dan 31. 12. 2016 znaša knjigovodska vrednost naložbene nepremičnine na Loška 13, Maribor 14.858.000 evrov. Podrobno je cenitev in presoja nadomestljive vrednosti naložbene nepremičnine na Loška 13, Maribor predstavljena v poglavju 7.1.4.

Poštena vrednost naložbenih nepremičnin je bila na dan 31. 12. 2016 34.064.967 evrov (2015: 31.965.222 evrov).

Vrednost slabitev naložbenih nepremičnin v letu 2016 je bila 1.211.512 evrov, v segmentu Drugo. Odhodki iz naslova oslabilte so v izkazu poslovnega izida zavedeni med drugimi odhodki.

10.4 Finančne naložbe v pridruženih družbah

(v EUR)	2016	2015
Stanje 1.1.	13.177.875	13.816.166
Pridobitve	-	(0)
Odtujitve	(682.994)	(170.547)
Priporitve	-	-
Sprememba pridružene odvisno družbo	-	-
Sprememba iz razpoložljive za prodajo v pridruženo družbo	-	-
Pripisi dobičkov in prevrednotenij	832.667	(168.851)
Izplačane dividende	(77.292)	(298.892)
Slabitve	-	-
Stanje 31. 12. 2016	13.250.256	13.177.875

Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah so leta 2016 znašali 1.544.387 evrov. V letu 2015 pa je imela Skupina v višini 170.394 evrov finančnih odhodki iz deležev v pridruženih družbah.

Podatki o pridruženih družbah Skupine na 31.12.2016 so:

Pridružena družba	Delež (v %)	Sredstva v EUR	Kapital v EUR	Obveznosti v EUR	Prihodki v EUR	Poštena vrednost deleža v EUR	Delež dobičkov/zgube v EUR
Mlekarna Celeia d.o.o., Slovenija	25,99	29.254.566	11.179.290	18.075.276	55.769.200		126.153
Nama d.d.*, Slovenija	48,57	12.878.976	10.422.889	2.456.087	15.581.981	4.643.108	173.463
SRČ d.o.o., Slovenija	36,23	20.896.168	5.009.163	15.887.004	32.463.905		428.619
Tovarna olja Gea d.d.*, Slovenija	26,90	14.850.332	11.621.339	3.228.993	24.916.873	1.107.497	48.960
Skupaj		77.880.042	38.232.681	39.647.360	128.731.959	5.750.604	777.195

* Z delnicami pridruženih družb, ki so na borzi, je malo trgovanja.

Naložba v pridruženo družbo Nama d. d. se v računovodskih izkazih vodi po nabavni vrednosti. Skupina za potrebe računovodskega poročanja in morebitne slabitve naložbe v pridruženo družbo, presoja nadomestljive vrednosti naložbe s cenitvami zunanjih cenilcev. Presoja nadomestljive vrednosti temelji na metodi čiste vrednosti sredstev, pri čemer je bila nadomestljiva vrednost nepremičnin v lasti Nama d. d. ocenjena na podlagi tržnih primerjav in na donosu zasnovanem načinu z uporabljeno diskontno stopnjo v intervalu od 8,466 % do 8,966 %. Strategija družbe omogoča poleg izvajanja osnovne dejavnosti tudi oddajanje in prodajo nepremičnin Nama. V letu 2015 so večinski lastniki pristopili k prodajnim aktivnostim. Na prodajno vrednost družbe pomembno vpliva vrednost aktive oz. nepremičnin v lasti Nama.

Analiza občutljivosti za pridruženo družbo Nama d. d.

	% sprememba
Sprememba najemnin -10 %	-9,0
Sprememba najemnin +10 %	8,8
Zvišanje zahtevane donosnosti -2 odstotni točki	23,5
Zvišanje zahtevane donosnosti +2 odstotni točki	-14,8

Na dan 31. 12. 2016 je znašala knjigovodska vrednost naložbe v pridruženo družbo Nama d.d. 7.554.230 evrov.

V letu 2016 slabitev pridruženih družb ni bilo.

Podatki o pridruženih družbah Skupine na 31.12.2015 so:

Pridružena družba	Delež (v %)	Sredstva v EUR	Kapital v EUR	Obveznosti v EUR	Prihodki v EUR	Poštena vrednost deleža v EUR	Delež dobička izgube v EUR
KR d.d., Slovenija	26,90	2.327.169	2.319.101	8.068	51.926	-	(3.073)
Medium Media d.o.o., Slovenija	30,00	9.365	(1.894)	11.259	10.154	-	(8.096)
Mlekarna Celeia d.o.o., Slovenija	25,99	29.128.942	10.703.937	18.425.005	58.340.978	-	70.517
Nama d.d.*, Slovenija	48,57	12.335.818	10.282.655	2.053.163	12.852.827	7.414.144	(66)
SRC d.o.o., Slovenija	36,23	20.039.964	5.613.346	14.426.618	27.955.908	-	192.608
Tovarna olja Gea d.d.*, Slovenija	26,90	16.292.781	11.530.252	4.762.529	25.905.556	2.345.879	9.752
ZIF VIB Fond, Bosna in Hercegovina	22,26	6.962.369	6.871.547	90.822	215.007	475.153	(500.619)
Skupaj		87.096.408	47.318.944	39.777.464	125.332.356	10.235.176	(238.977)

* Z delnicami pridruženih družb, ki so na borzi, je malo trgovanja.

10.5 Finančne naložbe

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Izmerjena po poštenu vrednosti prek poslovnega izida		
Kratkoročni del		
Za trgovanje	3.394.571	9.922.819
Po poštenu vrednosti prek poslovnega izida	3.106.105	5.350.009
Dolgoročni del		
Po poštenu vrednosti prek poslovnega izida	881.245	2.409.582
	7.381.921	17.682.410
V posesti do zapadlosti v plačilo		
Dolgoročni del	19.870.879	21.435.115
	19.870.879	21.435.115
Za prodajo razpoložljiva		
Dolgoročni del	175.456.716	144.224.639
Kratkoročni del	16.083.586	21.907.258
	191.540.302	166.131.896
Finančne naložbe v posojila in druge finančne terjatve		
Dolgoročni del	5.345.546	14.237.203
Kratkoročni del	12.918.736	4.324.349
	18.264.282	18.561.552
Skupaj	237.057.384	223.810.973

Vrednost vrednostnih papirjev, zastavljenih kot jamstvo za obveznost, je v letu 2016 znašala 7.116.350 evrov (za leto 2015 pa je znašala 9.507.202 evra).

Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida – za trgovanje

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Lastniški vrednostni papirji		
Tržni vrednostni papirji	337.292	550.839
Dolžniški vrednostni papirji		
Tržni vrednostni papirji:		
– s fiksno obrestno mero	0	1.333.235
Državne obveznice	3.057.279	8.038.744
Skupaj	3.394.571	9.922.818

Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida – druga sredstva

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Lastniški vrednostni papirji		
Tržni vrednostni papirji	289.584	942.805
Dolžniški vrednostni papirji		
Tržni vrednostni papirji:		
– s fiksno obrestno mero	3.697.766	6.816.786
Skupaj	3.987.350	7.759.591

Vrednost finančnih sredstev, izmerjenih po pošteni vrednosti skozi poslovni izid se je v letu 2016 zmanjšala tako iz naslova zapadanja kot iz naslova prodaj lastniških in dolžniških vrednostnih papirjev.

Finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Dolžniški vrednostni papirji		
Tržni vrednostni papirji:		
– s fiksno obrestno mero	8.089.171	9.010.838
Državne obveznice	11.781.708	12.424.277
Skupaj	19.870.879	21.435.115

Stanje vrednosti dolžniških vrednostnih papirjev finančnih sredstev v posesti do zapadlosti v plačilo se je v letu 2016 znižalo predvsem zaradi zapadanja tovrstnih finančnih sredstev.

Efektivne obrestne mere za dolžniške instrumente, ki se ne merijo po pošteni vrednosti, so:

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Dolžniški vrednostni papirji		
- v posesti do zapadlosti v plačilo	5,65%	5,74%

Tržno vrednost naložb skupine v posesti do zapadlosti razkrivamo v poglavju 8 v tabeli Finančna sredstva po hierarhiji poštene vrednosti.

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Lastniški vrednostni papirji		
Tržni vrednostni papirji	13.197.221	29.326.498
Netržni vrednostni papirji	18.265.642	20.840.043
	31.462.862	50.166.540
Dolžniški vrednostni papirji		
Tržni vrednostni papirji:		
– s fiksno obrestno mero	29.750.740	17.141.265
Netržni vrednostni papirji:		
– s fiksno obrestno mero	138.364	-
Državne obveznice	130.188.337	98.824.091
Skupaj	191.540.303	166.131.896

Za prodajo razpoložljiva sredstva so bila v letu 2016 slabljena v znesku 4.761.137 evrov (2015: 2.044.113 evrov). Oslabitev se v izkazu poslovnega izida izkazuje med odhodki iz naslova slabitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev.

Finančne naložbe v posojila in depozite

(v EUR)	Posojila / depoziti 31. 12. 2016	Popravek vrednosti 31. 12. 2016	Skupaj na 31. 12. 2016	Posojila / depoziti 31. 12. 2015	Popravek vrednosti 31. 12. 2015	Skupaj 31. 12. 2015
Dolgoročna posojila						
Fizičnim osebam	605.058	-	605.058	610.367	-	610.367
Drugim družbam	1.615.828	-	1.615.828	10.168.835	6	10.168.841
Povezanim družbam	2.003.823	-	2.003.823	2.157.154	-	2.157.154
Kratkoročna posojila						
Fizičnim osebam	1.138.067	-	1.138.067	497.031	-	497.031
Drugim družbam	20.203.671	(9.655.530)	10.548.142	10.968.333	(8.795.228)	2.173.105
Povezanim družbam	-	-	-	-	-	-
Depoziti pri bankah						
Dolgoročni	1.122.524	-	1.122.524	1.109.395	-	1.109.395
Kratkoročni	1.227.826	-	1.227.826	1.841.041	-	1.841.041
Skupaj posojila in depoziti pri bankah	27.916.797	(9.655.530)	18.261.269	27.352.156	(8.795.222)	18.556.934
Terjatve za dividende	3.012	-	3.012	4.618	-	4.618
Skupaj	27.919.809	(9.655.530)	18.264.282	27.356.774	(8.795.222)	18.561.552

Slabitev vrednosti posojil:

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Stanje 1.1.	8.795.222	5.720.496
Slabitev v letu	498.791	1.831.283
Ostala povečanja	361.517	1.588.620
Nakupi/prodaje odvisnih družb	-	(30.180)
Odprava slabitev med letom	-	(314.997)
Stanje 31. 12. 2016	9.655.530	8.795.222

Skupina je v letu 2016 slabila posojila v znesku 498.791 evrov (2015: 1.831.283 evrov). Odhodki iz slabitev so v izkazu poslovnega izida zavedeni med drugimi odhodki (pojasnilo 10.27) in spadajo v segment finančnega poslovanja.

Efektivna obrestna mera posojil in depozitov je bila naslednja:

(v %)	2016 (v %)	2015 (v %)
Dolgoročna posojila	3.199-5	3.199-5
Kratkoročna posojila	1.449-8.00	1.449-8.00
Posojila povezanim osebam	0,936-8	0,936-8
Dolgoročni depoziti	1,98	1,98
Kratkoročni depoziti	1,72	1,72

Gibanje finančnih sredstev

(v EUR)	Izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida - ob takošnjem pripoznanju	Izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida - v posesti za trgovanje	Razpoložljiva za prodajo	V posesti do zapadlosti v plačilo	Skupaj
Stanje 1.1. 2016	7.759.568	9.922.841	166.131.896	21.435.115	205.249.421
Tečajne razlike	662	(44.695)	(188.974)	5.122	(227.886)
Pridobitve, nakupi	4.610.667	9.902.806	215.529.372	1.171.146	231.213.991
Sprememba poštene vrednosti (+/-) preko IPI (tržni tečaj)	101.593	(2.427)	8.566.030	(3.965)	8.661.232
Sprememba poštene vrednosti (+/-) preko PPPK (tržni tečaj)	-	-	(2.978.962)	-	(2.978.962)
Povečanje zaradi obresti	161.023	224.293	2.648.256	982.052	4.015.624
Prodaje, odtujitve, prejete obresti	(8.646.163)	(16.608.248)	(193.406.184)	(3.718.592)	(222.379.187)
Oslabitev na nižjo pošteno vrednost - preko IPI	-	-	(4.761.137)	-	(4.761.137)
Stanje 31. 12. 2016	3.987.350	3.394.571	191.540.296	19.870.879	218.793.096
Stanje 1.1. 2015	10.411.113	26.939.788	155.928.441	21.975.646	215.254.987
Tečajne razlike	5.237	121.177	120.549	(1.275)	245.688
Pridobitve, nakupi	5.238.271	9.040.133	153.609.929	670.077	168.558.411
Sprememba poštene vrednosti (+/-) preko IPI (tržni tečaj)	(200.550)	(25.883)	8.649.876	(34)	8.423.409
Sprememba poštene vrednosti (+/-) preko PPPK (tržni tečaj)	-	-	(3.460.595)	-	(3.460.595)
Povečanje zaradi obresti	282.384	546.591	2.474.615	1.046.746	4.350.336
Prodaje, odtujitve, prejete obresti	(7.976.888)	(26.698.965)	(149.146.806)	(2.256.045)	(186.078.704)
Oslabitev na nižjo pošteno vrednost - preko IPI	-	-	(2.044.113)	-	(2.044.113)
Stanje 31. 12. 2015	7.759.568	9.922.842	166.131.896	21.435.115	205.249.420

10.6 Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

Gibanje vrednosti naložb zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, je bilo pretežno vezano na gibanje delniških naložb oz. delniških investicijskih skladov. Začetek leta je bil za ta naložbeni razred izredno volatilen predvsem zaradi bojazni pred recesijo in negotovosti glede kitajskega gospodarstva, kar je hitro znižalo pričakovanja analitikov, čeprav so se bojazni kasneje izkazale za pretirane. Po globoki korekciji na začetku leta so delniški trgi skozi leto počasi a vztrajno postopoma okrevali, pri čemer okrevanja nista prekinila niti ključna politična dogodka leta, kot sta bila Brexit in izvolitev Donalda Trumpa. Nivoje in globalno rast delniških trgov sta še naprej podpirala izredno sproščena monetarna politika centralnih bank ter vztrajna pričakovanja analitikov o rasti dobičkov podjetij. Naložbe zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, so tako leto 2016, kljub slabemu začetku, vendarle zaključile s pozitivnim donosom, ki je znašal 9,6 %.

Struktura naložb zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

(v EUR)	2016	2015
Po pošteni vrednosti skozi PI - ob takojšnjem pripoznanju	270.183.073	247.640.881
Lastniški vrednostni papirji	222.437.516	207.627.225
Tržni vrednostni papirji	222.437.516	207.627.225
Dolžniški vrednostni papirji	47.745.557	40.013.656
Tržni vrednostni papirji:	45.845.557	40.013.656
Državne obveznice	1.900.000	-
Posojila in depoziti pri bankah	16.784.175	14.325.212
Posojila	16.784.175	14.325.212
Denarna sredstva - depoziti na odpoklic	634.182	1.794.244
Finančne terjatve	-	-
Skupaj	287.601.430	263.760.337

Gibanje finančnih sredstev življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

Vpliv na kapital	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Stanje 1. 1.	263.760.337	257.518.980
Povečanje ob pripojitvi družbe	-	3.695.936
Izstop odvisine družbe	-	(3.591.312)
Povečanje	56.182.706	62.280.045
Zmanjšanje	(59.760.083)	(55.155.065)
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko IPI (tržni tečajji)	26.121.278	(2.487.685)
Nakazilo depozita	68.724.337	62.732.956
Črpanje depozita	(67.427.138)	(61.237.358)
Pripis obresti	(6)	3.841
Stanje 31. 12.	287.601.430	263.760.337

Naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, znašajo 287.601.433 evrov. Gre za enote vzajemnih skladov, tržnih ETFS skladov, notranjih skladov KD Dirigent, Aktivni naložbeni paket, KD Vrhunski, Aktivni AS in strukturiranih vrednostnih papirjev izdajateljev DEUTSCHE BANK LONDON in BNP Paribas, skladno z izbiro zavarovancev. Sredstva zavarovancev produktov DEUTSCHE BANK LONDON, znašajo skupaj 4.899.230 evrov, sredstva naložena v produkte BNP Paribas pa 40.946.327 evrov. Ta so naložena v strukturirane vrednostne papirje z vezavo na izbrane indekse. Jamstvo za izplačilo 100 % nominalne vrednosti glavnice naložbe v produkte DEUTSCHE BANK LONDON daje Deutsche Bank AG London. Za naložbene produkte BNP Paribas se jamstvo giblje od 75 do 100 % nominalne vrednosti glavnice. Za te produkte jamči BNP Paribas Pariz.

10.7 Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen na pozavarovalnice in sozavarovanje**Delež po(so)zavarovateljev v zavarovalno-tehničnih rezervacijah**

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
- iz zavarovalnih pogodb za nastale in prijavljene škode	7.757.979	6.652.797
- iz zavarovalnih pogodb za nastale, neprijavljene škode	2.069.197	3.073.923
Skupaj dolgoročni del	9.827.176	9.726.720
- prenosne premije	640.560	812.370
- iz zavarovalnih pogodb za nastale in prijavljene škode	5.906.588	5.864.026
- iz zavarovalnih pogodb za nastale, neprijavljene škode	1.024.991	1.615.187
Skupaj kratkoročni del	7.572.140	8.291.583
Skupaj	17.399.316	18.018.303

10.8 Sredstva iz finančnih pogodb**Sredstva iz finančnih pogodb**

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Finančne naložbe	3.574.846	-
Denar in denarni ustrezniki	1.178.300	-
Ostala sredstva	44	-
Skupaj	4.753.190	-

Med sredstvi iz finančnih pogodb so bile vse naložbe na dan 31. 12. 2016 klasificirane v skupini za prodajo razpoložljivih sredstev. Preostala sredstva predstavljajo finančne terjatve.

Sredstva iz finančnih pogodb – struktura finančnih naložb

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	3.574.058	-
Lastniški vrednostni papirji	3.000.875	-
Dolžniški vrednostni papirji	573.183	-
Državne obveznice	573.183	-
Finančne terjatve	789	-
Skupaj	3.574.846	-

Gibanje finančnih naložb iz finančnih pogodb

(v EUR)	Izmerjena po poštenu vrednosti prek poslovnega izida - ob takojšnjem priznanju	Izmerjena po poštenu vrednosti prek poslovnega izida - v posesti za trgovanje	V posesti do zapadlosti v plačilo	Razpoložljiva za prodajo	Posojila in depoziti	Skupaj
Stanje 1.1.2016	-	-	-	-	-	-
Povečanje (nakup)	-	-	-	4.957.902	3.072	4.960.974
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko presežka iz prevr. (tržni tečaj)	-	-	-	63.467	-	63.467
Zmanjšanje (prodaja)	-	-	-	(1.447.311)	(2.283)	(1.449.595)
Stanje 31. 12. 2016	-	-	-	3.574.058	789	3.574.846

10.9 Terjatve

(v EUR)	2016	2015
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	18.914.435	20.782.166
kosmata vrednost	43.662.460	45.386.230
popravek vrednosti	(24.748.026)	(24.604.063)
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	1.772.993	1.633.066
kosmata vrednost	1.931.179	1.758.277
popravek vrednosti	(158.186)	(125.210)
Terjatve za odmerjeni davek (DDPO)	107.121	3.671.690
DRUGE TERJATVE	14.679.423	17.615.219
Druge kratkoročne terjatve iz zavarovalnih poslov	896.871	3.582.122
kosmata vrednost	971.316	3.628.319
popravek vrednosti	(74.445)	(46.197)
Terjatve za regrese	4.414.504	5.810.694
kosmata vrednost	30.141.455	31.053.766
popravek vrednosti	(25.726.951)	(25.243.071)
Poslovne terjatve do države	589.577	494.122
kosmata vrednost	590.339	511.185
popravek vrednosti	(762)	(17.063)
Poslovne terjatve za dane predujme	251.245	105.941
kosmata vrednost	275.360	175.145
popravek vrednosti	(24.115)	(69.205)
Druge kratkoročne poslovne terjatve	8.068.464	7.164.825
kosmata vrednost	10.089.816	9.322.980
popravek vrednosti	(2.021.352)	(2.158.155)
Dolgoročne terjatve	458.762	457.515
Skupaj terjatve	35.473.971	43.702.142

Stanje terjatev se na zadnji dan leta 2016, glede na stanje predhodnega leta znižalo za 8.227.170 evrov v glavnem zaradi znižanja terjatev za davek od dohodka pravnih oseb za 3.564.569 evrov in drugih kratkoročnih terjatev iz zavarovalnih poslov za 2.685.251 evrov. Slednje so se v primerjavi s predhodnim letom znižale, v glavnem kot posledica znižanja obveznosti za akontacijo poračunanih pozavarovalnih provizij iz preteklih let. Skupina je namreč v preteklih letih oblikovala obveznosti (rezervacije) za akontacije z zapadlostjo v prihodnjih letih na osnovi takratnega škodnega rezultata v odvisnosti od pričakovanih skupnih škod, prijavljenih in še neprijavljenih.

V strukturi terjatev na dan 31. 12. 2016 z 52- odstotnim deležem prevladujejo terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov. Te se nanašajo na terjatve, ki jih Skupina izkazuje do zavarovancev iz naslova sklenjene zavarovalne premije. V primerjavi s preteklim letom se je konec leta 2016 stanje teh terjatev znižalo za 1.867.731 evrov.

Skupina v vsakem obračunskem obdobju preverja ustreznost ocen poštene - udenarljive vrednosti terjatev oziroma oceno iztržljive vrednosti izdela na osnovi dejansko realiziranih denarnih tokov v zadnjem predhodno opazovanem časovnem obdobju za posamezno vrsto terjatev (velja za terjatve iz zavarovalne premije in regresne terjatve). Če pa tovrstni podatki niso na razpolago, se projekcija izdela na osnovi drugih verodostojnih izhodišč.

Gibanje popravkov vrednosti terjatev:

(v EUR)	Terjatve iz zavarovalnih poslov	Regresne terjatve	Ostale terjatve	Skupaj
Stanje 1. januarja 2015	24.723.267	25.243.072	2.222.305	52.188.644
Spremembe med letom	(52.204)	1	(22.118)	(74.321)
Stanje 31. decembra 2015	24.775.471	25.243.071	2.244.423	52.262.965
Stanje 1. januarja 2016	24.775.471	25.243.071	2.244.423	52.262.965
Spremembe med letom	(205.186)	(483.879)	198.193	(490.872)
Stanje 31. decembra 2016	24.980.656	25.726.951	2.046.230	52.753.837

10.10 Druga sredstva

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Zaloge	16.728.043	13.313.938
Nepremičnine v izgradnji za trg	16.719.236	13.303.476
Drugo	8.807	10.461
Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj (DAC)	4.709.121	4.963.158
Dolgoročni razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj	131.806	152.520
Kratkoročni razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj	4.577.315	4.810.638
Aktivne časovne razmejitev	1.625.251	1.659.145
Kratkoročno odloženi stroški	1.125.248	1.552.795
Kratkoročno nezaračunani prihodki	500.002	106.349
Skupaj	23.062.415	19.936.240

Zaloge

Med nepremičninami v izgradnji za trg Skupina izkazuje nepremičninski projekt "Šumi" v Ljubljani. Med drugimi zalogami Skupina izkazuje zaloge drobnega materiala. Zaloge so zastavljene za zavarovanje prejetih posojil v višini 3.778.571 evrov. Za vrednost zaloge se enkrat letno uporabijo metode ocenjevanja poštene vrednosti. V letu 2016 je bila za namene računovodskega poročanja opravljena ocena vrednosti nepremičninskega projekta "Šumi" s strani neodvisnega ocenjevalca. Metoda, uporabljena za ocenjevanje vrednosti, je Metoda reziduala stavbnega zemljišča. Pomembne predpostavke v vrednotenju so bile tržne najemnine lokalov (8 - 25 evrov/m²), tržne najemnine poslovnih prostorov (16,5m²), najemnine parkirnih mest (120 evrov) in cene stanovanjskih površin (3.500 - 4.200 evrov/m²). Uporabljena je bila ocenjena diskontna mera 5 % in predstavlja tehtano vrednost diskontnih mer za poslovni in bivalni del. Cenitev je pokazala, da vrednosti zemljišča ni potrebno oslabiti, saj je iztržljiva vrednost višja od knjigovodske vrednosti.

Skupina je v obdobju od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2016 zalogo nedokončane proizvodnje zmanjševala z oslavitvijo vrednosti zaloge za vse novonastale stroške projekta in jo dodatno tudi slabila. Na podlagi cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin na dan 31. 12. 2016, ki je ocenil, da je čista iztržljiva vrednost nepremičninskega projekta Šumi višja, je Skupina odpravila oslabeitev zalog do prejšnje knjigovodske vrednosti.

10.11 Denar in denarni ustrezniki

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Denarna sredstva v blagajni in na računih	7.118.964	5.632.490
Depoziti	4.804.166	13.062.836
Skupaj	11.923.129	18.695.326

Efektivna obrestna mera bančnih depozitov na odpoklic je bila v letu 2016 od 0,01 % do 0,78 % (2015: od 0,01 % do 0,45 %).

Družba nima odprtih kreditnih linij, prav tako ne negativnih dovoljenih stanj na TRR.

10.12 Kapital

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Osnovni kapital	1.555.967	1.555.967
Kapitalske rezerve	30.896.991	30.896.991
Rezerve iz dobička	6.121.215	6.139.100
Zakonske rezerve	19.450	37.335
Rezerve za lastne deleže	6.101.765	6.101.765
Lastne delnice	(6.101.715)	(6.101.715)
Prevedbene razlike	(3.490.069)	(3.237.103)
Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po pošteni vrednosti	(10.177.121)	(7.833.658)
Zadržani dobički	37.044.543	36.215.849
SKUPAJ	55.849.812	57.635.431
Manjšinski kapital	26.490.935	26.531.396

Osnovni kapital

Osnovni kapital na dan 31.12.2016 znaša 1.555.967 evrov in je razdeljen na 186.436 rednih imenskih delnic (2015: 186.436). Lastniki rednih delnic imajo glasovalno pravico in so upravičeni do dividende. Z rednimi delnicami se trguje na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev od leta 2001.

Rezerve iz dobička

- zakonske rezerve,
- rezerve za lastne deleže.

Skupina na dan 31.12.2016 izkazuje 6.121.214 evrov rezerv iz dobička, od tega 19.450 evrov zakonskih rezerv (2015: 37.331) in 6.101.765 evrov rezerv za lastne deleže (2015: 6.101.768).

Lastne delnice

Na dan 31.12.2016 ima Skupina v lasti 14.836 lastnih delnic SKDR (2015:14.836) za katere ima oblikovane tudi rezerve za lastne delnice. Vrednost teh delnic znaša 6.101.715 in je prikazan kot odbitna postavka na Kapitalu.

Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Uskupinjevalni popravek kapitala	(3.490.069)	(3.237.103)
Presežek iz prevrednotenja – finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo	(10.150.586)	(7.807.124)
Presežek iz prevrednotenja – izvedeni finančni instrumenti	(26.532)	(26.532)
Zadržani dobički	37.044.543	36.215.849
Skupaj	23.377.356	25.145.090

Gibanje rezerv, nastalih zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti

(v EUR)	Finančne naložbe razpoložljive za prodajo	Izvedeni finančni instrumenti	Aktuarski čisti dobički/izgube za pokojninske programe	Uskupinjevalni popravek kapitala-tečajne razlike	Skupaj
Stanje 1. 1. 2015	(4.796.679)	(71.007)	-	(3.546.502)	(8.414.187)
Prevrednotenje – bruto	(3.460.590)	56.771	(30.602)	309.399	(3.125.023)
Prevrednotenje – davek	480.748	(12.296)	-	-	468.452
Stanje 31.12.2015	(7.776.521)	(26.532)	(30.602)	(3.237.103)	(11.070.759)
					(8.548.866)
Stanje 1. 1. 2016	(7.776.521)	(26.532)	(30.602)	(3.237.103)	(11.070.759)
Prevrednotenje – bruto	(2.978.962)	-	30.602	(252.966)	(3.201.326)
Prevrednotenje – davek	604.897	-	-	-	604.897
Stanje 31.12.2016	(10.150.586)	(26.532)	-	(3.490.069)	(13.667.188)

Zadržani dobički

Končno stanje čistega dobička tekočega leta Skupine znaša 1.890.767 evrov (2015: 634.264 evrov izgube). Skupaj s prenesenim izidom iz preteklih let znašajo zadržani dobički na dan 31. 12. 2016 37.397.685 evrov (2015: 36.215.849 evrov).

10.13 Podrejene obveznosti

Hčerinska družba Adriatic Slovenica je 24. maja 2016 izdala podrejeno obveznico Floating Rate Subordinated Notes due 2026 (skrajšano: ADRIS Float 05/24/2026) v nominalni vrednosti 50.000.000 evrov.

Obveznica ima status podrejenega dolga z naslednjimi lastnostmi:

- datum izdaje je 24. maj 2016,
- datum dospelja zadnjega kupona in glavnice je 24. maj 2026,
- nominalna vrednost izdaje je 50.000.000 evrov,
- celotna izdaja obveznic obsega 50.000 lotov po vrednosti enega lota 1.000 evrov,
- obveznice so bile v celoti prodane,
- obrestna mera je 3-mesečni EURIBOR + pribitek 7,800 %, ki je fiksen,
- skladno z amortizacijskim načrtom je frekvenca izplačevanja obresti (kuponov) četrtletna, in sicer 24. februarja, 24. maja, 24. avgusta in 24. novembra,
- glavnica bo v celoti izplačana ob zapadlosti.

Izdane obveznice so izkazane po odplačni vrednosti. Stanje podrejenih obveznosti na dan 31. 12. 2016 znaša 49.453.316 evrov. Obveznice so evidentirane med premoženjskimi zavarovanji v višini 22.748.526 evrov in med življenjskimi zavarovanji v višini 26.704.791 evrov. Do 24. 11. 2016 je Skupina izplačala upnikom obresti v višini 1.993.000 evrov za dve četrtletni obdobji.

Gibanje izdanih obveznic

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Stanje 24. 5.	50.000.000	-
Stroški, povezani z izdajo obveznice	(947.772)	-
Natečene obresti	2.394.088	-
Izplačane obresti	(1.993.000)	-
Stanje na koncu	49.453.316	-

Obveznice so bile ob izdaji uvrščene na Irsko borzo (Irish Stock Exchange). Obveznosti iz navedene emisije obveznic so ob stečaju oziroma likvidaciji zavarovalnice podrejene čistim dolžniškimi instrumentom in so izplačane šele, ko so izplačane vse nepodrejene obveznosti do upnikov iz zavarovalnih pogodb in drugih poslovnih razmerij. Izdane obveznice ne vsebujejo pravice imetnika do predčasne unovčitve terjatev pred roki, ki so določeni z amortizacijskim načrtom. Obveznice ni mogoče zamenjati za druge vrste vrednostnih papirjev ali konvertirati, v katero drugo obveznost.

10.14 Zavarovalno-tehnične rezervacije**Zavarovalno-tehnične rezervacije (obveznosti iz zavarovalnih pogodb) - kosmate in čiste**

(v EUR)	Kosmate + sozavarovanje na 31. 12. 2016	Pozavarovanje + oddano sozavarovanje na 31. 12. 2016	Čiste na 31. 12. 2016	Kosmate + prejeto sozavarovanje na 31. 12. 2015	Pozavarovanje + oddano sozavarovanje na 31. 12. 2015	Čiste na 31. 12. 2015
v EUR						
Prenosne premije	41.972.462	599.336	41.373.126	42.512.644	742.725	41.769.919
Škodne rezervacije za	101.444.787	16.469.614	84.975.174	106.185.275	16.997.856	89.187.419
- prijavljene škode	51.890.008	13.375.839	38.514.169	51.650.662	12.309.459	39.341.203
- neprijavljene škode	49.554.779	3.093.774	46.461.005	54.534.613	4.688.397	49.846.216
Rezervacije za bonuse in popuste	581.113	-	581.113	681.386	-	681.386
Matematične rezervacije	118.305	-	118.305	54.247	-	54.247
Druge zavarovalno-tehnične rezervacije	391.903	-	391.903	197.699	-	197.699
Skupaj premoženjska zavarovanja	144.508.570	17.068.949	127.439.621	149.631.250	17.740.581	131.890.670
Prenosne premije	7.029.965	-	7.029.965	7.270.967	-	7.270.967
Škodne rezervacije za	6.194.080	-	6.194.080	5.789.024	-	5.789.024
- prijavljene škode	576.358	-	576.358	1.002.820	-	1.002.820
- neprijavljene škode	5.617.722	-	5.617.722	4.786.204	-	4.786.204
Rezervacije za bonuse in popuste	832	-	832	1.281	-	1.281
Matematične rezervacije	8.082	-	8.082	68	-	68
Druge zavarovalno-tehnične rezervacije	180.132	-	180.132	312.817	-	312.817
Skupaj zdravstvena zavarovanja	13.413.092	-	13.413.092	13.374.157	-	13.374.157
Prenosne premije	380.444	41.226	339.218	439.459	69.647	369.812
Škodne rezervacije za	4.621.369	289.145	4.332.224	4.930.872	208.080	4.722.792
- prijavljene škode	1.716.578	288.728	1.427.850	1.540.491	207.364	1.333.126
- neprijavljene škode	2.904.791	417	2.904.374	3.390.381	715	3.389.665
Matematične rezervacije	107.124.136	-	107.124.136	102.710.827	-	102.710.827
Druge zavarovalno-tehnične rezervacije	11.307	-	11.307	147.739	-	147.739
Skupaj življenjska zavarovanja	112.137.256	330.371	111.806.885	108.228.896	277.726	107.951.170
Skupaj obveznosti iz zavarovalnih pogodb	270.058.918	17.399.320	252.659.598	271.234.304	18.018.307	253.215.997

Razkritja zavarovalno-tehnične rezervacije ne vključujejo škodnih rezervacij v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje v višini 1.836.888 evrov. Te škodne rezervacije so vključene v razkritjih zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje ločeno v naslednjem poglavju (glej poglavje 10.15).

Gibanje zavarovalno - tehničnih rezervacij

(v EUR)	Kosmate 2016	Pozavarovanje 2016	Čiste 2016	Kosmate 2015	Pozavarovanje 2015	Čiste 2015
Gibanje prenosne premije						
Stanje 1. 1.	50.223.068	812.370	49.410.697	51.934.276	879.285	51.054.991
Vstop novih podjetij	-	-	-	4.219	-	4.219
Novo stanje 1. 1. po oddelitvi	-	-	-	2.779	-	2.779
Povečanje obveznosti	48.503.919	783.218	47.720.701	48.597.954	812.370	47.786.583
Zmanjšanje obveznosti	49.344.116	955.027	48.389.089	50.310.602	879.285	49.431.317
Stanje 31. 12.	49.382.871	640.560	48.742.310	50.223.068	812.370	49.410.697
Gibanje matematičnih rezervacij						
Stanje 1. 1.	102.765.143	-	102.765.143	97.617.625	-	97.617.625
Vstop novih podjetij	-	-	-	399.578	-	399.578
Novo stanje 1. 1. po oddelitvi	-	-	-	397.105	-	397.105
Povečanje v obdobju	16.054.294	-	16.054.294	18.611.693	-	18.611.693
Zmanjšanje v obdobju	12.299.640	-	12.299.640	14.643.214	-	14.643.214
Sprememba za DPF del tekočega leta	730.727	-	730.727	1.176.567	-	1.176.567
Stanje 31. 12.	107.250.524	-	107.250.524	102.765.143	-	102.765.143
Gibanje škodne rezervacije						
Prijavljene škode	54.193.964	12.516.814	40.745.462	55.962.960	17.859.783	38.103.177
Neprijavljene škode	62.711.688	4.609.602	57.577.554	69.483.711	10.621.802	58.861.909
Stanje 1. 1.	116.905.651	17.206.417	98.323.016	125.446.672	28.481.585	96.965.086
Vstop novih podjetij	-	-	-	116.265	490	115.776
Novo stanje 1. 1. po oddelitvi	-	-	-	105.715	490	105.225
Zmanjšanje rezervacije zaradi izplačil	41.104.638	5.211.965	34.261.204	38.539.155	9.132.562	29.406.592
Sprememba rezervacije iz predhodnih let +/-	(9.914.043)	2.650.090	(12.564.133)	(14.875.971)	(2.076.761)	(12.799.210)
Povečanje rezervacije tekočega leta	46.373.268	2.114.217	44.003.799	45.683.291	288.101	45.395.189
Prijavljene škode	54.182.944	13.664.568	40.518.376	54.193.964	12.516.814	41.677.149
Neprijavljene škode	58.077.294	3.094.191	54.983.102	62.711.688	4.689.602	58.022.085
Stanje 31. 12.	112.260.238	16.758.759	95.501.479	116.905.651	17.206.417	99.699.235
Gibanje druge zavarovalno-tehnične rezervacije						
Stanje 1. 1.	1.340.922	-	1.340.922	1.486.361	-	1.486.361
Vstop novih podjetij	-	-	-	-	-	-
Novo stanje 1. 1. po oddelitvi	-	-	-	-	-	-
Povečanje v obdobju	968.350	-	968.350	832.732	-	832.732
Zmanjšanje v obdobju	1.143.985	-	1.143.985	782.984	-	782.984
Stanje 31. 12.	1.165.286	-	1.165.286	1.340.922	-	1.340.922

10.15 Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

(v EUR)	Kosmate + prejeto sozavarovanje na 31. 12. 2016	Pozavarovanje + oddano sozavarovanje na 31. 12. 2016	Čiste na 31. 12. 2016	Kosmate + prejeto sozavarovanje na 31. 12. 2015	Pozavarovanje + oddano sozavarovanje na 31. 12. 2015	Čiste na 31. 12. 2015
Škodne rezervacije za	1.836.888	-	1.836.888	428.850	-	428.850
- prijavljene škode	1.836.888	-	1.836.888	428.850	-	428.850
- neprijavljene škode	-	-	-	-	-	-
Rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	282.619.438	-	282.619.438	259.697.710	-	259.697.710
Skupaj življenjska zav. z naložb. tveganjem	284.456.325	-	284.456.325	260.126.559	-	260.126.559

Gibanje zavarovalno-tehničnih rezervacij v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

(v EUR)	Kosmate 2016	Pozavarovanje 2016	Čiste 2016	Kosmate 2015	Pozavarovanje 2015	Čiste 2015
Gibanje škodne rezervacije						
Prijavljene škode	428.850	-	428.850	326.627	-	326.627
Neprijavljene škode	-	-	-	-	-	-
Stanje 1. 1.	428.850	-	428.850	326.627	-	326.627
Vstop odvisne družbe	-	-	-	-	-	-
Izstop odvisne družbe	-	-	-	-	-	-
Zmanjšanje rezervacije zaradi izplačil	181.932	-	181.932	241.910	-	241.910
Sprememba rezervacije iz predhodnih let +/-	(48.559)	-	(48.559)	6.880	-	6.880
Povečanje rezervacije tekočega leta	1.638.529	-	1.638.529	337.252	-	337.252
Prijavljene škode	1.836.888	-	1.836.888	428.850	-	428.850
Neprijavljene škode	-	-	-	-	-	-
Stanje 31. 12.	1.836.888	-	1.836.888	428.850	-	428.850
Gibanje rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje						
Stanje 1. 1.	259.697.710	-	259.697.710	257.282.345	-	257.282.345
Povečanje ob pripojitvi družb	-	-	-	3.634.539	-	3.634.539
Izstop odvisne družbe	-	-	-	3.591.312	-	3.591.312
Povečanje v obdobju	57.909.316	-	57.909.316	31.620.166	-	31.620.166
Zmanjšanje v obdobju	34.987.588	-	34.987.588	29.248.029	-	29.248.029
Stanje 31. 12.	282.619.438	-	282.619.438	259.697.710	-	259.697.710

10.16 Druge rezervacije**Druge rezervacije**

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Rezervacije iz naslova dolgoročno odloženih prihodkov	2.000	623
Rezervacije iz naslova dolgoročno vnaprej vračunanih stroškov	44.826	1.493.073
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	4.092.803	4.051.208
Skupaj	4.139.629	5.544.904

Gibanje rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine

(v EUR)	Rezervacije za zasluzke zaposlencev 31.12.2016	Rezervacije za zasluzke zaposlencev 31.12.2015
Stanje 1.1.	4.051.208	3.402.745
Vstop odvisne družbe	-	5.385
Izstop odvisne družbe	(6.377)	(5.370)
Povečanje v tekočem obdobju	349.097	731.359
Zmanjšanje zaradi izplačanih odpravnin in jubilejnih nagrad	(625.142)	(303.497)
Aktuarski dobički/izgube	329.622	225.966
Pirilagodišnje	191.023	125.357
Vpliv sprememb predpostavk	138.599	100.609
Druge spremembe	(5.605)	(5.380)
Stanje 31.12.	4.092.803	4.051.208

Spremembe rezervacij za neizkoriščene dopuste in jubilejne nagrade se v celoti pripoznajo v izkazu poslovnega izida v okviru obratovalnih stroškov. Enako velja tudi za spremembe rezervacij za odpravnine ob upokojitvi, razen aktuarskih dobičkov oziroma izgub, ki se pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu.

V izračunu za leto 2016 so bile uporabljene drugačne predpostavke glede diskontne stopnje in pričakovane rasti plač, kot v izračunu za leto 2015, ki pa na skupne vrednosti niso pomembneje vplivale.

Glavne predpostavke, vključene v izračun rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade, so:

- diskontna stopnja 0,747 % (31. 12. 2015: 1,337 %),
- pričakovana rast plač v zavarovalnici, vključno s pričakovano rastjo plač zaradi napredovanj 2,2 % (31. 12. 2015: 2,2 %),
- pričakovana smrtnost je izražena s slovenskimi tablicami iz leta 2007 (enako na dan 31. 12. 2015),
- bodoča fluktuacija je določena glede na starost zaposlenih, in sicer za starostno skupino od 20 do 30 let 18 %, za starostno skupino od 30 do 40 let 10 % in 5 % za starejše od 40 let (enako na dan 31. 12. 2015)

Zneski rezervacij v letu 2016 vsebujejo tudi davke in prispevke. Učinek sprememb predpostavk je znašal 138.599 evrov.

Gibanje drugih dolgoročnih rezervacij

(v EUR)	Gibanje drugih dolgoročnih rezervacij 2016	Gibanje drugih dolgoročnih rezervacij 2015
Stanje 1.1.	1.493.696	1.728.046
Vstop odvisne družbe	-	-
Izstop odvisne družbe	(237.751)	-
Povečanje v tekočem obdobju	2.000	1.200.000
Zmanjšanje v tekočem obdobju	(1.211.119)	(1.434.350)
Stanje 31.12.	46.826	1.493.696

Skupina je v preteklem letu na podlagi prejete prvostopenjske sodbe za tožbo od sodišča, ki jo je Pozavarovalnica Sava leta 2012 vložila zoper zavarovalnico Adriatic Slovenica (podrobno opisano v poglavju 12), oblikovala dolgoročne rezervacije v višini 1.200.000 evrov. Konec leta 2016 so bile te obveznosti evidentirane kot kratkoročno odloženi odhodki, zaradi tega, ker se pričakuje, da bo poravnava realizirana v obdobju enega leta.

10.17 Obveznosti iz finančnih pogodb

Obveznosti iz finančnih pogodb

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Obveznosti do pokojninskih varčevalcev	4.735.916	-
Obveznosti za vplačila	4.695.351	-
Obveznosti za donos sklada	40.565	-
Ostale obveznosti	17.274	-
Skupaj	4.753.190	-

Na dan 31. 12. 2016 znašajo vplačila varčevalcev 4.695.351 evrov in predstavljajo čisto premijo (vplačila kosmate premije zmanjšana za vstopne/izstopne stroške in stroške upravljanja premoženja). Ti stroški/odhodki, ki bremenijo varčevalca, predstavljajo upravljavcu kritnih skladov pokojninsko varčevanje AS druge zavarovalne prihodke iz provizij. V obdobju od začetka sklepanja in vodenja finančnih pogodb je bilo zaračunanih 13.369 evrov vstopnih/izstopnih stroškov ter 28.884 evrov odhodkov za upravljavsko provizijo.

Donos, ki povečuje obveznost, je izračunan neto donos iz (kapitalskih dobičkov in izgub), ki je nastal ob upravljanju premoženja, zmanjšan za stroške upravljanja. Med ostalimi obveznostmi Skupina vodi kratkoročne obveznosti iz poslovanja.

Gibanje obveznosti iz finančnih pogodb do pokojninskih varčevalcev

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Stanje 01.01.	-	-
Povečanje v obdobju	4.767.687	-
za vplačila	4.727.130	-
za dosežen donos	40.557	-
Zmanjšanje v obdobju	31.770	-
za izplačila (odkup)	31.770	-
za dosežen donos	-	-
Stanje 31.12.	4.735.916	-

Letni donos varčevalcev, za katerega se povečuje obveznost Skupine, je bil v letu 2016 različen glede na vrsto pokojninskega varčevanja AS, in sicer

- 5,41 % kritni sklad Pokojninsko varčevanje AS Drzni do 50,
- 1,48 % kritni sklad Pokojninsko varčevanje AS Umirjeni med 50 do 60,
- 1,11 % kritni sklad Pokojninsko varčevanje AS Zajamčeni od 60.

Donos je bil dosežen z upravljanjem lastniških vrednostnih papirjev skupine finančnih naložb razpoložljivih za prodajo, zato se sprememba donosa ugotovljenega zaradi prevrednotenja po pošteni vrednosti obravnava kot povečanje ali zmanjšanje obveznosti iz finančnih pogodb.

Mesečno, ob koncu obračunskega obdobja Skupina izračuna zajamčeno vrednost premoženja in jo primerja z zajamčeno donosnostjo v višini 60 % povprečne letne obrestne mere na državne vrednostne papirje. Konec leta 2016 je zajamčena donosnost znašala 1,11 %. Zaradi nedoseganja zajamčene donosnosti v letu 2016 je matična družba (kot upravljalec pokojninskega varčevanja) v breme lastnih sredstev v okviru življenjskih zavarovanj oblikovala rezervacije oziroma dolgoročne obveznosti po ZPIZ 2 zaradi nedoseganja zajamčene donosnosti v višini 9.861 evrov.

10.18 Finančne obveznosti

(v EUR)	Dolgoročna	Kratkoročna	Skupaj na 31. 12. 2016	Dolgoročna	Kratkoročna	Skupaj 31. 12. 2015
Posojila pri bankah						
V Sloveniji	30.887.291	10.173.024	41.060.314	61.816.170	14.302.066	76.118.237
Posojila pri drugih	0	1.236.499	1.236.500	-	103	103
Izdane obveznice	2.794.980	5.891.242	8.686.222	9.234.887	371.606	9.606.493
Izvedeni finančni instrumenti	-	225	225	-	26.273	26.273
Skupaj	33.682.271	17.300.990	50.983.261	71.051.057	14.700.048	85.751.105

Družba KD Group je 23. 2. 2015 sklenila pogodbo o dolgoročnem sindiciranem posojilu, ki ga je odobril sindikat bank Nove Ljubljanske banke d.d., tudi kot organizator in agent, Abanke Vipava d.d., Gorenjske banke d.d., Banke Celje d.d. in Nove kreditne banke Maribor d.d., s katerim so banke zagotovile družbi dolgoročni kredit z ročnostjo 7 let in v višini 67.013.000 evrov.

Z delom tega posojila je družba KD Group poplačala:

- vse obveznosti iz naslova obveznic KDH1,
- vse obveznosti iz naslova obveznic KDH2.

V letu 2016 je družba KD Group to posojilo delno poplačala, zato so se finančne obveznosti iz tega naslova zmanjšale za 35.057.625 evrov.

Bančna posojila v vrednosti 41.060.314 evrov (2015: 76.118.237 evrov), so zavarovana z delnicami odvisne družbe in zastavami nepremičnin.

Efektivne obrestne mere prejetih posojil so bile naslednje:

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Dolgoročna posojila	3.198-5,6%	3.46-5,6%
Kratkoročna posojila	5.287-7%	3.46-5,6%

Skupina med finančnimi obveznostmi izkazuje še obveznost za obveznice KDH3, KDH4 in SKD1. Obveznice KDH3 so bile izdane kot zamenjava za prednostne delnice KDHP v letu 2013. V letu 2015 pa je družba izdala novo emisijo obveznic z oznako KDH4.

Na skupščini družbe KD Group d.d., 29. 8. 2013, je bilo izglasovano zmanjšanje osnovnega kapitala z umikom prednostnih delnic in zamenjavo le-teh z novoizdanimi obveznicami. Vsak imetnik prednostnih delnic KDHP je za posamezno delnico prejel eno novoizdano obveznico (KDH3), z nominalnim zneskom 20,00 evrov. Do prejema obveznic so bili upravičeni vsi delničarji, imetniki prednostnih delnic, ki so bili na dan vpisa sklepa o zmanjšanju osnovnega kapitala (15. 11. 2013) vpisani v delniško knjigo pri KDD – Centralni klirinško depotni družbi, d. d. Obveznice KDH3 so bile izdane 16. 5. 2014.

Podatki o obveznici KDH3

Oznaka	KDH3
Izdajatelj	KD Group d.d.
Vrsta vrednostnega papirja	podrejena imenska obveznica
Oblika vrednostnega papirja	nematerializirana
Nominalna vrednost	20,00 EUR
Število apoenov	215.107
Skupna nominalna vrednost	4.302.140 EUR
Vrsta obrestne mere	nespremenljiva
Višina letne obrestne mere	6,00 % p. a.
Način izračuna obresti	linearno
Dospetje glavnice	30. 6. 2024
Zapadlost obresti	enkrat letno
Dospetje kuponov	30. 6.
Zapadlost prvega kupona	30. 6. 2015

V letu 2015 je družba KD Group d.d. izdala novo emisijo obveznic v nominalni vrednosti 14.622.000,00 evrov.

Obveznice so bile vplačane:

- v denarju in sicer v evrski valuti;
- z nedenarno transakcijo z izročitvijo obveznic izdajatelja z oznako KDH1 ali z oznako KDH2 za novoizdane Obveznice z oznako KDH4, in sicer v razmerju ena obveznica z oznako KDH1 za eno obveznico z oznako KDH4 oziroma ena obveznica z oznako KDH2 za eno obveznico z oznako KDH4. Obveznice KDH1 in KDH2 so bile ob izdaji vplačane v denarju.

Podatki o obveznici KDH4

Oznaka	KDH4
Izdajatelj	KD Group d.d.
Vrsta vrednostnega papirja	navadna imenska obveznica
Oblika vrednostnega papirja	nematerializirana
Nominalna vrednost	100,00 EUR
Število apoenov	146.220
Skupna nominalna vrednost	14.622.000 EUR
Vrsta obrestne mere	spremenljiva
Višina letne obrestne mere	(6M) EURIBOR + 5,6 % p. a.
Način izračuna obresti	linearno
Dospetje glavnice	15. 12. 2021
Zapadlost obresti	dvakrat letno
Dospetje kuponov	15.6. in 15. 12.
Zapadlost prvega kupona	15. 6. 2015

Podatki o obveznici SKD1

Oznaka	SKD1
Izdajatelj	KD d.d.
Vrsta vrednostnega papirja	navadna imenska obveznica
Oblika vrednostnega papirja	nematerializirana
ISIN koda	SI0032103135
Nominalna vrednost	100,00 EUR
Število apoenov	137.900
Skupna nominalna vrednost	13.790.000 EUR
Vrsta obrestne mere	nespremenljiva
Višina letne obrestne mere	7,00 %
Način izračuna obresti	linearno
Dospetje glavnice	7. 10. 2017
Zapadlost obresti	enkrat letno
Dospetje kuponov	7. 10.
Zapadlost prvega kupona	7. 10. 2011
Pravica do odpoklica	Ne
Pravica do predčasnega vnovčenja	Ne
Zavarovanje izdajatelja	vse premoženje
Kotacija	Vstopna kotacija LJSE
Začetek trgovanja	17. 2. 2011

Obveznice v lasti Skupine KD

Skupina ima med izdanimi obveznicami obveznice z oznako KDH3 in KDH4 in SKD1. Vseh izdanih obveznic z oznako KDH3 je 215.107 (v nominalni vrednosti 4.302.140), od tega jih je v lasti Skupine 75.358 (v nominalni vrednosti 1.507.160). V letu 2015 je skupina izdala še 146.220 obveznic z oznako KDH4 (v nominalni vrednosti 14.622.000). Celotna emisija obveznic KDH4 je v lasti skupine. Vseh izdanih obveznic z oznako SKD1 je 137.900 (v nominalni vrednosti 13.790.000) od tega jih je v lasti Skupine 81.350 (v nominalni vrednosti 8.135.000).

Obveznosti za izdane obveznice, ki so v lasti Skupine, Skupina ne izkazuje med finančnimi obveznostmi.

	Število 1. 1. 2016	Nabave/ Odtujitve	Število 31. 12. 2016	Število 1. 1. 2015	Nabave/ Odtujitve	Število 31. 12. 2015
Število obveznic:						
KDH1	-	-	-	52.409	(52.409)	-
KDH2	-	-	-	85.276	(85.276)	-
KDH3	74.638	720	75.358	16.505	58.133	74.638
KDH4	146.220	-	146.220	-	146.220	146.220
SKD1	72.450	8.900	81.350	72.450	-	72.450
Skupaj	220.858	720	221.578	154.190	66.668	220.858

(v EUR)	Nominalna vrednost 01. 01. 2016	Nabave/ Odtujitve	Nominalna vrednost 31. 12. 2016	Nominalna vrednost 01. 01. 2015	Nabave/ Odtujitve	Nominalna vrednost 31. 12. 2015
KDH1	-	-	-	5.240.900	(5.240.900)	-
KDH2	-	-	-	8.527.600	(8.527.600)	-
KDH3	1.492.760	14.400	1.507.160	330.100	1.162.660	1.492.760
KDH4	14.622.000	-	14.622.000	-	14.622.000	14.622.000
SKD1	7.245.000	890.000	8.135.000	7.245.000	-	7.245.000
Skupaj	23.359.760	904.400	24.264.160	21.343.600	2.016.160	23.359.760

Izvedeni finančni instrumenti

Skupina je v letu 2011 zaradi minimiziranja izpostavljenosti denarnih tokov iz naslova obresti od prejetih posojil sklenila obrestno zamenjavo z začetno pogodbeno vrednostjo 5.000.000 evrov. Na dan 31. 12. 2016 znaša glavnica obrestne zamenjave 833.334 evrov. V letu 2015 je Skupina posojilo, ki je bilo ščiteno, poplačala in evidentirala obrestno zamenjavo kot izvedeni finančni instrument namenjen trgovanju (prej cash-flow hedge accounting).

Poštena vrednost instrumenta iz naslova obveznosti znaša 225 evrov (2015: 26.273 EUR). Izvedeni finančni instrumenti so imeli negativni učinek na izkaz poslovnega izida v vrednosti 12.732 evrov (2015: 105.339 EUR).

10.19 Obveznosti iz poslovanja

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	3.900.274	3.843.667
Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja	1.955.039	1.558.047
Obveznosti za odmerjeni davek	766.361	1.621.084
Skupaj	6.621.673	7.022.798

Stanje obveznosti iz poslovanja se je v primerjavi s predhodnim letom na dan 31. 12. 2016 znižalo za 6 %, v glavnem zaradi nižjih obveznosti za odmerjeni davek.

Skupina je za poslovno leto 2016 obračunala obveznosti za odmerjeni davek po 17-odstotni veljavni davčni stopnji po posameznih kritnih skladih oziroma po posameznih izkazih skupin zavarovanj. Obveznost za odmerjeni davek je v zgornji tabeli razkrita v višini, kot je bila na koncu obračunana na ravni celotne Skupine (glej poglavje 10.28).

10.20 Ostale obveznosti

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Dolgoročne poslovne obveznosti	169.756	159.622
Dolgoročne varščine	140.704	129.954
Druge dolgoročne poslovne obveznosti	29.052	29.668
Kratkoročne poslovne obveznosti	14.070.005	20.237.195
Obveznosti do dobaviteljev	3.285.824	3.448.652
Obveznosti do zaposlencev	3.110.572	3.086.806
Druge kratk. obveznosti iz zavarovalnih poslov	5.107.355	9.603.046
Obveznosti do države (razen davek od dobička)	821.953	818.154
Obveznosti za prejete predujme	13.423	42.124
Druge kratk. poslovne obveznosti	1.730.878	3.238.412
Pasivne časovne razmejitve	6.098.904	5.581.431
Kratkoročno odloženi prihodki	429.821	1.074.270
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki	4.110.894	3.093.428
Vračunani stroški neizkoriščenega dopusta	1.558.188	1.413.733
Skupaj	20.338.665	25.978.247

Stanje kratkoročnih poslovnih obveznosti se je v letu 2016 znižalo za 30 %, v glavnem zaradi znižanja drugih kratkoročnih obveznosti iz zavarovalnih poslov v višini 4.495.692 evrov. Te obveznosti se nanašajo predvsem na obveznosti, ki jih odvisna družba vodi do slovenskega zavarovalnega združenja za prispevke za kritje škod po neznanih in nezavarovanih vozilih in plovilih (stanje teh znaša 1.020.000 evrov), na obveznosti za davke na promet iz zavarovalnih poslov (stanje teh znaša 721.524 evrov) in v največji meri na obveznosti za vračilo akontacije iz poračunanih pozavarovalnih provizij (stanje teh znaša 3.133.848 evrov).

Na znižanje konec leta 2016 je vplivalo v glavnem znižanje obveznosti za akontacijo poračunanih pozavarovalnih provizij z zapadlostjo v prihodnjih letih. Te obveznosti se oblikujejo na osnovi vsakokratnega škodnega rezultata v odvisnosti od pričakovanih skupnih škod. V obdobju od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2016 se je škodni rezultat pozavarovanja (za katerega je bila oblikovana obveznost za akontacijo v letu 2015) izboljševal in posledično se je obveznost za akontacijo poračunanih pozavarovalnih provizij znižala za 3.490.307 evrov.

10.21 Čisti prihodki od zavarovalnih premij

2016

(v EUR)	Obračunane kosmate zavarovalne premije	Delež po (so) zavarovateljev v obračunani premiji	Sprememba kosmate prenosne premije	Sprememba prenosne premije za po (so) zavarovalni del	Čisti prihodki od zavarovalnih premij
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	39.635.867	(735.114)	286.049	1.400	39.188.202
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	34.357.934	(1.500.720)	8.969	-	32.866.183
Nezgodno zavarovanje	17.276.547	(121.513)	(167.898)	(20.243)	16.966.892
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	16.743.620	(3.888.598)	(5.707)	1.363	12.850.679
Drugo škodno zavarovanje	12.493.060	(1.467.919)	(75.952)	(5.985)	10.943.204
Splošno zavarovanje odgovornosti	8.341.384	(958.382)	(34.236)	18.352	7.367.118
Kreditno zavarovanje	(5.863)	-	300.743	-	294.879
Ostala premoženjska zavarovanja, brez zdravstvenih zavarovanj	9.717.348	(616.558)	(52.508)	13.905	9.062.187
Zavarovalne pogodbe premoženjskih zavarovanj, brez zdravstvenih zavarovanj	138.559.897	(9.288.803)	259.459	8.792	129.539.344
Zavarovalne pogodbe zdravstvenih zavarovanj	100.783.826	-	241.002	-	101.024.827
Življenjska zavarovanja	21.471.815	(1.794.191)	59.015	(28.421)	19.708.218
Življenjska zavarovanja z naložbenim tveganjem	37.080.206	(3.399)	-	-	37.076.807
Dodatno pokojninsko zavarovanje PN-A01	924.286	-	-	-	924.286
Zavarovalne pogodbe življenjskih zavarovanj	59.476.307	(1.797.590)	59.015	(28.421)	57.709.311
Skupaj	298.820.030	(11.086.394)	559.475	(19.629)	288.273.482

2015

(v EUR)	Obračunane kosmate zavarovalne premije	Delež po (so) zavarovateljev v obračunani premiji	Sprememba kosmate prenosne premije	Sprememba prenosne premije za po (so) zavarovalni del	Čisti prihodki od zavarovalnih premij
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	40.069.958	(747.274)	506.193	2.195	39.831.072
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	34.802.528	(1.939.844)	175.338	27.029	33.065.051
Nezgodno zavarovanje	16.786.229	(181.166)	(93.521)	20.255	16.531.796
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	16.124.759	(3.749.790)	(59.061)	(60.892)	12.255.016
Drugo škodno zavarovanje	12.119.692	(1.436.678)	(37.101)	(11.449)	10.634.464
Splošno zavarovanje odgovornosti	7.520.983	(735.679)	297.817	(81.408)	7.001.713
Kreditno zavarovanje	(144)	-	285.084	-	284.940
Ostala premoženjska zavarovanja, brez zdravstvenih zavarovanj	9.431.119	(578.752)	(147.955)	42.611	8.747.022
Zavarovalne pogodbe premoženjskih zavarovanj, brez zdravstvenih zavarovanj	136.855.125	(9.369.183)	926.795	(61.660)	128.351.076
Zavarovalne pogodbe zdravstvenih zavarovanj	100.643.709	-	740.610	-	101.384.319
Življenjska zavarovanja	20.233.189	(1.584.450)	47.277	(4.408)	18.691.608
Življenjska zavarovanja z naložbenim tveganjem	35.877.852	(3.320)	-	-	35.874.532
Dodatno pokojninsko zavarovanje PN-A01	4.612.407	-	-	-	4.612.407
Zavarovalne pogodbe življenjskih zavarovanj	60.723.448	(1.587.769)	47.277	(4.408)	59.178.547
Skupaj	298.222.282	(10.956.953)	1.714.682	(66.068)	288.913.941

10.22 Prihodki in odhodki od naložb

(v EUR)	1. 1. - 31. 12. 2016	1. 1. - 31. 12. 2015
Prihodki FN po pošteni vrednosti preko IPI (FVTPL)	27.006.888	5.047.884
V posesti za trgovanje	451.751	964.498
Dividende	1.452	34.601
Obresti in neto tečajne razlike	253.987	688.917
Neto prihodki od prodaje	193.341	240.980
Neto prihodki od prevrednotenja na pošteno vrednost	2.971	-
Ob začetnem pripoznanju	26.555.137	4.083.386
Dividende	88.397	107.928
Obresti in neto tečajne razlike	243.869	282.017
Neto prihodki od prodaje	-	3.693.441
Neto prihodki od prevrednotenja na pošteno vrednost	26.222.871	-
Prihodki FN v posesti do zapadlosti (HTM)	970.519	1.045.177
Dividende	-	-
Obresti in neto tečajne razlike	970.519	1.044.634
Prihodki od prodaje	-	-
Prihodki od odprave slabitev	-	543
Prihodki FN namenjene prodaji (AFS)	12.422.586	15.412.628
Dividende	502.292	938.431
Obresti in neto tečajne razlike	2.687.254	2.542.901
Prihodki od prodaje	9.233.040	11.931.296
Prihodki od odprave slabitev	-	-
Prihodki izvedenih finančnih instrumentov	149.013	152.265
Prihodki od posojil in terjatev (L&R)	2.608.459	3.336.958
Obresti	1.908.762	2.547.994
Neto tečajne razlike	63.161	55.323
Ostali prihodki	636.535	733.641
PRIHODKI OD NALOŽB	43.157.464	24.994.913
Prihodki naložb - pridružena podjetja	1.549.916	25.119
Prihodki naložb - odvisna podjetja	356.643	1.404.552
PRIHODKI OD NALOŽB V POVEZANE DRUŽBE	1.906.559	1.429.671
Odhodki FN po pošteni vrednosti preko IPI (FVTPL)	(604.477)	(2.714.124)
V posesti za trgovanje	-	(25.170)
Neto odhodki od odtujitve	-	-
Neto odhodki od prevrednotenja na pošteno vrednost	-	(25.170)
Ob začetnem pripoznanju	(604.477)	(2.688.954)
Neto odhodki od odtujitve	(604.477)	-
Neto odhodki od prevrednotenja na pošteno vrednost	-	(2.688.954)
Odhodki FN v posesti do zapadlosti (HTM)	-	-
Odhodki od odtujitve	-	-
Oslabitve FN, ki niso merjena po pošteni vrednosti	-	-
Odhodki FN namenjene prodaji (AFS)	(5.428.147)	(5.325.532)
Odhodki od odtujitve	(667.010)	(3.281.420)
Oslabitve	(4.761.137)	(2.044.113)
Odhodki izvedenih finančnih instrumentov	(80.780)	(257.937)
ODHODKI NALOŽB	(6.113.404)	(8.297.593)
Odhodki naložb - pridružena podjetja	(5.529)	(195.513)
Odhodki naložb - odvisna podjetja	(272.307)	-
ODHODKI OD NALOŽB V POVEZANE DRUŽBE	(277.836)	(195.513)
Neto finančni izid iz naložb po pošteni vrednosti preko IPI	26.402.410	2.333.761
Neto finančni izid iz naložb v posesti do zapadlosti	970.519	1.045.177
Neto finančni izid iz naložb namenjene prodaji	6.994.439	10.087.096
Neto finančni izid iz naložb izvedenih finančnih instrumentov	68.233	(105.672)
Neto finančni izid iz naložb v povezane družbe	1.628.724	2.411.749
NETO FINANČNI IZID IZ NALOŽB	38.672.784	17.931.477

Med finančnimi prihodki in odhodki so vključeni tudi neto finančni prihodki/odhodki zavarovancev življenjskih zavarovanj, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje (Unit-linked). V letu 2016 je neto finančni izid iz tovrstnih naložb znašal 25.803.575 evrov. Istočasno so v tem obdobju porasle zavarovalno-tehnične rezervacije teh skladov, zaradi tega je potrebno pri donosih skladov, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje upoštevati tudi spremembo zavarovalno-tehničnih rezervacij, ki vplivajo na realen prikaz izidov pri tovrstnih donosih. Sprememba teh zavarovalno tehničnih rezervacij (glej poglavje 10.15) je v letu 2016 znašala 22.921.727 evrov in je v taki višini tudi vplivala na znižanje končnega izida.

Od skupnih neto dobičkov (izgube) finančnih sredstev ob začetnem pripoznanju skozi poslovni izid znašajo dobički (izgube) zavarovancev življenjskih zavarovanj, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje 25.643.613 evrov (v predhodnem letu 1.345.389 evrov).

Učinki prevrednotenja finančnih naložb, Skupine za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, se za leto 2016 pripoznajo v izkazu drugega vseobsegajočega donosa in so prikazani v poglavju 10.12.

V okviru naložb Skupine za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev so bile opravljene trajne slabitve naložb v netržne in tržne delnice ter slabitve vzajemnih skladov v skupni višini 4.761.137 evrov. Slabitve teh naložb, so se v celoti pripoznale med odhodki naložb v izkazu poslovnega izida in sicer v okviru odhodkov za slabitev za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev.

V okviru naložb Skupine v posesti do zapadlosti v plačilo v letu 2016 ni bilo trajnih slabitev naložb.

10.23 Drugi zavarovalni prihodki in odhodki

(v EUR)	1. 1. - 31. 12. 2016	1. 1. - 31. 12. 2015
Prihodki od provizij		
Prihodki iz zavarovalnih pogodb	1.698.758	4.164.825
Prihodki iz finančnih pogodb	42.252	-
DRUGI ZAVAROVALNI PRIHODKI	1.741.010	4.164.825
Odhodki za preventivno dejavnost	(841.329)	(844.290)
Prispevki za kritje škod po nezavarovanih in neznanih vozilih	2.993	(108)
Ostali drugi čisti zavarovalni odhodki	(3.254.806)	(3.840.992)
DRUGI ZAVAROVALNI ODHODKI	(4.093.142)	(4.685.390)

Drugi zavarovalni prihodki v glavnem predstavljajo prihodke od pozavarovalnih provizij iz deležev v pozitivnem tehničnem izidu iz posameznih pozavarovalnih pogodb. Prihodki od pozavarovalnih pogodb so se v letu 2016 znižali za 2.436.884 evrov, zlasti zaradi prenehanja kvotnega pozavarovanja avtomobilskih zavarovanj. V letu 2015 je bilo prihodkov od pozavarovalnih provizij iz avtomobilske kvote za 2.687.515 evrov, medtem ko jih v letu 2016 ni bilo.

Drugi del drugih zavarovalnih prihodkov se nanaša na provizije za sklepanje in upravljanje finančnih pogodb iz naslova Pokojninskega varčevanja AS.

Drugi zavarovalni odhodki

Odhodki za preventivno dejavnost se nanašajo na odhodke za plačilo požarnih taks. Zavarovalnice, ki sklepajo premoženjska zavarovanja so od kosmate zavarovalne premije dolžne obračunavati in plačevati požarne takse Slovenskemu zavarovalnemu združenju (SZZ), kot je določeno s pravili združenja. Matična družba Adriatic Slovenica plačuje požarno takso v odvisnosti od tržnega deleža in plačane premije požarnih zavarovanj. V letu 2016 so se ti odhodki gibali v višini lanskoletnega obsega.

Prispevek za kritje škod po nezavarovanih in neznanih vozilih predstavlja »posebno dajatev«, ki jo matična družba plačuje Slovenskemu zavarovalnemu združenju (SZZ) glede na tržni delež AO zavarovanj.

Ostali čisti zavarovalni odhodki predstavljajo vrednostno največji del drugih zavarovalnih odhodkov in so nastali zaradi:

- odpisov terjatev iz zavarovalnih premij v višini 283.405 evrov (lani 1.065.875 evrov),
- odpisov regresnih terjatev v višini 342.131 evrov (lani 203.961 evrov),
- odpisov drugih terjatev v višini 128.022 evrov (lani v 239.006 evrov),
- zavarovalnih odhodkov za avtomobilsko asistenco v višini 1.700.673 evrov (lani 1.708.327 evrov),
- odhodkov upravljavca zaradi nedoseganja zajamčenega donosa 9.892 evrov,
- stroškov pokojninskega varčevanja v višini 19.902 evrov,
- odhodkov nadzornih organov in drugi čisti zavarovalni odhodki znašajo 770.780 evrov (lani 623.828 evrov).

Letno se v Skupini preverja plačljivost starejših in zapadlih terjatev ter se presoja o odpisu terjatev, katerih plačljivost je večkrat preverjena in zanje obstajajo gotovi dokazi (nezmožnost plačila, stečaji, osebni stečaji...), da v prihodnje ne bodo plačane. Na podlagi popisa inventurne komisije in sklepa uprave se opravijo odpisi terjatev. Odpis terjatev iz zavarovalnih primerov in regresnih terjatev se je v letu 2016 bistveno znižal glede na leto 2015 zlasti zaradi izboljšanja strukture starejših in nezapadlih terjatev.

10.24 Drugi prihodki

(v EUR)	1. 1. - 31. 12. 2016	1. 1. - 31. 12. 2015
Čisti prihodki od prodaje blaga in storitev	2.305.576	5.831.151
Drugi čisti zavarovalni prihodki	1.003.000	1.593.742
Prevrednotovalni poslovni prihodki	652.950	2.968.786
Prihodki od najemnin od naložbenih nepremičnin	1.392.825	1.287.047
Prihodki od odtujitve naložbenih nepremičnin	87.719	67.744
Drugi poslovni prihodki	6.314.163	1.590.676
Prihodki od upravljanja skladov	10.673.437	10.752.740
Prihodki od upravljanja premoženja	97.721	-
DRUGI PRIHODKI	22.527.392	24.091.885

Čisti prihodki od prodaje blaga in storitev v znesku 2.305.576 evrov (2015: 5.831.151 evrov) so v primerjavi z lanskim letom nižji zaradi prodaje odvisne družbe Žičnice Vogel d.d. v letu 2015. V letu 2015 je družba Žičnice Vogel d.d. ustvarila za 3.576.405 evrov čistih prihodkov od prodaje blaga in storitev.

Drugi čisti zavarovalni prihodki so prihodki za upravljanje zavarovalnih pogodb, prihodki od zavarovalnih storitev tujim zavarovalnicam, prihodki od najemnin za parkirišče in avtomobile, prihodki od prodaje zelenih kart. Zmanjšali so se predvsem zaradi zmanjšanja prihodkov za upravljanje zavarovalnih pogodb.

Prevrednotovalni poslovni prihodki se nanašajo na prihodke iz odprave slabitev terjatev (iz premije, regresnih terjatev, drugih terjatev in finančnih terjatev) v višini 303.233 evrov in na odpise obveznosti preteklih let v višini 185.899 evrov. V letu 2016 so ti prihodki nižji za 2.389.270 evrov, zlasti zaradi nižjih prihodkov iz odprave slabitev terjatev iz premije in slabitve finančnih terjatev.

Drugi poslovni prihodki so naslednji:

- povečanje vrednosti zalog, ki so v danem obdobju najbolj vplivale na povečanje v primerjavi s preteklim letom, in sicer znašajo 3.538.693 evrov (2015: 358.768 evrov), razlog je odprava oslabitve zaloge (pojasnilo 10.10);
- prejete kazni in odškodnine, ki znašajo 1.071.480 evrov (2015: 63.961 evrov). V tem primeru gre namreč za povečanje na račun prejete odškodnine zaradi kršitve kupoprodajne pogodbe za nakupe nepremičnin;
- drugi finančni prihodki, ki nastanejo iz naslova prevrednotenja posojil danih zavarovancem za Fond polico zaradi spremembe tečajev in so znašali 1.127.665 evrov (2015: 224.402 evra);
- ostali v znesku 576.325 evrov, (2015: 943.545 evrov).

10.25 Čisti odhodki za škode

2016

(v EUR)	Obračunani kosmati zneski škod	Prihodki od uveljavljenih regresnih terjatev	Delež po (so) zavarovateljev v obračunanih škodah	Sprememba kosmatih škodnih rezervacij	Sprememba škodnih rezervacij za po (so) zavarovalni del	Odhodki iz izravnalne sheme	Čisti odhodki za škode
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	30.340.269	(853.704)	(3.446.843)	126.508	339.744	-	26.505.974
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	28.371.768	(660.808)	(278.264)	(204.985)	(78.855)	-	27.148.856
Nezgodno zavarovanje	8.007.548	(700)	(203.293)	(986.812)	180.353	-	6.997.095
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	6.233.054	(118.352)	(168.832)	1.073.807	(560.121)	-	6.459.556
Drugo škodno zavarovanje	8.241.012	(26.103)	(431.706)	(589.834)	12.865	-	7.206.234
Splošno zavarovanje odgovornosti	2.846.291	(9.623)	(4.669)	(1.787.057)	19.243	-	1.064.184
Kreditno zavarovanje	142.145	(101.508)	-	(14.385)	-	-	26.253
Ostala premoženjska zavarovanja, brez zdravstvenih zavarovanj	4.179.261	(52.610)	(58.219)	(330.734)	77.332	-	3.815.031
Zavarovalne pogodbe premoženjskih zav., brez zdr. zav.	88.361.349	(1.823.407)	(4.591.826)	(2.713.492)	(9.440)	-	79.223.184
Zavarovalne pogodbe zdravstvenih zavarovanj	86.893.046	(144.840)	-	405.057	-	3.495.251	90.648.514
Življenjska zavarovanja	14.811.312	-	(571.512)	(309.502)	(81.066)	-	13.849.232
Zavarovalne pogodbe z naložbenim tveganjem	27.141.438	-	-	1.408.038	-	-	28.549.476
Dodatno pokojninsko zavarovanje PN-A01	432.450	-	-	-	-	-	432.450
Zavarovalne in finančne pogodbe življenjskih zav.	42.385.200	-	(571.512)	1.098.536	(81.066)	-	42.831.158
Skupaj	217.639.595	(1.968.247)	(5.163.338)	(1.209.899)	(90.506)	3.495.251	212.702.856

2015

(v EUR)	Obračunani kosmati zneski škod	Prihodki od uveljavljenih regresnih terjatev	Delež po (so) zavarovateljev v obračunanih škodah	Sprememba kosmatih škodnih rezervacij	Sprememba škodnih rezervacij za po (so) zavarovalni del	Odhodki iz izravnalne sheme	Čisti odhodki za škode
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	29.282.723	(842.491)	(5.568.043)	(5.631.224)	6.835.165	-	24.076.131
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	27.941.623	(520.677)	(2.624.261)	(43.381)	3.077.346	-	27.830.649
Nezgodno zavarovanje	8.402.331	-	(456.029)	(24.753)	511.218	-	8.432.767
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	6.265.391	2.524	(504.802)	(1.551.118)	654.847	-	4.866.842
Drugo škodno zavarovanje	8.422.442	(39.518)	(112.303)	(427.626)	75.691	-	7.918.686
Splošno zavarovanje odgovornosti	3.186.644	2.861	(6.564)	13.726	(13.906)	-	3.182.759
Kreditno zavarovanje	436.894	(281.474)	-	(6.847)	-	-	148.572
Ostala premoženjska zavarovanja, brez zdravstvenih zavarovanj	4.367.853	(53.963)	(216.013)	(326.876)	192.828	-	3.963.829
Zavarovalne pogodbe premoženjskih zav., brez zdr. zav.	88.305.902	(1.732.739)	(9.488.016)	(7.998.100)	11.333.188	-	80.420.235
Zavarovalne pogodbe zdravstvenih zavarovanj	84.846.307	(8.435)	-	224.512	-	3.631.901	88.694.286
Življenjska zavarovanja	15.221.649	-	(429.788)	(777.282)	(59.449)	-	13.965.131
Zavarovalne pogodbe z naložbenim tveganjem	23.787.352	-	-	102.223	-	-	23.889.574
Dodatno pokojninsko zavarovanje PN-A01	851.188	-	-	-	-	-	851.188
Zavarovalne in finančne pogodbe življenjskih zav.	39.860.188	-	(429.788)	(675.059)	(59.449)	-	38.695.893
Skupaj	213.012.397	(1.741.174)	(9.917.804)	(8.448.646)	11.273.739	3.631.901	207.810.413

10.26 Obratovalni stroški

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Stroški storitev	52.393.219	52.120.906
Stroški dela		
Stroški plač	23.013.443	23.733.247
Stroški pokojninskega zavarovanja	2.256.266	2.233.675
Stroški socialnega zavarovanja	1.781.038	1.885.462
Drugi stroški dela	4.645.186	3.895.907
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	742.041	925.678
	32.437.974	32.673.970
Skupaj	89.627.463	91.235.595
Število zaposlenih	1.280	1.282

Podrobnejša specifikacija stroškov storitev:

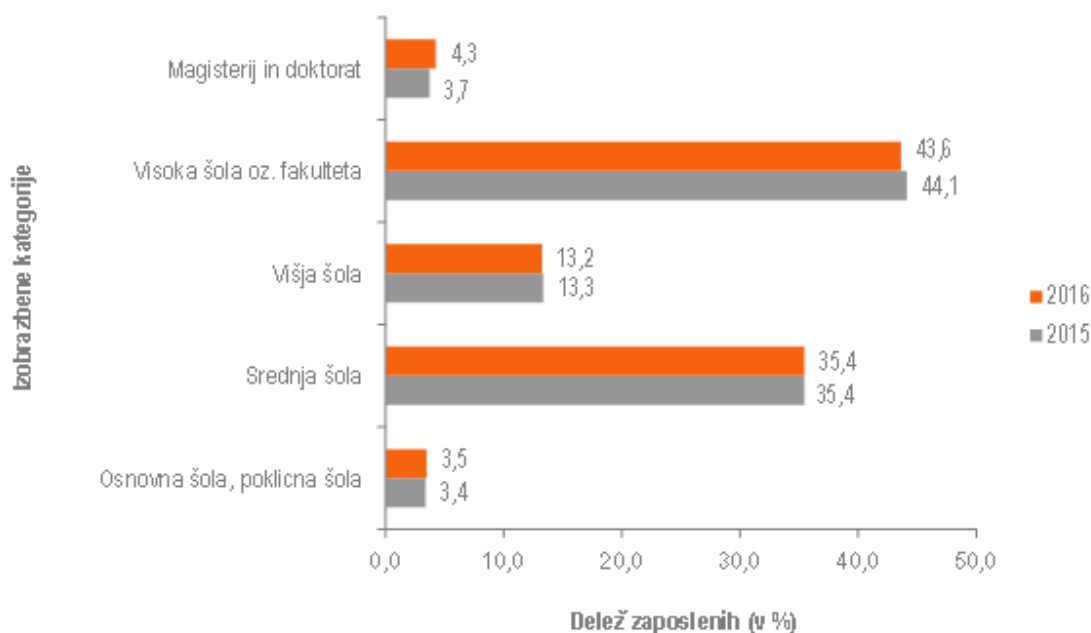
(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Stroški storitev pri izdelavi proizvodov	1.407.989	523.006
Stroški prevoznih in poštinih storitev	2.148.720	2.214.517
Stroški najemnin in vzdrževanja sredstev	2.860.400	3.101.954
Stroški najemnin filmov	245.208	-
Povračila stroškov zaposlenim v zvezi z delom	703.017	694.806
Stroški plačilnega prometa in bančnih storitev	786.342	884.998
Stroški zavarovalnih premij	450.354	419.489
Stroški sejmov, reklame, reprezentance	4.214.007	4.155.348
Stroški posredovanja vrednostnih papirjev	341.595	291.102
Stroški storitev agentov za pridobivanje investitorjev	1.307.206	906.837
Stroški pridobivanja zavarovanj	26.600.421	27.143.722
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	3.443.243	3.270.244
Stroški storitev tiskanja	1.063.977	886.961
Stroški izobraževanj	704.297	740.272
Stroški IT storitev	2.633.805	2.526.783
Stroški drugih storitev	2.984.933	2.836.235
Stroški storitev fizičnih oseb po pogodbah o delu in avtorskih pogodbah	497.706	1.524.632
Skupaj stroški storitev	52.393.219	52.120.906

Stroški povezani z revizijsko družbo

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Zneski (z vključenim DDV), porabljeni za:		
- revidiranje letnega poročila	170.923	176.549
- druge storitve revidiranja	8.052	4.440
- storitve davčnega svetovanja		
- druge nerevizijske storitve	2.699	9.370
	181.674	190.359
Druge revizijske družbe		
- revidiranje letnega poročila	6.472	9.065
- druge storitve revidiranja	39.524	13.062
- storitve davčnega svetovanja		
- druge nerevizijske storitve		
	45.996	22.127
Skupaj	227.670	212.486

Izobrazbena struktura zaposlenih v Skupini KD, na dan 31. 12. 2016 v primerjavi z letom 2015:

V družbi KD je bilo tudi leta 2016 (enako kot prejšnja leta) največ zaposlenih z visoko oziroma fakultetno izobrazbo.

10.27 Drugi odhodki

(v EUR)	1. 1. - 31. 12. 2016	1. 1. - 31. 12. 2015
Prevrednotovalni poslovni odhodki	(3.726.647)	(8.251.328)
Odhodki naložbenih nepremičnin	(2.886.027)	(1.942.656)
Drugi poslovni odhodki	(3.971.346)	(4.723.045)
Finančni odhodki za obresti	(6.285.000)	(5.676.802)
Drugi finančni odhodki	(0)	(47.476)
DRUGI ODHODKI	(16.869.020)	(20.641.307)

Prevrednotovalni poslovni odhodki se nanašajo na slabitve zalog, terjatev in posojil:

- izgube od prodaj OS: 12.237 evrov (2015: 7.210 evrov),
- odpisi NDS, OOS, Zaloge: 1.774.658 evrov (2015: 4.705.628 evrov),
- oslabitve terjatev (iz premije, regresov, drugih terjatev in finančnih terjatev): 800.361 evrov (2015: 1.707.706 evrov),
- oslabitev posojil: 498.791 evrov (2015: 1.831.283 evrov),
- oslabitev dobrega imena: 640.600 evrov (2015: 0 evrov).

Odhodki naložbenih nepremičnin so se v primerjavi s predhodnim letom zvišali za 943.371 evrov zlasti zaradi odhodkov oslabitve naložbenih nepremičnin, ki so ob koncu leta 2016 znašali 1.211.512 evrov (2015: 387.614 evrov)..

Drugi odhodki iz naložbenih nepremičnin vključujejo vse stroške upravljanja, vzdrževanja in materialne stroške, ki nastajajo med letom pri naložbenih nepremičninah, ter odhodke iz amortizacije, ki so v letu 2016 znašali 687.254 evrov (2015: 571.200 evrov).

Večje postavke *drugih poslovnih odhodkov* so:

- denarne kazni in odškodnine 557.580 evrov (2015: 1.225.977 evrov);
- drugi poslovni odhodki v višini 1.039.712 evrov (2015: 1.061.665 evrov), vsebujejo administrativne in sodne takse, članarine Gospodarski zbornici Slovenije in združenjem, odhodi za motorna vozila (registracije, vinjete in parkirnine), štipendije dijakom;
- ostali drugi poslovni odhodki predstavljajo v glavnem odhodke za obresti iz rezervacij za zasluzke zaposlencev (jubilejne nagrade in odpravnine) in izredne odhodke ter izplačila za humanitarne in kulturne namene v višini 653.017 evrov (1.600.204 evrov). V primerjavi s preteklim letom so se pomembno zmanjšali zaradi nižjih odhodkov za obresti iz rezervacij za jubilejne nagrade;
- finančni odhodki poslovnih obveznosti 1.721.037 evrov (2015: 840.145 evrov) so porasli predvsem zaradi postopkov likvidacije zavarovalnice AS neživotno osiguranje a. d. o., Beograd v Srbiji, saj družba izvedla prenos zavarovalnega portfelja na tretjo zavarovalnico v Srbiji, odhodki v povezavi s tem so v letu 2016 znašali skupno 1.096.020 evrov. Preostali finančni odhodki iz poslovnih obveznosti so večinoma vezani na druge odhodke naložb, kot so nakupne provizije.

Finančni odhodki za obresti

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Finančni odhodki za obresti		
Bančna posojila	3.244.957	3.442.587
Izdane obveznice	2.971.672	2.084.673
Drugi	68.372	149.542
Skupaj	6.285.000	5.676.802

10.28 Davki

(v EUR)	1. 1. - 31. 12. 2016	1. 1. - 31. 12. 2015
Odmerjeni davek od dohodkov pravnih oseb	(2.833.111)	(2.353.691)
Prihodki/(odhodki) za odloženi davek	3.761.478	(1.804.164)
Skupaj	928.366	(4.157.855)

Dejanska obveznost za davek od dohodka Skupine se od teoretično izračunane obveznosti, upoštevajoč povprečno stopnjo obdavčitve odvisnih družb v Skupini, razlikuje zaradi naslednjih prilagoditev:

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Dobiček pred obdavčitvijo	962.401	3.523.591
Davek, obračunan z uporabo splošne davčne stopnje in popravljen za vplive odvisnih družb v tujini	180.815	883.398
Prihodki, izvzeti iz obdavčitve	4.384.152	6.526.471
Odhodki, ki se ne odštejejo iz obdavčljivega dobička	(3.259.181)	(1.135.303)
Učinek uporabe davčnih izgub	(1.772.538)	(950.794)
Davek od davčnih izgub, neupoštevanih v odloženih davkih	1.395.118	(9.481.627)
Odhodek za davek	928.366	(4.157.855)
Efektivna davčna stopnja	96.46%	118.18%

V Sloveniji se davek obračunava po 17 % stopnji. V skladu z ZDDPO-2, se je 1. 1. 2017 davčna stopnja davka od dohodkov pravnih oseb zvišala s 17 % na 19 %.

Davčne oblasti lahko kadar koli v obdobju petih let po preteku poslovnega leta pregledajo poslovne knjige družb in lahko družbi naložijo plačilo dodatne davčne obveznosti. V preteklih letih so bile nekatere družbe v Skupini davčno pregledane, matična družba KD d. d. pa od ustanovitve leta 2001 ni bila davčno pregledana. Poslovodstvo ni seznanjeno z nobeno okoliščino, ki bi lahko v tem pomenu vodila do morebitne davčne obveznosti.

Odloženi davki

Odloženi davki so rezultat obračunavanja sedanjih in prihodnjih davčnih posledic, in sicer prihodnje povrnitve (poravnave) knjigovodske vrednosti sredstev (obveznosti), pripoznanih v bilanci stanja družbe, ter poslov in drugih poslovnih dogodkov v obravnavanem obdobju, pobotano pripoznanih v računovodskih izkazih Skupine, kadar gre za isto davčno oblast. Skupina v računovodskih izkazih prikazuje neto efekt odloženih davkov.

Pripoznani zneski odloženega davka

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Terjatve za odloženi davek:		
– terjatve za odložene davke, ki bodo povrnjene v roku daljšem od 12 mesecev	17.191.724	12.738.011
Obveznosti za odložen davek:		
– obveznosti za odložene davke, ki bodo plačane v obdobju daljšem od 12 mesecev	-	-
	17.191.724	12.738.011

Gibanje odloženih davkov

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Gibanje odloženih davkov je bilo naslednje:		
Na začetku leta	12.738.011	13.947.909
Tečajne razlike	(340)	26
V dobro izkaza poslovnega izida	3.761.478	(1.804.164)
V (breme)/dobro kapitala	755.812	594.240
Vstop/izstop podjetij iz skupine	(63.237)	-
Ob koncu leta	17.191.724	12.738.011

Pobotano gibanje terjatev in obveznosti za odloženi davek je bilo naslednje:

Terjatve za odloženi davek po osnovah za obračun

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Prevrednotenje naložb	Neizrabljene davčne izgube	Drugo	Skupaj
Stanje 1.1. 2015	291.693	1.874.353	11.777.408	4.454	13.947.909
V breme/(dobro) izkaza poslovnega izida zaradi novega oblikovanja	15.108	(1.788.713)	(26.105)	(4.454)	(1.804.164)
V breme/(dobro) kapitala zaradi novega oblikovanja	-	594.240	-	-	594.240
Tečajne razlike	-	-	26	-	26
Stanje 31. 12. 2015	306.801	679.880	11.751.329	0	12.738.011
V breme/(dobro) izkaza poslovnega izida zaradi novega oblikovanja	61.066	2.989.922	246.045	464.445	3.761.478
V breme/(dobro) kapitala zaradi novega oblikovanja	-	755.812	-	-	755.812
Tečajne razlike	-	(481)	141	-	(340)
Vstop/izstop podjetij iz skupine	-	(63.237)	-	-	(63.237)
Stanje 31. 12. 2016	367.868	4.361.897	11.997.514	464.445	17.191.724

Odloženi davki, obračunani preko drugega vseobsegajočega donosa v posameznem letu

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Presežek iz prevrednotenja		
– finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo	755.812	589.285
– izvedeni finančni instrumenti	-	(12.296)
	755.812	576.989

Terjatve za odložene davke so v Skupini pripoznane za neizkoriščene davčne izgube v delu, kjer obstaja verjetnost, da se bo v prihodnosti pojavil razpoložljivi obdavčljivi dobiček. Vse davčne izgube se lahko koristijo v časovno neomejenem obdobju.

Na podlagi sprejete strategije in večletnih poslovnih načrtov se upravičeno pričakuje, da bo Skupina v prihodnjih letih razpolagala z obdavčljivimi dobički, ki se bodo pokrivali z neizrabljenimi davčnimi izgubami.

V Skupini se niso pripoznale terjatve za odloženi davek v višini 12.472.326 evrov (2015: 2.899.741 evrov) iz naslova neizkoriščenih davčnih izgub v višini 47.600.889 evrov (2015: 17.057.241 evrov) tam, kjer se ocenjuje, da dobički v naslednjih nekaj letih ne bodo zadoščali za koriščenje davčnih izgub.

10.29 Čisti dobiček/izguba na delnico

Osnovni čisti dobiček na delnico, ki se nanaša na imetnike navadnih delnic obvladujočega podjetja, se izračuna tako, da se čisti poslovni izid, ki se nanaša na navadne delničarje obvladujočega podjetja (čisti poslovni izid večinskih delničarjev zmanjšan za del dividend, ki pripadajo prednostnim delničarjem), deli s tehtanim povprečnim številom v obračunskem obdobju uveljavljajočih se navadnih delnic.

(v EUR)	1. 1. - 31. 12. 2016	1. 1. - 31. 12. 2015
Osnovni in popravljeni čisti dobiček na delnico		
Čisti dobiček poslovnega leta, pripadajoč večinskim lastnikom družbe	990.432	(994.189)
Tehtano povprečno število izdanih navadnih delnic	171.600	171.600
Osnovni čisti dobiček/izguba na delnico (v EUR na delnico)	5,77	(5,79)

Čista dobiček/izguba na delnico in popravljeni dobiček/izguba na delnico sta enaka.

10.30 Dividende na delnico

V skladu s sklepom skupščine o delitvi bilančnega dobička v letu 2015 ni bilo izplačanih dividend. Predlog upravnega odbora za leto 2015 ne predvideva izplačila dividend.

11. Zunajbilančna evidenca

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Prejeta posojila zavarovana z zastavami nepremičnin	6.387.688	9.529.974
Prejeta posojila zavarovana z zastavami sredstev in poroštvi	34.672.625	66.587.964
Druga poroštva	6.261.953	6.534.323
Druga izvenbilančna evidenca	5.979.454	6.822.392
Prejeta zavarovanja (vrednostni papirji, menice, hipoteke)	8.097.676	12.417.565
Neuveljavljene regresne terjatve	5.930.790	8.722.652
Skupaj	67.330.186	110.614.870

Družba KD d.d. je v juliju 2015 sklenila dogovor z banko upnico o reguliranju obveznosti iz poroštva. Višina obveznosti za družbo KD d.d. v času izdelave izkazov še ni natančno določena. Razpon obveznosti za družbo KD d.d. po tem dogovoru je od 0 do 6.261.953 evrov.

12. Vstopi in izstopi odvisnih družb

Vstop

V letu 2016 je Skupina pridobila 100,00 % delež družbe Agent d. o. o., Izola.

Sredstva in obveznosti, pridobljene s pripojitvijo

(v EUR)	Vrednosti v KRI	Knjigovodska vrednost
Denar in denarni ustrezniki	94.343	94.343
Opredmetena osnovna sredstva	2.649	2.649
Finančne naložbe v odvisne družbe	-	-
Finančne naložbe v pridružene družbe	-	-
Finančna sredstva	-	-
Posojila in terjatve	77.996	77.996
Druga sredstva	-	-
Finančne obveznosti	-	-
Poslovne obveznosti	(49.919)	(49.919)
Neto sredstva	125.069	125.069
Manjšinski kapital	-	-

Izstop

V letu 2016 je Skupina odtujila deleže v družbah VIB a. d. Banja Luka in ABDS d. d. Sarajevo.

Pri odtujitvah je skupina ustvarila 206.994 evrov dobička.

Sredstva in obveznosti prodanih in likvidiranih družb na dan prodaje

(v EUR)	Knjigovodska vrednost
Denar in denarni ustrezniki	584.683
Opredmetena osnovna sredstva	1.080.625
Finančna sredstva	7.385.524
Posojila in terjatve	48.094
Druga sredstva	162.412
Finančne obveznosti	(4.528.243)
Poslovne obveznosti	(1.810.578)
Neto sredstva	2.922.517
Dobro ime	496.093
Manjšinski kapital	291.379
Denarno nadomestilo za prodajo neto sredstev:	3.399.721
Denar in denarni ustrezniki v prodanih družbah	(584.683)
Prejemki od prodaje družb	2.815.038

13. Posli s povezanimi strankami

Skupina ni v neposredni lasti druge matične družbe niti je posredno ne obvladuje nobena druga družba.

Posli s povezanimi strankami so bili naslednji:

(v EUR)	1. 1. - 31. 12. 2016	1. 1. - 31. 12. 2015
Prodaja blaga in storitev		
pridružene družbe	-	2.000
Skupaj	-	2.000

Pri prodaji blaga in storitev pridruženim družbam se uporabljajo normalni prodajni pogoji in cene kot za druge nepovezane stranke.

(v EUR)	1. 1. - 31. 12. 2016	1. 1. - 31. 12. 2015
Nabava blaga in storitev		
pridružene družbe	(396.110)	(459.927)
Skupaj	(396.110)	(465.695)

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Terjatve		
pridružene družbe	30.685	103.373
Skupaj	30.685	105.811

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Obveznosti		
pridružene družbe	148.567	75.421
Skupaj	148.567	75.421

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Prejemki članov upravnega odbora, nadzornega sveta, zaposlenih po individualni pogodbi in članov revizijske komisije za celotno Skupino		
Prejemki članov upravnih odborov	1.953.204	1.884.345
Prejemki članov nadzornih svetov	491.449	466.415
Prejemki zaposlenih po individualni pogodbi	6.767.872	6.800.653
Prejemki članov revizijske komisije	17.709	14.248
Skupaj	9.230.234	9.165.660

Skupina na 31. 12. 2016 nima danih poroštev članom upravnega odbora, nadzornega sveta in zaposlenim po individualni pogodbi (31. 12. 2015: 0).

Pregled plačil članom organov upravnega odbora in vodstva v letu 2016

(v EUR)	Bruto plača (fiksni del)	Variabilni prejemki	Plačila za opravljanje funkcije in sejnine	Zavarovalne premije/ bonitete	Druge bonitete	Povračila stroškov	Regres za letni dopust in jubilejne nagrade
Majjaž Gantar	73.200	-	115.300	1.894	9.354	1.404	1.102
Aleksander Sekavčnik	48.651	-	98.000	335	-	1.890	1.102
Tomaž Butina	-	-	103.025	170	-	-	-
Katarina Valentinič Istenič	-	-	81.572	170	-	-	-
Milan Knežević	-	-	10.000	-	-	-	-

*Zneski so bruto in so izraženi v evrih. Upoštevajo se vsi zneski, ki so bili izplačani in so jih člani upravnega odbora in člani vodstva KD prejeli v letu 2015 v družbi KD in v odvisnih družbah, v katerih opravljajo funkcijo v poslovnih ali nadzornih organih.

Drugi prejemki iz delovnega razmerja vsebujejo regres za letni dopust. Povračila stroškov vsebujejo povračilo stroškov v zvezi z delom (prevoz na delo in prehrana med delom) ter izplačila na podlagi potnih nalogov.

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Posojila članom upravnega odbora, nadzornemu svetu in zaposlenim		
Posojila članom upravnega odbora	86.992	91.872
Posojila zaposlenim	78.877	77.927
Skupaj	165.869	169.800

Obrestne mere so znašale na 31. 12. 2016 od 5 % do 8 % (31.12.2015: 5 % - 8 %).

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Posojila in depoziti, dana pridruženim družbam		
Na začetku leta	2.347.945	3.300.000
Odobrena posojila in depoziti	-	190.000
Vrnjena posojila in depoziti	(436.728)	(1.142.800)
Obračunane obresti	101.918	180.702
Plačane obresti	(9.312)	(179.957)
Skupaj	2.003.823	2.347.945

Za posojila, dana pridruženim družbam, v letih 2016 in 2015 niso bili zaračunani stroški odobritve posojil ali drugih nadomestil. Obrestne mere na dan 31. 12. 2016 so znašale 4,9 %-6 % (31. 12. 2015: 4,9 %- 6 %).

(v EUR)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Posojila, dana pravnim osebam, povezanih s člani upravnega odbora		
Na začetku leta	481.394	2.214.158
Odobrena posojila	-	-
Vrnjena posojila	(11.318)	-
Slabitve	-	(1.902.245)
Pripis obresti	15.129	169.481
Plačane obresti	(30.682)	-
Ostalo		
Skupaj	454.523	481.394

Obrestne mere za dana posojila so 3,22 % (2015: 3M EURIBOR+ 1,75 % do 8 %).

14. Dodatno pojasnilo k izkazu denarnih tokov

Skupinski izkaz denarnih tokov je narejen iz podatkov denarnih tokov vseh družb v Skupini in nato korigiran za medsebojne denarne tokove. Pri pripravi skupinskega izkaza denarnega toka Skupina uporablja posredno metodo.

Denarni tokovi pri poslovanju in naložbenju so pripravljene na podlagi bilančnih podatkov ter ustrezno korigirani za obračunane postavke, ki ne predstavljajo denarnih tokov. Denarni tokovi pri financiranju so izkazani na podlagi dejanskih izplačil.

15. Dogodki po datumu bilance stanja

V januarju 2017 je bil z bankami dogovorjen dodatek št. 1 h Kreditni pogodbi sindiciranega posojila. Po dodatku št. 1 je Skupina dodatno črpala 6,5 mio evrov posojila, podaljšala ročnost posojila do leta 2024, znižala obrestno mero in spremenila pogoje zavarovanja posojila.

Skupina bo v letu 2017 zapadle obveznosti iz prejetih posojil in obveznic refinancirala s pridobitvijo novih finančnih virov v takšni višini, strukturi in ročnosti, da bo še naprej ohranjala ustrezno strukturo obveznosti. S tem v zvezi so se v Skupini že začele ustrezne aktivnosti.

Po datumu bilance stanja ni bilo drugih dogodkov, ki bi lahko vplivali na računovodske izkaze, zaradi katerih bi morali opraviti dodatne postopke, da bi ugotovili, ali so ti dogodki pravilno prikazani v računovodskih izkazih.

Dogodki po datumu konsolidirane bilance stanja, ki so pomembni za poslovanje Skupine v letu 2017

Odvisna družba Adriatic Slovenica je v poslovnih knjigah v zvezi s tožbo, ki jo je Pozavarovalnica Sava leta 2012 vložila zoper nje, oblikovala dolgoročne rezervacije. Zavarovalnica je po poteku poslovnega leta (začetek marca 2017) prejela sklep Višjega sodišča, s katerim se je ugodilo pritožbi družbe Adriatic Slovenice; zadeva je bila vrnjena v ponovno sojenje sodišču prve stopnje. Na osnovi vseh prejetih informacij v zvezi z navedeno zadevo Skupina ocenjuje, da so dosedanje vrednosti oblikovanih rezervacij s tem v zvezi ustrezne.

Računovodski izkazi s pojasnili
za družbo KD, finančna družba, d.d.
za leto, končano 31. decembra 2016

Vsebina

Poročilo neodvisnega revizorja	173
Bilanca stanja na dan 31. decembra 2016	177
Izkaz poslovnega izida za leto, končano 31. decembra 2016	178
Izkaz drugega vseobsegajočega donosa za leto, končano 31. decembra 2016	178
Izkaz gibanj na kapitalu za leto, končano 31. decembra 2016	179
Izkaz gibanj na kapitalu za leto, končano 31. decembra 2015	179
Predlog uporabe bilančnega dobička	180
Izkaz denarnih tokov za leto, končano 31. decembra 2016	180
Izjava posloводства	181
1. Temelji za pripravo računovodskih izkazov	182
1.1. Odvisne in pridružene družbe poročajoče družbe	183
1.2. Opredmetena osnovna sredstva	186
1.3. Finančne naložbe	186
1.4. Terjatve	188
1.5. Denarne postavke	188
1.6. Kapital	189
1.7. Finančne in poslovne obveznosti	189
1.8. Kratkoročne časovne razmejitev	189
1.9. Odloženi davek	190
1.10. Prihodki	190
1.11. Stroški	191
1.12. Stroški dela in stroški povračil zaposlenim	191
1.13. Odhodki	191
1.14. Davek iz dobička	192
1.15. Izkaz gibanja kapitala	192
1.16. Izkaz denarnih tokov	192
1.17. Izkaz vseobsegajočega donosa	192
2. Dolgoročne finančne naložbe	193
3. Poslovne terjatve	194
4. Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina	194
5. Kapital	195
6. Finančne obveznosti	197
7. Poslovne obveznosti	199
8. Pasivne časovne razmejitev	199
9. Odloženi davek	199
10. Razčlenitev bilance stanja po območnih odsekih	200
11. Analiza prihodkov od prodaje in stroškov	200
12. Finančni prihodki	202
13. Finančni odhodki	202
14. Postavke izkaza poslovnega izida po območnih odsekih	202
15. Davki	203
16. Zunajbilančne postavke	203
17. Posli s povezanimi podjetji	203
18. Upravljanje s finančnimi tveganji	204
19. Dogodki po datumu izdelave bilance stanja	205

Poročilo neodvisnega revizorja

KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o.
Železna cesta 8a
SI-1000 Ljubljana
Slovenija

Telefon: +386 (0) 1 420 11 10
+386 (0) 1 420 11 60
Telefaks: +386 (0) 1 420 11 58
Internet: <http://www.kpmg.si>

Poročilo neodvisnega revizorja

Lastnikom družbe KD, finančna družba, d.d., Ljubljana

Mnenje

Revidirali smo priložene ločene računovodske izkaze družbe KD, finančna družba, d.d., Ljubljana (»družba«), ki vključujejo ločeno bilanco stanja na dan 31. decembra 2016, ločen izkaz poslovnega izida, ločen izkaz drugega vseobsegajočega donosa, ločen izkaz gibanja kapitala in ločen izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju so priloženi ločeni računovodski izkazi resničen in pošten prikaz ločenega finančnega položaja družbe na dan 31. decembra 2016 ter njenega ločenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi (2016).

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku Revizorjeva odgovornost za revizijo ločenih računovodskih izkazov. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo ločenih računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost. Potrjujemo tudi, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste zadeve, ki so na osnovi naše strokovne presoje najbolj pomembne pri reviziji ločenih računovodskih izkazov tekočega obdobja. Te zadeve smo naslovili v okviru naše revizije ločenih računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o teh izkazih. V zvezi s ključnimi revizijskimi zadevami ne podajamo ločenega mnenja.

Knjigovodska vrednost naložbe v odvisno družbo

Naložbe v odvisne družbe na dan 31. december 2016: 68.089.555 EUR (2015: 68.089.555 EUR).

Sklicujemo se na računovodske izkaze: 1.1. Odvisne in pridružene družbe poročajoče družbe, 1.3. Finančne naložbe, 1.3.1. Naložbe v odvisna podjetja in pridružena podjetja in 1.3.3. Slabitev finančnih sredstev, vrednotenih po odplačni vrednosti (pomembne računovodske usmeritve); 2. Dolgoročne finančne naložbe in 13. Finančni odhodki (pojasnila k računovodskim izkazom).

Ključna revizijska zadeva	Naš odziv
<p>Naložba v odvisno družbo, ki nudi storitve s področja upravljanja s tržnimi in netržnimi finančnimi naložbami, predstavlja pretežni del bilančne vsote družbe.</p> <p>V ločenih računovodskih izkazih družba delnice odvisne družbe v skladu z relevantnimi računovodskimi standardi meri po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitne zbrane oslabitve.</p> <p>Na datum vsakokratnega računovodskega poročanja poslovodstvo presoja, ali obstajajo znamenja slabitev naložbe v odvisno družbo, kot na primer razlika med trenutno knjigovodsko vrednostjo naložbe in njeno tržno vrednostjo. Ob obstoju znamenj oslabitev poslovodstvo družbe presoja, ali je trg delnic odvisne družbe aktiven in ali posledično tržna cena odraža pošteno vrednost delnic odvisne družbe ter v okoliščinah neaktivnega trga ugotavlja nadomestljivo vrednost naložbe v odvisno družbo s pomočjo notranjih modelov in zunanjih ocenjevalcev vrednosti podjetij in nepremičnin. V procesu ugotavljanja nadomestljive vrednosti naložbe v odvisno družbo poslovodstvo uporablja pomembne ocene in presoje, kot so opredelitev denar ustvarjajočih enot, zahtevane stopnje donosa, diskonti za tržljivost, premije za kontrolo, primerljive prodaje ter primerljive najemnine.</p> <p>Zaradi zgoraj opisanih okoliščin je knjigovodska vrednost naložbe v odvisno družbo ključna revizijska zadeva.</p>	<p>Naši revizijski postopki so med drugim vključevali:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seznanitev s procesom poslovodstva pri presojanju aktivnosti trga delnic odvisne družbe in pri določanju njene nadomestljive vrednosti; • S pomočjo neodvisne analize javno dostopnih podatkov o transakcijah z delnicami odvisne družbe v zadnjem letu smo ovrednotili razumnost presoje poslovodstva družbe o tem, ali je trg teh delnic aktiven; • Ovrednotenje usposobljenosti in neodvisnosti ocenjevalcev vrednosti podjetij in nepremičnin, ki jih je angažirala družba; • S pomočjo naših ocenjevalcev vrednosti podjetij in s pomočjo zunanjih veščakov s področja ocenjevanja vrednosti nepremičnin smo presojali ocene in presoje, ki jih je uporabila družba pri ugotavljanju nadomestljive vrednosti naložbe v odvisno družbo. Naše ovrednotenje je med drugim obsegalo: <ul style="list-style-type: none"> - presojo ustreznosti uporabljenih notranjih modelov; - ovrednotenje primernosti opredelitve denar ustvarjajočih enot; - ovrednotenje primernosti metod ocenjevanja vrednosti, uporabljenih za posamezne denar ustvarjajoče enote; - kritično presojo razumnosti ključnih predpostavk, kot na primer zahtevane stopnje donosa, diskonti za tržljivost, premije za kontrolo in primernost primerljivih prodaj ter primerljivih najemnin. • Ovrednotenje zadostnosti in ustreznosti razkritij družbe o uporabljenih ključnih predpostavkah in ocenah, uporabljenih pri ocenjevanju nadomestljive vrednosti naložbe v odvisno družbo.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo Poslovno poročilo, ki je sestavni del letnega poročila. Druge informacije ne vključujejo računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih.

V povezavi z opravljeno revizijo ločenih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z ločenimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne.

Vezano na Poslovno poročilo smo presodili ali poslovno poročilo vključuje razkritja, kot jih zahteva Zakon o gospodarskih družbah (v nadaljevanju »zakonska določila«).

Na osnovi postopkov, ki smo jih opravili pri reviziji ločenih računovodskih izkazov in na osnovi zgoraj opisanih postopkov menimo:

- da so informacije v Poslovnem poročilu za poslovno leto, za katero so pripravljene ločeni računovodski izkazi, skladne z informacijami v ločenih računovodskih izkazih ter
- da je bilo Poslovno poročilo pripravljeno v skladu z zakonskimi določili.

Poleg tega smo v luči poznavanja in razumevanja družbe in okolja, v katerem ta posluje, ki smo ga pridobili pri opravljanju revizije, dolžni poročati, če bi zaznali pomembno napako v drugih informacijah. V zvezi s tem nimamo o čem poročati.

Odgovornost poslovodstva in pristojnih za upravljanje za ločene računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev ločenih računovodskih izkazov v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi (2016) in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo ločenih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi ločenih računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot osnovo za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo podjetje likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzor nad pripravo ločenih računovodskih izkazov družbe.

Revizorjeva odgovornost za revizijo ločenih računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so ločeni računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se štejejo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh ločenih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v ločenih računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam;
- se seznanimo z notranjimi kontrolami, pomembnimi za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in razumnost računovodskih ocen ter

- z njimi povezanih razkritij posloводства;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujajo dvom v sposobnost družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o primernosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sklenemo, da obstaja pomembna negotovost, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v ločenih računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Naši sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje družbe kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo in vsebino ločenih računovodskih izkazov vključno z razkritji ter ovrednotimo ali ločeni računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

Pristojne za upravljanje med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno z morebitnimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki jih zaznamo med našo revizijo.

Pristojnim za upravljanje posredujemo tudi izjavo o spoštovanju etičnih zahtev v zvezi z neodvisnostjo in jim predstavimo vsa razmerja in druge zadeve, ki bi morebiti lahko vplivale na našo neodvisnost ter kjer je to primerno, o uporabljenih varovalih.

Izmed zadev, ki smo jih predstavili pristojnim za upravljanje, določimo tiste zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji ločenih računovodskih izkazov tekočega obdobja in so zato ključne revizijske zadeve. Te zadeve opišemo v našem revizorjevem poročilu, razen če zakoni ali predpisi omejujejo javno razkritje zadeve ali ko v izredno redkih okoliščinah opredelimo, da naj zadeve ne bi vključili v naše poročilo zaradi negativnih posledic.

V imenu revizijske družbe

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Damjan Arčon, FCCA
pooblaščen revizor

Katarina Sitar Šuštar, MBA
pooblaščen revizorka
partner

Ljubljana, 21. april 2017

KPMG Slovenija, d.o.o.
1

Bilanca stanja na dan 31. decembra 2016

(v EUR)	Pojasnilo	31.12.2016	31.12.2015
SREDSTVA			
Dolgoročna sredstva			
Opredmetena osnovna sredstva		65.367	-
Dolgoročne finančne naložbe	2	68.089.555	68.089.555
		68.154.922	68.089.555
Kratkoročna sredstva			
Kratkoročne poslovne terjatve	3	7.525	55.516
Denarna sredstva	4	73.317	171.083
		80.842	226.599
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve		1.002	40
SKUPAJ SREDSTVA		68.236.766	68.316.194
Zunajbilančna sredstva		27.329.993	24.826.040
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV			
Kapital			
	5		
Vpoklicani kapital		1.555.967	1.555.967
Kapitalske rezerve		24.780.440	24.780.440
Rezerve iz dobička		5.913.155	5.913.155
Preneseni čisti poslovni izid		2.814.782	4.772.493
Čisti poslovni izid poslovnega leta		-	-
		35.064.344	37.022.055
Dolgoročne obveznosti			
Dolgoročne finančne obveznosti	6	2.209.317	13.790.000
		2.209.317	13.790.000
Kratkoročne obveznosti			
Kratkoročne finančne obveznosti	6	30.879.097	17.400.746
Kratkoročne poslovne obveznosti	7	62.154	88.703
		30.941.251	17.489.449
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	8	21.854	14.690
SKUPAJ OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		68.236.766	68.316.194
Zunajbilančne obveznosti		27.329.993	24.826.040

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

Izkaz poslovnega izida za leto, končano 31. decembra 2016

(v EUR)	Pojasnilo	31.12.2016	31.12.2015
Drugi poslovni prihodki	11A	73.435	-
		73.435	5.768
Stroški blaga, materiala in storitev	11B	(537.542)	(236.171)
Stroški dela		(134.406)	(88.138)
Amortizacija		(8.633)	-
		(680.581)	(398.630)
Finančni prihodki iz danih posojil	12	4	5
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	12	8	-
		12	129.715
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	13	(1.350.528)	(1.440.008)
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	13	(49)	(5)
		(1.350.577)	(1.440.013)
Poslovni izid pred davki		(1.957.711)	(1.703.160)
Davek iz dobička	15	-	-
Odloženi davek	15	-	(128.836)
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja		(1.957.711)	(1.831.996)

Izkaz drugega vseobsegajočega donosa za leto, končano 31. decembra 2016

(v EUR)	31.12.2016	31.12.2015
Čisti dobiček/(izguba) poslovnega leta	(1.957.711)	(1.831.996)
Spremembe rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	-	-
a Bruto	-	-
b Davek	-	-
VSEOBSEGAJOČI DONOS V OBDOBJU SKUPAJ	(1.957.711)	(1.831.996)

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

Izkaz gibanj na kapitalu za leto, končano 31. decembra 2016

(v EUR)	Vpoklicani kapital - osnovni kapital	Kapitalske rezerve - vplačani presežek kapitala	Kapitalske rezerve - splošni vrednotovalni popravek	Rezerve iz dobička - zakonske rezerve	Rezerve iz dobička - rezerve za lastne delnice	Rezerve iz dobička - lastne delnice	Preneseni čisti dobiček	Čista izguba poslovnega leta	Skupaj
A.2. Stanje 1. 1. 2016	1.555.967	24.632.979	147.461	19.450	6.101.766	(208.061)	4.772.493	-	37.022.055
B.1. Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki	-	-	-	-	-	-	-	-	-
a Vpis vpoklicanega osnovnega kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-	-
g Izplačilo dividend	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	-	-	-	-	-	-	-	(1.957.711)	(1.957.711)
a Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	-	-	-	-	-	-	-	(1.957.711)	(1.957.711)
B.3. Spremembe v kapitalu	-	-	-	-	-	-	(1.957.711)	1.957.711	-
č Poravnava izgube kot odbitne sestavine kapitala	-	-	-	-	-	-	(1.957.711)	1.957.711	-
C. Stanje 31. 12. 2016	1.555.967	24.632.979	147.461	19.450	6.101.766	(208.061)	2.814.782	-	35.064.344
Bilančni dobiček	-	-	-	-	-	-	2.814.782	-	2.814.782

Izkaz gibanj na kapitalu za leto, končano 31. decembra 2015

(v EUR)	Vpoklicani kapital - osnovni kapital	Kapitalske rezerve - vplačani presežek kapitala	Kapitalske rezerve - splošni vrednotovalni popravek	Rezerve iz dobička - zakonske rezerve	Rezerve iz dobička - rezerve za lastne delnice	Rezerve iz dobička - lastne delnice	Preneseni čisti dobiček	Čista izguba poslovnega leta	Skupaj
A.2. Stanje 1. 1. 2015	1.555.967	24.632.979	147.461	19.450	6.101.766	(208.061)	6.604.489	-	38.854.051
B.1. Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki	-	-	-	-	-	-	-	-	-
a Vpis vpoklicanega osnovnega kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-	-
g Izplačilo dividend	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	-	-	-	-	-	-	-	(1.831.996)	(1.831.996)
a Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	-	-	-	-	-	-	-	(1.831.996)	(1.831.996)
B.3. Spremembe v kapitalu	-	-	-	-	-	-	(1.831.996)	1.831.996	-
č Poravnava izgube kot odbitne sestavine kapitala	-	-	-	-	-	-	(1.831.996)	1.831.996	-
C. Stanje 31. 12. 2015	1.555.967	24.632.979	147.461	19.450	6.101.766	(208.061)	4.772.493	-	37.022.055
Bilančni dobiček	-	-	-	-	-	-	4.772.493	-	4.772.493

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

Predlog uporabe bilančnega dobička

(v EUR)	1. 1. – 31. 12. 2016	1. 1. – 31. 12. 2015
Čisti poslovni izid poslovnega leta	(1.957.711)	(1.831.996)
Preneseni čisti dobiček / Prenesena čista izguba	4.772.493	6.604.489
Bilančni dobiček	2.814.782	4.772.493

Bilančni dobiček leta 2016 znaša 2.814.781,89 evrov in zajema preneseni dobiček v višini 4.772.493,34 evrov, zmanjšan za čisto izgubo poslovnega leta 2016 v višini 1.957.711,45 evrov.

Predlog uporabe bilančnega dobička je naslednji:

- Bilančni dobiček v višini 2.814.781,89 evrov se ne uporabi in se odločanje o njegovi uporabi prenese v prihodnja poslovna leta.

Izkaz denarnih tokov za leto, končano 31. decembra 2016

(v EUR)	Pojasnilo	2016	2015
A. Denarni tokovi pri poslovanju			
a) Postavke izkaza poslovnega izida		(671.924)	(447.383)
Poslovni prihodki (razen za prevrednotenje) in finančni prihodki iz poslovnih terjatev	11	4	5.768
Poslovni odhodki brez amortizacije (razen za prevrednotenje) in finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	11	(671.928)	(324.315)
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih		-	(128.836)
b) Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek)			
poslovnih postavk bilance stanja		100.997	30.062
Začetne manj končne poslovne terjatve		121.425	(128.191)
Začetne manj končne aktivne časovne razmejitve		(961)	-
Začetne manj končne odložene terjatve za davek		-	128.836
Končni manj začetni poslovni dolgovi		(26.631)	29.407
Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve in rezervacije		7.164	10
c) Pozitivni ali negativni denarni izid poslovanju (a + b)		(570.927)	(417.321)
B. Denarni tokovi pri investiranju			
a) Prejemki pri investiranju		-	370.605
Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku drugih, ki se nanašajo na naložbenje		-	370.605
b) Izdatki pri investiranju		(74.000)	7.300.000
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev		(74.000)	-
Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb		-	7.300.000
c) Pozitivni ali negativni denarni izid pri investiranju (a + b)		(74.000)	7.670.605
C. Denarni tokovi pri financiranju			
a) Prejemki pri financiranju		2.726.000	3.415.000
Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	6	2.726.000	3.415.000
b) Izdatki pri financiranju		(2.178.839)	(10.498.078)
Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje		(1.178.839)	(1.409.088)
Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	6	-	(7.300.000)
Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti	6	(1.000.000)	(1.788.990)
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku		-	-
c) Pozitivni ali negativni denarni izid pri financiranju (a + b)		547.161	(7.083.078)
Č. Končno stanje denarnih sredstev		73.317	171.083
Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ac, Bc in Cc)		(97.766)	170.206
Začetno stanje denarnih sredstev		171.083	877

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

Izjava posloводства

Upravni odbor družbe KD d.d. v skladu s 60.a členom zakona o gospodarskih družbah zagotavlja, da je letno poročilo KD d.d. za leto 2016, vključno z izjavo o upravljanju, sestavljeno in objavljeno v skladu z zakonom o gospodarskih družbah, zakonom o trgu finančnih instrumentov ter slovenskimi računovodskimi standardi. Upravni odbor družbe KD d.d. je sprejel izkaze in letno poročilo družbe dne 25. aprila 2017.

Upravni odbor družbe:

- potrjuje računovodske izkaze družbe KD d. d. in uporabljene računovodske usmeritve ter pojasnila k računovodskim izkazom;
- zagotavlja, da je letno poročilo družbe KD d. d. za leto 2016 z vsemi sestavnimi deli sestavljeno v skladu z veljavno zakonodajo in slovenskimi računovodskimi standardi;
- potrjuje, da računovodski izkazi družbe KD d. d. predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov poslovanja za leto 2016;
- izjavlja, da so računovodski izkazi družbe KD d. d. pripravljeni ob predpostavki nadaljevanja poslovanja v prihodnosti, da se izbrane računovodske usmeritve dosledno uporabljajo in da so razkrite morebitne spremembe letih;
- je odgovoren za ukrepe za preprečevanje in odkrivanje prevar ter nepravilnosti ter za zagotavljanje ohranjanja vrednosti premoženja družbe KD d. d.

V skladu s 110. členom zakona o trgu finančnih instrumentov člani upravnega odbora družbe KD d. d. izjavljajo:

- da je računovodsko poročilo družbe KD d.d. za leto 2016 sestavljeno v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi, ustreznim okvirom računovodskega poročanja ter da daje resničen in pošten prikaz sredstev in obveznosti, finančnega položaja in poslovnega izida družbe KD d. d. ;
- da poslovno poročilo družbe KD d.d. za leto 2016 vključuje pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja družbe, finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih vrst tveganj, ki jim je družba KD d. d. izpostavljena.

Ljubljana, 25. april 2017

Milan Knežević
predsednik upravnega odbora

Aleksander Sekavčnik
namestnik predsednika upravnega odbora

mag. Katarina Valentincič Istenič
članica upravnega odbora

Tomaž Butina
član upravnega odbora

Matija Gantar
član upravnega odbora

mag. Matjaž Gantar
član upravnega odbora, izvršni direktor

1. Temelji za pripravo računovodskih izkazov

Računovodski izkazi družbe KD d.d. so pripravljene v skladu z računovodskimi in poročevalskimi zahtevami slovenskih računovodskih standardov in Zakonom o gospodarskih družbah (ZGD-1). Sprememba SRS 2016 ni imela učinkov na izkaze družbe. Temeljni namen slovenskih računovodskih standardov (v nadaljevanju SRS) je upoštevati splošno mednarodno računovodsko prakso, finančno pojmovanje kapitala in zahtevo po realni ohranitvi kapitala. Pri pripravi sta upoštevani temeljni računovodski predpostavki o časovni neomejenosti poslovanja in nastanku poslovnega dogodka. Kakovostne značilnosti računovodskih izkazov temeljijo na razumljivosti, ustreznosti, zanesljivosti in primerljivosti. Upoštevane so bile iste računovodske usmeritve kot v predhodnem letu. Računovodski izkazi so sestavljeni v evrih.

V letu 2017 družbi KD d.d. zapade 30.879.097 evrov kratkoročnih finančnih obveznosti, ki jih bo družba poplačala s pridobitvijo novih finančnih virov v takšni višini, strukturi in ročnosti, da bo še naprej ohranjala ustrezno strukturo obveznosti. S tem v zvezi so se v družbi že začele ustrezne aktivnosti, tako da družba ocenjuje, da ne obstaja pomembna negotovost v zvezi z ustreznostjo uporabe predpostavke o časovni neomejenosti poslovanja.

Skupina KD je v preteklih letih uspešno zniževala zadolženost. S kupninami iz naslova prodaj nestrategičnih naložb smo poplačevali posojila. Kratkoročna posojila in zapadle obveznice smo leta 2015 refinancirali z dolgoročnim sindiciranim posojilom, prejetim od slovenskih bank. V januarju 2017 so nam banke, vključene v sindicirano posojilo, odobrile črpanje dodatnih 6,5 mio evrov posojila, namenjenih poplačilu vseh preostalih kratkoročnih bančnih posojil, in znižanje obrestne marže. V letu 2016 je odvisna zavarovalnica izdala podrejeno obveznico v višini 50.000.000 evrov in s tem okrepila svojo kapitalno ustreznost. Podrejena obveznica je bila uvrščena v večstranski sistem trgovanja (MTF) Irske borze. Finančna moč družbe KD Group in zavarovalnice Adriatic Slovenica je bila tudi v letu 2016 potrjena s strani mednarodne bonitetne agencije Fitch ratings, ki je družbi KD Group dodelila bonitetno oceno »BB« s stabilnimi izgledi za naprej, zavarovalnici pa »BBB-«. Vse to kaže, da finančni trg zaupa Skupini KD in da bo v letu 2017 skupina lahko nadaljevala začrtano politiko zmanjševanja zadolženosti, odprodajo neključnih naložb in organizacijsko optimizacijo poslovanja.

Izvršni direktor družbe KD d.d. je sestavil računovodske izkaze in letno poročilo ter jih predložil v preverbo in potrditev upravnemu odboru. Računovodski izkazi in letno poročilo družbe KD d.d. se lahko pridobijo na sedežu družbe. Konsolidirano letno poročilo Skupine KD je na voljo prav tako na sedežu družbe KD d.d., Dunajska cesta 63, 1000 Ljubljana.

Odseki

Poročanje družbe temelji na območnih odsekih. Območni odsek je prepoznaven sestavni del podjetja, ki se ukvarja s proizvodi oz. storitvami v posebnem gospodarskem okolju; tveganja in donosi, ki se nanašajo nanj, se razlikujejo od tistih v drugih območnih odsekih. Družba razporeja sredstva in obveznosti ter prihodke in odhodke na tri območne odseke: Slovenija, EU in tujina – izven EU.

Prevedbe iz tujih valut

Preračuni postavk sredstev in obveznosti v tujih valutah so na dan bilance stanja opravljeni po referenčnem tečaju Evropske centralne banke.

Denarne postavke v tujih valutah so pretvorjene po referenčnih tečajih Evropske centralne banke ali tečajnici Banke Slovenije (za valute, za katere Evropska centralna banka ne objavlja referenčnih tečajev) na zadnji dan leta. Nedenarne postavke, ki so izmerjene po nabavni vrednosti v tuji valuti, so pretvorjene po tečaju na dan posla, nedenarne postavke, ki so izmerjene po pošteni vrednosti v tuji valuti, pa so pretvorjene po tečaju na dan, ko je bila poštna vrednost določena.

Tečajne razlike pri nedenarnih postavkah finančnih sredstev in obveznosti se obravnavajo kot sestavni del dobičkov ali izgub iz vrednotenja po pošteni vrednosti. Tečajne razlike pri nedenarnih postavkah finančnih sredstev in obveznosti, ki se merijo po pošteni vrednosti prek izkaza poslovnega izida, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida kot del dobičkov ali izgub iz vrednotenja po pošteni vrednosti. Tečajne razlike pri nedenarnih postavkah finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, se pripoznajo preko drugega vseobsegajočega donosa.

1.1. Odvisne in pridružene družbe poročajoče družbe

Krovna družba: **KD, finančna družba, d. d.**

Skrajšano ime družbe: KD d. d.¹

Sedež: Dunajska cesta 63, 1000 Ljubljana

Telefon: +386 1 582 67 00

Faks: +386 1 518 41 00

E-pošta: info@kd-group.si

Spletna stran: www.kd-fd.si

Dejavnost: 64.200 – Dejavnost holdingov

Pravna oblika: delniška družba

Matična številka: 1572016000

Davčna številka: 44030428

Identifikacijska številka za DDV: SI44030428

Vpis v sodni register: Okrožno sodišče v Ljubljani, Srg. 2000/13887 z dne 30. 11. 2000, št. reg. vl. 1/33907/00

Osnovni kapital: 1.555.967,28 EUR

Število izdanih delnic: 186.436

Datum ustanovitve: 30. 11. 2000

Podjetja v skupini

Podjetja v skupini so družbe, v katerih imajo obvladujoča družba in njene odvisne družbe posredno ali neposredno več kot polovico glasovalnih pravic. Odvisne družbe so popolno konsolidirane od dne obvladovanja in izključene iz popolne konsolidacije takoj, ko jih družba ne obvladuje več.

Pridružena podjetja

Pridružene družbe so družbe, v katerih imajo družba in njene odvisne družbe posredno ali neposredno med 20,00% in 50,00% lastništva v kapitalu in pomemben, ne pa prevladujoč vpliv.

Finančne naložbe v podjetja v skupini in pridružena podjetja se v računovodskih izkazih družbe obračunavajo po nabavni vrednosti. Nabavna vrednost se izmeri kot celoto poštenih vrednosti (na datum pridobitve) danih sredstev, nastalih in prevzetih dolgov ter vseh stroškov, ki jih je mogoče neposredno pripisati pridobitvi.

¹ V letnem poročilu so imena družb ali podjetij ob prvi omembi in ko je navedeno celo ali skrajšano uradno ime, zapisana z oznakami organizacijskih oblik (npr. d. d.), v nadaljevanju besedila pa so oznake zaradi lažjega branja praviloma izpuščene.

Sestava skupine KD

(v EUR)	Odstotek udeležbe	Velikost kapitala konec leta	Poslovni izid poslovnega leta	Neposredni lastnik na bilančni dan
2016				
Odvisna podjetja				
KD Group d.d., Ljubljana (redne delnice), Slovenija	78,49	92.000.027	(1.545.557)	KD d.d.
Adriatic Slovenica d.d., Koper, Slovenija	100,00	95.915.171	11.896.649	KD Group d.d.
Agent d.o.o., Izola, Slovenija	100,00	125.068	(17.764)	KD Kwart d.o.o.
AS Neživotno Osiguranje ado - v likvidaciji, Beograd, Srbija	100,00	3.060.430	(547.971)	Adriatic Slovenica d.d.
DRI Naložbe d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	4.502.330	(10.199)	KD Group d.d.
Firsthouse Investments ltd, Limassol, Ciper	100,00	998.497	(25.370)	KD Group d.d.
Fontes Group d.o.o., Beograd, Srbija	100,00	1.550.600	(50.358)	KD Group d.d.
Gradnje inženiring d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	2.937.871	(567.224)	KD Kwart d.o.o.
KD Fondovi d.o.o., Skopje, Makedonija	94,60	145.702	22.156	KD Skladi d.o.o.
KD IT d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	9.177.406	267.715	Adriatic Slovenica d.d.
KD Kapital d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	1.281.852	(1.473.317)	KD Group d.d.
KD Kwart d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	3.507.111	(1.070.735)	KD Group d.d.
KD Locusta Fondovi d.o.o., Zagreb, Hrvaška	70,00	1.006.676	326.158	KD Skladi d.o.o.
KD Skladi d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	9.292.708	1.807.262	Adriatic Slovenica d.d.
OOO Kreda Group, Taškent, Uzbekistan	99,97	1.315.448	-	OOO Sarbon Invest
Manta Marine, Road Town, BVI	100,00	684.435	(769.811)	Firsthouse Investments ltd
Permanens d.o.o. - v likvidaciji, Zagreb, Hrvaška	100,00	3.334	(35.518)	Adriatic Slovenica d.d.
Projektor d.o.o., Maribor, Slovenija	100,00	112.022	3.950	KD Kwart d.o.o.
Prospera d.o.o., Koper, Slovenija	100,00	7.035.994	26.265	Adriatic Slovenica d.d.
OOO Sarbon Invest, Taškent, Uzbekistan	100,00	1.096.078	(924)	KD Group d.d.
Šumijev kvart d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	4.858.551	87.674	KD Group d.d.
Vaš partner d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	(156.600)	13.884	KD Group d.d.
Viz d.o.o., Koper, Slovenija	100,00	62.502	(47.484)	Adriatic Slovenica d.d.
Vrtnarstvo Celje d.o.o., Celje – v stečaju, Slovenija	50,46	-	-	KD Kapital d.o.o.
Zdravje AS d.o.o., Koper, Slovenija	100,00	418.131	(134.523)	Adriatic Slovenica d.d.
Pridružena podjetja				
Mlekarna Celeia d.o.o., Slovenija	25,99	11.179.290	485.420	KD Kapital d.o.o.
Nama d.d., Slovenija	48,58	10.422.889	390.120	Adriatic Slovenica d.d.
Seaway Design d.o.o., v stečaju, Slovenija	47,50	-	-	KD Group d.d.
Seaway Technologies s.r.l., Slovenija	47,50	-	-	KD Group d.d.
SRC d.o.o., Slovenija	36,23	5.735.959	510.236	KD Kapital d.o.o.
Tovarna olja Gea d.d., Slovenija	26,90	11.621.339	181.979	Adriatic Slovenica d.d., KD Kapital d.o.o.

V letu 2016 je Skupina KD prodala, likvidirala naslednje naložbe v odvisne in pridružene družbe: ABDS d.d., VIB a.d., ZIF VIB a.d., KR d.d., KD BC Management s.a. in KD Asset Management b.v. .

Skupina KD je v letu 2016 pridobila 100% delež družbe Agent d.o.o., ki je v lasti družbe KD Kwart d.o.o. Družba KD Skladi d.o.o. je pridobila dodatni 10% delež v hrvaški družbi za upravljanje KD Locusta Fonodovi d.o.o.

(v EUR)	Odstotek udeležbe	Velikost kapitala konec leta	Poslovni izid poslovnega leta	Neposredni lastnik na bilančni dan
2015				
Odvisna podjetja				
KD Group d.d., Ljubljana (redne delnice), Slovenija	78,49	91.984.234	455.719	KD d.d.
ABDS d.d., Sarajevo, FBiH	98,92	2.530.425	792.469	KD Kapital d.o.o.
Adriatic Slovenica d.d., Koper, Slovenija	100,00	100.930.157	14.264.229	KD Group d.d.
AS Neživotno Osiguranje ado, Beograd, Slovenija	100,00	3.675.783	(1.376.275)	Adriatic Slovenica d.d.
Atis d.o.o., Ljubljana, Slovenija (od 2.2.2016 Zdravje AS d.o.o.)	100,00	207.666	(3.830)	KD Kwart d.o.o.
DRI Naložbe d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	4.507.648	(8.589)	KD Group d.d.
Firsthouse Investments ltd, Limassol, Ciper	100,00	1.469.120	(56.001)	KD Group d.d.
Fontes Group d.o.o., Beograd, Srbija	100,00	1.631.967	1.685	KD Group d.d.
Gradnje inženiring d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	(511.808)	(133.278)	KD Kwart d.o.o.
KD Asset Management b.v. Amsterdam, Nizozemska	100,00	(1.287.020)	(248.026)	KD Group d.d.
KD BC Management s.a. Bukarešta, Romunija	100,00	456.913	61.892	KD Group d.d.
KD Fondovi d.o.o., Skopje, Makedonija	94,60	124.099	14.314	KD Skladi d.o.o.
KD IT d.o.o., Ljubljana (prej KD Življenje d.d.), Slovenija	100,00	8.909.692	334.778	KD Group d.d.
KD Kapital d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	29.736.149	1.752.494	KD Group d.d.
KD Kwart d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	4.577.846	(2.823.177)	KD Group d.d.
KD Locusta Fondovi d.o.o., Zagreb, Hrvaška	60,00	556.793	111.306	KD Skladi d.o.o.
KD Skladi d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	6.115.393	2.130.751	KD Group d.d.
KD Životno osiguranje d.d., Zagreb, Hrvaška	100,00	4.315.184	(46.038)	Adriatic Slovenica d.d.
OOO Kredito Group, Taškent, Uzbekistan	99,97	1.527.071	(14.424)	OOO Sarbon Invest
Manta Marine, Road Town, BVI	100,00	1.408.028	(646.654)	Firsthouse Investments Ltd
Permanens d.o.o., Zagreb, Hrvaška	100,00	38.331	(20.598)	Adriatic Slovenica d.d.
Projektor d.o.o., Maribor, Slovenija	100,00	62.008	4.505	KD Kwart d.o.o.
Prospera d.o.o., Koper, Slovenija	100,00	8.079.549	83.209	Adriatic Slovenica d.d.
OOO Sarbon Invest, Taškent, Uzbekistan	100,00	1.273.444	(26.199)	KD Group d.d.
Šumijev kvart d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	3.528.348	(222.564)	KD Group d.d.
Vaš partner d.o.o., Ljubljana, Slovenija	100,00	(293.483)	306.271	KD Group d.d.
VIB a.d. Banja Luka, FBiH	51,00	600.551	(18.068)	KD Kapital d.o.o.
Viz d.o.o., Koper, Slovenija	100,00	9.984	(106.979)	Adriatic Slovenica d.d.
Vitnarstvo Celje d.o.o., Celje – v stečaju, Slovenija	50,46	-	-	KD Kapital d.o.o.
Pridružena podjetja				
KR d.d., Slovenija	26,90	2.319.101	(11.422)	Adriatic Slovenica d.d., KD Kapital d.o.o.
Mlekarna Celeia d.o.o., Slovenija	25,99	10.703.937	271.339	KD Kapital d.o.o.
Nama d.d., Slovenija	48,58	10.282.655	89.327	Adriatic Slovenica d.d.
Seaway Design d.o.o., v stečaju, Slovenija	47,50	-	-	KD Group d.d.
Seaway Technologies s.r.l., Slovenija	47,50	-	-	KD Group d.d.
SRC d.o.o., Slovenija	36,23	5.613.346	546.229	KD Kapital d.o.o.
Tovarna olja Gea d.d., Slovenija	26,90	11.530.252	36.247	Adriatic Slovenica d.d., KD Kapital d.o.o.
ZIF VIB fond A.D., FBiH	22,26	6.871.547	(2.248.891)	KD Group d.d.

V letu 2015 je Skupina KD prodala naslednje naložbe v odvisne družbe: Gea College d.d., Radio Kranj d.o.o. in Žičnice Vogel d.d.

Skupina KD je v letu 2015 pridobila 100% delež družbe Atis d.o.o. (od 2. 2. 2016 preimenovanje družbe v Zdravje AS d.o.o.) in ustanovila družbo Projektor d.o.o., ki je v 100% lasti družbe KD Kwart d.o.o. Družba KD Skladi d.o.o. je pridobila 60% delež v hrvaški družbi za upravljanje Locusta Invest d.o.o.. Po opravljenem nakupu se je izvedla pripojitev družb KD Investments d.o.o. Zagreb in Locusta Invest d.o.o. Nova, združena, družba za upravljanje se imenuje KD Locusta Fondovi d.o.o. Zavarovalnica Adriatic Slovenica d.d. je na Hrvaškem ustanovila podružnico in pričela s postopkom čezmejne pripojitve hčerinske družbe KD životno osiguranje d.d. Zagreb k podružnici matične družbe Adriatic Slovenica d.d.. Sklep o vpisu čezmejne pripojitve je bil dne 30. 12. 2015 vpisan v sodni register. Adriatic Slovenica d.d. je kot prevzemna družba na dan 1. 4. 2015 pripoznala v svoje poslovne knjige pridobljena sredstva in obveznosti prevzete zavarovalnice.

1.2. Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva so sredstva, ki jih ima družba zato, da jih uporablja pri opravljanju storitev, jih daje v najem drugim ali uporablja za pisarniške namene ter jih bo pričakovano uporabljala v več kot enem obračunskem obdobju.

Po začetnem pripoznanju se izkazujejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve (model nabavne vrednosti). Nabavna vrednost zajema njihovo nakupno ceno, uvozne carine ter nepovratne dajatve ter neposredne stroške usposobitve za uporabo. Pozneje nastali stroški, ki so povezani z opredmetenimi osnovnimi sredstvi, povečujejo njihovo nabavno vrednost le, če povečujejo prihodnje koristi v primerjavi s prej ocenjenimi in jih je mogoče zanesljivo izmeriti. Stroški vzdrževanja in popravil se izkazujejo v izkazu poslovnega izida v obdobju, ko so nastali.

Pripoznanje knjigovodske vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev se odpravi ob odtujitvah ali ker od njih ni več mogoče pričakovati koristi. Dobički ali izgube, ki izhajajo iz odprave pripoznanja posameznega sredstva in se izračunajo na podlagi razlike med čistim donosom ob odtujitvi in knjigovodsko vrednostjo sredstev, se izkazujejo med prevrednotovalnimi prihodki ali poslovnimi odhodki.

Knjigovodska vrednost opredmetenih osnovnih sredstev ne sme presežati njihove nadomestljive vrednosti. Kot nadomestljiva vrednost se šteje poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje ali vrednost pri uporabi, odvisno od tega, katera je večja. Samo če je nadomestljiva vrednost manjša od njegove knjigovodske vrednosti, se njegova knjigovodska vrednost zmanjša na njegovo nadomestljivo vrednost. Takšno zmanjšanje je izguba zaradi oslabitve, ki se pripozna v izkazu poslovnega izida.

Izgube zaradi oslabitve se razveljavijo, kadar in zgolj kadar se je spremenila ocena, uporabljena za ugotovitev nadomestljive vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva, potem ko je bila pripoznana zadnja izguba zaradi oslabitve. V takšnem primeru se knjigovodska vrednost sredstva poveča na njegovo nadomestljivo vrednost. Takšno povečanje je razveljavitev izgube zaradi oslabitve, ki se pripozna v izkazu poslovnega izida.

Opredmetena osnovna sredstva so računalniška oprema, druga oprema in drobni inventar. Kot opredmetena osnovna sredstva, usposobljena za uporabo, se šteje tudi drobni inventar, katerega doba uporabnosti je daljša od enega leta in katerega posamična vrednost ne presega vrednosti 500 evrov.

Amortizacija

Podjetje v okviru ocenjene dobe uporabnosti posameznega neopredmetenega sredstva in opredmetenega osnovnega sredstva dosledno razporeja njegov amortizirljivi znesek med posamezna obračunska obdobja kot tedanjo amortizacijo. Podjetje uporablja metodo enakomernega časovnega amortiziranja. Amortizacija se obračunava posamično.

1.3. Finančne naložbe

Finančne naložbe so sestavni del finančnih inštrumentov podjetja in so finančna sredstva, ki jih ima družba, da bi z donosi, ki izhajajo iz njih, povečevala svoje finančne prihodke. Finančno sredstvo je vsako sredstvo, ki je denar, kapitalski inštrument drugega podjetja ali pogodbeni pravica prejeti denar ali finančno sredstvo drugega podjetja.

Finančna naložba se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja pripozna kot finančno sredstvo, če:

- a) je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi, povezane z njo,
- b) je mogoče nabavno vrednost zanesljivo izmeriti.

Finančne naložbe se pri začetnem pripoznanju razvrstijo v:

- finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida,
- finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo,
- finančne naložbe v posojila ali
- za prodajo razpoložljiva finančna sredstva.

Po pošteni vrednosti se izkazujejo finančne naložbe, izmerjene po pošteni vrednosti prek poslovnega izida in za prodajo razpoložljive finančne naložbe. Finančne naložbe v kapitalne instrumente, za katere ni objavljena cena na delujočem trgu in katerih poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, se izmerijo po nabavni vrednosti in letno presoja znamenja oslabitve. Posojila in terjatve ter finančna sredstva v posesti do zapadlosti so izkazani po odplačni vrednosti.

Poštena vrednost je znesek, s katerim je mogoče zamenjati sredstvo med dobro obveščenima in voljnima strankama v premišljenem poslu. Za kotirajoče finančne instrumente, za katere obstaja cena na delujočem trgu, se poštena vrednost ugotavlja kot zmnožek enot finančnega instrumenta in kotirajoče tržne cene (zaključni tržni tečaj). V primeru neobstoja aktivnega trga se izračuna pošteno vrednost finančnih sredstev z uporabo različnih tehnik vrednotenja. Te vključujejo uporabo transakcij med dobro obveščenimi strankami, metode diskontiranih denarnih tokov in druge tehnike vrednotenja, ki jih ponavadi uporabljajo udeleženci na trgu. Metode vrednotenja obsegajo uporabo zadnjega posla med obveščenima in voljnima strankama, če je na voljo, primerjavo s trenutno pošteno vrednostjo drugega instrumenta, ki ima podobne bistvene lastnosti, in metoda diskontiranih denarnih tokov.

Finančne naložbe v posojila in finančne naložbe v posesti do zapadlosti pa se pripoznajo po datumu poravnave. Vsa finančna sredstva, katerih poštena vrednost se ne pripozna v izkazu poslovnega izida, se začetno pripoznajo po pošteni vrednosti s prištetimi stroški posla.

Pripoznanje finančnega sredstva v družbi se odpravi, če se pravice do koristi, določeni v pogodbi, izrabijo, če ugasnejo ali če se prenesejo skoraj vsa tveganja in koristi, povezani z lastništvom finančnega sredstva. Ravno tako se pripoznavanje finančnega sredstva odpravi, če družba sicer ni prenesla tveganj in koristi, povezanih z lastništvom finančnega sredstva, ga pa ne obvladuje več. Šteje se, da družba ne obvladuje več finančnega sredstva, če ima prevzemnik dejansko sposobnost prodati finančno sredstvo v njegovi celoti neki nepovezani tretji osebi in je zmožen izvršiti to svojo sposobnost enostransko in brez nalaganja dodatnih omejitev za prenos.

Poštena vrednost je znesek, s katerim je mogoče zamenjati sredstvo med dobro obveščenima in voljnima strankama v premišljenem poslu.

Prevrednotenje finančnih naložb je sprememba njihove knjigovodske vrednosti, ne pa sprememba zaradi pripisa pogodbenih obresti ali sprememb glavnice. Pojavi se predvsem kot prevrednotenje zaradi njihove okrepitve, oslabilte ali odprave oslabilte. Prevrednotenje finančnih naložb se opravi na dan bilanciranja. Finančne naložbe, izražene v tuji valuti, se na dan bilanciranja preračunajo po referenčnem tečaju Evropske centralne banke. Preračuni finančnih sredstev, izraženih v tujih valutah, ki so denarne postavke, se pripoznajo v poslovnem izidu. Preračuni ostalih finančnih sredstev, izraženih v tujih valutah, se pripoznajo v skladu z njihovo razvrstitvijo.

1.3.1. Naložbe v odvisna podjetja in pridružena podjetja

Finančne naložbe v podjetja v skupini in pridružena podjetja se v računovodskih izkazih družbe obračunavajo po nabavni vrednosti. Nabavno vrednost se izmeri kot celoto poštenih vrednosti (na datum pridobitve) danih sredstev, nastalih in prevzetih dolgov ter vseh stroškov, ki jih je mogoče neposredno pripisati pridobitvi.

Po začetnem pripoznanju družba na dan bilance stanja preverja, ali obstaja kak nepristranski dokaz o morebitni oslabiljenosti finančne naložbe. Če tak dokaz obstaja, se naložbo oslabi.

Npristranski dokazi o oslabilvi naložbe v odvisno in pridruženo podjetje so predvsem:

- pomembne finančne težave družbe,
- izmerljivo zmanjšanje ocenjenih prihodnjih denarnih tokov,
- slabši rezultati poslovanja, povečanje izgub iz poslovanja,
- znižanje vrednosti sredstev družbe.

V primeru obstoja dokazov o oslabilvi naložbe se znesek izgube zaradi oslabilte izmeri kot razlika med knjigovodsko in nadomestljivo vrednostjo naložbe.

Ocena nadomestljive vrednosti se izračuna z uporabo različnih tehnik vrednotenja. Te vključujejo uporabo primerljivih transakcij med dobro obveščenimi strankami, če so na voljo, primerjavo s trenutno pošteno vrednostjo drugega instrumenta, ki ima podobne bistvene značilnosti, metode diskontiranih denarnih tokov in druge tehnike vrednotenja, ki jih običajno uporabljajo udeleženci na trgu (knjigovodska vrednost, multiplikatorji, dividendni donos). Če obstaja metoda vrednotenja, ki jo udeleženci na trgu običajno uporabljajo za določanje cene instrumenta in je dokazala zanesljivost pri oceni cen, dobljenih pri dejanskih tržnih poslih, se uporabi ta metoda.

1.3.2. Finančne naložbe v posojila

Posojila so neizpeljana finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili, ki ne kotirajo na borznem trgu. Merijo se po odplačni vrednosti po metodi učinkovitih obresti. Povečujejo se s posojanjem sredstev, dobavo blaga ali storitev drugim, kadar družba nima namena trgovati z njimi.

V bilanci stanja se izkazujejo kot dolgoročne in kratkoročne finančne naložbe. Posojila, ki zapadejo v plačilo v dobi, krajši od enega leta, se razvrstijo med kratkoročne finančne naložbe.

1.3.3. Slabitev finančnih sredstev, vrednotenih po odplačni vrednosti

Družba na dan bilance stanja oceni, ali obstaja kak nepristranski dokaz o morebitni oslabiljenosti finančnega sredstva, vrednotenega po odplačni vrednosti (finančne naložbe v posesti do zapadlosti, posojila, terjatve). Izgube zaradi oslabilte se pripoznajo, če obstajajo objektivni dokazi o oslabilvi zaradi dogodka(-ov) po začetnem pripoznanju finančnih sredstev, ki vpliv(-jo) na ocenjene prihodnje denarne tokove finančnega sredstva. Nepristranski dokazi o morebitni oslabiljenosti finančnega sredstva se nanašajo na pokazatelje, ki bi nakazovali znižanje prihodnjih denarnih tokov, in sicer:

- pomembne finančne težave izdajatelja oz. dolžnika,
- prekinitev pogodbe,
- verjetnost, da bo šel dolžnik v stečaj oz. se bo drugače finančno reorganiziral,
- ustavljeno trgovanje z vrednostnimi papirji izdajatelja s finančnimi težavami,
- če podatki kažejo, da obstajajo merljivi dokazi o zmanjšanju prihodnjih denarnih tokov glede na denarne tokove ob začetnem pripoznanju ipd.

Poslovodstvo pri tem uporablja ocene, ki temeljijo na izgubah, ugotovljenih v preteklosti. Metodologija in predpostavke, ki se uporabljajo pri določitvi zneskov in datumov denarnih tokov, se tekoče preverjajo, da bi se odpravljale razlike med ocenjenimi in dejanskimi podatki.

Ce obstaja objektivni dokaz, da je nastala izguba zaradi oslabilte, se njen znesek izmeri kot razliko med knjigovodsko vrednostjo sredstva in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov sredstva, diskontiranih po prvotni efektivni obrestni meri finančnega sredstva. Izguba zaradi oslabilte se pripozna v izkazu poslovnega izida.

1.4. Terjatve

Terjatve so na premoženjskopравnih in drugih razmerjih zasnovane pravice zahtevati od določene osebe plačilo dolga, dobavo kakih stvari ali opravitev kake storitve.

Terjatve se pojavljajo večinoma do kupcev ali drugih financerjev prodanih proizvodov in opravljenih storitev, lahko pa tudi do dobaviteljev prvin poslovnega procesa, do zaposlencev, do financerjev in do uporabnikov finančnih naložb.

Terjatve so lahko dolgoročne ali kratkoročne. Kratkoročne terjatve se predvidoma udenarijo v letu dni. Terjatve vsebujejo terjatve do kupcev, druge terjatve v zvezi s prihodki od poslovanja in druge terjatve. Terjatve se razčlenjujejo na tiste, ki se nanašajo na podjetja v skupini, pridružena podjetja in druge.

Terjatev se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja na podlagi ustreznih listin pripozna kot sredstvo, ko se začnejo obvladovati nanjo vezane pogodbene pravice. Terjatve vseh vrst se ob začetnem pripoznavanju izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo poplačane. Prvotne terjatve se lahko kasneje povečajo ali pa ne glede na prejeta plačila ali drugačno poravnava tudi zmanjšajo za vsak znesek, utemeljen s pogodbo.

Poslovne terjatve so najprej pripoznane po pošteni vrednosti, nato pa se praviloma merijo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti, zmanjšani za slabitve. Poslovne terjatve so oslabiljene, če obstajajo nedvoumni pokazatelji, da je vnovčljivost terjatev vprašljiva zaradi npr. dolžnikove nelikvidnosti (blokada transakcijskega računa), uvedbe prisilne poravnave ali stečaja. Če taki dokazi obstajajo, je pri terjativah, izkazanih po odplačni vrednosti, potrebno preveriti, ali je nastala izguba zaradi oslabilte, ki se pripozna v poslovnem izidu kot finančni odhodek. Izguba zaradi oslabilte je znesek, za katerega knjigovodska vrednost presega nadomestljivo vrednost terjatve. Nadomestljiva vrednost poslovnih terjatev, izkazanih po odplačni vrednosti, se izračuna kot sedanja vrednost pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po izvorni efektivni obrestni meri. Slabitve poslovnih terjatev so izkazane kot prevrednotovalni poslovni odhodek v izkazu poslovnega izida.

Terjatve, izražene v tuji valuti, se na dan bilanciranja preračunajo po referenčnem tečaju Evropske centralne banke, povečanje (zmanjšanje) terjatev iz tega naslova pa povečuje finančne prihodke (odhodke).

1.5. Denarne postavke

V družbi se kot denar in denarni ustrezniki izkazujejo gotovina, knjižni denar in depoziti pri bankah z ročnostjo vezave do treh mesecev. Izkazujejo se po odplačni vrednosti.

1.6. Kapital

Kapital odraža lastniško financiranje podjetja in je z vidika podjetja njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če podjetje preneha delovati. Opredeljen je, ne samo z zneski, ki so jih lastniki vložili v podjetje, temveč tudi z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju podjetja. Zmanjšujejo ga izguba pri poslovanju in izplačila.

Rezerve so namensko opredeljeni del čistega dobička, ki služi poravnavanju možnih izgub v prihodnjih letih in kupovanju lastnih delnic.

Kapitalske in zakonske rezerve se v presežnem znesku lahko uporabijo za povečanje osnovnega kapitala iz sredstev družbe in za kritje čiste izgube poslovnega leta ter kritje prenesene čiste izgube, če se hkrati ne uporabijo rezerve iz dobička za izplačilo dobička družbenikom.

Rezerve za lastne delnice se morajo sprostiti in se lahko sprostiti samo, če so bile lastne delnice odtujene ali umaknjene.

Vse sestavine kapitala izven osnovnega kapitala pripadajo lastnikom osnovnega kapitala v sorazmerju z njihovimi lastniškimi deli osnovnega kapitala.

Lastne delnice družbe vključno s stroški, ki se nanašajo neposredno na njihovo pridobitev, zmanjšujejo kapital družbe. Ob odtujitvi lastnih delnic se vsi dobički ali izgube poračunajo direktno v kapitalu.

Dividende na navadne delnice se pripoznajo kot obveznost z dnem, ko njihovo izplačilo potrdi skupščina lastnikov družbe.

1.7. Finančne in poslovne obveznosti

Dolgoročni dolgovi so pripoznane obveznosti v zvezi s financiranjem lastnih sredstev, ki jih je treba v obdobju, daljšem od leta dni, vrniti oziroma poravnati, zlasti v denarju. Kratkoročni dolgovi pa so tisti, ki jih je treba poravnati v roku leta dni.

Dolgovi so lahko finančni ali poslovni. Finančni dolgovi so dobljena posojila na podlagi posojilnih pogodb in so lahko dolgoročni ali kratkoročni. Med kratkoročnimi dolgovi se izkazujejo tudi dolgovi do zaposlencev, države in drugi dolgovi.

Dolgovi se pripoznajo kot obveznost, če je verjetno, da se bodo zaradi njegove poravnave zmanjšali dejavniki, ki omogočajo gospodarske koristi in je znesek za njegovo poravnavo mogoče zanesljivo izmeriti. Finančni in poslovni dolgovi se pripoznajo kot obveznost, ko ob upoštevanju pogodbenega datuma ali datuma prejemkov oz. prejemov in z njimi povezanih obračunov nastane obveznost, določena v pogodbi ali drugem pravnem aktu.

Dolgovi so v začetku izkazani z zneski, ki izhajajo iz ustreznih listin ob njihovem nastanku, ki v primeru finančnih dolgov dokazujejo prejem denarnih sredstev, v primeru poslovnih dolgov pa prejem kakega proizvoda ali storitve ali opravljeno delo oz. obračunani strošek ali odhodek, ob predpostavki, da upniki zahtevajo njihovo poplačilo.

Dolgovi se praviloma merijo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti. Odplačna vrednost dolga je znesek, s katerim se dolg izmeri ob začetnem pripoznanju, zmanjšan za odplačilo glavnice, povečan oz. zmanjšan za nabrano odplačilo razlike med začetnim in v plačilo zapadlim zneskom.

Dolgovi, izraženi v tuji valuti, se na dan bilanciranja preračunajo po referenčnem tečaju Evropske centralne banke.

Pripoznanja dolgov se odpravijo, če je obveznost, določena v pogodbi ali drugem pravnem aktu, izpolnjena, razveljavljena ali zastarana.

Stroški izposojanja so finančni odhodki.

1.8. Kratkoročne časovne razmejitve

Kratkoročne časovne razmejitve so terjatve ali druga sredstva ter obveznosti, ki se bodo po predvidevanjih pojavili v letu dni in katerih nastanek je verjeten, velikost pa zanesljivo ocenjena. Kratkoročne časovne razmejitve so lahko usredstvene (aktivne) ali udolgovljene (pasivne) časovne razmejitve. Aktivne časovne razmejitve je mogoče obravnavati kot terjatve oziroma dolgove v širšem pomenu. Terjatve in obveznosti se nanašajo na znane ali neznanе stranke, do katerih bodo v letu dni nastale prave terjatve in dolgovi.

Na dan bilanciranja se preverja realnost postavk aktivnih časovnih razmejitev, ki morajo biti utemeljene, postavke pasivnih časovnih razmejitev pa ne skrivajo rezerv. Postavke se prenašajo v izkaz poslovnega izida po načelu upoštevanja nastanka poslovnih dogodkov.

Aktivne časovne razmejitve

Aktivne kratkoročne časovne razmejitve zajemajo kratkoročno odložene stroške oziroma kratkoročno odložene odhodke ter kratkoročno nezaračunane prihodke. Izkazujejo se v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ki dokazujejo njihov nastanek in obstoj.

Pasivne časovne razmejitve

Pasivne kratkoročne časovne razmejitve zajemajo kratkoročno vnaprej vračunane stroške oziroma kratkoročno vnaprej vračunane odhodke in kratkoročno odložene prihodke. Izkazujejo se v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ki dokazujejo njihov nastanek in obstoj.

1.9. Odloženi davek

Odloženi davek je namenjen pokrivanju začasne razlike, ki nastane med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznosti do virov sredstev in davčno vrednostjo po metodi obveznosti po bilanci stanja. So bodisi obdavčljive začasne razlike ali odbitne začasne razlike. Terjatve in obveznosti za odloženi davek se v knjigovodskih razvidih in računovodskih izkazih pripoznajo za pomembne zneske. Znesek je pomemben, če bi opustitev njegovega pripoznanja lahko vplivala na poslovne odločitve uporabnikov, ki temeljijo na računovodskih izkazih.

Terjatve za odloženi davek so zneski davka iz dobička, ki bodo povrnjeni v prihodnjih obdobjih glede na odbitne začasne razlike, prenos neizrabljenih davčnih izgub v naslednja obdobja in prenos neizrabljenih davčnih dobropisov v naslednja obdobja. Obveznosti za odloženi davek so zneski davka, ki ga bo potrebno poravnati v prihodnjih obdobjih glede na obdavčljive začasne razlike. Odložene obveznosti za davek so pripoznane v celoti.

Terjatve za odloženi davek za odbitne začasne razlike so pripoznane, če je verjetno, da bodo začasne razlike odpravljene v predvidljivi prihodnosti in bo na razpolago obdavčljivi dobiček, tako da bo mogoče izrabi obdavčljive razlike.

Terjatve za odloženi davek za neizrabljene davčne izgube in davčne dobropise se pripoznajo, če je verjetno, da bo na razpolago prihodnji obdavčljivi dobiček, ki ga bo mogoče obremeniti za neizrabljene davčne izgube in neizrabljene davčne dobropise.

Terjatve za odložene davke se pregledujejo na dan bilance stanja in se oslabijo za tisti del terjatev, za katerega ni več mogoče pričakovati, da bo v prihodnosti obstajal ustrezen obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti neizkoriščene davčne izgube.

Obveznosti za odloženi davek se pripozna, če se sredstva prevrednotijo, pri obračunu davka pa se ne opravijo ustrezne prilagoditve.

Učinki pripoznavanja terjatev ali obveznosti za odloženi davek se pripoznavajo kot prihodek ali odhodek v izkazu poslovnega izida družbe, razen kadar se davek pojavi iz poslovnega dogodka, ki se je pripoznal direktno v kapitalu in se evidentira v breme presežka iz prevrednotenja in ne vpliva na poslovni izid podjetja.

Terjatve in obveznosti za odloženi davek se lahko pobotajo, če ima podjetje zakonsko pravico pobotati odmerjene terjatve za davek in odmerjene obveznosti za davek ter se terjatve in obveznosti za odloženi davek nanašajo na davek iz dobička, ki pripada isti davčni oblasti.

1.10. Prihodki

Prihodki so povečanja gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki povečanja sredstev ali zmanjšanja dolgov. Prek poslovnega izida vplivajo na velikost kapitala. Prihodki se pripoznajo, če je povečanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano s povečanjem sredstev ali z zmanjšanjem dolga in je to povečanje mogoče zanesljivo izmeriti.

Prihodki se razčlenjujejo na poslovne prihodke, finančne prihodke in druge prihodke. Razčlenjujejo se tudi na prihodke, ustvarjene v razmerjih do podjetij v skupini, pridruženih, drugih povezanih podjetij in drugih podjetij.

Poslovni prihodki so prihodki od prodaje in drugi poslovni prihodki. Prihodke od prodaje sestavljajo vrednosti prodanih storitev v obračunskem obdobju. Pripoznajo se v obračunskem obdobju, v katerem je storitev delno ali v celoti opravljena.

Finančni prihodki so prihodki iz deležev, posojil in terjatev in se pojavljajo v zvezi s finančnimi naložbami in terjatvami. Razčlenjujejo se na finančne prihodke, ki niso odvisni od poslovnega izida (obresti), in prihodke, ki so odvisni od poslovnega izida drugih (dividende, deleži v dobičku). Obresti se obračunavajo v sorazmerju s pretečenim obdobjem ter glede na neodplačani del glavnice in veljavno obrestno mero. Prihodki od dividend se pripoznajo, ko družba pridobi pravico do izplačila.

1.11. Stroški

Stroški materiala in storitev so stroški tistega materiala in storitev, ki se porabljajo pri nastajanju poslovnih učinkov in se pojmujejo kot neposredni stroški, ter tudi stroški, ki nimajo takšne narave in se pojmujejo kot posredni stroški. Stroški materiala in storitev se pripoznavajo na podlagi listin, ki dokazujejo, da so praviloma povezani z nastalimi gospodarskimi koristmi.

Ocenjeni znesek vnaprej vračunanih stroškov materiala in storitev se izkazuje v postavkah, v katerih bi se sicer izkazovali takšni dejanski stroški materiala in storitev. Stroški se krijejo v breme ustrezne postavke pasivnih časovnih razmejitev.

Stroški materiala in storitev se razvrščajo po izvornih vrstah.

Stroški materiala so stroški osnovnega in pomožnega materiala ter stroški porabljene energije. Stroški storitev so stroški prevoznih storitev, komunalnih storitev, telekomunikacijskih storitev, najemnin, zavarovalnih premij, storitev plačilnega prometa, stroški storitev nastalih s fizičnimi osebami, razen iz delovnega razmerja, stroški intelektualnih storitev in drugi stroški storitev.

Stroški amortizacije so zneski nabavne vrednosti neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev, ki v posameznih obračunskih obdobjih prehajajo iz teh sredstev v nastajajoče poslovne učinke.

1.12. Stroški dela in stroški povračil zaposlenim

Stroški dela in stroški povračil zaposlenim so vse oblike poplačil, ki jih podjetje daje zaposlenim v zameno za njihovo službovanje in jih podjetje obravnava kot svoje stroške dela ali kot deleže v razširjenem dobičku pred predstavitvijo dobička v izkazu poslovnega izida. Z zaslužki so lahko povezane tudi dajatve, ki povečujejo stroške podjetja ali deleže zaposlenih v razširjenem dobičku.

Družba na bilančni presečni dan vkalkulira stroške neizkoriščenih dopustov. Družba meri pričakovane stroške nabiranja plačanih odsotnosti kot dodatni znesek, za katerega se pričakuje, da ga bo plačalo zaradi neizrabljene pravice, ki se je nabrala do datuma bilance stanja.

Obračunavajo se skladno z zakonom, kolektivno pogodbo, splošnim aktom podjetja in pogodbo o zaposlitvi.

1.13. Odhodki

Odhodki so zmanjšanja gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki zmanjšanja sredstev oziroma povečanja dolgov ter prek poslovnega izida vplivajo na velikost kapitala.

Odhodki se razčlenjujejo na poslovne, finančne in druge odhodke. Razčlenjujejo se tudi na tiste, ki se pojavljajo v zvezi s poslovnimi učinki odvisnih, pridruženih in drugih podjetij.

Finančni odhodki so odhodki za financiranje in odhodki za naložbenje. Odhodki za financiranje so predvsem obresti, odhodki za naložbenje pa imajo naravo prevrednotovalnih finančnih odhodkov. Le ti se pojavljajo v zvezi s finančnimi naložbami zaradi njihove oslabitve, če zmanjšanje njihove vrednosti ni krito s presežkom iz prevrednotenja kapitala.

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstva ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti. Finančni odhodki se pripoznajo ob obračunu ne glede na plačila, ki so povezana z njimi.

1.14. Davek iz dobička

Davek iz dobička je obračunan na temelju prihodkov in odhodkov, ki so vključeni v izkaz poslovnega izida v skladu z veljavno davčno zakonodajo. Davčna stopnja v letu 2016 znaša 17 %. Z letom 2017 se davčna stopnja zviša na 19 %.

1.15. Izkaz gibanja kapitala

Izkaz gibanja kapitala je temeljni računovodski izkaz, v katerem so resnično in pošteno prikazane spremembe sestavin kapitala za prikazano obračunsko obdobje. Izkaz gibanja kapitala je sestavljen tako, da posamično prikazuje vse sestavine kapitala, zajete v bilanco stanja.

1.16. Izkaz denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov je temeljni računovodski izkaz, v katerem so resnično in pošteno prikazane spremembe stanja denarnih sredstev in njihovih ustreznikov za prikazano obračunsko obdobje. Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi (različica II). V tem izkazu so izkazani denarni tokovi v obdobju, nastali pri poslovanju, naložbenju in financiranju. Denarni tokovi so v izkazu denarnih tokov predstavljeni v nepobotanih zneskih. Podatki iz izkaza denarnih tokov izvirajo iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida z upoštevanjem ustreznih prilagoditev za obračunske postavke, ki ne predstavljajo denarnih tokov. Denarni tokovi pri poslovanju se pridobijo z dopolnjevanjem postavk poslovnih prihodkov in poslovnih odhodkov (brez prevrednotovalnih) ter finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev in finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti (brez prevrednotovalnih) iz izkaza poslovnega izida s spremembami terjatev, časovnih razmejitev, rezervacij, poslovnih obveznosti in odloženih davkov v obdobju. Denarni tokovi iz naložbenja in financiranja se pridobijo iz glavne knjige in analitičnih evidenc. Prejemki in izdatki za neopredmetena dolgoročna sredstva, opredmetena osnovna sredstva, naložbene nepremičnine in finančne naložbe so izračunani na podlagi spremembe knjigovodske vrednosti in korigirani za znesek amortizacije ter povečani oziroma zmanjšani za dobičke ali izgube pri prodaji.

1.17. Izkaz vseobsegajočega donosa

Izkaz vseobsegajočega donosa je računovodski izkaz, v katerem so resnično in pošteno prikazane sestavine izkaza poslovnega izida za obdobja, za katera se sestavlja, ter drugega vseobsegajočega donosa. Drugi vseobsegajoči donos vsebuje tiste postavke prihodkov in odhodkov, ki niso pripoznane v poslovnem izidu, vplivajo pa na velikost lastniškega kapitala. Celotni vseobsegajoči donos so spremembe kapitala v obdobju, ki so posledica poslov z lastniki

2. Dolgoročne finančne naložbe

(v EUR)	31.12.2016	31.12.2015
Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil		
Delnice v družbah v skupini	68.089.555	68.089.555
Skupaj	68.089.555	68.089.555

Med delnicami v družbah v skupini družba izkazuje 2.100.093 delnic izdajatelja KD Group d.d., oznaka KDHR, po nabavni vrednosti. Poštena vrednost naložbe na dan 31. 12. 2016 znaša 79.803.534 evrov.

Tržni tečaj delnice KDHR na 31. 12. 2016 je znašal 9,032 evra. Vrednost naložbe po tržnem tečaju bi bila na dan 31. 12. 2016 18.968.040 evrov (2015: 16.191.717 evrov). Družba na vsak dan bilance stanja presoja kriterije aktivnosti trga. Tržni tečaj mora temeljiti na ustrezni likvidnosti borznega trga. V letu 2016 je samo 2,33 % emisije delnic KDHR zamenjal lastnika, zato menimo, da je borzni trg za delnice KDHR nedelujoč.

Družba je na podlagi notranjih presoj in s pomočjo zunanjih cenilcev presodila, da slabitev naložbe ni potrebna. Pri ocenjevanju nadomestljive vrednosti odvisne družbe je bila uporabljena metoda neto vrednosti sredstev, pri čemer pa so bila vsa pomembnejša sredstva odvisne družbe ocenjena s strani pooblaščenih ocenjevalcev ali na podlagi interne ocene vrednosti. Pri ocenjevanju poštenih vrednosti odvisnih družb so bile uporabljene naslednje metode: metoda tržnih primerjav, metoda sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov.

V nadaljevanju predstavljamo bistvene predpostavke cenitev.

Na dan 30. 6. 2016 je zunanji pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij za oceno vrednosti zavarovalnice uporabil naslednje predpostavke pri posameznih metodah ocenjevanja:

- metoda sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov z določenimi prilagoditvami zaradi problematike uporabe CAPM modela za izračun zahtevane stopnje donosa, majhnosti slovenskega zavarovalniškega trga in posebnosti poslovanja na trgih jugovzhodne Evrope:
  - zahtevana stopnja donosa lastniškega kapitala po modelu CAPM znaša 11,7%,
  - pri izdelavi projekcij je izhajal iz poslovnega načrta podjetja za leto 2016 in dolgoročnih projekcij poslovanja (2017-2020), vendar jih je za namen ocene vrednosti nekoliko prilagodil oziroma izdelali tako, da je upošteval tudi izsledke iz makroekonomske analize, analize panoge in konkurenčnih podjetij v panogi ter preteklega poslovanja podjetja,
  - predpostavke: podrejeni dolg reprogramiran v neskončnost, uporabljena trenutna kapitalska ustreznost, 5% diskont za pomanjkanje likvidnosti, premija za kontrolo ni bila upoštevana.
- metoda ocenjevanja vrednosti, ki temelji na tržnih primerjavah podobnih podjetij (v postopku vrednotenja večji poudarek metodam primerljivih podjetij in primerljivih transakcij)
  - v vzorec primerljivih podjetij je vključil kompozitne zavarovalnice, ki poslujejo v Evropi z ROE med 10% - 25%,
  - pri primerljivih transakcijah je upošteval transakcije z lastniškimi deleži nad 1% za vse zavarovalnice v Evropi,
  - na osnovi analize primerljivih podjetij je za ocenitev vrednosti upošteval mediano multiplikatorjev,
  - upošteval je 5% diskont za pomanjkanje likvidnosti pri primerljivih borznih podjetjih, pri primerljivih transakcijah omenjenega diskonta ni upošteval,
  - premijo za kontrolo je ocenil v velikosti 20% za borzna podjetja in 15 % za manjšinske transakcije.

Najbolj verjetno vrednost delnice je zunanji pooblaščen ocenjevalec ocenil kot povprečje vseh ocen vrednosti, pri čemer je izločil oba ekstrema. Na zgornji meji je tako izločil oceno vrednosti pridobljeno z metodo multiplikatorja P/NWP podobnih borznih podjetij, na spodnji meji pa je izločili oceno vrednosti pridobljeno z metodo multiplikatojev P/B večinskih transakcij. Ocenjena vrednost je pokazala, da je vrednost naložbe, izkazana po nabavni vrednosti, bistveno nižja od ocenjene vrednosti.

Na dan 31. 12. 2016 je bila za namene računovodskega poročanja opravljena ocena vrednosti odvisne družbe, ki razvija nepremičninski projekt "Šumi" s strani neodvisnega ocenjevalca. Metoda, uporabljena za ocenjevanje vrednosti, je metoda reziduala stavbnega zemljišča. Pomembne predpostavke v vrednotenju so bile tržne najemnine lokalov (8-25eur/m²), tržne najemnine poslovnih prostorov (16,5m²), najemnine parkirnih mest (120eur) in cene stanovanjskih površin (3.500 -4.200 eur/m²).

Na dan 31. 12. 2016 je neodvisni pooblaščen ocenjevalec nepremičnin ocenil pošteno vrednost stavbnega zemljišča v lasti odvisne družbe Fontes. Ob upoštevanju vseh dobljenih podatkov, hkrati s predpostavkami, ob upoštevanju trenutnih tržnih razmer, je cenilec med dobljenimi vrednostmi zemljišča izbral način tržnih primerjav in znotraj tega metodo tržnih primerjav.

Nabavnovrednostni način in na donosu zasnovan način pri vrednotenju nista bila izvedena. Za izračun so se uporabili 1. raven vhodnih podatkov, kjer so se na dejavnem trgu uporabile cene za enaka sredstva. Za izračun indikativne vrednosti po metodi tržnih primerjav, ki znaša 25,22 evrov/m², je cenilec izbral povprečje treh primerljivih nepremičnin z indikativnimi prodajnimi cenami na m² in sicer 35 evrov, 25 evrov in 18,39 evrov

Lastniški vrednostni papirji so vrednoteni po nabavni vrednosti, ker poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo oceniti. Za netržno naložbo je neodvisni pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij ocenil nadomestljivo vrednost naložbe na dan 30. 6. 2016 z metodo diskontiranja čistih denarnih tokov po posredni metodi, pri čemer je upošteval naslednje predpostavke:

- zahtevana stopnja donosa lastniškega kapitala po modelu CAPM od 6,71 do 8,59 %,
- netvegana stopnja donosa od 1,18 do 3,18 %,
- tržna premija za tveganje 5,5 %
- premija za majhnost 3,87 %
- efektivna davčna stopnja 15 %

Predpostavke za ocenjevanje vrednosti družb za upravljanje, ki jih je v letu 2016 uporabil notranji finančni strokovnjak, so:

- metoda sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov z upoštevanjem zadolženosti,
- metoda ocenjevanja vrednosti, ki temelji na tržnih primerjavah podobnih podjetij,
- ocena je temeljila na analizi preteklega poslovanja in potenciala podjetij,
- donosi v obliki prostih denarnih tokov so bili diskontirani z ustrežno tehtano aritmetično sredino zahtevane stopnje donosa dolžniškega in lastniškega kapitala (WACC),
- za izračun zahtevane stopnje donosa lastniškega kapitala je bil uporabljen model CAPM, prilagojen državi, v kateri je podjetje,
- predpostavke CAPM: 3,5 % normalizirana donosnost netveganih naložb, 5,5 % premija za kapitalsko tveganje, 3,74-3,87 % premija naložbe v majhna podjetja, 3,13-5,40 % faktor političnega tveganja, beta brez zadolženosti 0,63-0,69,
- zahtevana stopnja donosa lastniškega kapitala se giblje od 13,8 % do 15,8 %,
- zahtevana stopnja donosa dolžniškega kapitala se giblje od 2,0 % do 5,0 %,
- diskont za pomanjkanje tržnosti v višini od 5,0 % do 20,0 %,
- planirana donosnost posameznih skladov v obdobju eksplicitne napovedi se giblje od 0,0% do 20,0%,
- rast čistih denarnih tokov po obdobju eksplicitne napovedi od 2,0% do 6,5% (odvisno od zasičenosti posameznega trga),
- doba ocenjevanja denarnih tokov od leta 2017-2021.

Družba ima za najeta posojila odvisne družbe zastavljene vse vrednostne papirje, izkazane med dolgoročnimi finančnimi naložbami.

3. Poslovne terjatve

(v EUR)	31.12.2016	31.12.2015
Kratkoročne poslovne terjatve		
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	7.525	55.516
Skupaj	7.525	55.516

Družba na dan 31. 12. 2016 nima terjatev do upravnega odbora. Zahtev zaposlenih po izplačilih, ki jim Družba nasprotuje, ni. Družba na dan 31. 12. 2016 nima oblikovanih popravkov vrednosti terjatev. Terjatve niso zavarovane. Terjatve so nezapadle.

4. Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina

(v EUR)	31.12.2016	31.12.2015
Denarna sredstva v blagajni in na računih	73.317	171.083
Skupaj	73.317	171.083

Družba s poslovnimi bankami nima dogovorjenih samodejnih zadolžitvev.

5. Kapital

Vpoklicani kapital družbe KD d.d. je opredeljen v statutu podjetja, registriran na sodišču in v celoti vplačan. Na dan 31. 12. 2014 znaša vpoklicani kapital podjetja 1.555.967,28 evrov. Razdeljen je na 186.436 navadnih imenskih kosovnih delnic.

Ob ustanovitvi Družbe dne 30. 11. 2000 je vpoklicani kapital znašal 40.000 tisoč sit oz. 166.917,04 evrov in je bil razdeljen na 20.000 delnic z nominalno vrednostjo 2.000 sit oz. 8,3458 evrov. Delnice so bile 8. 12. 2000 s sklepom R-984/IH/00 vknjižene v centralni register vrednostnih papirjev Centralne klirinško depotne družbe d.d. in s tem izdane v nematerialni obliki. Na osnovi odločbe Ljubljanske borze d.d. so bile delnice sprejete v trgovanje na prostem trgu dne 21. 12. 2000.

Dne 20. 6. 2001 je bil na skupščini Družbe sprejet sklep o povečanju osnovnega kapitala s stvarnimi vložki. Vpoklicani kapital se je zaradi izvedbe prevzema družbe KD Investments d.d. povečal za 158.352 tisoč sit oz. 660.791,19 evrov, za kar je družba izdala 79.176 navadnih imenskih delnic z nominalno vrednostjo 2.000 sit.

Na skupščini dne 28. 11. 2001 je bil sprejet sklep o vključitvi družbe KD Investments d.d. v Družbo in povečanju osnovnega kapitala s stvarnimi vložki. Dne 21. 2. 2002 je bilo v sodni register vpisano povečanje vpoklicanega kapitala za 1.592 tisoč sit oz. 6.643,30 evrov.

Družba je v letu 2002 izvedla javno ponudbo za odkup delnic družbe KD Group d.d. (prej KD Holding d. d.). Vpoklicani kapital Družbe se je zaradi prevzema družbe KD Group d.d. (prej KD Holding d. d.) povečal za 172.928 tisoč sit oz. 721.615,75 evrov, za kar je Družba izdala 86.464 navadnih delnic. Povečanje vpoklicanega kapitala se je izvedlo s stvarnimi vložki. Povečanje vpoklicanega kapitala je bilo v sodni register vpisano dne 11. 9. 2002.

Kapitalske in zakonske rezerve se v presežnem znesku lahko uporabijo za povečanje osnovnega kapitala iz sredstev družbe in za kritje čiste izgube poslovnega leta ter kritje prenesene čiste izgube, če se hkrati ne uporabijo rezerve iz dobička za izplačilo dobička družbenikom. Rezerve za lastne delnice se morajo sprostiti in se lahko sprostijo samo, če so bile lastne delnice odtujene ali umaknjene.

Družba na dan 31.12.2016 izkazuje naslednje rezerve:

- kapitalske rezerve v višini 24.780.440 evrov (2015: 24.780.440 evrov),
- zakonske rezerve v višini 19.450 evrov (2015: 19.450 evrov) in
- rezerve za lastne delnice v višini 6.101.766 evrov (2015: 6.101.766 evrov).

Družba je v letu 2016 ustvarila čisto izgubo v višini 1.957.711 evrov.

Dividende na navadne imenske delnice SKDR družba v letu 2016 ni izplačala.

Družba je na dan 31.12.2016 v dobro prenesenega dobička pokrila izgubo tekočega leta v višini 1.957.711 evrov. Bilančni dobiček, sestavljen iz preostanka prenesenega dobička, znaša 2.814.782 evrov.

Knjigovodska vrednost delnice na dan 31. 12. 2016 znaša 204,34 evrov (31. 12. 2015: 215,75 evrov). Knjigovodska vrednost delnice je izračunana kot: knjigovodska vrednost kapitala ob koncu obračunskega obdobja /število vseh izdanih delnic brez lastnih delnic ob koncu obračunskega obdobja.

Tržni tečaj delnice na dan 31. 12. 2016 znaša 99,00 evrov (31. 12. 2015: 80,10 evrov).

Dne 28. 8. 2014 je skupščina pooblastila upravni odbor, da lahko v imenu in za račun družbe kupi lastne delnice, pri čemer je obseg dopustne pridobitve omejen na 10% skupnega števila delnic družbe. Pooblastilo družbi velja za dobo 36 mesecev od dneva sprejema sklepa. V skladu s pooblastilom skupščine lahko upravni odbor umakne lastne delnice brez nadaljnega sklepanja o zmanjšanju osnovnega kapitala.

Lastne delnice SKDR v lasti KD d.d.

	Vrednost v EUR	Število	% v osnovnem kapitalu
Lastne delnice SKDR v lasti KD d.d.			
01.01.2015	208.061	613	0,33
Nakupi	-	-	0,00
Prodaje	-	-	0,00
31.12.2015	208.061	613	0,33
01.01.2016			
Nakupi	-	-	0,00
Prodaje	-	-	0,00
31.12.2016	208.061	613	0,33
Lastne delnice SKDR v lasti Skupine KD			
01.01.2015	6.101.766	14.836	7,96
Nakupi	-	-	0,00
Prodaje	-	-	0,00
31.12.2015	6.101.766	14.836	7,96
01.01.2016			
Nakupi	-	-	0,00
Prodaje	-	-	0,00
31.12.2016	6.101.766	14.836	7,96

Osnovni in popravljeni čisti poslovni izid na navadno delnico

(v EUR)	2016	2015
Tehtano povprečje navadnih delnic	171.600	171.600
Dividende na prednostno delnico	-	-
Število prednostnih delnic	-	-
Število lastnih prednostnih delnic	-	-
Število prednostnih delnic brez lastnih delnic	-	-
Dividende na prednostne delnice – skupaj	-	-
Čisti poslovni izid, ki pripada imetnikom navadnih delnic	(1.957.711)	(1.831.996)
Čisti poslovni izid na navadno delnico	-11,41	-10,68

Popravljeni čisti poslovni izid na navadno delnico je enak osnovnemu čistemu poslovnemu izidu na delnico.

Deset največjih imetnikov navadnih delnic (SKDR) 31. decembra 2016

Delničar	Kraj	Število delnic	Delež od vseh delnic SKDR (v %)
MIG AM PLUS LIMITED	LIMASSOL	36.527	19,59%
CARANTHANIA INVESTMENTS	LUXEMBOURG	29.935	16,06%
SOROLI INVEST LIMITED	LIMASSOL	25.611	13,74%
ODVETNIŠKA PISARNA UŠENIČNIK ŽAGAR d.o.o	LJUBLJANA	19.916	10,68%
KD Group d.d.	LJUBLJANA	11.093	5,95%
KDG Naložbe, d.o.o.	LJUBLJANA	10.120	5,43%
HIPOTEKARNA BANKA	PODGORICA	8.573	4,60%
KDH Naložbe, d.o.o.	LJUBLJANA	7.473	4,01%
OKLEV d.o.o.	LJUBLJANA	5.815	3,12%
Alea lacta, d.o.o.	LJUBLJANA	5.203	2,79%
Skupaj prvih deset imetnikov delnic SKDR		160.266	85,96%
Drugi		26.170	14,04%
Skupaj vseh delnic SKDR		186.436	100,00%

6. Finančne obveznosti

(v EUR)	31.12.2016	31.12.2015
Dolgoročne finančne obveznosti		
Dolgoročne finančne obveznosti do družb v skupini	2.209.317	-
Dolgoročne finančne obveznosti na podlagi obveznic	-	13.790.000
Skupaj	2.209.317	13.790.000
Kratkoročne finančne obveznosti		
Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini	15.625.455	17.173.927
Kratkoročne finančne obveznosti na podlagi obveznic	14.017.441	226.819
Druge kratkoročne finančne obveznosti	1.236.201	-
Skupaj	30.879.097	17.400.746

Gibanje dolgoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	01.01.2016	Črpanje glavnice	Odplačilo glavnice	Obračunane obresti	Odplačila obresti	31.12.2016	Kratkoročni del	Skupaj
Posojilodajalec								
Podjetja v skupini	-	2.200.000	-	55.481	(46.164)	2.209.317	-	2.209.317
Izdane obveznice	13.790.000	-	-	-	-	13.790.000	(13.790.000)	-
Skupaj	13.790.000	2.200.000	-	55.481	(46.164)	15.999.317	(13.790.000)	2.209.317

Dolgoročno prejeto posojilo do podjetja v skupini je obrestovano po obrestni meri 5 % p.a. in je zavarovano z menicami.

(v EUR)	01.01.2015	Črpanje glavnice	Odplačilo glavnice	Obračunane obresti	Odplačila obresti	31.12.2015	Kratkoročni del	Skupaj
Posojilodajalec								
Banke	7.333.790	-	(7.300.000)	129.710	(163.500)	-	-	-
Izdane obveznice	13.790.000	-	-	-	-	13.790.000	-	13.790.000
Skupaj	21.123.790	-	(7.300.000)	129.710	(163.500)	13.790.000	-	13.790.000

Družba je v letu 2010 izdala emisijo obveznic v nominalni vrednosti 13.790.000,00 evrov.

Podatki o obveznici

Oznaka	SKD1
Izdajatelj	KD d.d.
Vrsta vrednostnega papirja	navadna imenska obveznica
Oblika vrednostnega papirja	nematerializirana
ISIN koda	SI0032103135
Nominalna vrednost	100,00 EUR
Število apenov	137.900
Skupna nominalna vrednost	13.790.000 EUR
Vrsta obrestne mere	nespremenljiva
Višina letne obrestne mere	7,00 %
Način izračuna obresti	linearno
Dospetje glavnice	7. 10. 2017
Zapadlost obresti	enkrat letno
Dospetje kuponov	7. 10.
Zapadlost prvega kupona	7. 10. 2011
Pravica do odpoklica	Ne
Pravica do predčasnega vnovčenja	Ne
Zavarovanje izdajatelja	vse premoženje
Kotacija	Vstopna kotacija LJSE
Začetek trgovanja	17. 2. 2011

Tveganja, povezana z izdajateljem

Vlagatelji morajo pred sprejemom odločitve o investiciji v obveznice izdajatelja natančno preučiti informacije, zavedene v prospektu. Opis bistvenih potencialnih tveganj in način upravljanja s tveganji, s ciljem njihovega zniževanja je podrobneje predstavljen v 2. poglavju prospekta. V prospektu navedeni dejavniki tveganja lahko vplivajo na sposobnost KD d.d. glede izpolnjevanja obveznosti do vlagateljev v obveznice.

Predstavljeni dejavniki tveganj ne zajemajo vseh možnih dejavnikov tveganja, zato morajo potencialni vlagatelji pri sprejemanju odločitve o investiciji v obveznice izdajatelja upoštevati tudi druge dejavnike, ki lahko vplivajo na odločitev o investiciji v obveznice izdajatelja.

Tveganja, povezana z obveznicami**Likvidnostno tveganje**

Kljub temu, da je izdajatelj zagotovil uvrstitev obveznic v trgovanje na organiziran trg vrednostnih papirjev na Ljubljanski borzi, ni nobenega zagotovila, da se bo razvilo aktivno trgovanje z obveznicami oziroma da bo aktivno trgovanje z obveznicami trajalo vse do dospelosti obveznic. V primeru, da ne bo aktivnega trgovanja z obveznicami, lahko to negativno vpliva na tržno ceno in likvidnost obveznic.

Tveganje neplačila

Obveznice niso posebej zavarovane ali pokrite z garancijo izdajatelja, z njim povezane osebe ali s kakšno drugo obliko pogodbe, ki bi v pravnem ali ekonomskem pogledu izboljšala stopnjo prioritete izplačil pred drugimi upniki ali terjatvami drugih upnikov izdajatelja. Za obveznosti iz naslova obveznic jamči izdajatelj z vsem svojim premoženjem.

Tveganje spremembe obrestne mere

Obveznosti iz naslova obveznic se obračunavajo od nominalne vrednosti obveznic na podlagi nespremenljive, fiksne, obrestne mere, zato je višina obveznosti iz obveznic fiksno določena ter ni izpostavljena tveganju spremembe obrestne mere.

Tveganje spremembe prodajne cene na organiziranem trgu

Gibanje prodajne cene obveznic na organiziranem trgu je odvisno od ponudbe in povpraševanja po obveznicah ter od gibanja obrestnih mer na trgu. Presežno povpraševanje po obveznicah bi lahko vodilo do zvišanja prodajne cene obveznic, presežna ponudba pa do znižanja prodajne cene obveznic. V primeru zvišanja obrestnih mer na trgu bi lahko imetniki obveznic zahtevali višjo donosnost obveznic, kar bi lahko vodilo do znižanja prodajne cene obveznic na organiziranem trgu. V primeru znižanja obrestnih mer na trgu bi lahko imetniki obveznic pričakovali nižjo donosnost obveznic, kar bi lahko vodilo do zvišanja prodajne cene obveznic na organiziranem trgu.

Ročnost dolgoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	31.12.2016	31.12.2015
Zapadlost od 1 do 2 let	-	13.790.000
Zapadlost od 2 do 3 let	2.209.317	-
Skupaj	2.209.317	13.790.000

Gibanje kratkoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	01.01.2016	Črpanje glavnice	Odplačilo glavnice	Obračunane obresti	Odplačila obresti	31.12.2016	Kratkoročni del	Skupaj
Posojilodajalec								
Podjetja v skupini	17.173.927	1.506.000	(3.200.000)	312.891	(167.363)	15.625.455		15.625.455
Druga podjetja	-	1.220.000	-	16.201	-	1.236.201		1.236.201
Izdane obveznice	226.819	-	-	965.922	(965.300)	227.441	13.790.000	14.017.441
Skupaj	17.400.746	2.726.000	(3.200.000)	1.295.014	(1.132.663)	17.089.097	13.790.000	30.879.097

(v EUR)	01.01.2015	Črpanje glavnice	Odplačilo glavnice	Obračunane obresti	Odplačila obresti	31.12.2015
Posojilodajalec						
Podjetja v skupini	15.482.585	3.415.000	(1.788.990)	341.773	(276.442)	17.173.926
Banke	-	240.000	(240.000)	-	-	-
Izdane obveznice	227.441	-	-	964.679	(965.300)	226.820
Skupaj	15.710.026	3.655.000	(2.028.990)	1.306.452	(1.241.742)	17.400.746

Kratkoročna prejeta posojila od podjetij v skupini so obrestovana po obrestnih merah v razponu od 0,936 % do 3,50 % p.a. Kratkoročne finančne obveznosti do podjetij v skupini niso zavarovane.

7. Poslovne obveznosti

(v EUR)	31.12.2016	31.12.2015
Kratkoročne poslovne obveznosti		
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	1.368	2.465
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	4.341	31.714
Kratkoročne poslovne obveznosti za davke in prispevke	1.869	-
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlenih	7.306	7.254
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	47.270	47.270
Skupaj	62.154	88.703

Družba na dan 31. 12. 2016 med kratkoročnimi dolgovi izkazuje obveznosti za decembrsko plačo zaposlenih.

8. Pasivne časovne razmejitev

(v EUR)	31.12.2016	31.12.2015
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški	4.270	2.440
Vkalkulirani stroški neizkoriščenih dopustov	17.584	12.250
Kratkoročno odloženi prihodki	-	-
Skupaj	21.854	14.690

Gibanje pasivnih časovnih razmejitev

(v EUR)	2016	2015
Stanje 1. januarja	14.690	14.680
Oblikovanje	16.470	12.057
Črpanje	(9.306)	(12.047)
Stanje 31. decembra	21.854	14.690

9. Odloženi davek

Družba na dan 31. 12. 2016 ne izkazuje odloženih davkov.

Nepripoznanе terjatve za odložene davke

(v EUR)	31.12.2016	31.12.2015
Odbitne začasne postavke	-	-
Neizrabljene davčne izgube	2.252.727	1.671.362
Neizrabljeni davčni dobropisi	-	-
Skupaj	2.252.727	1.671.362

10. Razčlenitev bilance stanja po območnih odsekih

(v EUR)	Slovenija	EU	Tujina	Skupaj
2016				
Postavke sredstev				
Opredmetena osnovna sredstva	65.367	-	-	65.367
Dolgoročne finančne naložbe	68.089.555	-	-	68.089.555
Kratkoročne poslovne terjatve	7.525	-	-	7.525
Denarna sredstva	73.317	-	-	73.317
Aktivne časovne razmejitve	1.002	-	-	1.002
	68.236.766	-	-	68.236.766
Postavke obveznosti do virov sredstev				
Dolgoročne finančne obveznosti	1.429.317	750.000	30.000	2.209.317
Kratkoročne finančne obveznosti	30.866.232	12.370	495	30.879.097
Kratkoročne poslovne obveznosti	62.154	-	-	62.154
Pasivne časovne razmejitve	21.854	-	-	21.854
	32.379.557	762.370	30.495	33.172.422

11. Analiza prihodkov od prodaje in stroškov**A. Analiza prihodkov od prodaje storitev**

(v EUR)	2016	2015
Prihodki od prodaje blaga in storitev		
Prihodki od prodaje storitev v državi	-	5.768
Podjetja v skupini	-	5.768
Skupaj	-	5.768
Drugi poslovni prihodki		
Prihodki od odprave slabitev terjatev	73.435	-
Skupaj	73.435	-

B. Analiza stroškov**Stroški po izvirnih vrstah**

(v EUR)	2016	2015
Stroški blaga in materiala		
Stroški materiala in surovin	609	513
Stroški energije	1.327	-
Skupaj	1.936	513
Stroški storitev		
Stroški prevoznih in poštnih storitev	1.191	1.121
Stroški najemnin in vzdrževanja sredstev	9.228	937
Stroški plačilnega prometa in bančnih storitev	1.216	3.251
Stroški zavarovalnih premij	2.205	270
Stroški sejmov, reklame, reprezentance	84	-
Stroški posredovanja vrednostnih papirjev	4.272	13.217
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	496.399	151.541
Stroški drugih storitev	21.011	21.014
Stroški storitev fizičnih oseb po pogodbah o delu in avtorskih pogodbah	-	44.307
Skupaj	535.606	235.658
Stroški dela		
Stroški plač	62.258	66.473
Stroški pokojninskega zavarovanja	8.458	6.591
Stroški drugih socialnih zavarovanj	5.679	5.181
Ostali stroški dela	47.641	2.716
Rezervacije za zasluge zaposlencev, neizkoriščeni dopusti	10.370	7.177
Skupaj	134.406	88.138
Amortizacija	8.633	-
Prevrednotovalni poslovni odhodki		
Prevredn. posl. odhodki pri obratnih sredstvih	-	74.321
Skupaj	-	74.321
Skupaj	680.581	398.630

Prejemki članov upravnega odbora in zaposlenih po individualni pogodbi

(v EUR)	2016	2015
Izvršni direktorji	93.585	79.891
Neizvršni člani upravnega odbora	33.361	24.361
Zaposleni na podlagi individualne pogodbe	-	-
Skupaj	126.946	104.252

Družba na dan 31.12.2016 zaposluje enega zaposlenega.

Zahtev zaposlenih po izplačilih, ki jim družba nasprotuje, ni.

(v EUR)	2016	2015
Analiza stroškov po funkcionalnih skupinah		
Stroški prodaje	-	-
Splošni stroški	680.581	398.630
Skupaj	680.581	398.630
Stroški revizije		
Revidiranje letnega poročila	4.270	4.880
Skupaj	4.270	4.880

12. Finančni prihodki

(v EUR)	2016	2015
Finančni prihodki iz deležev		
Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah		
Finančni prihodki - FN v posesti do zapadlosti		
Obresti	-	129.710
Drugi prihodki	-	-
	-	129.710
Skupaj	-	129.710
Finančni prihodki iz danih posojil		
Finančni prihodki iz posojil, danih drugim		
	4	5
Skupaj	4	5
Skupaj	12	129.715

13. Finančni odhodki

(v EUR)	2016	2015
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od podjetij v skupini		
	368.372	341.773
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od drugih podjetij		
	16.201	-
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank		
	-	129.710
Finančni odhodki iz izdanih obveznic		
	965.922	964.678
Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti		
	33	3.847
Skupaj	1.350.528	1.440.008
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		
Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti		
	49	5
Skupaj	49	5
Skupaj	1.350.577	1.440.013

14. Postavke izkaza poslovnega izida po območnih odsekih

(v EUR)	Slovenija	EU	Tujina	Skupaj
2016				
Drugi poslovni prihodki	73.435	-	-	73.435
Stroški blaga, materiala in storitev	(523.597)	-	(13.945)	(537.542)
Stroški dela	(134.406)	-	-	(134.406)
Amortizacija in drugi stroški	(8.633)	-	-	(8.633)
Finančni prihodki	12	-	-	12
Finančni odhodki	(1.350.577)	-	-	(1.350.577)
Poslovni izid pred davki	(1.943.766)	-	(13.945)	(1.957.711)
2015				
Čisti prihodki od prodaje	5.768	-	-	5.768
Stroški blaga, materiala in storitev	(205.671)	(30.500)	-	(236.171)
Stroški dela	(88.138)	-	-	(88.138)
Amortizacija in drugi stroški	(74.321)	-	-	(74.321)
Finančni prihodki	129.715	-	-	129.715
Finančni odhodki	(1.420.796)	(19.217)	-	(1.440.013)
Poslovni izid pred davki	(1.653.443)	(49.717)	-	(1.703.160)

15. Davki

(v EUR)	2016	2015
Poslovni izid pred davki	(1.957.711)	(1.703.161)
Popravek prihodkov na raven davčno priznanih	(73.435)	-
Popravek odhodkov na raven davčno priznanih	5.159	75.662
Uporaba davčnih olajšav	-	-
Skupaj davčna osnova	(2.025.987)	(1.627.499)
Davčna stopnja	17%	17%
Davek od dobička	-	-

16. Zunajbilančne postavke

(v EUR)	31.12.2016	31.12.2015
Zastavljeni vrednostni papirji	18.968.040	16.191.717
Druga poroštva	6.261.953	6.534.323
Izvedeni finančni instrumenti	2.100.000	2.100.000
Skupaj	27.329.993	24.826.040

Zastavljeni vrednostni papirji so izkazani po zaključnem tržnem tečaju na dan bilance stanja.

Družba KD d.d. je v juliju 2015 sklenila dogovor z banko upnico o reguliranju obveznosti iz poroštva. Višina obveznosti za družbo KD d.d. v času izdelave izkazov še ni natančno določena. Razpon obveznosti za družbo KD d.d. po tem dogovoru je od 0 do 6.261.953 EUR.

17. Posli s povezanimi podjetji

Družba v nadaljevanju razkriva posle do povezanih pravnih oseb, do delničarjev, do odvisnih in pridruženih podjetij in do posloводства. Pravni posli oz. pravna dejanja med družbo KD d.d. in povezanimi družbami temeljijo na tržnih pogojih in so bili opravljeni kot posli med dobro obveščena strankama v poslu.

Prodaja povezanim podjetjem

(v EUR)	2016	2015
Prodaja povezanim podjetjem		
Podjetja v skupini	-	5.818
Pridružena podjetja	-	-
	-	5.818
Nabava pri povezanih podjetjih		
Podjetja v skupini	18.806	15.934
Pridružena podjetja	-	-
	18.806	15.934

Odpri terjatve od prodaj povezanim podjetjem

(v EUR)	31.12.2016	31.12.2015
Odpri terjatve do povezanih podjetij		
Podjetja v skupini	-	-
Pridružena podjetja	-	-
	-	-
Odpri obveznosti do povezanih podjetij		
Podjetja v skupini	1.368	2.465
Pridružena podjetja	-	-
	1.368	2.465

Posojila od povezanih oseb

(v EUR)	2016	2015
Prejeta posojila od povezanih podjetij – črpanja glavnice in pripis obresti		
Podjetja v skupini	4.074.372	3.756.773
Pridružena podjetja	-	-
	4.074.372	3.756.773

(v EUR)	31.12.2016	31.12.2015
Prejeta posojila od povezanih podjetij – stanje		
Podjetja v skupini	17.834.772	17.173.927
	17.834.772	17.173.927

Prejemki članov organa vodenja v letu 2016

Član UO oz. vodstva	Bruto plača (fiksni del)	Variabilni prejemki	Drugi prejemki iz del. razmerja	Sejnine in plačila za opravljanje funkcije člana UO, NS, RK, izvr. dir.	Opcije in druge nagrade	Povračila stroškov	Bonitete	Zavarovalne premije	Udeležba v dobičku, provizije, druga dodatna plačila
Matjaž Gantar	73.200	-	1.102	6.800	-	1.404	9.647	1.431	-
Aleksander Sekavčnik	-	-	-	6.800	-	-	-	-	-
Tomaž Butina	-	-	-	8.375	-	-	-	-	-
Katarina Valentincič Istenič	-	-	-	8.186	-	-	-	-	-
Milan Knežević	-	-	-	10.000	-	-	-	-	-

18. Upravljanje s finančnimi tveganji

Družba je po naravi svojega posla izpostavljena finančnim tveganjem pri finančnih sredstvih in obveznostih. Finančna tveganja so tveganja, da pritoki zaradi tržnih sprememb na trgu kapitala in denarja, sprememb poslovanja ter bonitet komitentov in izdajateljev finančnih instrumentov ne bodo zadoščali za kritje odtokov. Najpomembnejše komponente tega tveganja so likvidnostno tveganje, kreditno tveganje in tržno tveganje, kjer je družba izpostavljena tveganju spremembe obrestnih mer, tveganju spremembe tečajev vrednostnih papirjev, spremembe cen in valutnemu tveganju. Namen procesa obvladovanja finančnih tveganj sta predvsem stabilnost poslovanja in zmanjšanje izpostavljenosti posameznim tveganjem na sprejemljivo raven.

Namen obvladovanja tveganj je zagotoviti dolgoročno stabilno poslovanje in zmanjšati izpostavljenost individualnim tveganjem. Cilj učinkovitega upravljanja s tveganji ni izogibanje tveganjem za vsako ceno, temveč zavedno sprejemanje primernih tveganj in izvedba ustreznih ukrepov, da ne pride do njihove uresničitve oziroma da njihova morebitna uresničitve ne povzročijo prevelike ekonomske škode. Družba sprejema tveganje z zavedanjem, da načeloma bolj tvegani posli prinašajo višje donose in da je optimizacija razmerja med tveganjem in donosom ključnega pomena za povečevanje vrednosti družbe.

Družba upravlja in obvladuje tveganja, katerim je izpostavljena, tako da redno planira in spremlja denarne tokove in zagotavlja, da ima vedno na razpolago dovolj likvidnih sredstev za poravnavo svojih obveznosti. Družba nalaga svoja sredstva tako, da dosega dovolj visoko donosnost, da usklajuje ročnost finančnih sredstev z zapadlostjo finančnih obveznosti, ter da zagotavlja ustrezno strukturo finančnih sredstev. Družba redno spremlja dogajanja na finančnih trgih in skuša minimizirati potencialne negativne učinke na finančno uspešnost družbe.

Likvidnostna tveganja so tveganja, da družba ne bo sposobna pravočasno poplačati vseh obveznosti, vključno s potencialnimi obveznostmi, da ne bo ogrožala svojega normalnega poslovanja. Družba stremi cilju, da je v vsakem trenutku sposobna zagotavljati likvidnost in da je trajno sposobna izpolnjevati vse svoje obveznosti z ustrežno višino kapitala (solventnost).

Likvidnostno tveganje izhaja iz neuskladenosti prilivov in odlivov in se odraža v možnosti, da bi družba kljub zadostnemu obsegu finančnih sredstev morala zaradi izpolnitve pogodbenih obveznosti v danem trenutku naložbe unovčevati pod slabšimi pogoji (nižja cena, višji stroški transakcij), kar bi se odražalo v nižji donosnosti naložb.

Likvidnostno tveganje družba obvladuje s primerno strukturo naložb, z ustrežno razpršenostjo naložb, s planiranjem prihodnjih denarnih tokov, s čimer zagotavlja primeren obseg denarnih tokov iz poslovanja in naložbenja (izplačilo obresti in

glavnic) za pokritje prihodnjih predvidljivih obveznosti, z zagotavljanjem primerne obsega visoko likvidnih naložb, ki jih je mogoče vsak trenutek unovčiti brez izgube vrednosti za pokrivanje prihodnjih nepredvidljivih obveznosti.

Kreditna tveganja so tveganja, da nasprotna stranka ne bo zmožna izplačati dolgovanega zneska ob zapadlosti. Glavni vir kreditnega tveganja družbe izhaja iz finančnih naložb, pri čemer se družba KD sooča s tveganjem nastanka finančne izgube zaradi neizpolnitve obveznosti zaradi razlik med dejanskimi in pogodbeno določenimi izpolnitvami obveznosti.

KD ima odobrena dana posojila iz katerih izkazuje terjatve. Tveganje, da posojila ne bodo poravnana pravočasno je zmerno. Tveganje družba zmanjšuje z spremljanjem bonitetnih ocen dolžnikov, ter z iskanjem različnih možnosti za zavarovanje terjatev.

Tržna tveganja nastopajo predvsem pri nalaganju sredstev, kjer obstaja možnost, da se ne izpolnijo pričakovanja glede gibanja vrednosti naložb oziroma se ne izpolnijo v celoti. Tveganje neugodne spremembe vrednosti naložb je lahko posledica sprememb tečajev tujih valut, obrestnih mer ali tržne cene vrednostnih papirjev. Valutnemu tveganju je družba izpostavljena predvsem zaradi svojih naložb v državah, ki niso članice EMU. Obrestno tveganje, kateremu je izpostavljena družba, se lahko odraža v rasti stroškov financiranja. Družba KD uravnava obrestno tveganje na način, da je večina finančnih obveznosti vezanih na fiksno obrestno mero.

Kreditno tveganje - nezapadla in zapadla sredstva

(v EUR)	Nezapadla in neoslabljena	Zapadlo in neoslabljeno do 30 dni	Zapadlo in neoslabljeno od 31 do 90 dni	Zapadlo in neoslabljeno od 91 do 270 dni	Zapadlo in neoslabljeno nad 270 dni	Zapadlo in individualno oslabljeno - bruto vrednost	Zapadlo in individualno oslabljeno - popravek vrednosti	Zapadlo in skupinsko oslabljeno - bruto vrednost	Zapadlo in skupinsko oslabljeno - popravek vrednosti	Skupaj
31.12.2016										
Posojila	-	-	-	-	-	874.000	(874.000)	-	-	-
Terjatve in ačr	8.527	-	-	-	-	886	(886)	-	-	8.527
SKUPAJ	8.527	-	-	-	-	874.886	(874.886)	-	-	8.527
31.12.2015										
Posojila	-	-	-	-	-	851.338	(851.338)	-	-	-
Terjatve in ačr	7.762	-	-	-	-	122.115	(74.321)	-	-	55.556
SKUPAJ	7.762	-	-	-	-	973.453	(925.659)	-	-	55.556

19. Dogodki po datumu izdelave bilance stanja

V januarju 2017 je odvisna družba z bankami dogovorila dodatek št. 1 k Kreditni pogodbi sindiciranega posojila. Skladno s spremenjenimi pogoji zavarovanja posojila so se sprostile vse zastave vrednostnih papirjev.

Družba bo v letu 2017 zapadle obveznosti iz prejetih posojil in obveznic refinancirala s pridobitvijo novih finančnih virov v takšni višini, strukturi in ročnosti, da bo še naprej ohranjala ustrezno strukturo obveznosti. S tem v zvezi so se v družbi že začele ustrezne aktivnosti.

Po datumu bilance stanja ni bilo drugih dogodkov, ki bi lahko vplivali na računovodske izkaze in zaradi katerih bi morali opraviti dodatne postopke, da bi ugotovili ali so ti dogodki pravilno prikazani v računovodskih izkazih.